

လယ်တီဆရာတော်

ဝိသုဒ္ဓိသုတ်

လယ်တီဆရာတော်

ဝိပဿနာ

ဟံသာဝတီ

လယ်တီဆရာတော်

ဝိနိစ္ဆယသုစိ

ပဌမတွဲ

[မဟော်ကျေးစေခင်း ရတုကဗျာပါရှိသည်။]

ရန်ကင်းမြို့

ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်

၁၃၂၅-ခု (သုသာနာ ၂၅၀၇) ၁၉၆၃-ခု

H 491—A [ဟံသာဝတီ]

လယ်တီအရာတော် ဝိနိစ္ဆယသ္မိ
ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၆၃-ခု၊ အောက်တိုဘာလ

Made and Printed in the Union of Burma
by the Hanthawaddy Press, Rangoon.

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၃-နတ်မောက်လမ်းသွယ်ရှိ၊
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်အတွက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၀၄)
ဦးဇော်ဝင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ကျေးဇူးရှင်
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးပုံတော်

(ခ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အဘိဓမ္မာ, သုတ္တန်နှင့်ညီညွတ်စေပုံ	... ၂၃
	သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဆရာ၏အယူ	... ၂၄
	ဂဏ္ဍိသစ်အယူကိုရှင်းပြချက်	... ၂၅
	ဘုရား, ရဟန္တာတို့စုံတိစိတ်အာရုံပုစ္ဆာ ၅-ရပ်	... ၂၆
	ဘုရား, ရဟန္တာတို့၏စုံတိစိတ်နိမိတ် ၃-ပါး တပါးပါးကိုအာရုံပြပုံ...	၂၇
	စိတ်တို့၏အာရုံပြပုံများ	... ၂၇
	ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိ ကာမကိုသာအာရုံပြပုံ	... ၃၀
	ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်နှင့်စုတိတို့ အာရုံကူပုံ	... ၃၄
	သဒ္ဓါနည်းဖြင့်ရှင်းလင်းချက်	... ၃၅
	အဖေဂ္ဂုသာရဒီပနီဝါဒသင့်ပုံ	... ၃၆
	သုတ္တန်နည်းဖြင့်စိစစ်ပုံ	... ၃၇
	ကျေးကန်ရှင်ကျော်ပါဒ	... ၃၈
	သင်္ဂြိုဟ်နိဿယသစ်ဝါဒ	... ၃၈
	သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဝါဒ	... ၃၉
	သမန္တစက္ခုဒီပနီဝါဒ	... ၄၀
	ဝိမတိဝိနောဒနီပါဒ	... ၄၁
	ကုက္ကုစ္စအဆုံးအဖြတ်	
	ဒကာအောင် လျှောက်ထားချက်	... ၄၂
	ကုက္ကုစ္စနှစ်ပါးသာရှိပုံ	... ၄၂
	သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ် မှားယွင်းပုံ	... ၄၄
	အတိတ်ကာလ၌ စစ်ဆေးပုံနည်းပြချက်	... ၄၅
	အနာဂတ်ကာလ၌ စစ်ဆေးပုံနည်းပြချက်	၅၀
	ရုပ်အဆုံးအဖြတ်	
	ပဋိသန္ဓေအခါနှင့် ပဝတ္တိအခါ	... ၅၃
	ပဋိသန္ဓေအခါ မရထိုက်သော ရုပ်များ	... ၅၄
	ပဋိသန္ဓေလွန်မှ ဇရတာ, အနိစ္စတာဖြစ်ပုံ	... ၅၅
	အသညသတ်ပဋိသန္ဓေအခါ မရသောရုပ်များ	... ၅၆
	ဇိပိတနဝက ကလာပ်ရုပ်ချင်းထူးပုံ	... ၅၆
	ဦးရောင်နီ ပုစ္ဆာ ၅-ချက်အဖြေ	
	ပဋိသန္ဓေအခါ, ပဝတ္တိအခါ နာမ်ရုပ်တို့ကျေးဇူးပြပုံ	... ၅၈
	ရူပ, အရူပဘုံမှ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေပုံ	... ၆၀

မာတိကာ

(၈)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သေခါနီးအခါ ဇောစောပုံ	...	၆၂
သေခါနီးအခါ နိမိတ်ထင်ပုံ	...	၆၄
ဆန္ဒနှင့် လောဘအထူး	...	၆၄

ဦးရောင်နီ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

စိတ္တဇကလာဘ ၈-စည်းဖြစ်ပုံ	...	၆၆
ဝိဘူတနှင့် အာပါမထင်ခြင်းအထူး	...	၇၄
ကာမပုဂ္ဂိုလ်၏ မရဏာသန္တဇောသည် ပညတ်ကို အာရုံပြုနိုင်ပုံ	...	၇၅
ယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါးဖြစ်ပုံ	...	၇၇

သင်္ဂြိုဟ်ဆရာ၊ ဋီကာကျော် ဆရာတို့၏ အယူအဆုံးအဖြတ်

သင်္ဂြိုဟ်နှင့် ဋီကာကျော် အယူမသင့်ပုံ	...	၈၀
သုတ္တန်ပါဠိတော်နှင့် မညီပုံ	...	၈၁
သုတ္တန် အဋ္ဌကထာနှင့် မညီပုံ	...	၈၂
သဘောသကန် မသင့်မြတ်ပုံ	...	၈၂

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပုစ္ဆာအဖြေ

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် နာမ်ကိုသာ စောင့်သလော၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးကိုပင် စောင့်သလော-ဟူသောအမေး ပုစ္ဆာကို ဖြေရှင်းချက်	...	၈၇
---	-----	----

အနည်းငယ်မေ့ လျော့ခြင်းအဆုံးအဖြတ်

ကာမဇောအကြိမ်	...	၉၀
ဝီထိလက်ရိုး ဆရာဝါဒ	...	၉၂

သတ္တမဇော အဆုံးအဖြတ်

သတ္တမဇောကြောင့် ဖြစ်သောဝိညတ်သည် စလနကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ကြောင်း	...	၉၃
ဝိရတီ မယှဉ်ရာဘုံနှင့် စိတ်	...	၉၄
မုသာဝါဒသဘော	...	၉၄

ဇာတ, အဇာတနှစ်ပါးထင်ရှားရှိကြောင်းအဆုံးအဖြတ်

ဇာတ, အဇာတနှစ်ပါးထင်ရှားရှိပုံ	...	၉၅
ဇာတသာရှိ၍ အဇာတမရှိခဲ့သော်ဖြစ်ပွားရန်နည်းလမ်းစု	...	၉၇
အဇာတသဘောကော်ကန်ရှိပုံ	...	၉၈

(ဆ)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ
စံကျောင်းအဆုံးအဖြတ်

စာမျက်နှာ

ပရမတ်နှင့်ပညတ်အထူး	...	၁၀၀
ပဋ္ဌမဝိကင်္ဂအလို	...	၁၀၁
ဒုတိယဝိကင်္ဂအလို	...	၁၀၂
နေတ္တိဋ္ဌိကာဟောင်းစကား	...	၁၀၃
သဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဝါဒ	...	၁၀၄

ဥပေါသထသီလအဆုံးအဖြတ်

ရှင်ကေတုမာလာလျှောက်ချက်ပုစ္ဆာ ၃-ရပ်	...	၁၀၅
သိက္ခာပုဒ်ဆယ်ပါးတို့၏နဂိုသဘော	...	၁၀၅
လောကဝဇ္ဇကြီး ၃-ပါးပျက်မှု	...	၁၀၉
လောကဝဇ္ဇငယ် ၂-ခုပျက်မှု	...	၁၁၀
ပဏ္ဍိတဝဇ္ဇ ၅-ခုပျက်မှု	...	၁၁၀
သမာဒါနပဋိညာပျက်မှု	...	၁၁၀
ကမ္မပထမြောက်မှအပါယ်ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်ပုံ	...	၁၁၂
နစ္စ,ဂီတသည် ကမ္မပထမျိုးမဟုတ်	...	၁၁၂
အဗြဟ္မစရိယသည် စာရိတ္တ,ဝါရိတ္တ ၂-မျိုးသင့်ပုံ	...	၁၁၂

စေတီစသည်အဆုံးအဖြတ်

ဘုရားရှင်ကိုထိပါးရာ၌ဆုံးဖြတ်ချက်	...	၁၁၄
စေတီ,ရုပ်ပွား,ဗေဒိပင်ကိုထိပါးရာ၌ဆုံးဖြတ်ချက်	...	၁၁၆

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ

ဆွမ်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ	...	၁၁၉
သင်္ကန်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ	...	၁၂၀
ကျောင်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ	...	၁၂၀
ဆေးကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ	...	၁၂၁
အပိုအလွန်လာဘ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြုတော်မူပုံ	...	၁၂၁
ခွင့်ပြုတော်မူလိုရင်း ပစ္စည်း ၄-ပါး	...	၁၂၂
ပင့်ဘိတ်၍လှူသော ဆွမ်းစသည်ကိုခွင့်ပြုတော်မူခြင်း	...	၁၃၀
ရှင်မဟာကဿပက ဘုရားအလိုတော်ကျပြန်လျှောက်ခြင်း	...	၁၃၁
ခြီးခြံခြင်းအကျိုး ၂-ပါး	...	၁၃၂
အသားစားမှုခွင့်ပြုခြင်းသည် အလိုတော်ကျမဟုတ်	...	၁၃၃

မာတိကာ

(၄)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာဘွဲ့ပြချက်	၁၃၅
	ခွင့်ပြုသော်လည်း ဆင်ခြင်၍စားရပုံ	၁၃၈
	အသားစားမှုသည် ရသတဏှာ၏အသိုက်အအုံ	၁၃၉
	ရသတဏှာဆိုးဝါးပုံ	၁၄၁
	အသားစားမှုကိုရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း	၁၄၂
	အသားစားရှောင်ကြဉ်မှုသည် တိတ္ထိအကျင့်မဟုတ်	၁၄၃
	အသားစားမှုရှောင်ကြဉ်ရကျိုး	၁၄၄

ရှင်ဂုဏ်ဝံသပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

	ရှင်ဂုဏ်ဝံသပုစ္ဆာ ၄-ချက်	၁၄၈
	အမည်ထုတ်ဖော်၍တိုင်တန်းပြောဆိုမှု	၁၅၂
	အမည်မထုတ်ဖော်ဘဲတိုင်တန်းပြောဆိုမှု	၁၅၃
	ပုဂ္ဂိုလ်ကိုထုတ်ဆိုတိုင်တန်းမှု	၁၅၄
	အမှုသွားကိုသာတိုင်တန်းမှု	၁၅၅
	ဖြေရှင်းချက်	၁၅၅
	ဒုတိယ, တတိယလျှောက်ချက်အဖြေ	၁၅၈
	သီမသက်ရဒေါသဝတ္ထုသရုပ်	၁၆၀
	မဏ္ဍပ်, တန်ဆောင်းစသောအဆောက်အဦ	၁၆၂
	သိမ်နတ်ပုံအမျိုးမျိုး	၁၆၅
	သိမ်နှင့်စပ်သောဝါဒနှစ်ရပ်	၁၇၁

ရှင်အာသဘ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

	ရှင်အာသဘလျှောက်ထားသော ပုစ္ဆာ ၄-ချက်	၁၇၃
	ပဉ္စဒ္ဓါရ မရဏသန္ဓေပီထိအာရုံ	၁၇၈
	အနိစ္စလက္ခဏာပုဒ်ဝစနတ္ထ	၁၇၉
	ဈာန်အာရုံနှင့်ဉာဏ်အာရုံ	၁၈၀
	နိဗ္ဗာန်ပုဒ်၏ဝစနတ္ထ	၁၈၁

ရှင်အာသဘဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

	ရှင်အာသဘလျှောက်ထားသောပုစ္ဆာ ၄-ချက်	၁၈၃
	ဒေသနာကြားအဆုံးအဖြတ်	၁၈၆
	ဒွိသန္တကအဆုံးအဖြတ်	၁၈၉
	ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအဆုံးအဖြတ်	၁၉၁
	ဝိဿာသဂ္ဂါဟအဆုံးအဖြတ်	၁၉၄

(၈)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မဟော်ကျေးစေခင်း ရတုကဗျာ	
	ပဏာမနှင့်ပဋိညာဉ်	... ၁၉၇
	ပဗ္ဗာလရာဇ်မင်း၏အကြံအစည်ကိုသိလို၍ ကျေးသားကို တမန်စေလွှတ်ရန် ခေါ်ယူပြောဆိုခင်း	... ၁၉၇
	ပဗ္ဗာလရာဇ်ပြည်သို့ ကျေးသားပျံသွားခင်း	... ၁၉၉
	ကျေးသားနှင့် သာလိကာမတို့ချစ်ရေးဆိုခင်း	... ၂၀၁
	ပဗ္ဗာလရာဇ်မင်း၏ အကြံအစည်ကိုသိရန် ကျေးသားနှင့် သာလိကာမတို့ ဆွေးနွေးခင်း	... ၂၀၀
	ပဗ္ဗာလရာဇ်မင်း၏ အကြံအစည်ကိုသိလျှင် ကျေးသားပြန်ရန် ခွင့်တောင်းခင်း	... ၂၁၀
	ကျေးသား မိမိလာပြည်သို့ပြန်ရောက်၍ မဟောသဓာအား နားတော်သွင်းခင်း	... ၂၁၂

နိဒါန်း

လူသုံးပါးတို့၏၊ ပတ္တမြားစိန်ထွတ်၊ တမ္ပတ်မောဠိ၊ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝရာတ်၊ နာထနတ်တဆူ၊ ဖြစ်တော်မူသော၊ ရှင်စောသကျ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာတော်ကြီး၊ ပွားစီး စည်ပင်ရန်၊ ရည်သန်မယုတ်၊ အားထုတ် ဆည်းပူးတော်မူလေ့ရှိသော “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ပဌမဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ “ဝိဇုကတ္တယပါရဂူ” ဒုတိယဘွဲ့တံဆိပ်တော်တို့ဖြင့်၊ လွှဲကျော်တိုင်းမြန်၊ အင်္ဂလန်နှင့်၊ ဂျာမန်တိုင်းကြီး၊ အသီးသီး၌၊ ကျော်ဟီးပေါ်ထင်၊ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ ထိုထိုမြို့ရွာဒေသသို့၊ မြန်းကြွတော်မူစဉ်၊ လူရှင်အများ၊ ယုံမှားသံသယကြောင့်၊ မေးမြန်းသမျှပုစ္ဆာအချက်ချက်ကို၊ ဉာဏ်တော်စက်ဖြင့်၊ ရှင်းချက်ထုတ်ကာ၊ ဘော်ပြရာဖြစ်သော “ဝိနိစ္ဆယသုစိ” နှင့် ကဗျာမဏ္ဍိုင်ကြီးအစစ် ကဝိလက်သုံးဟုဆိုအပ်သော “မဟော်ကျေးစေခဏ်းရတုကဗျာ” များကိုရေးသားစီရင်တော်မူလေသည်။

ကျမ်းပြုအမော်
ဇာတာတော်

ကျမ်းပြုအမော် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည်ကား ဒီပဲရင်းမြို့နယ် စိုင်းပြင်ရွာ
ဇာတိ အဘ ဦးထွန်းသာ၊ အမိ ဒေါ်ကျုံးတို့မှ

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၀၀-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် အင်္ဂါနေ့ည၌ တချက်တီးကျော် ၂-ပါး၊ ၂-ဗီဇနာ၊ ၅-ပြန်၊ ၀-ခရာ၊ သိဟ်လင်၊ တူစန်း၊ တနင်္ဂနွေ ကြင်း၊ တနင်းလာ နဝင်း၊ ၉-လုံး ၂-ပါးထက် လင်စီးလျက် ဗီရဏီနက္ခတ် မွန်းတည့်လတ်သော မင်္ဂလာအချိန်တွင် သားမြတ် သားဦး မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော် မူလေသည်။

နိဒါန်းဖော်ပြ
အမည်တော်ရ

ဖွားမြင်တော်မူပြီး မကြာမြင့်မီပင် ဖွားသန့်စင်ရာ
မင်္ဂလာအိမ်တော်၏အနီး မန်ကျည်းပင်၌ ထောင်
၍ထားအပ်သော ဝါးလုံးမှ သက်တံ ပေါက်ပြီး

လျှင် ၎င်းသက်တံသည် ဖွားသန့်စင်ရာ မင်္ဂလာအိမ်တော်ကို လက်ျာရစ်လှည့်လျက် အိမ်ခေါင်မှ အထက်ကောင်းကင်သို့ တက် သွားသည်ကို လူအများတွေ့ရှိရသဖြင့် မင်္ဂလာနိမိတ်ကို အစွဲပြု၍ မောင်တက်ခေါင်ဟု ဗျူဟာပုတ္တန်နိမိတ် ကောင်းဟိတ်မင်္ဂလာနှင့်အညီ အမည်နာမ ဘွဲ့ချီသ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

(၉)

နိဒါန်း

ဗျူဟာအညီ
ဘွဲ့တော်ချီ

၎င်းမောင်တက်ခေါင်သည် အရွယ်တော်မြောက်
ကျောင်းနေချိန်သို့ ရောက်လျှင် ရွာဦးကျောင်း
ဆရာတော်ကြီး ဦးဓမ္မ မဟာထေရ် အထံတော်၌
အပ်နှံထားရာ သူငယ်တို့တတ်အပ်သော အရပ်ရပ် အတတ်ပညာများ
ကို တတ်မြောက်ပြီးနောက် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့
ဘောင်သို့ တက်ရောက်တော်မူရကား-မောင်တက်ခေါင်-ဟူသော ဝေါ
ဟာရမှထက်မြက်စူးရှ လျင်မြန်လှသော ဥာဏ် ရှိမှုကိုစွဲ၍ ရှင်ဥာဏ-ဟု
ဗျူဟာအညီနိမိတ် ကောင်းဟိတ်မင်္ဂလာနှင့်အညီ အမည်နာမ ဘွဲ့ချီသ၍
နောက်မှတဖန် ခေါ်ဝေါ်ကြပြန်လေသည်။

ဓမ္မာစရိယ
ဆန်ထောက်ရ

၎င်းနောက်သက်တော် ၂၀-ကျား၍ ရဟန်းဘဝသို့
ကူးတော်မူပြီးလျှင် [သုဒဿန ဝရ ဓမ္မသာမိမဟာ
ဓမ္မရာဇဂုရု၊ သုဒဿနဓဇ အတုလဓိပတိ သီရိပဝရ
မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု] ဟူသော တံဆိပ်တော် ၂-ထပ်ရ သံဃာ
၁၀၀၀-ကျော် စာချ မန္တလေးမြို့ စံကျောင်းဆရာတော် မဟာထေရ်
ကျော်ကြီးထံတော်ဝယ် ပညာရင်နို့ သောက်စို့မှီဝဲနေစဉ်မှာပင် ၎င်း
ဆရာတော်ကြီး၏ အန္တေဝါသိက တပည့်ကြီးဖြစ်သော [လုံပဏ်၊ လင်း
ပဏ်၊ ဤနှစ်တန်၊ ဘယ်ပဏ်သာ၍ တတ်သနည်း]ဟု ပညာရှိများ နှုတ်
၌ အထပ်ထပ် ရွတ်ဆိုခံရသော စလင်းဦးပဏ္ဍိစွမထေရ် ထံတော်၌
ပိဋကတ်အခြေ တတ်မြောက်ခိုင်မြဲတော်မူလေသဖြင့် ပဌမစာချ ဆန်
ထောက်တော်ရလျက် တပည့်အများ စာပေပို့ချ သင်ကြားပေးနေ
စဉ်မှာပင် ၁၂၄၁-ခုနှစ်၌ ပါရမီဒီပနီကျမ်းကို ပြုစုတော်မူလေ၏။

ကျော်စောသတင်း
တံဆိပ်နှင်း

၁၂၄၀-ခုနှစ်သို့ရောက်လတ်သော်ရတနာပုံနေပြည်
တော်မန္တလေးမြို့စံကျောင်းတိုက်ဝိဟာရမှ ပြောင်း
ရွှေတော်မူခဲ့၍ မုံရွာမြို့ လယ်တီ ကျောင်းတိုက်ကြီး ကို
တည်ထောင်ဖန်ဆင်းတော်မူကာ အရပ်ရပ်မှ ပညာရင်နို့ သောက်စို့
ရန် ရောက်လာကြသော များစွာသောင်းသောင်း တပည့်သံဃာ
အပေါင်းတို့အား စာပေပို့ချတော်မူခြင်း၊ တကာ-တကာမအပေါင်း
တို့အား တရားရေအေး တိုက်ကျွေးဆုံးမတော်မူခြင်း၊ ပါဠိဘာသာ-
မြန်မာဘာသာ ၂-ဖြာသော ကျမ်းဂန်တို့ကို ရေးသားပြုစုတော်မူခြင်း၊

နိဒါန်း

(၈၅)

အမြို့မြို့ အရွာရွာသို့ လှည့်လည်တော်မူလျက် တရားအမြိုက် မိုးကို တဖြိုးဖြိုးသွန်ချတော်မူခြင်း၊ အမေးပုစ္ဆာပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကို တပ် အပ်သေချာ ဖြေကြားရှင်းလင်းတော်မူခြင်း-စသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့ကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ကြီး-ဟု အာရှ,ဥရောပအနှံ့ တအံ့တဩ ကျော်စောက်တို့ ဂုဏ်ရှိန်ညီ၍ ထွန်းလင်းဘိရကား တိုင်းကြီး,ပြည်ကြီး ရှင်-ဘုရင်မင်းတို့က အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ-ဟူသောပါဠိဂုဏ်ဟိတ် ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ဖြင့်၎င်း၊ ဒီလစ် -ဟူသော အင်္ဂလိပ်ဂုဏ်ဟိတ် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဖြင့်၎င်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပူဇော်သည်ကို ခံယူရရှိတော်မူလေသည်။

သဗ္ဗေသင်္ခါရာ
အနိစ္စာ

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သာမဏေဖြစ်စဉ်က ကျေးစေခဏ်းရတုကို စီရင် တော်မူလေသည်။ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ သောအခါ ဒီပနီ,ဝိနိစ္ဆယ,သံဒိပ်, ဋီကာ,နိဿယ, ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနာ, ဝိသောဓနိစသော ကျမ်းပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ကို ရေးသားစီရင် တော်မူခဲ့ပြီးသည့်နောက်-

ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿ၊ယံ နာမေတံ မဟေသိနော။
န ဘယေန န လဇ္ဇာယ၊မရဏဝသမာဂတံ။ ။

ဟူသော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အာနု ဘော်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် သဗ္ဗညုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီး သော်မှရှောင်ကွင်း၍မလွတ်နိုင်၊ကြောက်ရွံ့မဲ့ကင်း သေမင်းအလိုသို့ပါ တော်မူရဘိသို့ ဘုရားရှင်၏တပည့်သာဝက ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာ တော် မထေရ်မြတ်ကြီးသည်လည်း ၁၂၀၅-ခုနှစ် ပဌမဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၂-နာရီ မိနစ် ၃၀-အချိန်တွင် ပျဉ်းမနားမြို့၌ ကြောက်ရွံ့ မဲ့ကင်း သေမင်းအလိုသို့ ပါတော်မူရချေပြီ။

ပုံနှိပ်စေခြင်း
နှလုံးသွင်း

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူပြီး နောက်၌ စီရင်တော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာများ မတိမ်ကော မပပျောက်စေရန်၎င်း၊ တပည့်နောက် သား လူအများတို့ မှတ်သားကြည့်ရှု သတိပြုသဖြင့် ဣဏ်စဉ်တိုးပွား

(ည)

နိဒါန်း

နိဗ္ဗာန်တိုင် အကျိုးများစေရန်၎င်း၊ ရည်သန်ရိုးရင်း နှလုံးသွင်းရှိရကား ဆရာဦးခင်စိုး[သာသနဇေယျဝိပဿိတဝရဓမ္မာစရိယ]နှင့် ဆရာဦးသိန်းဟန် (၁), ဦးတင်နွယ်, ဦးဟန်ထွန်း, ဦးပု, ဦးရွှေဖူး, ဦးသိန်းဟန်(၂) ဟံသာဝတီ ပါဠိဆရာများအဖွဲ့က အက္ခရာပုဒ်ရင်း မချွတ်ယွင်းစေရအောင် ကောင်းစွာသုတ်သင် ပြင်ဆင်လျက် ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင် အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

“ဟံသာဝတီ”

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး
စီရင်တော်မူအပ်သော ကျမ်းစာများ

- ၁။ *အနတ္တဒီပနီ။
- ၂။ အနတ္တပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ။
- ၃။ *အနတ္တ ဝိဘာဝနီ ပါဠိ
နိဿယ။
- ၄။ *အနတ္တာနိသံသ။
- ၅။ *အနတ္တဒီပနီ ကျမ်းသစ်။
- ၆။ အနုဒီပနီပါဠိ။
- ၇။ အမိန့်တော်ပြန်တမ်း။
- ၈။ *အလင်းကျမ်း။
- ၉။ အန္တရာယ်ကင်းဘုရားရှိခိုး
အကျဉ်းအကျယ်။
- ၁၀။ *အန္တရာယ်ကင်း ပဗ္ဗာ
ဇနိယ ကမ္မဝါ။
- ၁၁။ *အာဇီဝဋ္ဌမက အဆုံးအ
ဖြတ်။
- ၁၂။ *အာနာပါနဒီပနီ။
- ၂၃။ *အာဝေနိက ဂုဏ်တော်
ပါဠိနိဿယ။
- ၁၄။ *အာဟာရဒီပနီ။
- ၁၅။ ဣဏပရိဘောဂဝိနိစ္ဆယ။
- ၁၆။ *ဥပသမ္ပဒ ဝိနိစ္ဆယ။
- ၁၇။ ဥရောပအလင်းပြကျမ်း။
- ၁၈။ *ဥတ္တမပုရိသဒီပနီ။
- ၁၉။ *ကမ္မဋ္ဌာနဒီပနီ။
- ၂၀။ *ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး။

- ၂၁။ *ခရစ်ယန်ပုစ္ဆာ အဖြေ
ကျမ်း။
- ၂၂။ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်
သစ္စာလင်္ကာကျမ်း။
- ၂၃။ ဂမ္ဘီရကဗျာကြီး။
- ၂၄။ ဂမ္ဘီရကဗျာ ဒီပနီပါဠိ။
- ၂၅။ ဂါရဝဝိနိစ္ဆယပါဠိ။
- ၂၆။ *ဂုဏ်တော် ၉-ပါးနှင့်
ဘာဝနာ ၄၀။
- ၂၇။ *ဂေါဏသုရာ ဒီပနီ။
- ၂၈။ *စတုသစ္စဒီပနီ။
- ၂၉။ *စက်ပရိတ်တော်ကြီး။
- ၃၀။ *စေတီယင်္ဂဏဝိနိစ္ဆယ။
- ၃၁။ ဒဠိကမ္မဒီပနီပါဠိ
နိဿယ။
- ၃၂။ *ဒါနာဒိ ဒီပနီ။
- ၃၃။ *ဒိဃာသန ဝိနိစ္ဆယ။
- ၃၄။ ဒွန်ရဟန်းကမ္မဝါ။
- ၃၅။ *ဓမ္မဒီပနီ။
- ၃၆။ *ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တ
လက္ခဏသုတ်
ပါဠိတော်နိဿယ။
- ၃၇။ *ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကျမ်းသစ်။
- ၃၈။ *နိယာမဒီပနီ။

* ကျွန်ုပ်တို့ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ပြီးကျမ်းများကို ခရေပွင့်
အမှတ်အသားဖြင့် ပြသထားပါသည်။

(၄)

လယ်တီဆရာတော်ကျမ်းစာများ

- ၃၉။ နိရုတ္တိ ဒီပနီပါဌ်။
- ၄၀။ နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယ။
- ၄၁။ *နိဂ္ဂဟဩဝါဒကထာ။
- ၄၂။ *နိဗ္ဗာနဒီပနီ။
- ၄၃။ *နိဗ္ဗာနဝိသဇ္ဇနာ။
- ၄၄။ နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဒီပနီ။
- ၄၅။ *နိုင်ငံတွင်း-လယ်တီ
ပုစ္ဆာအဖြေ ပေါင်းချုပ်။
- ၄၆။ *နိုင်ငံခြား-လယ်တီ
ပုစ္ဆာအဖြေ ပေါင်းချုပ်။
- ၄၇။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒီပနီ။
- ၄၈။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကျဉ်း
လင်္ကာ။
- ၅၉။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
အကောက်။
- ၅၀။ ပဋ္ဌာနုဒ္ဒေသ ဒီပနီပါဌ်
နိဿယ။
- ၅၁။ ပဋ္ဌာန နိဒ္ဒေသပါဌ်။
- ၅၂။ *ပဓာနသုတ် ပါဠိတော်
နိဿယသစ်။
- ၅၃။ ပရမတ္ထဒီပနီပါဌ်။
- ၅၄။ ပရမတ္ထဒီပနီ နိဿယ
(ပ-၃)။
- ၅၅။ *ပရမတ္ထ သံခိပ်ကျမ်း။
- ၅၆။ ပရိဝါသ် ကမ္မဝါ။
- ၅၇။ *ပဉ္စသီလ ဝိနိစ္ဆယ။
- ၅၈။ ပဉ္စင် ဒီပနီပါဌ်။
- ၅၉။ *ပုဏ္ဏောဝါဒကမ္မဋ္ဌာန်း။
- ၆၀။ *ပြင်သစ်ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇ
နာကျမ်း။

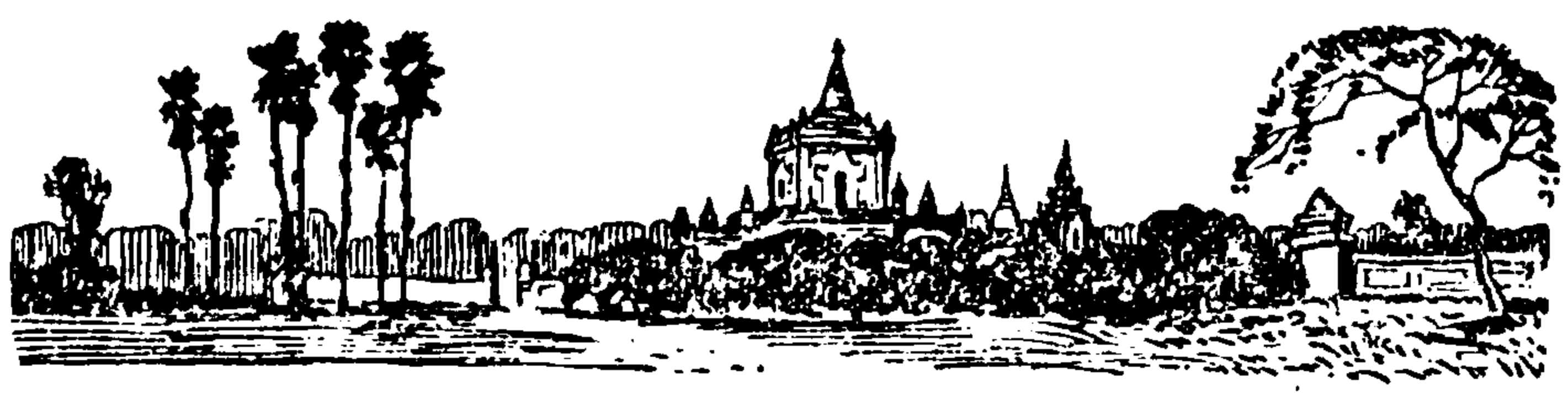
- ၆၁။ *ပါရမီဒီပနီ။
- ၆၂။ *ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗြာဟ္မဏ
ဘာသာ ၂-ဘာသာရှင်း
လင်းချက်။
- ၆၃။ *ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ။
- ၆၄။ ဘယဝိနာသက ဒီပနီ။
- ၆၅။ *ဘာဝနာဒီပနီ။
- ၆၆။ *ဘာသာရေး-လယ်တီ
ပုစ္ဆာအဖြေ ပေါင်းချုပ်။
- ၆၇။ *မဟာသရဏဂုံကြီး
ပါဌ်၊ နိဿယ။
- ၆၈။ *မဟာသယနဒီပနီ။
- ၆၉။ *မဟောသဓာကျေးစေ
ခမ်းရတု။
- ၇၀။ *မင်္ဂလသုတ် ပါဠိတော်
နိဿယ။
- ၇၁။ *မဂ္ဂင်္ဂဒီပနီ။
- ၇၂။ *မူလပရိယာယ
သုတ္တတ္ထဒီပနီ။
- ၇၃။ *မိုးပရိတ်တော်ကြီးနှင့်
မိုးကမ္မဝါ။
- ၇၄။ *ရုပ်ပွားဆင်းတုပုစ္ဆာ
အဖြေ။
- ၇၅။ ရုပ်ပိုင်းအကျဉ်းနှင့် သုတ်
ပါဠိတော်။
- ၇၆။ *ရူပဒီပနီ။
- ၇၇။ *ရောဂန္တရ ဒီပနီ။
- ၇၈။ *လက္ခဏဒီပနီ။
- ၇၉။ လက္ခဏာတော်ကြီးဘုရား
ရှိခိုး။

လယ်တီဆရာတော်ကျမ်းစာများ

(၃)

၈၀။ လန်ဒန်ဒေဝီပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇာ
နာပါဠိနိဿယ
၈၁။ ဝဿဝါသိက ပုစ္ဆာ
ဝိသဇ္ဇနာ။
၈၂။ *ဝိကာလ ဘောဇန
အဆုံးအဖြတ်။
၈၃။ *ဝိနယ သံခိပ်ကျမ်း။
၈၄။ *ဝိနိစ္ဆယ သူစိကျမ်း။
၈၅။ *ဝိပဿနာ ဒီပနီ။
၈၆။ *ဝိရတီ သီလဝိနိစ္ဆယ။
၈၇။ ဝိဝဋ္ဌဒီပနီ။
၈၈။ *ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ ဒီပနီ။
၈၉။ *သရဏဂုံ ဝိနိစ္ဆယ
ကျမ်းသစ်။
၉၀။ *သသင်္ခါရ အသင်္ခါရ
ဝိနိစ္ဆယ။

၉၁။ *သင်ပုံးကြီးသံခိပ်။
၉၂။ *သစ္စတ္ထ ဒီပနီ။
၉၃။ သတ္တဋ္ဌာနကောသလ
ဒီပနီ။
၉၄။ *သတ်ပုံသံခိပ်။
၉၅။ သဒ္ဒသံခိပ်ကျမ်း။
၉၆။ သာသနဒါယဇ္ဇ ဒီပနီ။
၉၇။ *သာသန ဝိသောဓနီ။
၉၈။ *သာသနသမ္ပတ္တိ။
၉၉။ *သိက္ခာဂဟန ဝိနိစ္ဆယ။
၁၀၀။ သီလ ဝိနိစ္ဆယ။
၁၀၁။ *သုကုမာရ ဒီပနီ။
၁၀၂။ *သောမနဿုပေက္ခာ
ဒီပနီ။
၁၀၃။ *သံဝေဂလေးချိုးနှင့်
အဓိပ္ပာယ်။

ပဏာမ

၁။ ယောသဗ္ဗညုပဝါရဏာယ၊ ပုစ္ဆန္တာနံ ပဝါရယံ။
သုဝိနိစ္ဆိ ယထာဓမ္မံ၊ ကင်္ခါသလ္လဝိကန္တိယာ။ ။

၂။ အဘိဝါဒိယ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ စိရံ သာသနဝုဓိယာ။
သုစေမိ နေကပဉ္စာနံ၊ ယထာဂမဝိနိစ္ဆယံ။ ။
[ဂန္တာရန္တဂါထာ။]

၁။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ မေးလျှောက်လာသူ နတ်လူမြဟ္တာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား။ သဗ္ဗညုပဝါရဏာယ၊ ယုံမှားသင်္ကာ အဖြာဖြာကို မေးလိုရာ မေး ခွင့်ပေးသမှု ဖိတ်မန်ပြုသည့် သဗ္ဗညုပဝါရဏာဖြင့်။ ပဝါရယံ-ပဝါရယန္တော၊ ခြင်္သေ့ပမာ ရဲတင်းစွာလျှင် သံဝါကြူးရင့် လှစ်ဘွင့် ဘိတ်ကြားတော်မူလျက်။ ကင်္ခါသလ္လဝိကန္တိယာ၊ တွေးတောယုံမှား အထင်ပြားသည့် ဝိုးဝါးရှိခြင်း ငြောင့်တံသင်းကို ပယ်ရှင်းသိမ်းနုတ် တန္တယ် လုံးပြုတ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ယထာဓမ္မံ၊ ပညတ်, ပရမတ် ဆတ်ဆတ်ကေန သဘောရင်းမှန်သည့်အတိုင်း။ ဝါ၊ ပညတ်, ပရမတ် ဆတ်ဆတ်ကေန သဘောရင်းမှန်သည်ကို။ သုဝိနိစ္ဆိ၊ ဝရဇိန်သွား ဉာဏ်တော်ဓားဖြင့် ပိုင်းခြားကန့်သတ် ဆုံးဖြတ်တော်မူလေပြီ။

၂။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကြီးကို။ အဟံ၊ လယ်တီဒတာကျောင်း ဆရာ ငါသည်။ အဘိဝါဒိယ-အဘိဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေအထူး ရှိဦးပန်ထွာ ကန်တော့ပါ၏။ အဘိဝါဒိယ-အဘိဝန္တိတွာ၊ ရိုသေအထူး ရှိခိုးဦး၍ စိရံ၊ ငါးထောင်သာသနာ ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး။ သာသနဝုဓိယာ၊ သာသနာရောင် ခြည်တထောင်ဖြင့် မိုက်မှောင်ကိုခွင်း မိစ္ဆာကင်းလျက် ထွန်းလင်းစည်ကား ကြီးပွားတိုးတက်စေခြင်းငှါ။ အနေကပဉ္စာနံ၊ ရှင်လူ တကာ မေးလျှောက်လာသည့် များစွာသောင်းသောင်း ပုစ္ဆာအပေါင်း တို့၏။ ယထာဂမဝိနိစ္ဆယံ၊ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ ဒီကာကျမ်းကြီး အသီးသီးနှင့် လက်တီးမကွာ ညီညွတ်စွာသည့် ယထာဂမ ဝိနိစ္ဆယကို။ သုစေမိ၊ သေချာ ဂ-န မတိမ်းရအောင် လင်းပြရေးသားပေအံ့သတည်း။

လယ်တီဆရာတော်

ဝိနိစ္ဆယသုတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

မင်းကင်းမြို့သားတို့လျှောက်လွှာကောက်နုတ်ချက်

- (၁) ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များကို သက်တော်ထင်ရှားဘုရားထင်မှတ်၍ ရှိခိုးပူဇော် မိလျှင် မဟာအဝိစိ ငရဲကြီး၌ ကျလိမ့် မည်ဟု ဘုတ်အုပ် စာငယ်မှာ ပါရှိသည်။
- (၂) အပါယ် ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်သည်။
- (၃) သဒ္ဓါမိုက်ဖြင့် ဘုရား၌ရှိသော ကေသာစသည်ကို လောကုတ္တရာ တရားကိုးပါး ထင်မှတ်၍ ရှိခိုးလျှင် ဘုရားကိုစွပ်စွဲ ဆဲရေးရာ ရောက်သည်ဟု ပါရှိသည်။
- (၄) ဘုရားသည် ပရမတ်ဘုရား၊ ပညတ်ဘုရား နှစ်ပါးရှိသည်ဟု ဟောပါသည်။ ဟုတ်မည်၊ မဟုတ်မည်။

- (၅) ဉာဏ်တော်သာ ဘုရားဟုတ်သည်၊ ခန္ဓာတော် ဘုရားမဟုတ်၊ ဉာဏ်တော်သာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်သည်၊ ခန္ဓာသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဟုတ်၊ ဉာဏ်တော်သာ ရဟန္တာဖြစ်သည်၊ ခန္ဓာတော် ရဟန္တာ မဟုတ်ဆိုပါသည်။
- (၆) မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစား၊ မစား-စကားဖြစ်ရာ ဉာဏ်တော်ကိုရည် လျှင် မစား၊ ခန္ဓာတော်ကို ရည်လျှင် စားပါ၏ဟု ဖြေသောစကား သင့်၊ မသင့်။
- (၇) အလှူ ပေးသည့် အတွင်း “ကိုလေသေ ဟနတိ ဟိံသတိတိ သံဃော” ဟူသော စကားနှင့် လျော်စွာ မိမိကိုယ်ကို သံဃာပြု လုပ်၍ လှူနိုင်မှ အကျိုးရသည်ဟု ဆိုပါသည်၊ အဘယ်သို့သံဃာ ပြုပါရမည်။
- (၈) ယခုဖြစ်ပွားသော ဝိဝါဒစကားများကို ပြောဆိုသော သူတို့အား အကျိုးရှိ၊ မရှိ သိလိုပါသည်။
- (၉) ဘုရားကို ပန်းပူဇော်၍ အကျိုးမရှိ ဆိုပါသည်။

၎င်းကောက်နုတ်ချက် ၉-ရပ်တွင် ဘုရားသည် ပရမတ်ဘုရား၊ ပညတ် ဘုရား နှစ်ပါးရှိသည်ဟု ဟောပါသည်၊ ဟုတ်မည်၊ မဟုတ်မည်ဟူသော စတုတ္ထပုစ္ဆာကို ဖြေလိုက်လျှင် ပုစ္ဆာအများပင် ပြေပေမည်ဖြစ်၍ ၎င်း စတုတ္ထပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဖြေပေအံ့။

ခန္ဓာဘုရား

ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားဟူရာ၌ ဗုဓ-ဓာတ်နှင့် တ-ပစ္စည်းကိုစပ်၍ ဗုံဒွေါဟုဖြစ် လာသည်၊ ဗုဓ-ဓာတ်မှာ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ကောက်ရသည်၊ တ-ပစ္စည်းမှာ ခန္ဓာတော်နှင့်တကွ သဏ္ဍာန်ပညတ်ကို ကောက်ရသည်၊ သဒ္ဓါမှာ ဗုဓနှင့် တ-ပေါင်းမိကြမှ ဗုဒ္ဓဟုဖြစ်လာသည်၊ အနက်မှာလည်း သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်နှင့် ခန္ဓာဒြပ် နှစ်ပါးစပ်မှ ဘုရားဖြစ် လေသည်၊ ထို့ကြောင့် မဟာနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိ တော်တို့၌—

“သဟ သဗ္ဗညုတ ဉာဏဿံ ပရိလာဘာ သစ္စိကာ ပညတ္တိ၊
ယဒိဒံ ဗုံဒွေါတိ”။
ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

အနက်။ ။ယဒိဒံ-ယာအယံဗုဒ္ဓေါတိ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓဟူသော ပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ-သော၊ ဤဗုဒ္ဓဟူသော ပညတ်သည်။ သဟသဗ္ဗညုတညာဏဿပဋိလာဘာ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ သစ္စိကာ၊ မှန်ကန်စွာဖြစ်သော။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်ပေတည်း။

ပညတ်ဘုရား

ပညတ်အမျိုးမျိုးတို့တွင်လည်း ဥပါဒါပညတ်၊ သဏ္ဍာနပညတ်၊ သန္တာနပညတ်ပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌-

“သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတညာဏနိမိတ္တာနုတ္တရ ဝိမောက္ခပရိဘာဝိ-တခန္ဓသန္တာန မုပါဒါယ ပဏ္ဏတ္တိတော၊ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံဝါ သစ္စာဘိသမ္မောမိ မုပါဒါယ ပဏ္ဏတ္တိတော သတ္တဝိသေသော ဗုဒ္ဓေါ”။ ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။ သီလက္ခန္ဓိကာ၊ သာရတ္ထဒီပနီဒီကာ၊ မဏိမဇ္ဇူသင်္ဃိကာစသည်တို့၌လည်း ဤအတိုင်းပင်လာသည်။

အနက်။ ။သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့၌။ အပ္ပဋိဟတညာဏနိမိတ္တာနုတ္တရဝိမောက္ခပရိဘာဝိတခန္ဓသန္တာနံ၊ အဆီးအတားမရှိသိစွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်လျှင် အကြောင်းနိမိတ်ရှိသော မြင့်မြတ်သောဝိမောက္ခတို့ဖြင့် ထုံအပ်သောခန္ဓာငါးပါးအစဉ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပဏ္ဏတ္တိတော၊ ပညတ်အားဖြင့်။ သတ္တဝိသေသော၊ သတ္တပညတ်အထူးသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဝါ၊ ဘုရားမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ သစ္စာဘိသမ္မောမိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပဏ္ဏတ္တိတော၊ ပညတ်အားဖြင့်။ သတ္တဝိသေသော၊ သတ္တပညတ်အထူးသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဝါ၊ ဘုရားမည်၏။

ဝိသုဒ္ဓိခန္ဓာအစဉ်ဘုရား

ဇိနာလင်္ကာရကျမ်း၌လည်း-
“ဗုဒ္ဓေါတိ ကော၊ ဗုဒ္ဓဂုဏောတိ ကော၊ သောအစိန္တိယာဒိတ္တ မုပါ-ဂတော ယော” ဟု အမေးပုစ္ဆာနှစ်ခွန်းကို ထုတ်တော်မူပြီးလျှင်-
ဝိသုဒ္ဓိခန္ဓသန္တာနော၊ ဗုဒ္ဓေါတိ နိယမော ကတော။
ခန္ဓသန္တာနသုဒ္ဓိသု၊ ဂုဏောတိ နိယမော ကတော။ ။
ဟူ၍ဖြေတော်မူသည်။

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိ

အနက်။ ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓဟူ၍၊ ဂုတ္တော၊ ရှေးစကား၌ ဆိုခဲ့သော။ သော၊ ထိုဘုရားဟူသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (ဘုရားဟူသည် ပရမတ်လော၊ ပညတ်လောဟု မေးသည်။) ယောဂုဏော၊ အကြင်ဂုဏ်တော်မြတ် အပေါင်းသည်။ အစိန္တိယာဒိတ္တံ၊ အစိန္တယူစသည်အဖြစ်သို့။ ဥပါဂတော၊ ရောက်တော်မူ၏။ သောဂုဏော၊ ထိုဂုဏ်တော်မြတ်အပေါင်းဟူသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (ဘုရားဂုဏ်တော်ဟူသည် ပရမတ်လော၊ ပညတ်လောဟု မေးသည်။)

ဝိသုဒ္ဓါဒန္တသန္တာနော၊ ကိလေသာတို့မှ စင်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၏အစဉ်ကို။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဘုရားဟူ၍။ နိယမော၊ အမြဲမှတ်သည်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ (ခန္ဓာငါးပါး၏အစဉ်ဖြစ်သော သတ္တပညတ်၊ သန္တာနပညတ်ကို ဘုရားဟူ၍ မှတ်ရမည်ဟု ဖြေသည်။) ခန္တသန္တာနသုဒ္ဓိသု၊ ခန္ဓာငါးပါးအစဉ်၏ ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကိုမူကား။ ဂုဏောတိ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ဟူ၍။ နိယမော၊ အမြဲမှတ်သည်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ (ကိလေသာတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်အစရှိသော ပရမတ်၊ သဗ္ဗညုတအစရှိသော ပညတ်များကို ဘုရားဂုဏ်တော်ဟူ၍ မှတ်ရမည်ဟု ဖြေသည်။)

ထူးသော ခြံမြင်တော်ဘုရား

ဤသို့လျှင် ပါဠိတော်ကြီးတို့၌ ၎င်း၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ၎င်း၊ ဒီကာတို့၌ ၎င်း၊ ဝိန္ဒန္တရတို့၌ ၎င်း ဝါသနာနှင့် တကွသော ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို မှီ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သဏ္ဌာနပညတ်ခြံမြင်ဝိသေသကို ဘုရားဆိုသည်ဟု ဖြေဆိုပေသည်။

ကိလေသာတို့မှ အတုမရှိစင်ကြယ်သော ခန္ဓာငါးရပ်ပရမတ်သည်လည်း ဘုရားမည်ပါ၏။ ထိုခန္ဓာငါးရပ်ပရမတ်တို့၏ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ အစဉ်တွေတွေ ဆက်ကာနေသော သန္တာနပညတ်သည်လည်း ဘုရားမည်ပါ၏ ဟု ဆိုလိုသည်။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သောဉာဏ်တော်၊ တန်းခိုးတော်စသည်ကိုမူကား ဘုရား၏ဂုဏ်တော်ဟူ၍သာ ဆိုရမည်။ ဘုရားဟူ၍မဆိုရ ဟုလိုသည်။

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

ဤ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ဝန္တန္တ ရစကားရပ်တို့ဖြင့်ပင်—

- (၁) ဉာဏ်တော်သာ ဘုရားဟုတ်သည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟုတ်သည်၊ ရဟန္တာဟုတ်သည်၊ ခန္ဓာသည် ဘုရားမဟုတ်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါမဟုတ်၊ ရဟန္တာမဟုတ် ဟူသောဘုတ်အုပ်စာငယ်စကား၊
- (၂) ဘုရားဆွမ်းမစားဟူသောစကား၊
- (၃) သဒ္ဓါမိုက်ဖြင့် ဘုရား၌ရှိသော ကေသာစသည်ကို လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးထင်မှတ်၍ ရှိခိုးလျှင် ဘုရားကိုစွပ်စွဲဆဲ ရေးရာရောက်သည်ဟူသော စကားများကိုလည်း နင်းနယ်ချေပွတ်လိုက်သည်။

[ဤစကားရပ်စုတွင် ဘုရားဆွမ်းစားကြောင်း၊ ကေသာစသည်ကို လောကုတ္တရာ တရားကိုးပါး ထင်မှတ်၍ ရှိခိုးထိုက်ကြောင်း၊ သဒ္ဓါမိုက်ဟူ၍လည်း ကျမ်းဝန်၌ရှိကြောင်း၊ ၎င်းကေသာစသည်ကို လောကုတ္တရာ တရား ကိုးပါး ထင်မှတ်၍ ရှိခိုး ကြည်ညိုခြင်းသည် သဒ္ဓါမိုက်မဟုတ်၊ အလွန်လိမ္မာသော သဒ္ဓါဖြူဖြစ်ကြောင်းများကို နောက်မှဆိုမည်။]

ခန္ဓာဒြပ်သာ မုချဘုရား

“ဉာဏ်တော်သာ ဘုရား၊ ခန္ဓာတော်ဘုရားမဟုတ်” ဟူသော စကားကို နင်းနယ် ချေပွတ်ပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း အကျကောက်၍ နောက်ဆွယ် ရှိပြန်သေးသည်ကို ဆိုလိုက်ဦးအံ့။

ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏- ဟူရာ၌ “သိတော်မူတတ်သည်” ဟူသော အလုံးကို အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတွင်ရှာသော် ပညိန္ဒြေစေတသိက် တခုသာရှိသည်။ ပညိန္ဒြေစေတသိက်မှကြွင်းသော ဖဿ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ ပထဝီ၊ အာပေါ အစရှိသော ရူပက္ခန္ဓာတပါး၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ထည်းမှာ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားဟူ၍ တခုမျှမပါ။

ပညတ်တရား ဟူသည်မှာ တရားကိုယ် အားဖြင့် ရှိသောတရားပင် မဟုတ်၊ သိတတ်မည်ဝေးစွာ သိတတ်သောတရား မဟုတ်ကလည်း မသိတတ်သော တရားပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သိတတ်မှ ဘုရားဆိုရလျှင် မသိတတ်သော ဖဿကို၊ ဝေဒနာကို၊ သညာကို၊ သင်္ခါရစုကို၊ ဝိညာဏ်ကို၊ ပထဝီ

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသ္မိ

ကို, အာပေါကို, တေဇောကို, ဝါယောကို ဘုရားဟူ၍ ဆိုခွင့်မရှိ၊ မရှိပါဘဲနှင့် ဘုရားဆိုလျှင် အပိုအမှားသာ ဖြစ်လေ၏ဟု သုတ္တန်, အဘိဓမ္မာ, သဒ္ဒါဝေါဟာရသုံးပါးကို သူ့နေရာနှင့်သူ အစေ့အစပ် မသိတတ်သော ပရမတ်ယောင်ဝါး လှုပ်တိုင်းမှားတို့က ဆိုဘွယ်ရှိပြန်၏။ ကေနဆိုမည်ပင် ဖြစ်၏။ ဤသို့သောဆိုဘွယ်ကိုလည်း နင်းနယ်ချေပွတ်ရမည်။

အဘယ်သို့ နင်းနယ်ချေပွတ်ရမည်နည်းဟူမူကား-“ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူတတ်သော ဘုရား” ဟူရာ၌-

- (၁) သိတော်မူကား-ဗုဓဓာတ်၏အနက်၊ တတ်သောဘုရားကား- တပစ္စည်း၏အနက်။
- (၂) သိတော်မူကား- သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ဝါ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ တတ်သောဘုရားကား- ခန္ဓာတော်။
- (၃) သိတော်မူကား-ဝိသေသန၊ တတ်သောဘုရားကား-ဝိသေသျှ။
- (၄) သိတော်မူကား- ဂုဏ်တော်မြတ်၊ တတ်သော ဘုရားကား- ဂုဏ်ီဒြပ်။
- (၅) သိတော်မူကား- ကြိယာ၊ တတ်သော ဘုရားကား- ကာရက။ ဤသို့ဗုဒ္ဓဟူသောစကားတစ်ခုနှင့် ဗုဒ္ဓ တခြား၊ တပစ္စည်းတခြား၊ နှစ်ပါး စပ်မှ “ဗုဒ္ဓ-သိတော်မူတတ်သော ဘုရား” ဖြစ်သည်။

သိတော်မူအရ ဉာဏ်တော်သည်- ဗုဓ၊ တတ်သော ဘုရားအရ ဒြပ်တော်သည်-တ၊ နှစ်ပါးစပ်မှ “ဗုဒ္ဓ-သိတော်မူတတ်သောဘုရား” ဖြစ်သည်။

ဗုဓအရဖြစ်သော ဉာဏ်တော်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်တော်သာဖြစ်သည်။ ဘုရားမဟုတ်၊ တပစ္စည်းအရ ခန္ဓာဒြပ်တော်သည် ဘုရားသာဖြစ်သည်၊ ဉာဏ်တော်မဟုတ်၊ ဉာဏ်နှင့်ဒြပ် နှစ်ပါးစပ်မှ သိတော်မူ တတ်သော ဘုရားတဆူသာ ဖြစ်သည်။

ဉာဏ်တော်ကားအကြောင်းနိမိတ်

ဗုဒ္ဓ-သဒ္ဒါကား ဉာဏ်တော်ကိုအစွဲပြု၍ ခန္ဓာငါးပါး ဘုရားဒြပ်ကိုသာ မုချအားဖြင့်ဟောသည်။ ဉာဏ်တော်ကိုမုချအားဖြင့်မဟော၊ ဉာဏ်တော်ကို မူကား အကြောင်းအနေမျှသာ ဟောသည်။

နိမိတ္တောတု ပဓာနေန၊ တဗ္ဗိသေသျော ပဓာနတော။
[သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာ။]

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

အနက်။ ။ နိမိတ္တောတု၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်ကို မူကား။ သဒ္ဓေန၊ ဗုဒ္ဓ အစရှိသောသဒ္ဓါသည်။ အပဓာနေန၊ အပဓာနအားဖြင့်လျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ တဗ္ဗိသေသျော၊ ထိုအကြောင်းတရားသည် အထူး ပြုအပ်သော ခြိမ်အနက်ကိုသာလျှင်။ ပဓာနေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အထက်က ထုတ်ပြခဲ့ပြီးသော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းတို့၌လည်း ဗုဒ္ဓအရကိုသန္တာနပညတ်နှင့်တကွ ခန္ဓာခြိမ်တော်ကိုသာ လိုရင်းကောက်ပြကြကုန်သည်။

ဤကား သဒ္ဓါကျမ်းဂန်များနှင့် စစ်ဆေးလျှင်လည်း ခန္ဓာတော်သာ မုချဗုဒ္ဓ၊ မုချဘုရားမည်ကြောင်း၊ ဉာဏ်တော်သည်ကား ဘုရားမဟုတ်၊ ဘုရားဂုဏ်တော်သာဖြစ်ကြောင်းကိုထင်လင်းစွာပြလိုက်သော စကားရပ်စုပေတည်း။

[ဤစကားရပ်တို့ဖြင့် သဒ္ဓါလည်းမတတ်၊ ကျမ်းဂန်လည်းမနွဲ့စပ်ရှာကြကုန်သော ပရမတ်ကောင် လူယောင်ယောင်တို့သည် “ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူတတ်သည်” ဟူသော အသံအရိပ်ကို ဘမ်း၍ ဉာဏ်တော်သည်သာ ဘုရားဟုတ်သည်၊ ခန္ဓာတော်ဘုရားမဟုတ်ဟု ပြောင်းပြန် ပြောဆိုသောစကားများကို နင်းနယ် ချေပွတ်လိုက်သည်။]

အရဟံ ပုဒ်ဟောဘုရား

ဉာဏ်တော်၊ ခန္ဓာတော်ဟု ခွဲခြမ်းရာ၌လည်း ဉာဏ်တော်ဟူသည်မှာ ပညိန္ဒြေ စေတသိက်တခုကိုသာ ရသည်။ ခန္ဓာတော် ဟူသည်မှာ ၎င်းပညိန္ဒြေစေတသိက်နှင့်တကွ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဘုရားခြိမ်တော်ကိုရသည်တရပ်။ ။ “ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူတတ်သောဘုရား” ဟူရာ၌ သိတော်မူဟူသော- ရှေ့ပိုင်းကိုပင် မုချထားပါဦးတော့၊ ထိုသို့သိတော်မူ ဟူသော အသံရှေးရှိရာ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါစသည်တို့၌သာလျှင် ဉာဏ်တော်ကို ဘုရားဆိုနိုင်မည်။ သိတော်မူဟူသော အနက်မထွက်နိုင် ပေမူ၍ တခြားတပါးသော အနက်သာထွက်နိုင်သော “အရဟံ၊ ပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရား” ဟူရာ၌ သိတော်မူဟူသောအသံကိုဘမ်းရန်မရှိ၊ ပူဇော်ကိုခံတော်

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသ္မိ

မူထိုက်သောအသံကို ဘမ်းရလိမ့်မည်။ ပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်သော ဂုဏ်တော်သည်သာလျှင် အရဟံမည်၏။ ဘုရားမည်၏။ ခန္ဓာတော်သည် ဘုရားမဟုတ် ဟုဆိုရလိမ့်မည်။ ပူဇော်ကိုခံတော်မူထိုက်သော ဂုဏ်တော် ဟူသည်လည်း အတုမရှိ၊ မြင့်မြတ်သော သီလတော်၊ သမာဓိတော်၊ ပညာတော်၊ ဝိမုတ္တိတော်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ဉာဏ်တို့ပင်ဖြစ်ချေသည်။ အကျဉ်းအားဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသုံးပါးဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် အရဟံပုဒ်ကထွက်သော ဘုရားမှာ သီလဂုဏ်တော်သည်လည်း ဘုရားပင် ဖြစ်သည်။ ရူပဈာန်တရား၊ အရူပဈာန်တရား၊ လောကုတ္တရာ ဈာန်တရား များသည်လည်း ဘုရားပင် ဖြစ်သည်။ ဤကားအရဟံပုဒ်က ထွက်သော ဘုရားတည်း။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ ပုဒ်ဟော ဘုရား

“ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆယ့် ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဘုရား” ဟူရာ၌လည်း ဂုဏ်တော်ကိုသာ ဘုရားဟူ၍ယူပါမူ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးသည်လည်း ဘုရားပင်၊ ဝိဇ္ဇာဟူသည် ဉာဏ်တော်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

- (၁) သီလသံဝရ၊
- (၂) ဣန္ဒြိယသံဝရ၊
- (၃) ဘောဇနေမတ္တညုတာ၊
- (၄) ဇာဂရိယာနုယောဂ၊
- (၅-၁၁) သူတော်ကောင်းဥစ္စာခုနစ်ပါး၊
- (၁၂-၁၅-) ဈာန်လေးပါး—

ဟူသော စရဏဂုဏ်တော် တဆယ့် ငါးတွင် ဉာဏ်တော် အနည်းငယ် မျှသာပါသည်။ ဉာဏ်တော်မဟုတ်သော ဂုဏ်တော်သာများပေသည်။

သမာစာရ ပုဒ်ဟော ဘုရား

“ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော၊ ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သော ကိုယ်တော်အကျင့်ရှိတော်မူသောဘုရား” ဟူရာ၌ ကိလေသာတို့မှစင်ကြယ် သော ကိုယ်အကျင့်ရှိတော်မူသည်ကား ကိုယ်အင်္ဂါတို့ကို လှုပ်ရှားသော အခါ၌ ပညာရှိတပါးတို့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်မရှိသော ကိုယ်တော် အမူအရာ

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

ကည်းဟူသော ကာယဝိညတ်နှင့် တကွသော စိတ္တဇရုပ်ကလာပ်၊ ထိုစိတ္တဇရုပ်ကလာပ်နှင့် အတူတကွလှုပ်ရှားကြသော ကမ္မဇရုပ်ကလာပ်၊ ဥတုဇရုပ်ကလာပ်၊ အာဟာရဇရုပ်ကလာပ် စသည်၎င်း၊ စိတ္တဇရုပ်ကလာပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောမဟာကြိယာဇော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးသည် ၎င်း၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရ ဂုဏ်တော်မည်၏။ ဂုဏ်တော်ကိုသာ ဘုရားဆိုလိုသောသူတို့သည် ဤပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရဂုဏ်တော်သို့ကျလျှင် ကာယဝိညတ်နှင့် တကွသော ခန္ဓာငါးပါးကိုပင် ဘုရားဆိုရမည် ကေနိဖြစ်ကုန်၏။ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရ ဂုဏ်တော်သို့ ကျလျှင်လည်း ဝစီဝိညတ်နှင့် တကွသော ခန္ဓာငါးပါးကိုပင် ဘုရားဆိုရမည်ကေနိတည်း။

ဗျာမပ္ပဘော ပုဒ်ဟော ဘုရား

“ဗျာမပ္ပဘော၊ တလံမျှလောက်အထူးတောက်သောရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးရှိတော်မူသော ဘုရား” ဟူရာ၌ ဂုဏ်တော်ကိုဘုရားဆိုလျှင် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးကိုပင် ဘုရားဆိုရမည် ကေနိတည်း။

ဗြဟ္မုဇု ဂတကာယ ပုဒ်ဟောဘုရား

“ဗြဟ္မုဇုဂတကာယော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသောဘုရား” ဟူရာ၌ အလွန်ဖြောင့်မတ်သော ရူပကာယတော်ကိုပင် ဘုရားမဆိုသော် အဘယ်ကိုဆိုရမည်နည်း။

ဥဏှိသသီသ ပုဒ်ဟော ဘုရား

“ဥဏှိသသီသော၊ ရွှေသင်းကျစ်ဖျား ရစ်၍ထားသို့ လုံးသောဦးခေါင်း ရှိတော်မူ၏” ဤပုဒ်မှ ထွက်သောဘုရားကို ဦးခေါင်းတော်ကို မဆိုလျှင် အဘယ်ကိုဆိုမည်နည်း။ ဤအတူ သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော် လက္ခဏသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ၃၂-ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးကို ပြတတ်သော ဂုဏ်တော်ပုဒ်တို့ကို ထုတ်၍ချဲ့လေ။

များလှစွာသောဂုဏ်ပုဒ်

ဤသို့လျှင် ဘုရားဂုဏ်တော်ပုဒ်သည် ဉာဏ်တော်နှင့်စပ်သော ဗုဒ္ဓေါတပုဒ်သာရှိသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား ဘုရား၏ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်စပ်

သော ဂုဏ်တော်ပုဒ်တို့လည်း အသင်္ချေမက များလှပါကုန်၏။ ရူပက္ခန္ဓာ ရူပကာယနှင့် စပ်သော ဂုဏ်တော်ပုဒ်တို့လည်း အလွန်များပါ ကုန်၏။ အလုံးစုံသော ဂုဏ်တော်ပုဒ်တို့၌ပင် ပုဒ်ကထွက်လာသော အနက်သံနှင့် လျော်စွာ ဂုဏ်တော်ကိုးကောက်ရသည်။

အချို့ပုဒ်က သီလဂုဏ်တော် ထွက်သည်။ အချို့ပုဒ်က ဈာန်သမာဓိ ဂုဏ်တော်ထွက်သည်။ အချို့ပုဒ်က ဝီရိယဂုဏ်တော်ထွက်သည်။ အချို့ပုဒ်က အဆင်းအရောင် ဂုဏ်တော်ထွက်သည်။ အချို့ပုဒ်က အသံဂုဏ်တော်ထွက်သည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဉာဏ်တော်မှတစ်ပါး မရေတွက်နိုင်သော ဂုဏ်တော်တို့လည်း ထင်ရှားရှိပေကုန်သည်။

ခန္ဓာဘုရားဆိုလျှင် ဂုဏ်တော်အားလုံး ပါခြင်း

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဖွင့်၌လည်း ဉာဏ်တော်ကိုသာ အာရုံပြု၍ စီးဖြန်းမှ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း မြောက်သည် ဟု မလာပေ။ သီလဂုဏ်တော်၊ သမာဓိဂုဏ်တော် စသည်တို့တွင် ထင်နိုင်ရာမြင်နိုင်ရာကိုအာရုံပြု၍စီးဖြန်းရမည်ပင်ဖြစ်သည်။ သီလဂုဏ်တော်ကို စီးဖြန်းလျှင်လည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမြောက်တော့သည်။ သမာဓိဂုဏ်တော်စသည် စီးဖြန်းလျှင်လည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း မြောက်တော့သည်။

ဉာဏ်တော်ကိုသာ ဘုရားဆိုခဲ့လျှင် ဉာဏ်တော် မဟုတ်သော သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်တော် စသောဂုဏ်တော် အနန္တတို့ကို ဖျက်ပယ်ရာကျသည်။ ခန္ဓာတော်ကို ဘုရားဆိုလျှင် ထိုဂုဏ်တော် အနန္တ၊ ဉာဏ်တော် အနန္တတို့သည် ခန္ဓာတော်မှာအကုန်ပါပေကုန်သည်။ ဘယ်ဟာကျန်သည်ဟု ဆိုဘွယ်မရှိပေ။

ရွှေတုံးပမာ ဘုရားခန္ဓာ

ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ဉာဏ်တော်ကို အထူးမှတ်၍ဆိုရာ၌ ဥပမာဆိုသည် ရှိသော် “အလွန်ကောင်းသော ဝိဇ္ဇာမယဆေးဖြင့် ပြဒါးကိုစီရင်၍ သေလေရာ ပြဒါးခဲကို ခဲအခွက် တဆယ်-အရေလင်မှာပစ်၍ ဇမ္ဗူရစ် ရွှေတုံးဖြစ်သည်” ဟုရာ၌ကဲ့သို့မှတ်ရမည်။ ပြဒါးပြာခဲသည်ရွှေတုံးကြီးဖြစ်၍သွားသည်

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

မဟုတ်၊ ခဲဘာသာလည်း ရှေ့တိုးကြီး ဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်၊ ပြဒါးပြာတဲနှင့် ပေါင်းမိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ခဲဇာတိကို အကုန်စွန့်၍ ရှေ့စင်အစစ်-ရှေ့တိုး ကြီးဖြစ်ရ လေသတည်း၊ ရှေ့စင်ရှေ့တိုးကြီး ဖြစ်ပြီးနောက် ခဲဟူ၍မလေး မစားမပြုထိုက်။

- (၁) ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းနှင့် ရှေ့တိုးကြီးတူသည်။
- (၂) ပြဒါးပြာနှင့် သဗ္ဗညုတညာဏ်၊ ဝါ-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် တူသည်။
- (၃) အလွန်ကောင်းသော ဆေးကို စုဆောင်းရှာဖွေရသည်နှင့် ပါရမီကို ဖြည့်ခြင်းတူသည်။
- (၄) နဂိုခဲတိုးကြီးနှင့် ပုထုဇန်ခန္ဓာတူသည်။
- (၅) ခဲတိုး၌ ရှိသော အညစ်အကြေးနှင့် ကိလေသာတူသည်။
- (၆) အရည်လင်အောင်ပြုသည်နှင့် တရားကို အားထုတ်တော်မူခြင်း တူသည်။
- (၇) မီးနှင့် ဝီရိယတူသည်။
- (၈) အရည်လင်ရာတွင် ပြာကိုပစ်၍ ရှေ့စင်ခဲမွှစ်ဖြစ်သည်နှင့် ဈာန် သမာပတ်ကို ရတော်မူရာတွင် ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သုံးသပ်တော်မူသည်။ မိုးသောက်ယံ၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြစ် သည်နှင့် တပြိုင်နက် ကိလေသာအာသဝေါကုန်၍ ခန္ဓာငါးပါး ဘုရားဖြစ်ခြင်းတူသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာလိုသော သူတို့သည် ထိုရှေ့တိုးကြီးကို အလွန် ရိုသေရသကဲ့သို့ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာလိုသော သူတို့သည် ထိုခန္ဓာငါးပါးကို အလွန်ရိုသေထိုက်လှပေသတည်း။

ဤမျှသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ခန္ဓာကို ဘုရားမဟုတ်၊ ခန္ဓာကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါမဟုတ်၊ ခန္ဓာကို ရဟန္တာမဟုတ်ဟု ဆိုသော ထိုဘုတ် အုပ်စာငယ်ကို နင်းနယ်ချေပွတ်လိုက်သည်။

ထိုသို့ဖြစ်သော်-

“ဗုဒ္ဓေါ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ဓမ္မော လောကုတ္တရော မတော”။

ဟူသော ပါဠိများကို အဘယ်သို့ဆိုမည်နည်းဟူမူ- မဏိသာရမဉ္ဇူ သာစသော ကျမ်းဆရာတို့ ထိုပါဠိကို ဆိုပေပြီဖြစ်၍ ယခုမှ ဆိုနေဘွယ် မရှိ။

အနက်။ ။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ အဓိဂတော၊ ရတော်မူသော ခန္ဓာတော်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဝါ၊ ဘုရားမည်၏။ မဏိသာရမဉ္ဇူ။ သာဆရာတော်ဆိုပုံပြီး၏။

ကုသိုလ်ရွှေအိုး မြုပ်နှံရာဌာန

၁။ စေတိယမိ စ သံဃေ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလေ ဝါ အတိထိသု၊ မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ အထော ဇေဋ္ဌမိ ဘာတရိ။ ။

၂။ သော နိမိ သုနိဟိတော၊အဇေယျော အနုဂါမိယော။ ပဟာယဂမနိယေသု၊ဧတံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။ ။
[ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော် နိမိကဏ္ဍသုတ်]

“တတ္ထ စေတယိတဗ္ဗန္တိ စေတိယံ၊ ပူဇေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊စိ တတ္တာ ဝါ စေတိယံ၊တံ ပနေတံ တိဝိဓံ ဟောတိ-ပရိဘောဂစေတိယံ ဥဒ္ဓိဿကစေတိယံ သဓာတုကစေတိယန္တိ၊ တတ္ထ ဗောဓိရုက္ခော ပရိဘောဂစေတိယံ၊ ဗုဒ္ဓပဋိမာ ဥဒ္ဓိဿကစေတိယံ၊ ဓာတုဂဗ္ဘထူပါ သဓာတုကာ သဓာတုကစေတိယံ”။

[၎င်းအတွင် ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ။]

အနက်

၁။ စေတိယမိဝါ၊ စေတိသုံးပါး၌၎င်း။ သံဃေဝါ၊ ၎င်း။ ပုဂ္ဂလေဝါ၊ ၎င်း။ အတိထိသုဝါ၊ လူညော်သည်၊ရှင်ညော်သည်တို့၌၎င်း။ မာတရိစာပိ၊ ၎င်း။ ပိတရိစာပိ၊ ၎င်း။ အထော၊ ထိုမှတပါး။ ဇေဋ္ဌမိဘာတရိ၊ အစ်ကိုကြီး၊အစ်မကြီး၌၎င်း။

၂။ သုနိဟိတော၊ ကောင်းစွာမြုပ်ထားအပ်သော။ သောနိမိ၊ ဤကုသိုလ်ဟူသောရွှေအိုးသည်။ အဇေယျော၊ရန်သူငါးပါးတို့သည် အောင်မြင်ခြင်းငှါမတတ်ကောင်း။ အနုဂါမိယော၊ သွားလေရာရာ သံသရာ၌ အစဉ်လိုက်၏။ ပဟာယဂမနိယေသု၊ သေလျှင်စွန့်ပစ်၍သွားမည့်အရာစုတို့၌။ ဧတံ၊ ဤကုသိုလ်ရွှေအိုးကိုသာ။ အာဒါယ၊ယူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊သွားနိုင်၏။

[ရှေ့ဂါထာဖြင့် ကုသိုလ်ရွှေအိုး မြုပ်နှံထိုက်ရာဌာနကို ဟောပြောသည်။]

တတ္ထ၊ထိုဂါထာဒေသနာ၌။ စေတယိတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို
 ကြောင့်။ စေတိယံ၊ စေတီမည်၏။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ စိတတ္တာ၊ ပွားစေအပ်၊
 ဆည်းပူးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စေတိယံ၊ စေတီမည်၏။ တံပနေတံ၊
 ထိုစေတီသည်။ ပရိဘောဂစေတိယံ၊ ၎င်း၊ ဥဒ္ဓိဿကစေတိယံ၊ ၎င်း။ သဓာတု
 ကစေတိယံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို
 သုံးပါးတို့တွင်၊ ဗောဓိရုက္ခော၊ ဗောဓိပင်သည်။ ပရိဘောဂစေတိယံ၊
 မည်၏။ ဗုဒ္ဓပဋိမာ၊ ဘုရားရှင်ပွား၊ ဘုရား ဆင်းတုတော် များသည်။
 ဥဒ္ဓိဿကစေတိယံ၊ မည်၏။ သဓာတုကာ၊ ဓာတ်တော်နှင့်တကွသော။ ဓာတု
 ဝုတ္တထူပါ။ ဓာတ်တော်ကြုတ်၊ ဓာတ်တော်တိုက်၊ ဓာတ်တော်တည်ရာ
 စေတီပုထိုးများသည်။ သဓာတုကစေတိယံ၊ မည်၏။

[ရှေးအထက်ပေးလိုက်သောစာ၌လည်းစေတီသုံးပါး၊ လေးပါး
 အခွဲပါလေပြီ။]

စေတီတော်ပူဇော်ရကျိုး

မေး။ စေတီသုံးပါး၊ လေးပါးကို လှူဒါန်း ပူဇော်ပါလျှင် အကျိုး
 ကြီးပါမည်လော—မေးရန်ရှိ၏။

ဖြေ။ တိဋ္ဌန္တေ နိဗ္ဗုတေ စာပိ၊ သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ၊
 စေတောပဏိဓိ ဟေတုဟိ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂတိံ။ ။
 [ဝိမာနဝတ္ထုပါဠိတော်။]

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်စေတီတော်ကို သပွတ်ခတ်ပွင့်လှူဒါန်း၍ သေသည့်
 နောက် တာဝတိံသာ၌ ထင်ရှားစွာဖြစ်လေသော သူငယ်မဝတ္ထုတွင်
 လာသည်။

အနက်။ ။ တိဋ္ဌန္တေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိသော မြတ်စွာဘုရား
 ၌၎င်း။ နိဗ္ဗုတေ၊ နိဗ္ဗာန်စံငြား ကိုယ်တော်စားဖြစ်သော စေတီသုံးပါး
 ၌၎င်း။ စိတ္တေ၊ ကြည်ညိုသောစိတ်သည်။ သမေ၊ တူမျှကြပေမူကား။
 သမံဖလံ၊ အကျိုးတူမျှ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ စေတောပဏိဓိဟေတု၊
 စိတ်ထားကောင်းသောကြောင့်သာလျှင်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဂတိံ၊
 သုဂတိသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လားကြကုန်၏။

“စေတော ပဏိမိဟေတုတိ အတ္တနော စိတ္တဿ သမ္မဒေဝ ထပနနိမိတ္တံ၊ အတ္တနော သမ္မာ ပဏိဓာနေနာတိ အတ္ထော”။

ဟူ၍ ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘွဲ့သည်နှင့်အညီ ပေးလိုက်သော အနက်။

ဤပါဠိတော်၌ “တိဋ္ဌန္တေ နိဗ္ဗုတေ စာဝိ၊ သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ” ဟူသော ရှေ့ပိုင်းကို ကြားနာသောအခါ “သက်တော်ထင်ရှားရှိသောဘုရား နှင့်ဗောဓိရုပ်ပွားဓာတ်တော်များသည်အကျိုးပေးတူနိုင်ပါမည်လော” ဟု အကြံဖြစ်ဘွယ်ရှိ၍ “စေတော ပဏိမိဟေတုဟိ၊ သတ္တာဂစ္ဆန္တိသုဂတိ” ဟုနောက်ပိုင်းကို ထပ်ရသည်။

ဗောဓိရုပ်ပွား၊ ဓာတ်တော်များကိုပင် ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်နှင့်မထူး မခြားနှလုံးထားနိုင်ပေမူ အကျိုးပေးတူပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် ဘုရားစေတီတို့က အကျိုးပေးရင်းမဟုတ်၊ အာရုံမျှသာဖြစ်ပေ သည်၊ စိတ်ကသာအကျိုးပေးရင်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ထားတူ ပေလျှင် အကျိုးပေးချင်း တူနိုင်ပါ၏ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကျမ်းဂန်တို့၌ “ဗောဓိပင်၊ ရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ စေတီတော် များကို ရှိခိုးပူဇော်သောအခါ သက်တော်ထင်ရှားရှိသော ဘုရားကို ရိုသေလေးမြတ်သကဲ့သို့ ရိုသေလေးမြတ်စွာ စိတ်နှလုံး ထားရမည်” ဟု များစွာလာပေသည်။

မေးမြန်းဘွယ်

မေး။ ဗောဓိညောင်တော်၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ စေတီတော်များသည် အဝိညာဏက ဝတ္ထုရုပ် အဗျာကတ တခုသာဖြစ်ပါလျက် အဘယ်သို့ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်အောင် စိတ်နှလုံးထား သာပါမည်နည်း-မေးရန်။

ဖြေ။ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းကို ပြုကြရသည်လည်း ဂုဏ် တော်ကို ကြည်ညိုလေးမြတ်၍ ပြုကြရသည်။ ဗောဓိညောင်တော်၊ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ စေတီတော်များကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်း သည်လည်း ဂုဏ်တော်တွေကို ကြည်ညိုလေးမြတ်၍ ဗောဓိရုပ်ပွားဓာတ်

များကိုပင် လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးစသော ဂုဏ်တော်အတုံးအခဲတွေ၊ ဂုဏ်တော်တို့၏ တည်နေရာတွေကဲ့သို့ ရိုသေလေးမြတ် နိုင်ခြင်းသည် ပညာဉာဏ်ကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သာ၍ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ရုပ်ပွားဆင်းတု တော်ကို မဆိုထားဘိဦး၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ရဟန်းတော်ကြီးတပါးသည် မာရ်နတ်ဘန်ဆင်း၍ပြသော ဘုရားအသွင်တော်ကိုဖူးမျှော်၍ ထိုနေရာတွင် ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။

မာရ်နတ်သည် အလွန်ယုတ်မာသော သူတယောက်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမာရ်နတ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလက္ခဏာကြီးငယ်၊ ရောင်ခြည် ၆-သွယ်နှင့် တကွ ဘုရားအသွင်ဘန်ဆင်း၍ပြရာ၌ပင်လျှင် ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော ပီတိကိုရ၍ ထိုပီတိကိုခွါပြီးလျှင် ဝိပဿနာရှု၍ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။

[ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၏ အကျိုးတွင် ပါလာသောဝတ္ထု။]

ဤမျှသောစကားရပ်တို့ဖြင့် “ဘုရားကိုပန်းပူဇော်၍အကျိုးမရှိ” ဟူသော စကားနှင့်တကွ “ရုပ်ပွားတော်ကို သက်တော်ထင်ရှားဘုရားထင်မှတ်၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်လျှင် မဟာအဝီစိငရဲကြီး၌ကျလိမ့်မည်၊ အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးသည်” ဟုဆိုသော ထိုဘုတ်အုပ်စာငယ်ကိုနင်းနယ်ချေပွတ်လိုက်သည်— တရပ်။

သဒ္ဓါမိုက်နှင့် သဒ္ဓါကောင်း

“မန္တပညော၊ ပညာနည်းသောသူသည်။ အဝတ္ထုသို့၊ မကြည်ညိုထိုက် သောအရာ၌။ ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုမိတတ်၏” ဟူ၍ ကျမ်းဂန်လာသော ကြောင့် သဒ္ဓါမိုက်လည်းရှိပါ၏။ ထိုသဒ္ဓါမိုက်ကို ကျမ်းဂန်တို့၌ မုဒ္ဓသဒ္ဓါ ခေါ်ပေသည်။ မုဒ္ဓသဒ္ဓါလည်း အမိုက်အမဲကိုခေါ်သည်။ ထိုသဒ္ဓါမိုက်ကို တရားကိုယ်ကောက်သော်ကား မောဟပင်တည်း။ ဝါ-အားကြီးသော မောဟနှင့်ယှဉ်သော မိစ္ဆာမိမောက္ခပေတည်း။

ထိုသဒ္ဓါမိုက်ဟု ဆိုအပ်သော မောဟ, မိစ္ဆာမိမောက္ခ နှစ်ပါးသည် အဘယ်နေရာများမှာ ဖြစ်တတ်လေသနည်းဟူမူ— “အသဒ္ဓေယျဝတ္ထု ပသန္ဓော” ဟူ၍၎င်း၊ “အဝတ္ထုသို့ပသီဒတိ” ဟူ၍၎င်း အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောကြောင့် ရှေးအခါ ပုရာဏကဿပ, မက္ခလိဂေါသာလအစ

ရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတို့ကို ဘုရားဟူ၍ ကြည်ညိုလေးမြတ်ကိုးကွယ်သောသူ၊
ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတို့ ဟောသောတရားကို သူတော်ကောင်းတရားအစစ်ဟု
ယုံကြည်သောသူ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတို့တပည့်ဂိုဏ်းအပေါင်းတို့ကို သုပ္ပဋိပန္န
သံဃာဟူ၍ ကြည်ညိုကြ၊ကိုးကွယ်ကြ၊ လှူဒါန်းပူဇော်ကြသောသူတို့အား
ကြည်ညိုနိုင်သောအမှုသည် သဒ္ဓါမိုက်ကေန် စင်စစ်ဖြစ်လေသတည်း။

ယခုအခါ၌ကား ထာဝရဘုရား၊ ယေရှုခရစ်ဘုရားစသည်တို့ကို၎င်း၊
ထိုသူတို့၏တရား ဆိုသောစာပေတို့ကို၎င်း၊ ထိုသူတို့၏တပည့်ဖြစ်သော
ကုလားဘုန်းကြီးတို့ကို၎င်း ကြည်ညိုနိုင်သောအဖြစ်သည် သဒ္ဓါမိုက်စင်စစ်
ဖြစ်ပေသတည်း။ ထို့ကြောင့် အနီးအနားထင်ရှားရာကိုဆွဲငင်၍ ပြောပေ
လျှင် “ရှုပ်ပွားတော်ကို သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားထင်မှတ်၍ ရှိခိုးလျှင်
အဝီစိငရဲကြီး၌ ကျလိမ့်မည်”ဆိုသော ထိုဘုတ်အုပ်စာအမိုက်ကိုပင်
လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ စွဲမြဲယုံကာ သဘောပါကြကုန်သော ဗာလအန္ဓတို့၏
အမှုသည် ယခုလက်ငင်း ထင်လင်းဆွဲပြရန် သဒ္ဓါမိုက်ကြီးတခုပင် ဖြစ်လေ
သတည်း။

ဘုရား၏ဆံတော်-သွားတော်စသော သမ္ဘိန္ဒူခံာတ်၊ အသမ္ဘိန္ဒူခံာတ်
တော်များကို လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးပင်ထင်မှတ်၍ ကိုးကွယ်ခြင်းမှာ
မူကား ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ အလေ့ပင်ဖြစ်ပေ၍ သဒ္ဓါမိုက်နှင့်
မဆိုင်ပေ။ ထိုစကားမှန်၏။ ဆံတော်သည် အဗျာကတဝတ္ထု၊ ဥတုဇ
ရုပ်ကလာပ်မျှသာဖြစ်သည်ဟု သိကြသည်ပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း
ဆံတော်ကို ရှိခိုးသောအခါ သဒ္ဓါပွားများ၍ အကျိုးကြီးစေခြင်းငှါ၊
ပါမောဇ္ဇ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိဖြစ်လာစေခြင်းငှါ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်စသော ဂုဏ်တော်တို့ကို ထိုဆံတော်မှာ ဉာဏ်ဖြင့်သည်ပိုး၍
ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းသည် အလွန်ကောင်းမြတ်သောအမှုပေတည်း—တရပ်။

မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစား၊ မစား

“မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစား၊ မစား” စကားဖြစ်ရာမှာ ဘုရားဖြစ်ပြီး
၍ သတ္တသတ္တာဟ ၄၉-ရက်အစေ့တွင် တဖုဿ၊ ဘလ္လိကတို့လှူသောမုံ
ကိုဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ မိဂဒါဝုန်တော၌ ဝါကပ်စဉ်အခါ ဗာရာဏ
သီမှာ ဆွမ်းမှီဝဲသည်။ ဥရုဝေလတောသို့ ရောက်သောအခါ ဥရုဝေလ

ဗုဒ္ဓ-အရ အဆုံးအဖြတ်

ကဿပက ကျွေးသောဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ ရံခါလည်းမြောက်ကျန်းသို့ကြွ၍ ဆွမ်းခံတော်မူသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ရောက်သောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ဆွမ်းခံ၍ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ ၎င်းရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ကြွရာ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ကဆုန်လပြည့်နေ့တိုင် ၂-လပတ်လုံး ကာလုဒါယီထေရ် ယူဆောင်၍ ပေးသော ခမည်းတော်ဆွမ်းကိုသာ ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်ဟုလာသည်။

ဤသို့စသည်ဖြင့် အဆုံးစွန်ပရိနိဗ္ဗာန်စံယူတော်မူသောနေ့၌ ပါဝါဇ္ဇိနေ ရှေ့ပန်းထိမ်သည် သူဌေး စုန္ဒလှူသောဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူရ၍ ထိုနေ့အထူးအားပြည့်ကြောင်း၊ မကျန်းမမာတော်မူလျက်နှင့်ပင် အလွန်ဩဇာကြီးလှသော ဆွမ်း၏အာနုဘော်ကြောင့် သုံးဂါဇုတ်ကွာသော ကုသိနာရုံမြို့တိုင်အောင် ခြေကျင် ကြွတော်မူနိုင်ကြောင်းများကို ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့၌ ထင်ရှားစွာလာသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဆွမ်းစား၊ မစားကိုမေးလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုရည်လျှင် မစားဟု ညွှာတာ၍ ဖြေထိုက်သော အမှုပင်မဟုတ်၊ နင်းနယ်ချေပွတ်ရမည့်အရာသာဖြစ်သတည်း—တရပ်။

သမဏ၊ ပြာဟ္မဏီ၊ ဘိက္ခုမည်ထိုက်သူ

“သန္တတိအမတ်ကြီးသည် ဘုရားရှေ့တော်တွင် ကောင်းကင် အရပ်၌ မင်းမြောက်တန်းဆာဆင်ယင်လျက်ပင် ကောင်းကင်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတွင် ထိုအမတ်ကြီးကို လူဆိုရမည်လော၊ သမဏ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ဘိက္ခု ဆိုရမည်လော” ဟု ဘုရားကို လျှောက်ကြရာ—

အလင်္ကာတောပိ စေ သမံ စရေယျံ၊
 သန္တော ဒန္တော နိယတော မြဟ္မစာရီ။
 သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓါယ ဒဏ္ဍံ၊
 သသမဏော သပြာဟ္မဏော သဘိက္ခု။ ။

ဟူ၍ ဓမ္မပဒ၌ဟောတော်မူပေသည်။ ကိလေသာငြိမ်း၍ သန္တဒန္တ နိယတမြဟ္မစာရီဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောသူဖြစ်ပေမူကား လူဝတ်လူစားဝတ်ဆင်လျက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သမဏပင်ဆိုရပေမည်၊ ပြာဟ္မဏပင် ဆိုရပေမည်၊ ဘိက္ခုပင်ဆိုရပေမည်ဟုလိုသည်။ [အနက်မှာ ဓမ္မပဒနိဿယများ

မှကြည့်လေ။] သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းအဋ္ဌကထာစသည်တို့၌လည်း ပဋိပတ္တိ
ဓမ္မကိုကျင့်ပေလျှင် လူပင်ဖြစ်သော်လည်း ဘိက္ခု၊ ဆိုထိုက်ကြောင်းကို
လာပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူပင်ဖြစ်သော်လည်း တဒင်္ဂပဟာနအားဖြင့်ပင် ကိလေ
သာကိုငြိမ်းစေနိုင်ပေမူ—

- ကိလေသေ သမေထီတိ သမဏော၊
- ကိလေသေ ဗာဟတီတိ မြာဟ္မဏော။
- ကိလေသေ ဘိန္ဒတီတိ ဘိက္ခု၊
- ကိလေသေ ပဗ္ဗာဇယတီတိ ပဗ္ဗဇိတော။ ။

ဟုဆိုသင့်သောပရိယာယ် ကျမ်းဂန်၌ လာပေသည်။

သံဃာ၌ လူမပါဝင်

“ကိလေသေ သံသုဋ္ဌံ၊ ဟနတီတိ သံဃော” ဟူသော ဝိဂြိုဟ်ရိပ်ပင်
ရငြားသော်လည်း သံဃသဒ္ဓါသည် အယူသီလ တူမျှသော အပေါင်းကို
အကြောင်းပြုရင်းဖြစ်၍ ကိလေသာကို တဒင်္ဂပဟာနဖြင့်ခွါနိုင်သော်လည်း
သံဃာဆိုထိုက်သောအခွင့်မရှိသည်နှင့် ပါဠိတော်တို့၌၎င်း၊ အဋ္ဌကထာ
တို့၌၎င်း လူကိုသံဃာဆိုနည်းမလာပေ၊ မိမိကိုယ်ကို သံဃာပြုလုပ်၍ လူ
မှ အကျိုးရသည်ဟုဆိုသောသူသည်ကား သံဃသဒ္ဓါ၏ အမြစ်အခြေကို
နေရာကျမသိ၍ ဟုတ်လိနိုးနိုး ဆင်ကန်းတောတိုး ဆိုမိလေသည်။ မိမိ
ကိုယ်ကို သမဏပြု၍၊ မြာဟ္မဏပြု၍၊ ဘိက္ခုပြု၍၊ ပဗ္ဗဇိတပြု၍လှူနိုင်မှ အ
ကျိုးသာ၍ကြီးသည်ဟူ၍သာဆိုလိုလျှင် ဆိုရမည်။ ဝစနတ်ဝိဂြိုဟ် အတို
အနှောင်းကလေးများနှင့် နှုတ်ကောင်းလျှာပါး စကားသစ် မသစ်ချင်ကြ
နှင့်ဟု မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဗုံဒွ-အရ အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

စုတိစိတ်အာရုံအဆုံးအဖြတ်

ဘုရားစုတိစိတ်အာရုံဖြေရှင်းချက်

သံတ္တန်နည်း

နာဟု အဿာသ ပဿာသာ၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိ မာရတ္တ၊ ယံ ကာလ မကရိ မုနိ။ ။

ဟူ၍လာသော မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တန် အသံနိမိတ်ကို ရိပ်ဘမ်း သံဘမ်း မှန်းရမ်းဆဝါးလျက် ဘုရားစုတိစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုသည်ဟု ဖြေဆိုရေးသားကြကုန်သည်။

အနက်။ ။အနေဇော၊ တဏှာကင်းတော် မူပြီးသော။ မုနိ၊ သည်။ ယံ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရတ္တ၊ ရည်ရွယ်၍။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌိတစိတ္တဿ၊ တည်တံ့သောစိတ် ရှိတော်မူသော။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်ဘုရားအား။ အဿာသ ပဿာသာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်။ နာဟု၊ မဖြစ်ကုန်သတည်း။

[ဤဂါထာဖြင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်မြတ်သည် ယခုမှ မြတ်စွာဘုရား ပရိဗ္ဗာန်စံကြောင်းကို ပရိသတ်အများတို့အား ထင်ရှားတွင်တော်မူသည်။]

အဘိဓမ္မာနှင့်ဆန့်ကျင်ပုံ

ဤဂါထာ၌ “သန္တိမာရတ္တ” ဟူသောစကားကို-

- (၁) ဘုရားစုတိစိတ်၏ အာရုံပြုကိုပင်ဆိုသည်ဟု ထင်မှတ်ရန် တချက်။
- (၂) ဘုရားမရဏာသန္ဓေဇာစိတ်တို့၏ အာရုံပြုကိုဆိုသည်ဟု ထင်မှတ်ရန် တချက်။

ထိုနှစ်ချက်တို့တွင် စုတိစိတ်၏ အာရုံပြုကိုပင် ဆိုပါသည်ဟု ယူခဲ့သော် အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၊ ၎င်းအတွင်အဋ္ဌကထာကြီးများနှင့် ကန့်လန့်နေ၏။

နေပုံကား- ပရိနိဗ္ဗာနစိတ်ဟူသည် သောမနဿ သဟဂုတ် ဉာဏ သမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကမဟာဝိပင်္ဂါ စိတ်ပေတည်း။ ထေရာဝါအလို

အားဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကမဟာဝိပင်္ဂါ
စိတ်ပေတည်း။ ထိုကာမဝိပင်္ဂါစိတ်၏အာရုံပြုကို ဓမ္မသင်္ဂဟိပဋိတော်၌-

“ကတမေ ဓမ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ သဗ္ဗောကာမာဝစရဝိပင်္ဂါကော
ကိရိယာ မနောဓာတု ကိရိယာဟေတု မနောဝိညာဏဓာတု
သောမနဿ သဟဂတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ”။

ဟူ၍ကာမအာရုံကောန်စဉ်သာ ဟောတော်မူသည်။ လောကုတ္တရာ
ကောန်စဉ်၎င်း၊ အနောကန်စဉ်၎င်း ကာမဝိပင်္ဂါ သက်သက်မပါလေ။ ။
“ဘုရားဒကာလှည်းမှာ ဝါပိုသည်” ဆိုသကဲ့သို့ ဤဓမ္မသင်္ဂဟိ ပဋိတော်
ကြီးသည် စိတ်မချသာ ကြိမိကြိရာအကြွင်းအကျန် ရှိရာပါသေးသည်
ဆိုခြားအံ့။ ။ဓမ္မသင်္ဂဟိအဋ္ဌကထာ၊ ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၊ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌ
ကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဟူသော အဋ္ဌကထာကြီးအရပ်ရပ်၊ အဘိ
ဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ စသော အဋ္ဌ
ကထာငယ်အရပ်ရပ်တို့၌ ကာမဝိပင်္ဂါမှန်က ကာမအာရုံသာ ကေန္တ
ဖြစ်ကြောင်းကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်ဖြစ်၍ ထိုဓမ္မ
သင်္ဂဟိပဋိတော်မြတ်ကို ကပ်ဖွဲ့လှုပ်ရှားခြင်းငှာ မထိုက်ပေ။

- ၁။ အဋ္ဌပန သဟေတုကဝိပင်္ဂါစိတ္တုပ္ပါဒါ ဧတ္ထ ဝုတ္တံနယေနော တဒါ
ရမ္မဏဝသေန ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေန စ ပရိတ္တံဓမ္မေ သွေဝ
အာရတ္တ ပဝတ္တန္တိ။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။
- ၂။ ဧဝံ ဣမေ ပဉ္စဝိသတိ စိတ္တုပ္ပါဒါ ကေန္တေနော ပရိတ္တာရမ္မဏာတိ
ဝေဒိဗ္ဗာ။ ။၎င်း။
- ၃။ တာ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဝိပင်္ဂါကေသု နသန္တိ၊ ကေန္တပရိတ္တာရမ္မဏာနိ
ဟိ ကာမာဝစရဝိပင်္ဂါကနိ။ ။၎င်း။
- ၄။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လည်း သည်အတိုင်းပင်။
- ၅။ တာ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဝိပင်္ဂါကေသု နပုဇ္ဇန္တိ၊ ကာမာဝစရဝိပင်္ဂါကနိ
ကေန္တပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ။ ။အဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ကာမဝိပင်္ဂါတို့၏ ကာမအာရုံသာ ကေန္တဖြစ်
ကြောင်းကို မိန့်ဆိုကြသော အဋ္ဌကထာအမျိုးမျိုး၊ ဋီကာအမျိုးမျိုး
တို့သည် ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် နက္ခတ်ကြယ်တို့ကဲ့သို့ထင်လည်းထင်ရှား
လှပါကုန်၏။ ပေါလည်း ပေါများလှပါကုန်၏။ ကာမအာရုံမှတစ်ပါး

တခြားသောပညတ်အာရုံ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ မဂ်ဖိုလ်အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံ များကို ကြံဆထည့်သွင်းရန် အဘိဓမ္မာကျမ်းဂန်တွင် အသံနိမိတ်အရိပ် အမြွက်မျှမရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဘုရားစုတိစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသည်ဟု ဆိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏စကားသည် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ၌ မှား ရခဲ့နိုင်လှသော အတိဒုလ္လဘအမှားအံ့ဘွယ်ကြီးဖြစ်ပေသတည်း။ ဤကား “သန္တိမာရဗ္ဘ” ဟူသော သုတ္တန်၌ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ စုတိစိတ်တော်မြတ်ဖြစ်သည်ဟု ယူခဲ့လျှင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းအရပ်ရပ်တို့နှင့် ကပ်ဖဲ့နေပုံတည်း-တရပ်။

သုတ္တန်နှင့်ဆန့်ကျင်ပုံ

“သန္တိမာရဗ္ဘ” ဟူသောစကားကို ဘုရားကိုယ်တော်၏ မရဏာသန္ဓေ မဟာကြိယာဇောစိတ်တို့၏ အာရုံပြုကိုဆိုပါသည်- ယူခဲ့ပြန်လျှင် သုတ္တန် နှင့်ကန့်လန့်နေပြန်၏။

နေပြန်ပုံကား- မြတ်စွာဘုရားသည် စတုတ္ထဈာန်မှထ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိအဆုံး၌ စုတိကျကြောင်းကို သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၌ဆိုပေသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဇောစုသည်ပင် မရဏာသန္ဓေဇော ဖြစ်ရသတည်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာဇောဟူကလည်း ဈာန်အင်္ဂါတို့ကိုသာ အာရုံပြုခြင်းတည်း။ နိဗ္ဗာန်နှင့် မဆိုင်ပေ။ သုတ္တန်နှင့်ကန့်လန့်နေပုံ။

အဘိဓမ္မာ, သုတ္တန်နှင့်ညီညွတ်စေပုံ

တနည်း- စတုတ္ထဈာန်ဟူသောစကား၌ အရဟတ္တဖိုလ်စတုတ္ထဈာန်ကို ယူ၍ ထိုစတုတ္ထဈာန်မှထ၍ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောမှာမူကား-

- (၁) ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ။
- (၂) နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ။

နှစ်ဝီထိကျသင့်ပေသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်သော ဝီထိနှင့်စုတိတော်မူသည်ဟု ယူလိုက်လျှင် သုတ္တန်ဒီကာကြီးနှင့်လည်း ညီညွတ်၏။ ဘုရားမရဏာသန္ဓေဇောသည် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၏သည်ကိုရည်၍ “သန္တိ

မာရဗ္ဗ”ယူပါသည်ဆိုသော် သုတ္တန်နှင့်မကန့်၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာကြီး၌ ကား-“သန္တိမာရဗ္ဗာတိ သန္တိ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဗ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ”ဟူ၍တွင်သည်။ “အာရဗ္ဗအာရမ္မဏံကတွာ”ဟူ၍မတွင်ပေ၊ ဘုရားကိုယ်တော်၏ မရဏာသန္ဓပစ္စဝေက္ခဏာဇောစုသည် နိဗ္ဗာန်ကိုပင် ဆင်ခြင်သမှုအာရုံပြုသည်မှန်ခဲအံ့၊ “အာရဗ္ဗကို” အာရမ္မဏံကတွာ-ဟု တွင်ပေရာသည်။ ထိုသို့ကားမတွင်ပါခဲ့၊ “ပဋိစ္စသန္ဓာယ”ဟု အာရုံပြုကိုရှောင်ခွါ၍ ဖယ်သာလယ်သာ ကျယ်ရာပြင်ပကို ညွှန်းပြ၍တွင်ပြန်သောကြောင့် ဘုရားမရဏာသန္ဓဇောစုသည်လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပင်မပြုဟု လုသာယက်သာ ဆွဲတိုင်းပါပြန်သတည်း။

ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာမဟုတ် သုတ္တန်အမူ ပရိယာယ်ထူလှသော “နာဟုအဿာသာပဿသာ။ပ။ ယံကာလမကရိမုနိ” ဟူသော-အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ဂါထာစကားမျှနှင့် ဘုရားမုခပါဌ် ပရမတ်အစစ် ပုဒ်လေးပစ်မှန်လှသောအဘိဓမ္မာကျမ်းဂန်တွေကို တွန်းလှန်၍ပစ်ရမည့်အရေးသည် အလွန်ခက်လှ၏။ “ပဋိစ္စသန္ဓာယ”ဟူသည်မှာ အာရုံပင်မပြုသော်လည်း အမှုသွားသန္တာန်က နိဗ္ဗာန်သို့စိုက်စိုက် ဦးတုံ့ရွယ်၍တိုက်သဖြင့် ဆိုက်တော့မည်အမှန်ကြောင့် “သန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲလမ်း၍၊ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍” ယူပါသတည်း-တရပ်။

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဆရာ၏အယူ

“ကတ္တစိ ပန အနုပ္ပဇ္ဇမာနဿ ဒီဏာသဝဿ ယတောပဋိတံ နာမရူပါဒိကမေဝ စုံတိပရိယောသာနာနိ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ”။

ဟူသောဋီကာကျော်စကားမှာ မဏိမဉ္ဇူဆရာတော်၊ အဖေဂ္ဂုသာရ ဒီပနီဆရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သူမြတ်တို့ ဖြောင့်မတ်စွာတွင်ကြသော သဘာဝအနက်ကို နှစ်သက်အားရ စိတ်ချကာနေကြလျှင် ကိစ္စပင်မရှိရာ၊ သို့လျက်ပါကို သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိဆရာ၊ သင်္ဂြိုဟ်နိဿယသစ်ဆရာ၊ ဝီထိချရိုးတစု ပြုလုပ်စီရင်သောဆရာတို့သည် ဖွေရှာလောက်လက် ဉာဏ်ဆော့သည့်အတွက်ကြောင့် သက်သက်သားအမှုပိုဖြစ်ပြန်သည်ကား “ဘုရားရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံဖြစ်သောကံ၊ ကမ္မမိတ်၊ ဂတိ နိမိတ်ကို အာရုံမပြု၊ ထင်တိုင်းသော တောဘုမ္မကတရား နိဗ္ဗာန်

ပညတ်များကိုသာ အာရုံပြုရမည်” ဟု ယူလိုရာ ပါရာသော ဒီကာကျော် စကားကိုပင် ဘုရားဟော ပါဠိတော်ကဲ့သို့ အမော်ကြီးထင်မှတ်၍ ရောက် တတ်ရာ ပြောကြပြန်သတည်း။

ဘယ်ပါဠိ၊ ဘယ်အဋ္ဌကထာ၊ ဘယ်ဒီကာတစ်စိတ်မှာမှ အရိပ်အမြွက် အသံမျှမထွက်ပါဘဲနှင့် ရေခွက်မှာမိကျောင်း ပေါ်သကဲ့သို့ ဒီကာကျော် နှယ်မျှနှင့် အဆပင်မတန်ပါသော အာရုံပြုအချက်ကြီးပါကို ရိုးတီးရား တား ယုတ္တိတုစကားတွေနှင့် နောက်သားတို့ စိတ်ရှုပ်အောင် လုပ်ကြ သည့်အခင်းကို ထင်လင်းအောင် ဖျက်လိုက်အံ့။

ဂဏ္ဍိသစ်အယူကို ရှင်းပြချက်

ရှင်းဂဏ္ဍိသစ်၊ နိဿယသစ်တို့၌ “အာဂန္တုကဘဝင်ကိုစံပြု၍ ရဟန္တာ တို့ စုတိသည် မိမိတို့ပဋိသန္ဓေနှင့် အာရုံမတူဖြစ်သင့်၏” ဟုရာ၌ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ အာဂန္တုက ဘဝင်စိတ်သည် ပဋိသန္ဓေနှင့်အာရုံမတူရှိရသည် မှာ မိမိပဋိသန္ဓေ နေ့ခင်းစိတ်မဟုတ်သောကြောင့် ထိုအာဂန္တုကဘဝင် စိတ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ နိမိတ်အာရုံ တက်တက်မှုန်ကို ကြက်ကန်းနှင့် ဆန်အိုးကဲ့သို့ တိုးမိစွပ်မိရန် အခွင့်အဘယ်မှာ ရှိပေချေအံ့နည်း။

သည်နေ့၊ ရှေ့နေ့ အနီးတွင်တွေ့ခဲ့၍ အလေ့အကျက် များလှသဖြင့် အလကားပင် ထင်ရှားပေါ်လွယ်၍ လယ်ပြင်မှာဆင်ပြေးသကဲ့သို့ မတွေ့ ရ-မဆရ ပါကဋတရ ပရိစိတပုဗ္ဗဖြစ်သော အတစ်အတုံး အလုံးအခဲကို သာ ထိုဘဝင်စိတ် ယူနိုင်လေသတည်း။ ဒေါသဇောနှင့် သောမနဿ မူလ ဘဝင် အဆင်မသင့် အခွင့်မတော်လှ၍ တခဏမျှ အငှါးကျရသော အာဂန္တုက ဘဝင်စုတ်ကလေးကို အရေးတခု စံကြီးပြု၍ မူမူရရ တုပပြိုင် ယှဉ်ခြင်းငှာ မထိုက်ပေ။

မေး။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်မှာ မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် နိမိတ်အာရုံ မတူကြရာ၌ အဘယ်အကြောင်း ချို့တဲ့သနည်း။ မတူဘဲနှင့် ထို အာရုံကိုမယူဘဲ တခြားအာရုံကို ယူရာ၌ အဘယ် အကြောင်းထူး ရှိသနည်း။

ဖြေ။ ဘုံဘဝတပါးသို့ သွားတော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သည်နှင့် ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် ဆိုရသည့်အာရုံကို အာရုံပြုခွင့် မသင့်လေသော

ကြောင့် တခြားအာရုံကိုသာ ယူပါသည်ဟု ပြောဆိုကြသော အကြောင်း မှာလည်း ကောင်းကောင်း မမြင်၍ အထင်နှင့် ရမ်းကာမျှသာဖြစ်သည်။

ဘုံဘဝတပါးသို့ သွားရသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာပင် စုတိစိတ်မှာရှိသောကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်နှင့် သွားသည်မဟုတ်၊ စုတိစိတ်အာရုံ ဖြစ်ကာမျှ သာအသုံးကျသည်။ သည့်ထက်အသုံးမရှိ၊ စုတိ၏ရှေး မရဏာသန္ဓေဇောမှာ ရှိသော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်မှသာ ဘုံဘဝတပါးသို့ သွားရာ၌ အသုံးကျသည်။

ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်၌ရှိသော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် မှာမူကား ဆိုဘွယ်ပင်မရှိ၊ အသုံးမကျ သက်သက်သာ တည်းဟူ၍ မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်အာရုံကိုဖြေရှင်းချက်
ပုစ္ဆာ ၅-ရပ်

- (၁) ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံ ပြုသလော၊ ထိုသို့မဟုတ်-တပါးသော သတ္တဝါတို့၏ စုတိစိတ်ကဲ့သို့ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ကိုပင် အာရုံပြု သလော။
- (၂) ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် မနောဒွါရ ဝီထိနောင်သာ ကျကောင်းသလော၊ ပဉ္စဒွါရဝီထိ၊ မနောဒွါရဝီထိ နှစ်ပါးနောင် မှာပင် ကျကောင်းသလော။
- (၃) မြတ်စွာဘုရားသည် သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ်၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်စိတ်၌ ပဋိသန္ဓေနေသနည်း။
- (၄) မြတ်စွာဘုရား၏ ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည် အသင်္ခါရိကစိတ်၊ သသင်္ခါရိကစိတ်နှစ်ပါးတွင် အဘယ်စိတ်ပါနည်း။
- (၅) မြတ်စွာဘုရား၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဘုရားရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ် နိမိတ် ၃-ပါး
တပါးပါးအာရုံပြုပုံ

“ဘုရားရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသလော၊
ထိုသို့မဟုတ်- တပါးသောသတ္တဝါတို့၏ စုတိစိတ်ကဲ့သို့ ကံ, ကမ္မ
နိမိတ်, ဂတိနိမိတ်သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးကိုပင်အာရုံပြုသလော”
ဟူသော ပဌမပုစ္ဆာ၌-

အဖြေကား- ဘုရားရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအလျှင်း
အာရုံမပြု၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏ စုတိစိတ်ကဲ့သို့ ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိ
နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုပင် အာရုံပြုသည်ဟု မုချဆတ်ဆတ်
ဧကန်မှတ်အပ်သည်။ ဤအရာ၌ယုံကြည်လောက်အောင် ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ,
ဒီကာတို့ကို ထုတ်ပြု၍ဆုံးဖြတ်လိုက်အံ့။

စိတ်တို့၏ အာရုံပြုပုံများ

- (၁) “ကတမေ ဓမ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ သဗ္ဗေ ကာမာဝစရ ဝိပါကော
ကိရိယာမနောဓာတု ကိရိယာဟေတုမနောဝိညာဏဓာတု သော
မနဿသဟဂတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ။
- (၂) ကတမေဓမ္မာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ နေဝသညာ
နာသညာယတနံ၊ ဣမေဓမ္မာမဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ။
- (၃) ကတမေဓမ္မာအပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ စတ္တာရော မဂ္ဂါ အပရိယာပန္နံ
စတ္တာရိ သာမညဗသနိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ။
- (၄) ကာမာဝစရကုသလတော စတ္တာရော ဉ္ဇဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊
ကိရိယတော စတ္တာရော ဉ္ဇဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ သဗ္ဗံ အကု
သလံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ သိယာ မဟဂ္ဂတာ
ရမ္မဏာ၊ သိယာ နဝတ္တဗ္ဗာ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ
တိပိ။
- (၅) ကာမာဝစရကုသလတော စတ္တာရော ဉ္ဇာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊
ကိရိယတော စတ္တာရော ဉ္ဇာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထ
ဈာနံ ကုသလတော စ ကိရိယတော စ ကိရိယာဟေတုမနော
ဝိညာဏဓာတု ဉ္ဇပေက္ခာသဟဂတာ၊ ဣမေဓမ္မာ သိယာ ပရိတ္တာ
ရမ္မဏာ၊ သိယာမဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ သိယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊
သိယာ နဝတ္တဗ္ဗာ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏာတိပိ
အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိပိ။

(၆) ရူပါဝစရ တိက္ကစတုက္ကဇာနံ ကုသလတော စ ကိရိယတော စ စတုက္ကဇာနဿံ ဝိပါကော၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စ ညာယယတနံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ နဝတ္တံဗ္ဗာ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏာတိပိ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိပိ၊ ရူပဉ္စနိဗ္ဗာနဉ္စ အနရမ္မဏာ”။
 [အဋ္ဌကထာကဏ္ဍလာ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်။]

အနက်

(၁) ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမအာရုံကို အာရုံပြုကုန်သော တရားတို့ သည်။ ကတမေဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့နည်း။ သပ္ပော၊ အလုံးစုံသော၊ ကာမာဝစရဝိပါကော၊ ကာမာဝစရဝိပါက်တေဝီသ၎င်း။ ကိရိယာမနော ဓာတု၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၎င်း။ ကိရိယာ ဟေတုမနောဝိညာဏ ဓာတု သောမနဿ သဟဂတာ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ ၂၅-ပါးသောတရားတို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြုသောတရားတို့မည်ကုန်၏။

[ဤပါဠိအစဉ်ဖြင့် ကာမကေန ၂၅-ပါးကို ပြတော်မူသည်။]

(၂) မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံကို အာရုံပြုကုန်သော တရားတို့သည်တို့သည်။ ကတမေဓမ္မာ၊ နည်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်၎င်း။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤခြောက်ပါးသောတရားတို့သည်။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံကိုသာ အာရုံပြုသောတရားတို့မည်ကုန်၏။

[ဤပါဠိအစဉ်ဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်ကေန ၆-ပါးကို ပြတော် မူသည်။]

(၃) အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုကုန်သောတရားတို့သည်။ ကတမေဓမ္မာ၊ နည်း။ အပရိယာပဉ္စာ၊ သံသရာဝဋ်၌ အကျုံးမဝင်ကုန်သော။ စတ္တာရောမဂ္ဂါ၊ မဂ်စိတ်လေးခုတို့ ၎င်း။ အပရိယာပဉ္စာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိသာမညဖလာနိ၊ ဖိုလ်စိတ်လေးခု တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ပါးတရားတို့သည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြု သောတရားတို့မည်ကုန်၏။

[ဤပါဠိအစဉ်ဖြင့် လောကုတ္တရာကေန ၈-ပါးကို ပြတော် မူသည်။]

(၄) ကာမာဝစရကုသလတော၊ ကာမဝစရကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခုမှ။ စတ္တာရောဉာဏဝိပုယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ဉာဏဝိပုယုတ်စိတ်လေးခုတို့၎င်း။ ကိရိယတော၊ မဟာကိရိယာစိတ်ရှစ်ခုမှ။ စတ္တာရောဉာဏဝိပုယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့၎င်း။ သဗ္ဗိအကုသလံ၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤ ၂၀-သောတရားတို့သည်။ သိယာ၊ တရံတခါ။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမအာရုံကိုအာရုံပြုကုန်၏။ သိယာ၊ ခါ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံကိုအာရုံပြုကုန်၏။ သိယာ၊ ခါ။ ဝါ၊ ပညတ်ကိုအာရုံပြုသောကာလ၌။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ၊ ကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာတိပိ၊ ကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်မဆိုထိုက်ကုန်။

[ဤပါဠိအစဉ်ဖြင့် ကာမအာရုံ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံကို အာရုံပြုသောအကုသိုလ် ၁၂၊ ဉာဏဝိပုယုတ်ဇော-၈၊ ပေါင်းအနေကန် ၂၀-ကိုပြတော်မူသည်။]

(၅) ကာမာဝစရ ကုသလတော၊ မှ။ စတ္တာရောဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့၎င်း။ ကိရိယတော၊ မှ။ စတ္တာရောဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့၎င်း။ ကုသလတောစ၊ မှ၎င်း။ ကိရိယတောစ၊ မှ၎င်း။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၊ အဘိညာဏ်ဒွေး၎င်း။ ကိရိယာဟေတု မနောဝိညာဏဓာတုဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတဆယ့်တပါးသောတရားတို့သည်။ သိယာ၊ ခါ။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ခါ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ခါ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ခါ။ ဝါ၊ ပညတ်ကိုအာရုံပြုသောကာလ၌။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်။

[ဤပါဠိအစဉ်ဖြင့် ကာမ၊ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာ၊ ပညတ်အာရုံကို အာရုံပြုသော ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇော-၈၊ အဘိညာဏ်ဒွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပေါင်းအနေကန် ၁၁-ပါးကို ပြတော်မူသည်။]

(၆) ကုသလတောစ၊ မှ၎င်း။ ကိရိယတောစ၊ မှ၎င်း။ ရူပါဝစရတိက္ကစတုတ္ထဈာန်၊ ရူပါဝစရတိက္ကဋ္ဌာန်၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၎င်း။ " (စတုတ္ထနည်းပဉ္စကနည်းဖြင့် ဟောတော်မူသည်ဟုမှတ်။ ရူပါဝစရတိက

ဈာန်၊ ဟုဂ္ဂိယ ယုတ္တတရ)။ စတုတ္ထဈာန်သဝိပါကော၊ ရူပဝိပါက် ၄-ပါး၊
၅-ပါး၎င်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ၎င်း။ အာကိဉ္စညာယနံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤ ၁၆-ပါးသောတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ၁၇-ပါးသော
တရားတို့ကို။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ၊ ၎င်း။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာတိပိ၊ ၎င်း။ အပ္ပ-
မာဏာရမ္မဏာတိပိ၊ ၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသသည် ၎င်း။
နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည် ၎င်း။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံကိုမယူတတ်အာရုံမပြုတတ်ကုန်။

[ပါဠိအစဉ်ဖြင့် ပညတ်ကေန ၁၆-ပါးကို ပြတော်မူသည်။
ဤပါဠိတော်အလုံးစုံဖြင့် ကာမဝိပါက်မှန်က ကာမအာရုံကိုသာ
အာရုံပြုနိုင်ကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်စသည်ကို အာရုံမပြုနိုင်ကြောင်း အ
လွန်သေချာသည်။]

ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စိုတိ ကာမတိုသာအာရုံပြုပုံ

“အဋ္ဌ ပန သဟေတုကဝိပါကစိတ္တုပ္ပါဒါ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနော
တဒါရမ္မဏဝသေန ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေနစ ပရိတ္တဓမ္မယေဝ
အာရဗ္ဗ ပဝတ္တန္တိ”။

[၎င်းအတွင်းအဋ္ဌသာလိနိ။]

အနက်။ ။ ပန၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၂-ခု၏ ကာမအာရုံကို အာရုံ
ပြုပုံမှတစ်ပါးမဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု၏ ကာမအာရုံကို အာရုံပြုပုံကိုဆိုဦးအံ့။
အဋ္ဌသဟေတုကဝိပါကစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခုတို့သည်။ ဧတ္ထ၊
ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၂-ခု၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏ
ဝသေနစ၊ ၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေနစ၊ ၎င်း။ ပရိတ္တဓမ္မယေဝ၊
ကာမတရား၊ ကာမအာရုံတို့ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့် မဟာဝိပါက်မှန်က အဘယ်
အခါကာလမှ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်စသောလောကုတ္တရာအာရုံ၊
ပညတ်အာရုံများကို အာရုံပြု၍မဖြစ်နိုင်-ဟူသော အနက်ကို ပြ
တော်မူသည်။]

“ဝေမိမေ ပဉ္စဝီသတိ စိတ္တုပ္ပါဒါ ကေန္တေနော ပရိတ္တာရမ္မဏာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ”။

[၎င်းအတွင်းအဋ္ဌသာလိနိပင်။]

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်

အနက်။ ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဤမေပဉ္စဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ဤစိတ် ၂၅-ပါး တို့ကို။ ဧကန္တေနော၊ သာလျှင်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျံ၊ ကုန်၏။

[ဤစကားရပ်ဖြင့်ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်နှင့်တကွ မဟာဝိပင်္ဂါမုနိက ကာမအာရုံကိုသာအာရုံပြုနိုင်သည်။ အဘယ်အခါကာလမှ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်စသော လောကုတ္တရာအာရုံ၊ ပညတ်အာရုံများကို အာရုံမပြုနိုင်-ဟူသောအနက်ကို ပြတော်မူသည်။]

“တာ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဝိပါကေသု န သန္တိ၊ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏာနိ ဟိ ကာမာဝစရဝိပါကာနိ”။

[စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍအတွင်း အဋ္ဌသာလိနိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ၂-ကျမ်းလာ။]

အနက်။ ။ တာ၊ ထိုကရုဏာ၊ မုဒိတာနှစ်ပါးတို့သည်။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါပညတ်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကေသု၊ ဝိပင်္ဂါမုနိတို့၌။ နသန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဟိ၊ အကြံကြောင့်။ ကာမာဝစရဝိပါကာနိ၊ ကာမဝိပင်္ဂါမုနိတို့သည်။ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ စင်စစ်ကာမအာရုံကိုသာအာရုံပြုနိုင်ကုန်၏။

[ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဧကန္တသဒ္ဓါဖြင့် ကာမဝိပင်္ဂါမုနိက အဘယ်အခါကာလမှ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်စသော လောကုတ္တရာအာရုံ၊ ပညတ်အာရုံများကို အာရုံမပြုနိုင်-ဟူသော အနက်ကို ပြတော်မူသည်။]

“သတ္တာရမ္မဏတ္တာတိသတ္တပညတ္တိအာရမ္မဏတ္တာ၊ နန ပညတ္တိအာရမ္မဏာပိ ဝိပါကာ ဟောန္တိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ ဧကန္တ။ ပ။ ဝိပါကာတိ”။

[ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဒီကာ။]

အနက်။ ။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တပညတ္တိအာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညတ္တိအာရမ္မဏာပိ၊ ပညတ်ကိုလည်းအာရုံပြုကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိနန၊ ရှိကုန်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိစောဒနံ၊ ဤသို့အပြစ်တင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧကန္တ။ ပ။ ဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုတော်မူပြီ။

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိ

“တာ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဝိပါကောသု နုပုဇ္ဇန္တိ၊ ကာမာဝစရဝိပါ
ကာနံ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ”။

[အဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ၊ အနက်လွယ်ပြီ၊ ကာမဝိပါက်
မှန်က ကာမဧကန်ဟူလို။]

“ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဟိ တေသ မေကန္တတော ပန ကရုဏာမုဒိတာ
တေသု နဇာယန္တိ ကဒါစိဝိ”။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ။]

အနက်။ ။တေသံ၊ ထိုမဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့၏။ ဧကန္တတော၊
စင်စစ်ဧကန် အမှန်မှချအားဖြင့်။ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာဟိ၊ ကာမအာရုံ
ကိုသာအာရုံပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တေသု၊ ထိုမဟာ
ဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့၌။ ကရုဏာ မုဒိတာ၊ ကိုသည်။ ကဒါစိဝိ၊ တရံတခါ
မျှလည်း။ နဇာယန္တိ၊ နိုင်ကုန်။

သဗ္ဗောကာမာဝစရဝိပါကောစ၊ ကိရိယာဟေတုဒွယံဝိစ။
ပဉ္စဝိသတိဧကန္တ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏာ သိယံ။ ။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ။]

အနက်။ ။သဗ္ဗောကာမာဝစရဝိပါကောစ၊ အလုံးစုံသော ကာမ
ဝိပါက်တေဝိသ၎င်း။ ကိရိယာဟေတုဒွယံဝိစ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိဟု
ပ္ပာဒိစိတ်နှစ်ပါး၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ထည့်)။ ပဉ္စဝိသတိ၊ တို့သည်။ ဧကန္တ
ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ စင်စစ်ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်ကုန်သည်။ သိယံ၊
ကုန်၏။

“ဣဒံ ဟိ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိ တဒါရမ္မဏဝသေန ပရိတ္တဓမ္မပရိယာ
ပဉ္စေသုယေဝ ဆသု အာရမ္မဏေသု၊ ပဝတ္တတိ”။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ။]

အနက်။ ။ဟိ၊ ချဲ့၍ပြုဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤမဟာဝိပါက်ရှစ်ခုသည်။
ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိတဒါရမ္မဏဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စ၊
တဒါရုံကိစ္စတို့၏အစွမ်းသတ္တိဖြင့်။ ပရိတ္တဓမ္မပရိယာပုဉ္စေသုယေဝ၊ ကာမ
အာရုံ၌သာ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆသုအာရမ္မဏေသု၊
တို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်

“ဝိပါကဿ သင်္ကပ္ပေတွာ အာရမ္မဏာဂဟဏဘာဝတော ကမ္မာ နုရူပမေဝ ပဝတ္တတိတိ ပရိတ္တကမ္မဝိပါကော ပရိတ္တာရမ္မဏေယေဝ ပဝတ္တိတု မရဟတိ၊ နမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏာရမ္မဏေတိ ဝုတ္တံ ပရိတ္တ ဓမ္မပရိယာပဇ္ဇေသု”တိ။

[စတုတ္ထစကားရပ်အတွင်း အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ။]

အနက်။ ။ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက်တရား၏၊ သင်္ကပ္ပေတွာ၊ ကြံကြံစည် စည် တွေးတွေးဆဆပြု၍။ အာရမ္မဏာဂဟဏဘာဝတော၊ အာရုံကိုမယူ နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မာနုရူပမေဝ၊ ကံအားလျော်စွာသာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ရရှာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပရိတ္တကမ္မ ဝိပါကော၊ ကာမကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၏ ဝိပါက်သည်။ ဝါ၊ ကာမ ဝိပါက် တေဝီသသည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏေယေဝ၊ ကာမအာရုံ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၄။ အရဟတိ၊ ။ မဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏာရမ္မဏေ၊ မဟာဂ္ဂုတ် အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်စသော လောကုတ္တရာအာရုံ။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၄။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိတဿ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ပရိတ္တံဓမ္မ ပရိယာပဇ္ဇေ သူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီး။

“ယသ္မာဓေတေပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကရုဏာမုဒိတာစပညတ္တာရမ္မဏာ၊ သတ္တပညတ္တိယံ ပဝတ္တနတော၊ တသ္မာ ဝိပဿိန္န မာလမ္မဏာနံ ဧက စိတ္တဿ ဝိသယဘာဝါနုပဂမနတော၊ န တေသု ကရုဏာမုဒိတာ ကဒါဝိဝိ ဇာယန္တိတိ အယမေတ္ထ ပဌမဂါထာယ အဓိပ္ပာယော”။

[ဒုတိယစကားရပ်အတွင်း ၎င်းဋီကာ၊ အနက်လွယ်ပြီ။]

“သတ္တာရမ္မဏတ္တာတိ သတ္တပညတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ နနု“ပညတ္တာ ရမ္မဏာဝိ ဝိပါကာ ဟောန္တိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ ကာမ။ ပ။ ဏတ္တာတိ”။

[ပဌမ စကားရပ် အတွင်း ၎င်းဋီကာ၊ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဟတိယစကားရပ် အတွင်း မထူးလှပြီ။]

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၊ ၎င်းအတွင်းအဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ၎င်းအတွင်း မဟာဋီကာ၊ အဘိဓမ္မာ ဝတာရအဋ္ဌကထာ၊ ၎င်းအတွင်း အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသိနီဋီကာ၊ ဤစကား အရပ်ရပ်တို့ဖြင့်ကာမဝိပါက်မှန်က ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်သည်။ မဟာဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ နိဗ္ဗာန်စသော လောကုတ္တရာအာရုံ၊ ပညတ်အာရုံများကို အာရုံမပြုနိုင်ဟု အလွန်သေချာသည်။

ဤပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌သာ သေချာသည်မဟုတ်။ ။ “ပဉ္စဝိသ
ပရိတ္တမိ” ။ ။ ပဉ္စဝိသ၊ ကာမဝိပါက်တေဝိသ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်
အားဖြင့် ၂၅-ပါး သောစိတ်တို့သည်။ ပရိတ္တမိဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။

“တေဝိသတိကာမာဝစရဝိပါကပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနဟသနဝသေနပဉ္စဝိ
သတိစိတ္တာနိ ပရိတ္တမိကာမာဝစရာလမ္ပဏေယေဝ ဘဝန္တိ။ ပ။ သဗ္ဗတ္ထ
သာဝဓာရဏယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” ။

အနက်။ ။ တေဝိသ။ ပ။ ဝသေန၊ ကာမဝိပါက် တေဝိသ၊ ပဉ္စဒွါရာ
ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဝိသတိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။
ပရိတ္တမိကာမာဝစရာလမ္ပဏေယေဝ၊ ကာမအာရုံ၌သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ ပ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါကျတို့၌။ သာဝဓာရဏယောဇနာ၊
ဝေ-သဒ္ဓါလည်၍ အနက်ပေးခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

“ဆစိတ္တာနိ။ ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗဝါကျာန မဝဓာရဏန္တောဝဓတ္တာတိ
အဓိပ္ပါယော” ။

[မဏိမဉ္ဇူသာ၊ အနက်လွယ်ပြီ။ ဤသပြိုဟ်၊ ဋီကာကျော်၊ မဏိမဉ္ဇူသာ
သုံးကျမ်းတို့၌လည်း အလွန်သေချာသည်ပင်။]

ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်နှင့်စုတိတို့ အာရုံတူပုံ

ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂဉ္စ၊ တထာ စဝနမာနသံ။

ဧကမေဝ တထေဝေက၊ ဝိသယဉ္ဇေကဇာတိယံ။ ။

[သပြိုဟ်။]

ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့သည် ဇာတိ၊ ဘူမိ၊ သမ္ပယုတ္တရံဗ္ဗ၊
သင်္ခါရအာရုံအားဖြင့် တူမြဲထုံးစံဟူလို။

“ကတ္တစိ ပန အနုပ္ပဇ္ဇမာနဿ ဒိဏာသဝဿံ ယတောပဋိတံ
နာမရူပါဒိကမေဝ စုတိပရိယောသာနာနံ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ န
ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒယော” ။

[ဋီကာကျော်။]

အနက်။ ။ ပန၊ အကြံကြောင့်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော ဘဝ၌။
အနုပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓေမနေရလတ္တံ့သော။ ဒိဏာသ

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်

ဝဿ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်၏။ ယထောပဋိတံ၊ အကြင် အကြင် ထင်လာတိုင်းသော။ နာမရူပါဒိကမေဝ၊ နာမ်ရုပ်တရား အစ ရှိသော အာရုံသည်သာလျှင်။ စုတိပရိယောသာနာနံ၊ စုတိအဆုံးရှိကုန်သော ဝိထိစိတ်တို့၏။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဝစ္ဆတိ၊ ၏။ ကမ္မ ကမ္မနိ မိတ္တာဒယောကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဝတိနိမိတ် သုံးပါးတို့သည်။ ဂေါစရဘာဝံ သို့။ နဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။

သဒ္ဓါနည်းဖြင့် ရှင်းလင်းချက်

“ဗုဒ္ဓေါ ပမုခေါ ယဿာတိ ဗုဒ္ဓပမုခေါ၊ ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဒါနံဒေတိ။ လမ္မောကဏ္ဍော ယဿာတိလမ္မကဏ္ဍော၊ လမ္မကဏ္ဍော အာဝစ္ဆတိ”။

အနက်။ ။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန်းသံဃာအား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားဟု ဆိုအပ်သော။ ပမုခေါ၊ အကြီးအမှူး အဦးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓပမုခေါ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်အား။ ဒါနံ၊ လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒေတိ၊ လှူဒါန်း၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ လမ္မော၊ ရှည်သော။ ကဏ္ဍော၊ နားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လမ္မကဏ္ဍော၊ မည်၏။ လမ္မကဏ္ဍော၊ ရှည်သောနား ရှိသောသူသည်။ အာဝစ္ဆတိ၊ လာ၏။

ဤကား တဂ္ဂုဏ သံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိပြုယုဂ်၊ တဂ္ဂုဏ သံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ သဘောကား သမာသံပုဒ်အနက်ကို၎င်း၊ သမာသံပုဒ် အနက်မှ တပါးအညပုဒ်အနက်ကို၎င်း နှစ်ပါးသော အနက်ကို ယူရသည်။ ဗုဒ္ဓပမုခဿဟူသောပြုယုဂ်၌ ဗုဒ္ဓပမုခအရဖြစ်သော ဘုရားကို၎င်း၊ ယဿ ဟူသော အညပုဒ်အရဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာကို၎င်း လှူဒါန်း၏ဟူရာ၌ နှစ်ပါးသော အနက်ကို ယူရသည်။ လမ္မကဏ္ဍော-ဟူသော ပြုယုဂ်၌ လမ္မကဏ္ဍအရဖြစ်သော ရှည်သောနားရှက်ကို၎င်း၊ ယဿဟူသော အည ပုဒ်အရဖြစ်သော လူကို၎င်း လာ၏ဟူရာ၌ နှစ်ပါးသော အနက်ကို ယူရ သည်။

“ဗဟုနိ ဓညာနိ တေသ္မာတိ ဗဟုဓညော၊ ဗဟုဓညော အာဝစ္ဆတိ။ နိဂ္ဂတာ ဇနာ တေသ္မာတိ နိဂ္ဂတဇနော၊ နိဂ္ဂတဇနံ ဒဟာပေတိ”။

အနက်။ ။ တေသ္မာ၊ ထိုသူအား။ ဗဟုနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဓညာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဓညော၊ မည်၏။ ဗဟုဓညော၊ များသော စပါးရှိသောသူသည်။ အာဝစ္ဆတိ၊ ၏။ တေသ္မာ၊

ထိုရွာမှ။ ဇနာ၊ တို့သည်။ နိဂ္ဂတာ၊ ထွက်ပြေးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
နိဂ္ဂတဇနော၊ မည်၏။ နိဂ္ဂတဇနံ၊ ထွက်၍ပြေးသော လူရှိသောရွာကို။
ဒဟာပေတိ၊ မီးတိုက်၏။

ဤကား၊ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိပြုယုဂ်၊၎င်း၏ သဘောကား
သမာသ်ပုဒ် အနက်ကိုမယူ၊ သမာသ်ပုဒ်အနက်မှဘဝါးအညပုဒ်အနက်ကို
သာ ယူရသည်။ ဗဟုဇညော-ဟူသောပြုယုဂ်၌ ဗဟုဇည-ဟူသောသမာသ်
ပုဒ်အရ ဖြစ်သော များသောစပါးကိုမယူရ ၊ တေဿ-ဟူသောအညပုဒ်
အရဖြစ်သော လူကိုသာယူရသည်။ နိဂ္ဂတဇနော-ဟူသောပြုယုဂ်၌ နိဂ္ဂတ
ဇန-ဟူသော သမာသ်ပုဒ်အရ ဖြစ်သော ထွက်၍ ပြေးသောလူကို မယူရ၊
တေဿ-ဟူသော အညပုဒ်အရဖြစ်သော ရွာကိုသာ ယူရသည်။ အကျဉ်း
အားဖြင့် သမာသ်ပုဒ်အနက်နှင့်တကွ အညပုဒ်အနက်ကိုယူရလျှင် တဂ္ဂု
ဏ သံဝိညာဏ၊ သမာသ်ပုဒ်အနက်ကို စွန့်ပစ်၍လွှတ်၍ အညပုဒ်အနက်
သက်သက်ကိုသာယူရလျှင် အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ၊ ဤသို့လျှင် အထူးကို
နာနာကြီး မှတ်ခဲ့ပါ။

အဖေဂ္ဂုသာရဒီပနီဝါဒသင့်ပုံ

ယခင်ဋီကာကျော်ပါဌ်၌ “စုတိပရိယောသာနာနံ” ဟူသောပုဒ်ကို-
“စဝနသင်္ခါတံ စုတိစိတ္တံ ပရိယောသာနံ ဩသာနံ အန္တော
ယေသန္တိ စုတိပရိယောသာနာနိ”။

ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ပြု၊ တဂ္ဂုဏ သံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ အတဂ္ဂုဏ
သံဝိညာဏဗဟုဗ္ဗိဟိနှစ်ပါးတို့တွင် စုတိပရိယောသာန-ဟူသော သမာသ်
ပုဒ်အရဖြစ်သော အဆုံးဆုံးဖြစ်သော စုတိစိတ်ကို စွန့်ပစ်သင့် စွန့်ပစ်
ထိုက်၊ လွှတ်သင့် လွှတ်ထိုက်ရကား အတဂ္ဂုဏ သံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိ
သမာသ်ဟု ဆတ်ဆတ်မုချ ကေန္တမှတ်ယူပါ။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော
ဤဋီကာကျော်အတွင်း အဖေဂ္ဂုသာရဒီပနီကျမ်း၌-

“ပရိယောသာနသဒ္ဓေါ အနဘိဝိဓေတ္ထော အတဂ္ဂုဏတ္ထောဝ
ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ဣတရထာ စုတိပဋိသန္ဓိနံ သမာနာရမ္မဏတာ န သိယာ”။
ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

အနက် ။ပရိယောသာနသဒ္ဓေါ၊ ကို။ အနဘိဝိရုတ္တောဝ၊ အနဘိဝိမိ
 အနက်ရှိ၏ဟူ၍သာလျှင်။ အတဂ္ဂုဏတ္တောဝ၊ အတဂ္ဂုဏ အနက်ရှိ၏
 ဟူ၍သာလျှင်။ ဝါ၊ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုပ္ပိဟိသမာသ်ဟူ၍
 သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဇ္ဈော၊ ။ ဣတရထာ၊ ဤငါဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်မှ
 တပါး အဘိဝိမိအနက် တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုပ္ပိဟိသမာသ် ဟူ၍။
 ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ စုတိပဋိသန္ဓိနံ၊ စုတိစိတ်၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်
 တို့၏။ သမာနာရမ္မဏတာ၊ အာရုံတူမြဲထုံးစံသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်ရာ။

[ဤ အဖေဂ္ဂုဏသရ ဒီပနိဆရာ စကားသည် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
 ဋီကာတို့နှင့် ညီညွတ်သောကြောင့် သင့်မြတ်ပေစွ။]

သုတ္တန် နည်းဖြင့် စိစစ်ပုံ

နာဟု အဿာသ ပဿာသာ၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
 အနေဇော သန္တိ မာရတ္တ၊ ယံ ကာလ မကရိ မုနိ။ ။
 [သုတ်မဟာဝါ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ပါဠိတော်။]

အနက်။ ။အနေဇော၊ အာရုံတွေက ဆွဲဆွဲဖျတ်ဖျတ် တုန်လှုပ်တတ်
 သော ဇောတရားမှ ကင်းစင်တော် မူပြီးထသော။ ယံမုနိ၊ အကြင်ဘုရား
 သခင်သည်။ သန္တိ၊ ဆင်းရဲတကာ ကင်းငြိမ်းရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်ကို။
 အာရတ္တ၊ စွဲ၍၊ ရည်စူး၍၊ မျှော်ခေါ်၍၊ အကြောင်းပြု၍။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံတော်မူခြင်းကို၊ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဌိတစိတ္တဿ၊ မရွေ့မပြန် တည်
 တံ့သော စိတ်နှလုံးရှိတော် မူထသော။ တာဒိနော၊ လာဘာ၊ လာဘ
 စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဘောက်ပြန် တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းစင်
 တော်မူပြီးထသော။ တဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ အဿာသ ပဿာ
 သာ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက် လေ ၂-ချက်တို့သည်။ နာဟု၊ မရှိမဖြစ် ကင်း
 တုံ့လစ်ကုန်ပြီ။ (ဤသို့သမ္ပန်။)

ထိုကြောင့် ၎င်းအတွင်း အဋ္ဌထကထာ၌ “အာရတ္တပဋိစ္စသန္ဓာယ”
 ဟု ဘွင့်တော်မူသည်။ အာရုံပြု၍- ဟူသော အနက်ကိုအလိုရှိအပ်သည်
 ဖြစ်အံ့။ “ယေ အတိတေ ဓမ္မေ အာရတ္တ” ဟူသော ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိ
 တော်၌ အာရတ္တ-ဟူသောပုဒ်ကို “အာရတ္တာတိ အာရမ္မဏံ ကတော”
 ဟု အဋ္ဌသာလိနိ ဘွင့်သကဲ့သို့ “အာရတ္တ အာရမ္မဏံ ကတော” ဟု အဋ္ဌ

ကထာ ဆရာတွင်ခဲ့ရာ၏။ ထိုသို့လည်းမတွင်ခဲ့၊ ထို့ကြောင့် အာရုံပြု၍ဟု
သောအနက်ကို အလိုမရှိအပ်။ ထို့ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီး
စတုတ္ထဈာန်ကို မဝင်စားမီ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့အံ့ဟုဖြစ်သော ဇော
ဝီထိ ဖြစ်သည်ကိုသာ ရည်၍ “သန္တိမာရဗ္ဗ” ဟူ၍ဟောတော် မူသည်ဟု
မှတ်ပါ။

ကျေးကန်ရှင်ကျော်ဝါဒ

မြတ်စွာဘုရား၏ စုတိစိတ်အာရုံကို မုံရွေးဆရာတော်က မေး၍ ကျေး
ကန်ရှင်ကျော်က “နိဗ္ဗာန်ဘုံထဲ၊ အာရုံမြဲ၏” ဟု ဖြေလိုက် သည်မှာ
အမှားအလွဲဟု ကေန်အမှန် မချမှတ်၊ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူ
သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ- ဝါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ဋီကာ
ကျော်၊ မဏိမဇ္ဈိသ၊ အဖေဂ္ဂုသာရ ဒီပနီ အစရှိသော အလုံးစုံသော
ကျမ်းဂန် တို့နှင့် ဆန့်ကျင်သော ကြောင့်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏ဟု
ဆိုရာ၌ အကြောင်းအမြစ်မျှ မရလေသောကြောင့်၎င်း တည်း။

သင်္ဂြိုဟ်နိဿယသစ်ဝါဒ

ဋီကာကျော်ပါဌ၌ “စုတိပရိယောသာနာနံ” ပုဒ်ကို တဂ္ဂုဏသံဝိညာ
ဏသမာသယူ၍ ရဟန္တာတို့၏ စုတိသည်လည်း ထင်တိုင်းသာ ဖြစ်သော
နာမ်ရုပ်တရားကို အာရုံပြုဟန်နှင့် ဝီထိပုံချရိုးပြုကြသည်လည်း အမှား
ကေန်ပင်။

သင်္ဂြိုဟ်နိဿယသစ်၌ကား “ထိုသို့ဝီထိချရိုးပြုကြသည်ကို အဖေဂ္ဂုသာ
ရ ဒီပနီနှင့် မညီသောကြောင့် မသင့်ဟုမဆိုသာ၊ အဖေဂ္ဂုသာရ ဒီပနီနှင့်
ညီခြင်း၊ မညီခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်၊ မှန်၊ မမှန်သာ အကြောင်းဖြစ်
သည်။ မှန်သည်၊ မမှန်သည်ကိုလည်း ပဋိသန္တိဒါပတ္တပုဂ္ဂိုလ် မြတ်များ
ကို ထား၍ ကပါးသော သူတို့သည်သိနိုင်ခဲ၏။ ဤကား-ခဲရပ်” ဟုမှာထား
ခဲ့သည်။ ထိုသို့မှာထားခြင်း သည်လည်း ဉာဏ်မနိုင်သောကြောင့်သာ မှာ
ထားရှာသည်။ အမှုမှာ အလျှင်း မဟုတ်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း
ဟူမူ အဖေဂ္ဂုသာရ ဒီပနီနှင့်သာ မညီရုံမဟုတ်၊ ကာမဝိပါက် မှန်က
ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏ဟူ၍၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်၊
စုတိစိတ်တို့သည် အာရုံတူမြဲဟူ၍၎င်း ဟောတော်မူ ဆိုတော်မူကြသော

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်

အလုံးစုံသောပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့နှင့်လည်း မညီသောကြောင့်၎င်း၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့၏ အာရုံ စသော အဘိဓမ္မာအရာများကို ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တမဟုတ်သော်လည်း ပါဠိ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ဖြင့် သိရသကဲ့သို့ ထိုအတူ ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်၏ အာရုံကိုလည်း ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တမဟုတ်သော်လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ဖြင့် သိသင့်သိထိုက်သောကြောင့်၎င်း တည်း။

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဝါဒ

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်၌လည်း ၎င်းဋီကာပါဠိ၌ “စုတိပရိယောသာနာနံ” ပုဒ်ကို တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏသမာသယု၍ ရဟန္တာတို့စုတိစိတ်ကိုလည်း ထင်တိုင်းသောနာမ်ရုပ်တရားကိုအာရုံပြု၍ ဝီထိချကြသည်။

“ပရိယောသာနသဒ္ဓေါ အနဘိဝိဇ္ဇတ္ထော အတဂ္ဂုဏတ္ထောဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဣတရထာ စုတိပဋိသန္ဓိနံ သမာနာရမ္မဏတာနသိယာ”။

ဟူသော အဖေဂ္ဂုဿာရဒီပနီနှင့်မညီ၊ ယင်းသို့မညီသော်လည်း မှန်ရာသာအကြောင်းဖြစ်တော့သည်။ ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကိုထား၍ တပါးသောသူတို့ သိခြင်းငှါခဲ၏။ “ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတို့အာရုံတူ၏” ဟူသောစကားကို ယေဘုယျဟုဆိုပြီးလျှင်—

“န ဟိ ဣဒမေကံ ဌာနံ ဝဇ္ဇေတွာ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံ ဝိသဒိသတာ အတ္ထိ”။

ဟု ဋီကာဆိုသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း—

န ဟိ ဣဒမေကံ ဌာနံ ဝဇ္ဇေတွာ ပဋိသန္ဓိစုတိနံ ဝိသဒိသတာ အတ္ထိ”။

ဟု ဆိုမူသင့်ငြားအံ့လည်းမသိ၊ အဓိပ္ပာယ်ကား—အာဂန္တုကဘဝင် ကိစ္စဖြစ်သောအရာဌာနတခုကို ကြည့်၍ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တို့၏ အာရုံမတူ သောမည်သည်မရှိသကဲ့သို့ ရဟန္တာတို့၏စုတိကိစ္စဖြစ်သောအရာဌာနကို ကြည့်၍ ပဋိသန္ဓေ၊ စုတိတို့၏အာရုံမတူသောမည်သည်မရှိဟူလို။ ။ခဲရပ်။

“စုတိဝေပရိယောသာနံ ဧတေသန္တိ စုတိပရိယောသာနာ”။

ဆရာတို့လည်း တဂ္ဂုဏ၊ အဖေဂ္ဂုဿာရဆရာလည်း “အတဂ္ဂုဏဟု ဆိုသော စကားနှစ်ရပ်သည် မစပ်မီကြ၊ ဆန့်ကျင်လှ၏” ဟု မှာထား ခဲ့သည်။

ထိုဂဏ္ဍိသစ်မှာထားသောစကားစုတွင်“သိခြင်းငှါခဲ၏ဟု”တိုင်အောင် သောစကားကို နိဿယသစ်ဝါဒကို ပယ်သော ရှေးအကြောင်းနှင့်ပင် ပယ်လေ။

နောက်“ခဲရပ်”တိုင်အောင်သော စကားစုသည်လည်းမသင့်၊အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တိရဏစိတ်သည် တပါးသော ပဋိသန္ဓေကိစ္စနှင့် မဖြစ်နိုင်ခြင်းစသောအကြောင်းရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြု၏ဟူသောပါဠိ၊အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာတို့နှင့်မဆန့်ကျင်သကဲ့သို့၎င်း၊ ထိုအတူ ဤအရာ၌ရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ်သည် ကံ၊ကမ္မနိမိတ်၊ ဝတိနိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို မပြုနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းမရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြု၏ဟူသော ပါဠိ၊အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့နှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့်၎င်း တည်း။

“ဆန့်ကျင်လှ၏”တိုင်အောင်သော စကားကိုလည်း ဤသို့မဆိုထိုက်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ-ဟု ဆိုကြသောဆရာတို့ဝါဒသည် အဖေဂ္ဂုဿာရဒီပနီနှင့်မညီသောကြောင့်၎င်း၊ ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြု၏ဟူသော ပါဠိ၊အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်၎င်း၊ မသင့်အနေတည်း ဟူ၍သာ ဆိုထိုက်သောကြောင့်၎င်း တည်း။

သမန္တစက္ခုဒီပနီဝါဒ

သမန္တစက္ခုဒီပနီ၌လည်း“ဘုရားရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ်သည်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏”ဟု အထောက်အထားမပြဘဲ ဖြေဆိုလိုက်သော စကားသည်လည်းအမှားပင်၊ ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်း၌လည်း“ထိုစတုတ္ထဈာန်မှထ၍ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်တော်မူသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတို့သည် အကြိမ်များစွာဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်သရွေ့ဝီထိတွက်ရေ ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်းသောသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူပြီးမှ စတုတ္ထဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ၏အဆုံး၌ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားတို့၏ကုန်ငြိမ်းရာ နိရောဓသစ္စာကို အာရုံပြုသော မဟာဝိပါက်ပဌမအသင်္ခါရိက အပျာကတ ဒုက္ခသစ္စာဖြင့်နိဗ္ဗာန်စံတော်မူ၏”ဟုအထောက်အထား မပြဘဲဆိုလိုက်သော စကားသည်လည်း အမှားပင်၊ စွယ်စုံ

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်

ကျော်ထင်- ဝိသဇ္ဇနီကျမ်း၌လည်း “ရဟန္တာ၏စုတိသည် မည်သည့် အာရုံကို အာရုံပြုလိမ့်မည်နည်း” ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၌ အဖြေဝိသဇ္ဇနာ ကား- နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍စုတိ၏ဟူပေ-ဟု အထောက်အထားမပါဘဲ ဖြေလိုက်သော စကားသည်လည်းအမှားပင်။

ဝိမတိဝိနောဒနိဝါဒ

ဤအရာ၌ ကျမ်းပြုဝန်ပြုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ သော်လည်း အချော်ကြီးချော် အယောင်ကြီးယောင် အမှားကြီးမှားချေ သေး၏ရှင့်၊ ယခုကာလ နောက်ပေါ်လူသာမန်တို့ “နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ စုတိ၏” ဟု ရောင်ရမ်းမြည် တမ်း ပရမ်းပတာပြောဆိုကြသည်မှာ ဆိုရာဆိုခွင့်ပင်မရှိချေ။ “ပညတ်ကို အာရုံပြုသေး၏” ဟုဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနိဝါဒကိုလည်း အလုံးစုံသော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဒီကာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ငါတို့သခင် ကျေးဇူးရှင်ပင် ပယ်လေဦးဟု မုံရွာမြို့လယ်တီဆရာတော်ဖြေဆို ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။

စုတိစိတ်အာရုံ အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ကုက္ကုစ္စအဆုံးအဖြတ်

ဒကာ- ငအောင် လျှောက်ထားချက်

- ၁။ ကုက္ကုစ္စစေတသိက်၌ အချို့သောဆရာတို့က- ကုက္ကုစ္စသည် အတိတ်ဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍ နှစ်ပါး၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍ နှစ်ပါး၊ ဤသို့လေးပါးရှိကြောင်းကို ဟောကြပါသည်- တရပ်။
- ၂။ အချို့သောဆရာတို့ကလည်း ကုက္ကုစ္စသည် ပြုခဲ့မိသော ဒုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ မပြုခဲ့မိသော ဒုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ ပြုခဲ့မိသော သုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ မပြုခဲ့မိသော သုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ ဤသို့လျှင် အတိတ်ကို အာရုံပြု၍ပင် လေးပါးဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ဟောကြပါသည်- တရပ်။
- ၃။ အချို့သော ဆရာတို့ကလည်း ပြုခဲ့မိသော ဒုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ မပြုခဲ့မိသော သုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်တပါး၊ ဤသို့လျှင် ကုက္ကုစ္စသည် အတိတ်ကို အာရုံပြု၍ ၂-ပါးသာ အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ဟောကြပါသည်- တရပ်။

ဤ ၃-ရပ်တွင် အဘယ်စကားသည် တရားကျမ်းဂန်တို့နှင့် ညီညွတ်ပါသနည်းဟု ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ၁၂၅၃-ခု တန်ခူးလဆန်းတွင် လာရောက်စဉ်တကြိမ်၊ ၎င်းလပြည့်ကျော်တွင် လာရောက်စဉ်တကြိမ်၊ ဒကာ-ငအောင်သည် ကြောင်ထမင်းတောင်းသကဲ့သို့ မနေကောင်း၊ မထိုင်သာ အပူရှာသောကြောင့် နောက်တခါရောက်ရမူ ကုက္ကုစ္စစကားနှင့် နားပူခွင့်မရှိရအောင် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့ကို သေချာစွာ ထုတ်ပြရှင်းလင်း၍ ဝပ်တင်းတင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်အံ့။

ကုက္ကုစ္စနှစ်ပါးသာရှိပုံ

ကုက္ကုစ္စတရားလေးပါးဖြစ်အောင် ကြိုတင်ပြောကြသော ပဌ်မဆရာ၊ ဒုတိယဆရာတို့သည် ဝိနည်း၊ သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ- ပါဠိတော်ရင်း၊ အဋ္ဌကထာရင်းများကို အစဉ်းအစားမရှိဘဲ ထင်မိထင်ရာ ယုတ္တိရှာ၍ တော်ကာလျော်ကာ ပြောဟောကြသော သူများပေတည်း။ ကုက္ကုစ္စ

ကုက္ကုစ္စ အဆုံးအဖြတ်

တရားကို ၄-ပါးပြု၍ပြောဟောရန် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းဂန် အဆို တတို့တစမျှမရှိ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်နှစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ကုက္ကုစ္စဘုရားနှစ်ပါးသာ အမှန်ရှိကြောင်းကိုကား ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းဂန် အလွန်ပေါများပါ၏။ ထင်ရှားရာကိုသာ ရွေးကောက်ထုတ်ဘော်၍ ပြလိုက်ပေအံ့။

ကထံ ဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာစ။

၁။ ကတံ မေ ကာယဒုစ္စရိတံ အကတံ မေ ကာယသုရိတန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၂။ ကတံ မေ ဝစီဒုစ္စရိတံ အကတံ မေ ဝစီသုရိတန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၃။ ကတံ မေ မနောဒုစ္စရိတံ အကတံ မေ မနောသုရိတန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၄။ ကတော မေ ပါဏာတိပါတော၊ အကတာ မေ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၅။ ကတံ မေ အဒိန္နာဒါနံ၊ အကတာ မေ အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၆။ ကတော မေ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော၊ အကတာ မေ ကာမေသုမိစ္ဆာ စာရာ ဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၇။ ကတော မေ မုသာဝါဒေါ၊ အကတာ မေ မုသာဝါဒါဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၈။ ကတာ မေ ပိသုဏဝါစာ၊ အကတာ မေ ပိသုဏာယဝါစာယ ဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၉။ ကတာ မေ ဖရုသဝါစာ၊ အကတာ မေ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၁၀။ ကတော မေ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ အကတာ မေ သမ္ပပ္ပလာပါဝေရမဏီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၁၁။ ကတာ မေ အဘိဇ္ဈာ၊ အကတာ မေ အနဘိဇ္ဈာတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၁၂။ ကတော မေ ဗျာပါဒေါ၊ အကတော မေ အဗျာပါဒေါတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

၁၃။ ကတာ မေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အကတာ မေ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။

ဝေံ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ။
[မဟာနိဒ္ဒေသပါရာယနဝဂ်၊ ဥဒယပညာအဘူဝိပါဠိတော်။]

[ကုက္ကုစ္စပုဒ်၏နောက်၌ “စေတသော ဝိပုဋိသာရော၊မနော ဝိလေခေါ”ဟူသောကုက္ကုစ္စပရိယာယ် ၂-ပုဒ်ကို ရှုပ်အံ့ထင်၍ မထည့်လိုက်ပေသည်။]

အနက်။ ။ကတတ္တာစ၊ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုအတွက်ကြောင့် ၎င်း။ အကတတ္တာစ၊မပြုခဲ့မိသောကောင်းမှုအတွက်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒွိဟိကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကြောင့်။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စ သည်။ ကထံဥပဇ္ဇတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။

၁။ မေ၊ ငါသည်။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစရိုက်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုခဲ့မိ၏။ မေ၊ငါသည်။ ကာယသုစရိတံ၊ ကာယသုစရိုက်အမှုကို။ အကတံ၊ မပြုခဲ့မိ။ ဣတိ၊သို့။ ကုက္ကုစ္စံ၊သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊၏။ တစုံ။

၄။ မေ၊ငါသည်။ ပါဏာတိပါတော၊ အသက်သတ်မှုကို။ ကတော၊ ပြုခဲ့မိ၏။ မေ၊ငါသည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ အသက်သတ်မှုမှ။ ဝေရေမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်မှုကို။ အကတော၊ မပြုခဲ့မိ။ ဣတိ၊သို့။ ကုက္ကုစ္စံ၊သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တစုံ။

အကြွင်းသိသာပြီ။ အစုံပေါင်း ၁၃၊ ဤအစုံပေါင်း ၁၃-တို့၌ ကတ နှင့် သုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ အကတနှင့် သုစရိုက်ဆယ်ပါးကို ဘက်စပ်၍ဟော တော်မူသော ဤပါဠိတော်ကြီးကို မူရင်းလက်ကိုင်ပြု၍ အရပ်ရပ်သော အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာကျမ်းဂန်တို့၌ ကတနှင့် သုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ အကတနှင့် သုစရိုက်ဆယ်ပါးကိုဘက်စပ်၍ တထပ်တသံတည်းဘွင့်ရိုးပြုကြကုန်သည်။

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်မှားယွင်းပုံ

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်မှားမူကား ကျမ်းဂန်မနွံမစပ်မီ ငယ်စဉ်ကရေးသော ကျမ်းဂန်ဖြစ်ပေ၍ အတိမ်းအပါး များစွာရှိသည်တွင် ကုက္ကုစ္စတရားကို ၄-ပါးပြုခြင်းသည်လည်း တိမ်းပါးခြင်းတချက်ပင်ဟု ပညာရှိကြီးတို့ ပြော စမှတ်ရှိသည်။ မာတိကာအကောက်ကို အထောက်အထားပြု၍ အနာ ဂတ်လျှင်အာရုံရှိသော ကုက္ကုစ္စနှစ်ပါးကို ပြောဆိုခြင်းများသည်လည်း သုတ္တန်၊အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ရင်း၊ အဋ္ဌတထာရင်းများကို နိုင်နင်းသော ဉာဏ်စွမ်းသတ္တိမရှိသည်နှင့် မာတိကာအကောက်နှယ်များကို တကယ် ကိုးစားလောက်သည်ထင်ရသောသူတို့စကားသာတည်း။ ၎င်းမာတိကာ

အကောက်၌ ပြီးပြောက်ကြီးအတိမ်းအပါးပါသည်ကို ထိုသူတို့မသိကြ၊
ကုက္ကုစ္စတရား၏အနာဂတ်အာရုံနှင့်မဆိုင်သည်ကို ဆိုလိုက်ပေအံ့။

အတိတ်ကာလ၌စစ်ဆေးပုံနည်းပြချက်

ကုစ္ဆိတံ၊ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ကတံ၊လွန်ပြီးသောအမှုတည်း။ ကုကတံ၊
ကဲ့ရဲ့အပ်သောအမှုလွန်။ အတိတ်၌စီရင်သော တပစ္စည်း၏အနက်သွား
ကိုထင်ရှားစေခြင်းငှါ လွန်ပြီးသောဟု အနက်ဘော်လိုက်ပေသည်။

- (၁) ကျူးလွန်ပြီးသော ဒုစရိုက်မှုသည်လည်း ကဲ့ရဲ့ဘွယ်
သောအမှုလွန်တခု။
- (၂) ပမာဒတရားကိုလိုက်စား၍ အခါလွန်ခြင်းအမှုသည်
လည်း ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သောအမှုလွန်တခု။

ဤနှစ်ခုကို ကုကတဆိုသည်၊ ရှေးအခါ၌ ဤကုကတ ၂-ခုကိုပြုကျင့်
လိုက်စားပြီး၍ ဤဘဝတွင် နောက်အခါ၌သော်၎င်း၊အပါယ်သို့ရောက်၍
ဒုက္ခတွေ့သောနောက်ဘဝ၌သော်၎င်း ငါမိုက်ခွဲမိလေခြင်း၊ငါမှားခွဲမိလေ
ခြင်း၊ ငါမေ့ခွဲမိလေခြင်းဟု တညည်းညည်းတညူညူ နှလုံးပူခြင်းသည်
ကုက္ကုစ္စမည်၏။

ထို့ကြောင့် အဋ္ဌံသာလိနိဋ္ဌံ-

“ကတေ ဝိတိက္ကမေ နိဋ္ဌိတေ ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရေ ပုန သဗ္ဗာတသတိနော
ဒုဋ္ဌု၊ မယာ ကတန္တိ ဧဝံ အနုတပ္ပမာနဿ ပစ္ဆာနုတပဝသေနေတံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဟူ၍ ဆိုပေသည်။

အနက်။ ။ဝိတိက္ကမေ၊ လွန်ကျူးခြင်းကို။ကတေ၊ပြုပြီးသည်ရှိသော်။
ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရေ၊ အမှုကိုလွန်ကျူးခြင်းကိစ္စသည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးပြီးသည်
ရှိသော်။ ပုနသဗ္ဗာတသတိနော၊ တဘန်နောက်မှ သတိရသည်ဖြစ်၍၊
မယာကတံ၊ ငါပြုခဲ့သောအမှုသည်။ ဒုဋ္ဌု၊ မကောင်းရှာလေ။ ဣတိ၊သို့။
အနုတပ္ပမာနဿ၊ တညည်းညူညူ- နှလုံးပူသောသူအား။ ပစ္ဆာနုတပ
ဝသေန၊ ပမာဒတရားကိုလိုက်စား၍သာ အခါလွန်ပြီးသည်မှ နောက်
ကာလ၌ နောင်တတဘန် ပူပန်ယူတခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤကုက္ကုစ္စ
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

ဤအဋ္ဌကထာ၌ “နိဋ္ဌိတေ-ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရေ” နှင့် ပစ္စာနုတာပဝသေနှင့် “ပစ္စာ” သဒ္ဓါများကို သတိထားကြပါလျှင် ကုကတမည်သော ပမာဒတရား ၂-ပါးကို လိုက်စားမှုပြီးပြီးသောနောက်မှ ကုက္ကုစ္စတရားဖြစ်ပွားပေသည်ဟု ထင်ရှားပေလတ္တံ့။ ကျမ်းဂန်တကာ၌ပင် ကုက္ကုစ္စလက္ခဏာကိုဆိုကြရာ ပစ္စာသဒ္ဓါနှင့်တကွ “ပစ္စာနုတာပလက္ခဏံ ကုက္ကုစ္စံ” ဟုဆိုရိုးပြုကြပေသည်။ ကုက္ကုစ္စ၏အာရုံဖြစ်သော ကုကတမူက အတိတ်နေရမည်၊ အာရမ္မဏိကဖြစ်သော ကုက္ကုစ္စက ထိုအမှုမှနောက်ကျရမည်ဟူသောအနက်မှန်ကို ထိုပစ္စာသဒ္ဓါနှင့်ပင် သိသာလှပါ၏။ ဤစကားရပ်ဖြင့် အနာဂတ်ဖြစ်သောဒုစရိုက်မှု၊ သုစရိုက်မှုများကိုလည်း အာရုံပြု၍ ကုက္ကုစ္စတရားဖြစ်ပွားပါသေး၏ ဟု ပြောကြသောစကားကို တရားကျမ်းဂန်နှင့် အသေသတ်လိုက်သည်။

ယခုအခါ “ဒွိဟိကာရဏေဟိကုက္ကုစ္စံ” ဟူသော ပါဠိတော်မြတ်နှင့်အညီ ကုကတတရား ၂-ပါးသာရှိကြောင်း၊ ကုကတမူကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ရခြင်းကြောင့် ကုက္ကုစ္စခေါ်ရသောတရားလည်း နှစ်ပါးသာရှိကြောင်း၊ စိတ်နှလုံးပူပန်တိုင်းပူပန်တိုင်းတို့ကို ကုက္ကုစ္စချည်း မဆိုသင့်ကြောင်းများကို ထင်ရှားအောင် စစ်တမ်းထုတ်၍ပြုလိုက်ပေအံ့။

ကုစ္စိတံ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ကတံ၊ အမူအရာတည်း။ ကုကတံ၊ ဘုရားအစရှိသောအရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သော အမူအရာ။

ဟူသည်နှင့်အညီ—

- (၁) လောက၌ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်း တို့သည် စက်ဆုပ်အပ်၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍ ကုကတခေါ်ရသော ပမာဒတရားသည် ကုသိုလ်မှု၌ မေ့လျော့ခြင်းတပါး၊
- (၂) အကုသိုလ်မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းတပါး—

ဟူ၍ နှစ်ပါးသာရှိသည်။ ။ဤလောက၌သတ္တဝါတို့ သဘောသည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးပမာဒတရား၌ အပြစ်ကိုကောင်းကောင်းမမြင်နိုင်သေး၊ အပ္ပမာဒတရား၌အကျိုးအာနိသင်ကိုလည်း မမြင်မသိနိုင်သေး၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး ကုသိုလ်ကောင်းမှုအရာ

၌ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ကုကတပမာဒတရားတပါး၊ အကုသိုလ်မကောင်း မှုအရာ၌ လိုက်စားပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ကုကတပမာဒ တရားတပါး၊ ဤကုကတပမာဒတရားနှစ်ပါးနှင့်သာ နေ့၊ရက်၊လ၊နှစ် ကုန်မြဲတည်း။

ထိုသူတို့အား နောက်ကာလသို့ရောက်၍ အကြင်အခါ၌ ပမာဒတရား ၏အပြစ်၊ အပ္ပမာဒတရား၏အကျိုးကို ကြားနာသိမှတ် လေးမြတ်စွာ ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါသို့ရောက်မှ—

- ၁။ မိမိပြုခဲ့ဘူးသော မကောင်းမှု ကုကတတစုကိုလည်းပြန်၍နုတ်ခြင်း ငှါ၊ပြန်၍ဖြစ်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသည်ကို၎င်း ၊
- ၂။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့်ကင်း၍ အချည်းနှီးသက်သက် ကုန်ခဲ့လွန်ခဲ့ မေ့လျော့ပေ၊စားခဲ့သော နှစ်၊လ၊နေ့၊ရက်၊ အသက် အရွယ် တွေကိုလည်း ပြန်၍ ကောင်းမှု ကုသိုလ်ဖြစ်သော နေ့ကောင်း၊ ရက်ကောင်း၊အသက်အရွယ်ကောင်းဖြစ်၍ ကုန်အောင် ပြင်ဆင် ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသည်ကို၎င်း၊
- ၃။ သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ကုသိုလ်ရိက္ခာ မပါခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲပင်ပန်းရတော့မည်၊ ပြုခဲ့မိသော မကောင်းမှုစုကြောင့် အပါယ်၌အခါခါနှစ်ရတော့မည့်အလားကို၎င်း—

အမှတ်ရတိုင်း၊ အမှတ်ရတိုင်း လွန်ခဲ့ပြီးသော ကုကတပမာဒတရား နှစ်ဘက်ကို အာရုံပြု၍ ကုက္ကုစ္စတရားဖြစ်ပွားလေသတည်း။

ထိုကုက္ကုစ္စသည်ရှေ့သို့ကောင်းမှုပြုခွင့်ရသေးသော အရွယ်၌တည်သော သူအား အားကြီးစွာမဖြစ်လာသေး၊ ဖျောက်ဖျက်နိုင်သေး၏။ သောတာပန် များဖြစ်အောင် တတ်နိုင်ပေမူကား အကြွင်းမဲ့ပျောက်လေတော့သည်။ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစားစံစားပျော်ပါးမှု ဖုံးလွှမ်း၍ နေပြန်လျှင်လည်း အဖြစ်နည်း၏။

သေခါနီး၌မူကား တောင်ကြီးဘိသကဲ့သို့ ဘိ၍လာတတ်၏။ ရှေးဘဝ က ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခဲ့ပုံ၊မကောင်းမှုကိုပြုခဲ့ပုံများကို မြင်နိုင် သောငရဲဘဝ၊ ပြိတ္တာဘဝ၊ အသုရကာယ်ဘဝသို့ ရောက်သောအခါ၌မူ ကား ရူပကာယတကောင်လုံးမှာ ငရဲမီး၊ ပြိတ္တာမီး၊ အသုရကာယ်မီး သည် တဟုန်းဟုန်းစွဲ၍ အမြဲတောက်လောင်၏။ စိတ်၊ စေတသိက်တည်း

ဟူသော နာမကာယတကောင်လုံးမှာ ရှေးဘဝ၌ကောင်းမှုတရားကို မေ့ခဲ့မိလေခြင်း၊ မကောင်းမှုတရားကို ပြုခဲ့မိလေခြင်းဟူ၍ဖြစ်သောကုက္ကုစ္စ သည် တဟုန်းဟုန်းစွဲ၍ အမြဲတောက်လောင်၏။

ဤသို့လျှင် ကုကတဟုဆိုအပ်သော ပမာဒတရားသည်လည်း နှစ်ပါး သာရှိသည်။ ထိုကိုအာရုံပြု၍ပူပန်ခြင်းကြောင့် ကုက္ကုစ္စခေါ်ရသောတရား သည်လည်း နှစ်ပါးသာရှိပေသတည်းဟု နေရာတကျမှတ်ရမည်။

ဂဏ္ဍိ သစ်ဆရာတော်အယူ၌ ငွေတရာ၊ တထောင်ရှိသောသူသည် အချန် မရှိအကုန်လှူမိ၍ နောက်၌လည်း ရှာကြံမရ ဒုက္ခကြီးစွာပင်ပန်း၍နေ သောအခါ “ငါသည်အလှူပေးမိလေခြင်း၊ အကုန်လှူမိလေခြင်း”ဟုပူပန် ၏။ ထိုသို့ပူပန်ခြင်းသည် ကုက္ကုစ္စပင်ဟူလို၏။ အကုန်လှူခဲ့သောဒါနမှုသည် ဘုရားအစရှိသောအရိယာသူမြတ်တို့ စက်ဆုပ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော ကုကတ ပမာဒမှုမဟုတ်ပေရကား ထိုအမှုကို ကုက္ကုစ္စမဆိုရ၊ ကုက္ကုစ္စမဟုတ်- တရပ်။

လမ်းသွားရာမြေကိုမြင်၍မသတ်ကောင်းဟု ရှောင်ကွင်း၍သွားလေရာ နောက်မှလိုက်လာသော ချစ်လှစွာသောသားကို ထိုမြေကိုက်၍သေလေ ၏။ ထိုအခါ ငါရှောင်ခဲ့မိသည်မှားလေစွဟု ပူပန်ခြင်းသည်လည်း ကုက္ကုစ္စ ပင်ဟူလို၏။ ရှောင်ခဲ့သောအမှုသည် ဘုရားအစရှိသောအရိယာသူတော် ကောင်းတို့ကဲ့ရဲ့အပ်သော ကုကတပမာဒမှုပင်မဟုတ်ရကား ထိုပူပန် ခြင်းကိုလည်း ကုက္ကုစ္စမဆိုရ၊ ကုက္ကုစ္စပင်မဟုတ်-တရပ်

ရဟန်းမဟုတ်သောဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို သီလဝန္တကြီးထင်မှတ်၍ တရာတန်၊ တထောင်တန်လှူ၏။ လှူပြီးလျှင်ပင် ရဟန်းမဟုတ် ဒုဿီလ အလဇ္ဇီဟုထင်ရှားလာ၏။ ထိုအခါ ငါလှူမိလေခြင်းဟုပူပန်ခြင်းဖြစ်တတ်၏။ ထိုအမှုသည် သက်သက်သောသဒ္ဓါစိတ်နှင့်လှူသည်ဖြစ်၍ ဘုရားအစရှိ သောအရိယာသူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့အပ် စက်ဆုပ်အပ်သောအမှုပင် မဟုတ်ရကား ကုက္ကုစ္စမဟုတ်။

မေးမြန်းဘုယ်

မေး။ ။ဤစကား၌ “ဒုဿီလအလဇ္ဇီအားလှူမိသောအမှုကို ဘုရား မကဲ့ရဲ့”ဟုရာ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဘုရားမကဲ့ရဲ့ဘဲရှိပါ

သနည်း။ “ဝိစေယျ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ” စသည်ဖြင့် “သီလဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်၍လှူရာသည်၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူမှ သာ အကျိုးကြီးမြတ်သည်။ ဒက္ခိဏဝိသုဒ္ဓိဂုဏ်မရှိသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူ၍ အကျိုးမရှိ” ဟုဟောတော်မူသဖြင့် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူသောအလှူများကို ဘုရားကဲ့ရဲ့ တော်မူသည်ပင်မဟုတ်ပါလော- စောဒနာရန်ရှိ၏။

ဖြေ။ ။လောက၌ စွန့်ကြဲပေးလှူသည်ကို ခံယူသုံးစွဲခွင့်ရှိသော သုဿီလ, ဒုဿီလမရွေး တကျိပ်လေးယောက်သော ပုဂ္ဂလိကအလှူခံတို့ကို အကျိုး အသီးအသီးနှင့်တကွ ဟောတော်မူသဖြင့်ပင် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ် ကုသိုလ်ဖြစ်ပေးလှူခြင်းများသည်ဘုရားကဲ့ရဲ့ သည်မဟုတ်၊ ခွင့်ပြုတော်မူသေး သည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် အယုတ်, အမြတ်နှစ်ပါးရှိရာ၌ အမြတ်အားလှူဒါန်းသည်ကို အထူးချီးမွမ်းတော်မူလို၍ “ဝိစေယျ ဒါနံ- ဒါတဗ္ဗံ၊ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပုလံ” ဟု ဟောတော်မူပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူသောအလှူများကို ဘုရားကဲ့ရဲ့ ပစ်ပယ်တော်မူ သည်မဟုတ်ပေရကား ထိုအလှူသည် ကုက္ကုစ္စဖြစ်ထိုက်သော ကုကတ အမှုမဟုတ်ပေ ဖြေရန်-တရပ်။

တရာဠေ့, တထောင်ဠေ့ကို ရေစက်ချ၍ တယောက်သောသူအား လှူရန်ကိစ္စနှင့်အပ်ပေ၏။ နောက် ထိုသူ၏မသင့်မတင့် အခွင့်ကိုသိရ မြင်ရ၍ အလှူကိစ္စမထမြောက်ဘဲရှိမည်ကို ပူပန်ရခြင်း, မထမြောက်ပြီဟု စိတ်ချရ၍ ထိုသူအားပေးမိလေခြင်းဟု ပူပန်ရာများ၌လည်း ရေစက်ချ၍ လှူခွဲရင်းအမှုသည် ဘုရားကဲ့ရဲ့အပ်သော ပမာဒဓမ္မမှု မဟုတ်ပေသော ကြောင့် ထိုပူပန်ခြင်းများကို ကုက္ကုစ္စမဆိုရ။

ဤသို့စသည်ဖြင့် အမှုရင်းကိုကမူ ပမာဒမှုမဟုတ်၊ အပ္ပမာဒအမှု အစစ်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် နှလုံးမသာဘွယ်သောအခွင့်တွေ ခြံရံ ဝန်းဝိုင်း၍ နေသောကြောင့် စိတ်ပူပန်ခြင်းဖြစ်ကြသောအခါ အမှုရင်းပါရော၍မြည် တမ်းကြမြဲဖြစ်သည်။ ပူပန်မြည်တမ်းတိုင်း ကုက္ကုစ္စချည်းမမှတ်လင့်။ အမှု ရင်းကိုသာ နာနာစစ်ဆေး၍ ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူမြတ်တို့ ကဲ့ ရဲ့အပ်စက်ဆုပ်အပ်သော ပမာဒဓမ္မမှုမှန်၏လော, မမှန်လောဟုကြည့်၊ မှန်ပေလျှင် ထိုအမှုသည် ကုကတမှန်ပေပြီ။ ထိုအမှုကိုအားရုံပြု၍ နောင်

တပူပန်ခြင်းသည်လည်း ကုက္ကုတ္တမုန်ပေပြီ၊ အမှုရင်းကမူ ကုကတမူ၊ ပ
မာဒမူမဟုတ်ပါဘဲနှင့် စိတ်တိုင်းကျမဖြစ်ရ၍ စိတ်မကျေနိုင်သည်များကို
ကုက္ကုတ္တမဆိုပေနှင့်။

ဤငါတို့ဘုရားသာသနာမှ ခရစ်ယန်သာသနာသို့ ဝင်ကြသောသူတို့
အား ကြေးငွေပိုက်ဆံများ အကုန်ခံ၍ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်မှုများကို အာရုံ
ပြု၍ “ကျောင်းဆောက်ခဲ့သည် မှားလေစွ၊ ဘုရားတည်ခဲ့မိသည်မှားလေစွ”
ဟု ညည်းညူခြင်းများသည် မိစ္ဆာသညာဖြင့် ကုန်ခဲ့သောပစ္စည်းဥစ္စာများ
ကို နှမြောလှ၍ မြည်တမ်းခြင်းသာဖြစ်သည်။ ငါသည် ကျောင်းဆောက်
ခဲ့၊ ဘုရားတည်ခဲ့မိသောအမှုကြောင့် သေသည်၏နောက်ကာလ၌ ကြီးစွာ
သောဆင်းရဲအမျိုးမျိုး မကောင်းကျိုးတို့ကို ခံရတော့မည်ဟု ပူပန်၍မြည်
တမ်းခြင်းပင်မဟုတ်။

အတိတ်ကာလ၌ စစ်ဆေးပုံနည်းပြချက်ပြီး၏။

အနာဂတ်ကာလ၌ စစ်ဆေးပုံနည်းပြချက်

နောက်အနာဂတ်၌ ပြုလတ္တံ့သောသုစရိုက်များကိုမြှော်၍ ပူပန်ခြင်း
အမှုသည် ကုက္ကုတ္တမဟုတ်၊ အနာဂတ်၌ ဒုစရိုက်မှုသည် ပြုပြီးသော ဒုစ
ရိုက်မှုကဲ့သို့ ပြုပြင်၍မရကောင်းသောအမှုလွန်မဟုတ်သေး၊ အလွန်ဆုံး
အားဖြင့် အသက်ကိုစွန့်၍ရှောင်လျှင် ရှောင်ခွင့်ရှိသေးသည်သာဖြစ်၏။

ဥပမာကား-အလုံမြို့ဝန်အရာခံယူ၍ မင်းလုပ်စဉ် “သူခိုးခားပြုကို မိ
အောင်ဘမ်းရမည်၊ မိတိုင်း၊ မိတိုင်းလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် သတ်ရ
မည်၊ မဘမ်း၊ မသတ်လျှင် အရာကိုနုတ်မည်၊ စည်းစိမ်ကိုသိမ်းမည်၊ အ
သက်အဆုံးစီရင်မည်” ဟု အမိန့်တော်ထုတ်၏။

အရာကို၊ စည်းစိမ်ကို၊ အသက်ကိုစွန့်၍ရှောင်လျှင် ရှောင်ခွင့် ရှိသေး
သည်သာဖြစ်၏။ လွန်ပြီးသောအမှုကဲ့သို့မဟုတ်သေး၊ မိမိက အသိဉာဏ်
ဖျင်းလှ၍ အရာ၊ စည်းစိမ်၊ အသက်များကိုမစွန့်ဝံ့၊ သူခိုးခားပြု သတ်ရ
လတ္တံ့သောအမှုကိုလည်း သံသရာခရီးနှင့်မြှော်၍ကြောက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်
“ငါသည် သတ်ရချေတော့မည်၊ ခံ၍မဆုံးနိုင်သော ဒုစရိုက်မှုကြီးသည် ငါ
၌ပါတော့မည်” ဟု ပူပန်ခြင်းသည် ကုက္ကုတ္တမဟုတ်၊ ဒေါမနဿ သာ
တည်း၊ ထိုအမှုသည် အမှုလွန်မဟုတ်သေး၊ ပြုပြင်ခွင့်ရှိသေးသော အမှု

ကုက္ကုစ္စ အဆုံးအဖြတ်

သာဖြစ်သည်။ ပြုပြင်ခွင့်မရှိဘဲ လွန်ပြီးသောအမှုသေးကိုသာ ကုကတဆိုရသည်။

“ယသ္မာ ပနေသော ကတံဝါ ပါပံ အကတံ နကရောတိ၊ အကတံဝါ ကလျာဏံ ကတံ ကရောတိ၊ တသ္မာ ဝိရူပေါ ကုစ္ဆိတော ဝါ ပဋိသာရောတိ ဝိပုဋိသာရော”။

ဟူသောအဋ္ဌကထာကိုရှု။

အနက်။ ။ယသ္မာပန၊ ကြောင့်။ သော၊ ဤတရားသည်။ ကတံ၊ ပြုမိပြီးသော။ ပါပံဝါ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း။ အကတံ၊ မပြုသည် ဖြစ်ရအောင်။ နကရောတိ၊ ပြုပြင်ခွင့်မရှိ။ အကတံ၊ မပြုမိသော။ ကလျာဏံ ဝါ၊ ကောင်းမှုကိုလည်း။ ကတံ၊ ပြုပြီးဖြစ်ရအောင်။ နကရောတိ၊ ပြုပြင်ခွင့်မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရူပေါ၊ မလှသော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကုစ္ဆိတော၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ပဋိသာရော၊ အဘန်ဘန်ကြံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပုဋိသာရော၊ ဝိပုဋိသာရမည်၏။

ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိပုဋိသာရ ပရိယာယ်တူ၊ ကတဖြစ်ပြီးသော ဒုစရိုက်မှုသည် အကတဖြစ်ရအောင် ပြုပြင်ခွင့်မရှိ၊ အကတဖြစ်ပြီးသော သုစရိုက်မှုသည်လည်း ကတဖြစ်ပြန်ရအောင် ပြုပြင်ခွင့်မရှိ၊ ဤသို့ပြုပြင်ရန် အခွင့်အလမ်း ကုန်ပြီးသောပမာဒမှုကိုသာ ကုကတဆိုရသည်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော ပမာဒမှုများမှာမူကား လွန်ပြီးမဟုတ်သေး၍ ဒုစရိုက်မှုမှာ အကတဖြစ်ရအောင်၊ သုစရိုက်မှုမှာ ကတဖြစ်ရအောင်ကြံခွင့်ထင်ရှားရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော ပမာဒမှုများကို ကုကတမဆိုရသေး၊ အတိတ်ဖြစ်သော ပမာဒမှုကိုသာ ကုကတဆိုရသည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်။

မေးမြန်းဘွယ်

မေး။ အနာဂတ်ဖြစ်သော ပမာဒမှု၌ သဒ္ဓါ၊ ပညာကြီးလှ၍ အသက်ကို စွန့်၍ပင် ရှောင်ကြဉ် နိုင်မည့်သူမှာ ဟုတ်လှပါပြီ။ သဒ္ဓါ၊ ပညာနည်းစွာ၍ အရာ ကိုလည်း မစွန့်ရက်၊ အသက်ကိုလည်း မစွန့်နိုင်၊ ဧကန္တပြုရလတ္တံ့ဟု ပူပန်သောသူမှာ အသို့နည်း၊ ကုက္ကုစ္စပင် မဟုတ်လော-မေးရန်။

ဖြေ။ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးပါး၊လေးပါးရှိသည်ဟု ပါဠိ၌မလာ
သောကြောင့် မဟုတ်ပေ- ဖြေရန်။

ပါဠိတော်၌ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ” ဟူ၍သာဟော
သည်။ “တိဟိကာရဏေဟိ စတူဟိကာရဏေဟိ” ဟုမဟော၊ အနာ
ဂတ်ဖြစ်သော သုစရိုက်မှု တခုခုကိုပြုချင် အားကြီးဖြစ်လာ၍ ပြုမှပြုဖြစ်ပါ
မည်လော၊မပြုရဘဲရှိမည်လောဟု ပူပန်ခြင်းများသည်လည်း ဖျက်ဆီးရန်
ရှိ၍နေသော ပဋိပက္ခ အကြောင်းကို ချင့်၍ ပူပန်ခြင်း မျှသာတည်း။
ကုက္ကုစ္စမဟုတ်။

အနာဂတ်ကာလ၌ စစ်ဆေးပုံ နည်းပြချက်ပြီး၏။

ဤသို့လျှင် ပြခဲ့ပြီးသော ကျမ်းဂန်အရှိ ယုတ္တိသက်သေများကိုအသေ
အချာ သဘောပါအောင် နာနာစေ့စေ့ မှတ်သား၍ ကုက္ကုစ္စတရားကို
လေးပါးဖြစ်အောင် ကြံဆောင်၍ပြောကြသော ပါဒအယူ သပ္ပတ်အူများ
ကို ကြည်ဖြူလေးမြတ် မမှတ်အပ်ဟု အတတ်သိသာ လိမ့်မည်- ဒကာ
မောင်အောင်။

၁၂၅၄-ခု ကဆုန်လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် မုံရွာမြို့
လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရား ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။

ကုက္ကုစ္စအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ရုပ်အဆုံးအဖြတ်

မြို့သာမြို့အုပ်-မောင်လူကလေး လျှောက်ထားလိုက်သည့်
ပုစ္ဆာ ၈-ချက်ကို အစဉ်အတိုင်း ဖြေဆိုချက်

ပဋိသန္ဓေအခါနှင့် ပဝတ္တိအခါ

သဒ္ဓေါဝိကာရော ဇရတော၊ မရဏဇ္ဈောပ ပတ္တိယံ။

န လတ္တတိ ပဝတ္တေ တု၊ န ကိဉ္စိပိ န လတ္တတိ။ ။

အနက်။ ။ သဒ္ဓေါ၊ ကို၎င်း။ ဝိကာရော၊ ငါးခုကို၎င်း။ ဇရတော၊ ကို၎င်း။
မရဏဇ္ဈ၊ အနိစ္စတာရုပ်ကို၎င်း။ ဥပပတ္တိယံ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ နလတ္တတိ၊
အပ်။ ပဝတ္တေတု၊ ပဝတ္တိကာလ၌မူကား။ ကိဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသောရုပ်ကိုမျှ
လည်း။ နနလတ္တတိ၊ မရအပ်သည်မရှိ။

ခပ်သိမ်းလော အဇ္ဈတ္တရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလသည် ပဋိသန္ဓေ
ကာလ၊ ပဝတ္တိကာလဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပဋိသန္ဓေ
ကာလ ဆိုသည်ကား “ဘဝန္တရာဒိ ပဋိသန္ဓာနဝသေန ပဋိသန္ဓိဟုတွာ”
ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ နောက်အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ဘဝတပါး
၏ အစအစွန်ကို ဆက်စပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရား
အစုသည် ပဋိသန္ဓေရုပ်နာမ်မည်၏။ ထိုရုပ်နာမ်တို့၏ ဥပါဒ်ခဏသည်
ပဋိသန္ဓေခဏ ပဋိသန္ဓေကာလမည်၏။ ထိုရုပ်နာမ်တို့၏ ဌီခဏမှစ၍ထိုထို
သတ္တဝါ အသက်ရှည်၍ တည်နေသမျှ တဘဝလုံးသည် ပဝတ္တိကာလ
မည်၏။

အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူ ပဋိသန္ဓေကိစ္စဆိုသည်ကား စုတိမှနောက်
၌ ဘဝသစ်တခု ဆက်လက်မှုတည်း။ ဘဝသစ်တခု ဆက်လက်မှုခဏသည်
ပဋိသန္ဓေခဏမည်၏။ ဘဝသစ်တခု ဆက်လက်မှု ဟူသည်လည်း စုတိ
ခဏ၏အခြားမဲ့၌ စုတိခဏနှင့် တဆက်တည်း ဆက်စပ်၍ နေသော
အစဆုံး အဦးဆုံးဖြစ်သော ခဏငယ်ပေတည်း။

ဒုတိယခဏငယ်သို့ရောက်လျှင် ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်မှုစပ်မှု မဟုတ်
ပြီ။ အစဆုံး အဦးဆုံးခဏ ငယ်ကဆက်မိပြီး စပ်မိပြီးဖြစ်သော ဘဝသစ်
ကို စီစဉ်၍သွားမှုသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘဝဟောင်းကိုပစ်၍ ဘဝသစ်
သို့ ကူးကြကုန်သော ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့အား ဘဝသစ်၌အစဆုံး

အဦးဆုံးဖြစ်သော ခဏငယ်ကလေးတခုသည်သာ အဘိဓမ္မာနည်းအား ဖြင့် ပဋိသန္ဓေခဏ ပဋိသန္ဓေကာလမည်၏၊ ဒုတိယခဏငယ်မှစ၍ ပဝတ္တိ ကာလမည်၏၊ ဤကားအဘိဓမ္မာ အရိုးအစဉ်တည်း၊ ဤအဘိဓမ္မာအရိုးအ စဉ်ကို ပြဆိုလိုက်သဖြင့်-

- ၁။ လူတို့၏ ပဋိသန္ဓေအခါကို မေးလျှောက်သော ပဌမပုစ္ဆာ၊
 - ၂။ သံသေဒဇ, ဥပပတ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေအခါကို မေးလျှောက်သော ဒုတိယပုစ္ဆာ၊
 - ၆။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေအခါကို မေးလျှောက်သော ဆဌပုစ္ဆာ။
- ဤပုစ္ဆာ ၃-ရပ်သည် ပြေပြတ်ရှင်းလင်းလေ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါမရထိုက်သောရုပ်များ

- ၃။ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ သဒ္ဓရုပ် ၁၊ ဝိကာရရုပ် ၅၊ ပေါင်းခြောက်ခုကို အဘယ့်ကြောင့် မရထိုက်ပါသနည်း။
- ၄။ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေသခါဇရတာရုပ် ၁၊ အနိစ္စတာရုပ် ၁၊ ဤရုပ် ၂-ခုကိုလည်း အဘယ့်ကြောင့်မရထိုက်ပါသနည်း။

ဤတတိယ, စတုတ္ထပုစ္ဆာ ၂-ရပ်၌ ဝိကာရရုပ် ၅-ခု ဆိုသည်ကား ဝိညတ်ဒွေး ၂၊ လဟုတာဒိတ္တယ ၃၊ ပေါင်း ဝိကာရရုပ် ၅။

“သဒ္ဓေါ စိတ္တောတုဇော၊ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ စိတ္တဇမေဝ။
လဟုတာဒိတ္တယံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ သမ္ဘောတိ”။

[သဂြိုဟ်ပါဌ။]

သဒ္ဓရုပ်သည် စိတ်, ဥတု ၂-ပါးကြောင့်သာဖြစ်၏၊ ဝိညတ်ဒွေးသည် စိတ်ကြောင့်သာဖြစ်၏၊ လဟုတာဒိတ္တယသည် ဥတု, စိတ် အာဟာရ ၃-ပါးကြောင့်သာဖြစ်၏။ (အနက်တည်း။)

ခပ်သိမ်းသော ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် စိတ္တဇကောန်ဖြစ်သော ဝိညတ်ဒွေးကို ပဋိသန္ဓေခဏ၌မရသည်၊ ဥတုသည် ဌိသ္မိရောက်မှ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဥတုသည် ဌိသ္မိ မရောက်သေး၊ ထို့ကြောင့် စိတ္တောတုဇဖြစ်သော သဒ္ဓရုပ်ကို ပဋိသန္ဓေ အခါ၌မရသည်၊ အာဟာရသည်လည်း ဌိသ္မိရောက်၍ ဗဟိဒ္ဓါဟာရနှင့် ပူး

ရုပ် အဆုံးအဖြတ်

ပေါင်းမိမှ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ကား အာဟာရသည် ဥပါဒ်ဆဲသာဖြစ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါဟာရနှင့်လည်း ပူးပေါင်းနိုင်သောအခါ မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် ဥတုစိတ္တာဟာရ ၃-ပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်သော လဟုတာဒိတ္တယသည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌မရလေသည်။

ဇရတာဆိုသည်ကား ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဌီခဏ၌သာ ရအပ်သည်။ အနိစ္စတာသည်ကား ရုပ်ကလာပ်တို့၏ဘင်ခဏ၌သာ ရအပ်သည်။ ပဋိသန္ဓေအခါသည် ရုပ်၏ဥပါဒ်ဆဲခဏ၌သာဖြစ်၏။ ဌီခဏ, ဘင်ခဏ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဇရတာ, အနိစ္စတာ ၂-ခုကိုလည်း ပဋိသန္ဓေခဏ၌ မရအပ်လေသည်။ လိုရင်းတိုတိုမူကား အစဆုံး, အဦးဆုံးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေခဏငယ်၌ ကမ္မဇရုပ်တမျိုးကိုသာရနိုင်သည်။ သဒ္ဓရုပ် ၁၊ ဝိညတ်ရုပ် ၂၊ လဟုတာဒိ ၃၊ ဤ ၆-ခုတို့ကား ကမ္မဇရုပ်မျိုးမဟုတ်ပေ။ ဇရတာရုပ်ကား ဌီခဏမှာသာရသည်။ အနိစ္စတာရုပ်ကား ဘင်ခဏမှာသာ ရသည်။ ပဋိသန္ဓေခဏမူကား ဌီခဏ, ဘင်ခဏ မဟုတ်။ ဥပါဒ်ခဏသာ ဖြစ်ပေသည်။

တတိယ, စတုတ္ထပုစ္ဆာ ၂-ရပ် ပြေပြတ်ရှင်းလင်းပြီ။

ပဋိသန္ဓေလွန်မှ ဇရတာ, အနိစ္စတာ ဖြစ်ပုံ

၅။ “ပဋိသန္ဓေတည်နေသောကာလမှ လွန်မြောက်သောအခါ ဇရတာရုပ်, အနိစ္စတာရုပ်တို့သည် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာပါသနည်း” ဟူသောပဉ္စမပုစ္ဆာ၌-

ပဋိသန္ဓေခဏတွင် တပြိုင်နက်ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည် ဒုတိယခဏငယ်မှစ၌ အစဉ်အတိုင်းရင့်မာခြင်းဟူသော ဇရတာသဘောသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ၅၁-ခု မြောက်သော ခဏငယ်သို့ အရောက်တွင် ချုပ်ပျက်ကွယ်ပျောက်ခြင်း ဟူသော အနိစ္စနိုင်ငံသို့ရောက်ကြလေကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ၌ ဇရတာရုပ်, အနိစ္စတာရုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ် လာကြလေကုန်၏။ ရုပ်တို့၏ရင့်မှုကို ဇရတာရုပ်ခေါ်သည်။ ချုပ်ပျက်ကွယ်ဆုံးမှုကို အနိစ္စတာရုပ် ခေါ်သည်။

ပဉ္စမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

အသညသတ်ပဋိသန္ဓေအခါ မရသောရုပ်များ

၇။ “အသညသတ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ လဟုတာဒိ ၃၊ ဇနတာ ၁၊ အနိစ္စတာ ၁၊ ဤရုပ် ၅-ခုကို အဘယ့်ကြောင့် မရပါသနည်း” ဟူသော သတ္တမပုစ္ဆာကိုမူကား အသီးဖြေဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ တတိယ, စတုတ္ထအဖြေ မှာ ပါဝင်လေပြီ။

ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်ချင်းထူးပုံ

၈။ “အပါယ်ဘုံ, မနုဿဘုံ, နတ်ဘုံ, ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ ကံကြောင့် ဖြစ်သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်ချင်းအဘယ်သို့ ထူးကြပါ သနည်း” ဟူသော အဋ္ဌမပုစ္ဆာ၌—

လောကတွင် ပတ္တမြားကျောက်မျိုးဟူ၍ရှိကြ၏။ အရည်အရောင်သို့ လိုက်၍ အဘိုးအထူးထူးအထွေထွေရှိ၏။ အချို့ပတ္တမြားကျောက်ကား တကျပ်မျှသာတန်၏။ အချို့ကား ၅-ကျပ်, ၆-ကျပ်တန်၏။ အချို့ကား ၁၀၊ အချို့ကား ၂၀, ၃၀, ၄၀, ၅၀တန်၏။ အချို့ကား ၁၀၀တန်၏။ အချို့ကား ၂၀၀, ၃၀၀, ၄၀၀, ၅၀၀တန်၏။ အချို့ကား ၁၀၀၀တန် ၏။ အချို့ကား ၂၀၀၀, ၃၀၀၀ စသည်တန်၏။ အချို့ကား- တသောင်း စသည်တန်၏။ အချို့ကား တသိန်းစသည်တန်၏။ အချို့ကား- အဘိုး အပိုင်းအခြားမရှိ အနုဋ္ဌမျိုးရှိ၏။ ဤဥပမာကဲ့သို့ ဇီဝိတနဝကကလာပ် တို့မှာလည်း ဖြစ်စေတတ်သောကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံတို့၏အစွမ်းသတ္တိ အထူးထူးအထွေထွေ, အာနုဘော်အထူးထူးအထွေထွေသို့လိုက်၍အရည် အစွမ်း အခိုင်အမြဲ အထူးထူးအထွေထွေရှိကြပေသတည်း။

စက္ခု, သောတစသည်တို့မှာလည်း ထိုနည်းတူသိလေ။ သိပုံကား- ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံအဆင့်ဆင့်, နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံအဆင့်ဆင့် ရှိကြ သည်တွင် အထက်အထက်ဘုံသား နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ပသာဒစက္ခုသည် အောက်အောက်ဘုံသား နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ပကတိ အဆင်းသဏ္ဍာန်ကို အကုန်မြင်နိုင်ကြ၏။ အောက်အောက်ဘုံသား နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ပသာဒ စက္ခုသည် အထက်အထက်ဘုံသား နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ပကတိအဆင်း သဏ္ဍာန်ကိုမမြင်နိုင်ကြကုန်။ မြင်နိုင်လောက်အောင် ရုန့်ရင်းစွာ ဘန် ဆင်းသောအာဂန္တုကအဆင်းကိုသာ မြင်နိုင်ကြ၏။ ပဌမဈာန်ဘုံသား

ဖြစ်သော ဗကအမည်ရှိသောဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် မိမိတို့၏အထက်မှာ ဒုတိယဈာန် ၃-ဘုံရှိသေးသည်ကိုပင်ရှိမှန်းမသိ၊ တတိယဈာန် ၃-ဘုံ၊ စတုတ္ထဈာန် ၇-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံရှိသည်ကိုပင် ရှိမှန်းမသိဟု ဗြဟ္မာ နိမန္တနသုတ် ပါဠိတော်မှာလာ၏ ဟု လယ်တီဆရာတော်ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အဋ္ဌမပုစ္ဆာအဖြေ ပြီး၏။

ရုပ်အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ဦးရောင်နိပုစ္ဆာ ၅-ချက်အဖြေ

ပဋိသန္ဓေအခါ, ပဝတ္တိအခါ နာမ်ရုပ်တို့ကျေးဇူးပြုပုံ

ဆရာအမိန့်ရှိလိုက်သည်-ဒကာဝရောင်နိ၊ ဒကာလျှောက်ထားလိုက်သောပုစ္ဆာ ၅-ချက်တို့တွင်--

၁။ ပဌမပုစ္ဆာ၌ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည် မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သောကမ္မဇရုပ်တို့အား ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, ဝိပုယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၁၃ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။

ပဋိသန္ဓေဟဒယဝတ္ထုသည် မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့အား သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပုယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤ ၆-ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ပဝတ္တိအခါ၌ကား ပဌမဘဝင်စသော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် မိမိတို့နှင့် အတူအတူ ဥပါဒ်ကြသောကမ္မဇရုပ်တို့အား တခုတခုသောပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းမရှိကုန်။ မိမိနှင့်အတူအတူ ဥပါဒ်ကြသော စိတ္တဇရုပ်တို့အားသာလျှင် ဆိုခဲ့ပြီးသော ၁၃-ပစ္စည်းတို့တွင် အညမညကိုပယ်, အဓိပတိကိုထည့်၍ ၁၃-ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဤသို့ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ ဥပါဒ်တူ ကမ္မဇရုပ်တို့နှင့် ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်ဆံကုန်၏။

“ပဝတ္တိသို့ရောက်သောအခါ ဥပါဒ်တူ ကမ္မဇရုပ်တို့နှင့် ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်ဆံခြင်း၌ သဘောအထူးကိုမထင်မမြင်နိုင်ပါ” ဟူသောစကား၌-ပဋိသန္ဓေအခါ, ပဝတ္တိအခါ ၂-ပါးတွင် ပဝတ္တိအခါ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဌိမှစ၍ ခဏတိုင်း, ခဏတိုင်းဖြစ်ကုန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ပစ္စယုပ္ပန်နာမက္ခန္ဓာတို့ကို အလျှင်းပင်ပင်ခြင်းမရှိကုန်မူ၍ ဖြစ်ချင်တတ်တိုင်း ဖြစ်နိုင်ကြကုန်သောအရာသည် ထင်ရှားပါ၏။ ထင်ရှားပုံကား--

ပစ္စယုပ္ပန်နာမက္ခန္ဓာတို့ကိုပင်၍ နာမက္ခန္ဓာတို့၏ကျေးဇူးကိုခံရမှ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်သောစိတ္တရုပ်တို့သည် ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့၏ ဥပါဒ်ခဏ၌သာဖြစ်နိုင်

ဦးရောင်နိပုဏ္ဏ ၅-ချက်အဖြေ

ကုန်သည်။ ပြီးနောက်၊ ဘင်ခဏ၌မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ နာမက္ခန္ဓာကင်းသော နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောအခိုက်များ၌လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်။

နာမက္ခန္ဓာအားပြောလျှင် စိတ္တဇရုပ်တို့လည်း အားပြောကုန်သည်။ နာမက္ခန္ဓာအားသန်လျှင် စိတ္တဇရုပ်တို့လည်း အားသန်ကုန်သည်။ နာမက္ခန္ဓာကိုမငဲ့ကုန်သောကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တို့မှာ မူကား နာမက္ခန္ဓာတို့၏ဥပါဒ်ခဏ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သည်။ ပြီးနောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သည်။ ဘင်ခဏ၌လည်းဖြစ်ကုန်သည်။ နာမက္ခန္ဓာကင်းသော နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောခဏ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သည်။ နာမက္ခန္ဓာ တို့အားပြောကုန်သော်လည်း အားပြောသည်သာမဟုတ်ကုန်၊ ပြောသည် လည်းရှိ၏။ မပြောသည်လည်းရှိ၏။ နာမက္ခန္ဓာတို့ အားသန်ကုန်သော် လည်း အားသန်သည်လည်းရှိ၏။ အားမသန်သည်လည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ပဝတ္တိအခါ၌ ကမ္မဇရုပ်တရားတို့သည် နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်မဆက်ဆံကြကုန်ဟု အလွန်ထင်ရှားပါ၏။

“ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဥပါဒ်ခဏဟုဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဥပါဒ်ကုန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့သည် စိတ္တဇရုပ်ကဲ့သို့နာမက္ခန္ဓာ တို့ကိုငဲ့၍ နာမက္ခန္ဓာတို့၏ကျေးဇူးကိုခံရမှ ဖြစ်နိုင်သောအရာ သည် မထင်ရှား၊ မထင်ရှားသော်လည်း နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် စပ်ဆက်၍ နာမက္ခန္ဓာတို့အားလျော်စွာဖြစ်ရသော ပဝတ္တိစိတ္တဇ ရုပ်တို့ကို အတတ်သိမြင်သဖြင့် ပစ္စည်းတပ်ပုံချင်း အလားတူကြ သောကြောင့်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့သည်လည်း စိတ္တဇရုပ်ကဲ့သို့ ပင် နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်ဘက်စပ်၍ နာမက္ခန္ဓာတို့အား လျော်စွာ သာလျှင် ဖြစ်ကြကြောင်းကို ဉာဏ်ဖြင့်ဆ၍သိရမည်”-

ဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုပေ သည်။ ဉာဏ်ဖြင့်ဆ၍သိရပုံကား-

ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာသည် အတိတ်ဖြစ်၍ အားနည်းသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုနှင့်အတူဥပါဒ်သောကမ္မဇရုပ်တို့သည်လည်း အားနည်းသည်သာဖြစ် ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာသည် ဒွိဟိတ်ဖြစ်၍ အားရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့လည်း အားရှိကုန်၏။ ဒွိဟိတ်သည်လည်း မနုဿ

ဒွိဟိတ်ထက် ဣမ္မဇိုင်းဒွိဟိတ်အားရှိသည်။ ထို့ထက် အထက်စတုမဟာ ရာဇဒွိဟိတ်အားရှိသည်။ ထို့ထက် တာဝတိံသာဒွိဟိတ်။ပ။ဝသဝတ္တိ ဒွိဟိတ်-ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့သည် အလွန်အားရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုနှင့် အတူ ဥပါဒ်သောကမ္မဇရုပ်တို့သည်လည်း အလွန်အားရှိကုန်၏။

[တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့မှာမူကား မနုဿတိဟိတ်မှ စ၍ အကနိဋ္ဌတိဟိတ်တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်အားရှိ၊အားမဲ့ကို ဝေဘန်လေ။]

ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့မည်သည် ကံ၏အာနုဘော်၊ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့၏အာနုဘော်၊ ဤအာနုဘော် ၂-ပါးကိုအစွဲပြု၍ဖြစ်ရကုန်၏။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်တို့သည် ကံ၏အာနုဘော်သက်သက်ကိုသာအစွဲပြု၍ဖြစ်ရကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန်နာမက္ခန္ဓာတို့၏အာနုဘော်နှင့် မစပ်မယှက်ကုန်၊ စိတ္တဇရုပ်တို့သည် ပစ္စုပ္ပန်နာမက္ခန္ဓာတို့၏အာနုဘော်ကိုသာအစွဲပြု၍ဖြစ်ကုန်၏။ ကံ၏အာနုဘော်နှင့် မစပ်မယှက်ကုန်၊ ဤကားအထူး။

ဤသို့ထူးကြောင်းကိုလည်း ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အနေအထားကိုမြင်၍ သိအပ်သည်။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌လည်း အလွန် သိပ်မွေ့လှသောအခါဖြစ်သည်နှင့် အလွန်ထင်ရှားအောင် ပြသသော အခါပင်မဟုတ်ချေ။ မြတ်စွာဘုရားဉာဏ်တော်၌ကား လက်ဝယ်တင်ထား ပတ္တမြားကဲ့သို့ အလွန်ထင်ရှားပေလိမ့်မည်ဟု ဉာဏ်တော်ကိုကြည်ညို အံ့ဩ၍နေရမည့်အရာသာ ဖြစ်ချေသည်။

ပဋိမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ရူပ, အရူပဘုံမှ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေပုံ

၂။ ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ အရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေသည် အရူပကုသိုလ်ချာန်၏ ရှေး၌ကျသော ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြိဘူဟူသော ဥပစာရချာန်၏အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ကာမတိဟိတ် ဝိပါက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ကျမ်းဂန် တိုက်ရိုက်လာ၏။ ရူပဘုံမှစုတေ၍ ကာမဘုံ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေမှာမူကား ဥပစာရချာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဒွိဟိတ်အောက်

ဦးရောင်နိပုစ္ဆာ ၅-၁၂ က်အဖြေ

ယုတ်၍ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုသာ လာပေသည်။ ဥပစာရဈာန်၏အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိပါကသာဖြစ်သင့်သည်ဟု ကျမ်းဂန်၌မလာပေ။

“ဥပစာရဈာန်ဿ ပန ဗလဝဘာဝတော၊ တဿ ဝိပါကဘူတာ ကာမေ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိယော ဟောန္တိ၊ ရူပါဝစရဇုတိယာ ပရံ အဟေတုက ရဟိတာ ဥပစာရဈာန်နာနဘာဝေန ဒွိဟေတုက- တိဟေတုကပဋိသန္ဓိယော သိယျံ”။

[ဋီကာကျော်။]

ဤစကား၌ အရူပပက္ခ၌ “ဥပစာရဈာန်ဿ ပန ဗလဝဘာဝတော” ဟု ဆိုသည့်ပြင် “တဿ ဝိပါကဘူတာ” ဟုဆိုပြန်သည်။ ရူပပက္ခ၌ကား “ဥပစာရဈာန်နာနဘာဝေန” ဟူ၍သာ ဆိုသည်။ “တဿဝိပါကဘူတာ” ဟု မဆို၊ ထို့ကြောင့် ရူပဇုတိနောင်ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှောင်းသည်မှာ ဥပစာရ ဈာန်စေတနာ ကမ္မပစ္စည်းတပ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးရှေးသော အခါက ပြုခဲ့သော အမှတ်မရှိသောတိဟိတ်ဩမကစေတနာ၊ ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌစေတနာ သည်သာ ကမ္မပစ္စည်းတပ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထိုသို့ဘဝရာ၌လည်း ဥပစာရ ဈာန်၏ အရှိန်အဝါကြောင့် ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကံအောက် ယုတ်ညံ့ သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့သည် ထိုအခါအခွင့်မရကုန်ဟု မှတ်ယူရမည်။ (ကျမ်းဂန်အလို။)

တနည်းကား-ရူပဈာန်သည် ဟိန်ဈာန်၊ မဇ္ဈိမဈာန်၊ ပဏိတဈာန် ဟူ၍ ၃-ပါးရှိသကဲ့သို့ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း ဟိန်၊ မဇ္ဈိမ၊ ပဏိတ ဟူ၍ သုံးပါးရှိပြန်သည်။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အလွန်ယုတ်ညံ့လှသော ဆန္ဒ၊ စိတ္တ၊ ဝီရိယ၊ ဝိမံသနှင့် ယှဉ်သော ဥပစာရဈာန်သည် ဟိန်မည်၏။ ထိုဟိန်ဖြစ်သော ဥပစာရဈာန်ကုသိုလ်သည် တိဟိတ်ဩမကပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အလွန်အညံ့ဆုံးဖြစ်သော တိဟိတ်ဩမက ဥပစာရဈာန် စေတနာသည် ကာမဘုံ၌ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေသည်။

အရူပဈာန် အရာ၌ ဟိန်၊ မဇ္ဈိမ၊ ပဏိတသုံးပါး ရှိငြားသော် လည်း အလွန်အထက်ကျ၍ ပဋိပက္ခကိလေသာတို့နှင့် ဝေးသည်ထက် ဝေးသဖြင့် အလွန်အားကောင်းသော ဘာဝနာစုဖြစ်လေရကား ဟိန် ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးရလောက်အောင် အလွန် ယုတ်ညံ့ခြင်းမဖြစ်ပေ။ ဤသို့ယူသော်လည်း သင့်ရာတော့သည်။

ဒုတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

သေခါနီးအခါ ဇောစောပုံ

၃။ တတိယပုစ္ဆာ၌ မရဏကာလသည် သာမည မရဏကာလ၊ ပစ္စာသန္ဓ် မရဏကာလ ဟူ၍ ၂-ပါးပင်ရှိသည်။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် “တထာ စ မရန္တာနံ မရဏကာလေ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ ဝါ” ဟု သောပါဠိ၌ မရဏကာလဟူသည်မှာ ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်ထင်လာ သောခဏမှစ၍ တနာရီ၊ နှစ်နာရီ၊ တပဟိုရ်၊ နှစ်ပဟိုရ်၊ တရက်၊ နှစ်ရက် ပတ်လုံး ထိုကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော ဝီထိဝါရတို့ မပြတ်မလပ်ဖြစ်၍နေသမျှ ကာလကို ယူရသည်။ ထိုကာလကို သာမည မရဏကာလဆိုသည်။ ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ၊ ဗျာဓိဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခ ဟူရာ၌လည်း ထိုသာမည မရဏကာလအတွင်း၌ ဖြစ်ဖြစ်သမျှသောဒုက္ခ စုကို မရဏဒုက္ခဟု အဋ္ဌကထာတို့၌လာသည်။

“မန္တပဝတ္တိယံ ပန မရဏကာလာဒီသု” ၌ အာဒိအရကိုကား မုဉ္ဇောကာလ၊ ဝိသညီဘာဝကာလတို့ကိုယူရမည်။

(၁) မုဉ္ဇောကာလဟူသည်ကား သေငယ်ဇောနှင့်မြော၍ နေသည် ဟု လောက၌ခေါ်ကြသော သစ်ပင်၊ ချောက်ကမ်းစသည်တို့မှ ကျ၍ လူမှန်းမသိတိုးဖြစ်၍နေသောကာလ၊ သုဝဏ္ဏသာမတို့ကဲ့သို့ မြှားဆိပ်မွန်း၍ နေသောကာလ၊ မဏ္ဍပုပ္ဖတို့ကဲ့သို့ မြွေဆိပ်မွန်း၍နေသော ကာလ၊ မာတင်္ဂလုလင်တို့ကဲ့သို့ သူဘဝါးတို့ အပြင်းအထန် ရိုက်နှက်ထောင်း ထု၍ မြောနေသော ကာလ၊ ကုလား ဆေးသမားတို့က မေ့ဆေး တိုက်၍မေ့မောခါနေသောကာလ၊ ရေမွန်း၍နေသောကာလ၊ ရောဂါဝေ ဒနာအပြင်းအထန်ဘမ်း၍ လူမှန်းမသိနေသောကာလ၊ ဘီလူးသဘက် ဘမ်း၍ လူမှန်းမသိနေသောကာလ၊ ပဋာစာရီတို့ကဲ့သို့ ဉာတိဗျသနဒုက္ခ၊ သောကပြင်းထန်စွာ နှိပ်စက်သောကာလ စသည်ကို မုဉ္ဇောကာလခေါ် သည်။

(၂) ဝိသညီဘာဝကာလဟူသည်ကား အနာထပိဏ်သူဌေး၊ မဟာ ကပ္ပိနမင်းကြီး၊ သေလပုဏ္ဏားတို့သည် ဘုရားပွင့်တော်မူသည်ဟူသော စကားကိုကြား၍ ဝီတိ၏အစွမ်းကြောင့် လူမှန်းမသိဖြစ်သောကာလ၊ ဣသိသိင်္ဂီရသေ့သည် အလမ္ပုသာနတ်သမီး၏ ဖဿကိုတွေ့ရ၍ လောဘ

ဦးရောင်နိပုစ္ဆာ ၅-ချက်အဖြေ

မူပီတိ၏အစွမ်းဖြင့်လူမှန်းမသိ ၃-နှစ်ပတ်လုံး တုံးဖြစ်၍နေသောကာလ၊ မန္တလေးရွှေမြို့တော်တွင် သောင်းထီပေါက်၍ လူမှန်းမသိဘဲအတန်ငယ် တုံးဖြစ်၍နေသောကာလ၊ဝက်ပမ်းတောင်တွင် မဒ္ဒိမိဖုရားသားတော်၊သဒ္ဓိတော်တို့နှင့်အတွေ့ တုံးဖြစ်၍နေသောကာလ၊အလွန်အမင်း အိပ်ခြင်းနိပ်စက်၍နေသောကာလစသည်များသည် ဝိသညီဘာဝကာလမည်၏။

ထိုမုဉ္ဇူကာလ၊ဝိသညီဘာဝကာလတို့၌လည်း နှလုံးအိမ်တွင်း၌တည်နေသော မဟာဘုတ်တို့သည် ဝိကာရအထူးသို့ရောက်သဖြင့် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် ဒုဗ္ဗလသဘော၊မန္တပဝတ္တိသဘောသို့ရောက်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအခါဇောတို့သည် အပြည့်အစုံမကျနိုင်ကုန်၊ ၆-ကြိမ်၊၅-ကြိမ်မျှသာကျနိုင်ကုန်သည်။ ထိုတွင် အလွန်မပြင်းထန်လွန်းသောမုဉ္ဇူကာလ၊ဝိသညီဘာဝကာလတို့၌ ၆-ကြိမ်၊အလွန်ပြင်းထန်လွန်းသောကာလတို့၌ ၅-ကြိမ်။

ထို့ပြင် ၆-ကြိမ်ကျသောမုဉ္ဇူကာလ၊ဝိသညီတို့ကို ပကတိကာလနှင့်အတူ ထား၍ဝိထိသင်္ဂဟဇဝနနိယမ၌ “ပရိတ္တဝိထိယံ ပန ပရိတ္တဇဝနနာနိ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ဆက္ခတ္တုမေ ဝါ ဇဝန္တိ” ဟုဆိုလေသည်။ ၅-ကြိမ်ကျသောမုဉ္ဇူကာလ၊ ဝိသညီဘာဝကာလတို့ကို မရဏာသန္ဓနှင့်အတူထား၍ “မန္တပဝတ္တိယံ ပန မရဏကာလာဒိသု ပဉ္စဝါရမေဝ” ဟု အာဒိသဒ္ဓါကိုဆိုပေသည်။ ဓမ္မသင်္ဂဟီအနုဋီကာကျမ်း၌ ၄-ကြိမ်ကျပင်လာသေး၏။

သေခါနီးကာလ၌လည်း ရောဂါဥာဒါအလွန်အမင်း အပြင်းအထန် ဘိစီး၍ မုဉ္ဇူအဖြစ်နှင့်သေရသောသူ၊ ကြည်ကြည်လင်လင်နှင့် သေရသောသူ ၂-မျိုးပင်ရှိ၏။ ပြင်းထန်စွာ မုဉ္ဇူကြီးဖြစ်၍သေရသောသူမှာမူ ကား စုတိနှင့်တကွသောမရဏာသန္ဓဝိထိမတိုင်မီ ရှေးရှေးသေဝိထိတို့ကပင်ဇောတို့သည် ၆-ကြိမ်၊၆-ကြိမ်၊၅-ကြိမ်၊ ၅-ကြိမ်ကျကုန်၏။ပစ္စာသန္ဓမရဏကာလပင် မဟုတ်သော်လည်း ဟဒယဝတ္ထုအားနည်းသော အကြောင်းတရားများစွာပင်ရှိသည်။ စုတိနှင့်တကွသော မရဏာသန္ဓဝိထိ၌သာ ဟဒယဝတ္ထုအားနည်းကောင်းသည်မဟုတ်။

တတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

သေခါနီးအခါနိမိတ်ထင်ပုံ

၄။ စတုတ္ထပုစ္ဆာ၌ ကံ,ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်တို့သည်သာ ပစ္စာသန္ဓေ မရဏဝီထိသို့မရောက်မီ တနာရီ, ၂-နာရီ, တပဟိုရ်, ၂-ပဟိုရ်, တရက်, ၂-ရက်ကပင်ထင်နိုင်ကုန်၏။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ နန္ဒမည်သော နွားသတ်ယောက်ျားတို့မှာ မသေမီ ခုနစ်မျက်ကပင် ထင်သည်။ အဇာ တသတ်မင်းမှာ မသေခင် ၂၄-ရက်ကပင်ထင်သည်။ ထိုအဇာတသတ် မင်းအလောင်း ဗာရာဏသီမင်းမှာ ထို့ထက်အနှစ်များစွာကပင် ထင် သည်။ အဇာတသတ်မင်းမှာ ဘုရားကိုဆည်းကပ်သောအခါ ပျောက်ငြိမ်း ၍နေသေး၏။ ဗာရာဏသီမင်းမှာ ဘုရားအလောင်းတော် သံကိစ္စရသေ့ ကိုဆည်းကပ်သောအခါ ပျောက်ငြိမ်း၍နေသေး၏။ သေခါနီးအခါမှ ထင်မြဲထင်လာ၍ ငရဲ၌ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်အာရုံတို့သည် ပြောင်းသင့်ရွေ့သင့်သော ကြောင်းရှိလျှင် ပြောင်းကြောင်းရွေ့ကြောင်းကို ဝတ္ထုသက်သေနှင့်တကွ သမ္မောဟဂိနောနိအဋ္ဌကထာ ဉာဏဝိဘင်းအတွင်းတွင် အသေအချာ ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ ယုံမှားရန်မရှိ။

စတုတ္ထပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဆန္ဒနှင့်လောဘအထူး

၅။ ပဉ္စမပုစ္ဆာ၌ “ကတ္ထုကမ္ပတာလက္ခဏော ဆန္ဒော” ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ “ဆန္ဒသည် ပြုလိုကာမတ္တသာ လက္ခဏာရှိ၏” ဟူသော စကား၌ “မတ္တသာ” ဟူသောအသံကို လောဘ၏သဘောနှင့် မရောမယှက် ခြင်းငှါသာဆိုသည်။ ဆန္ဒ၏အားနည်းကြောင်းကို သိစေလို၍ ဆိုသည် မဟုတ်။ ဆန္ဒသည် အလွန်အားခွန်ဗလကြီးမားလှသော တရားတခုဖြစ်၍ ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်ဖြစ်နိုင်သည်။ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် နိယတဗျာဒိတ်ရရာသောအင်္ဂါ ၈-ပါး၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ နိယတဗျာဒိတ်ရ ရာသော အင်္ဂါ ၅-ပါး၊ သာဝကတို့နိယတဗျာဒိတ်ရရာသော အင်္ဂါ ၃-ပါး တို့တွင် ဆန္ဒသည် အင်္ဂါတပါးဖြစ်၍ပါပေသည်။ ထိုဆန္ဒကို ပေါ့ပေါ့ စားစားမထင်နှင့်။ လောဘသည် အာရုံကိုလိုချင်သည်။ ဆန္ဒလည်း အာရုံကို လိုချင်သည်။ ထိုတွင်—

ဦးရောင်နိပုစ္ဆာ ၅-ချက်အဖြေ

- (၁) ဆန္ဒမှာ အိုးကင်းပူ၌ထည့်လိုက်သော ကျောက်ခဲကဲ့သို့ အာရုံ၌ ကပ်ငြိခြင်းမရှိ။
- (၂) လောဘမှာ အိုးကင်းပူ၌ထည့်လိုက်သော သားတစ်ကဲ့သို့ အာရုံ၌ ကပ်ငြိ၏။

သားတစ်သည် အားပြော၍အိုးကင်း၌အကျမနာနိုင်၊ ကျောက်ခဲမှာ အားကောင်းလှ၍ အိုးကင်း၌အကျနာသည်။

တနည်းလည်း-ငါတို့အရပ်မှာလယ်ကိုဆင်ဖျက်သောအခါအချို့သော သူတို့သည် ပွဲလျက်လုံးကို သေနတ်တွင်ထည့်၍ပစ်သည်။ မှန်ရာအရပ်တွင် မီးလောင်၌ ပွဲလျက်ကုန်သည်တိုင်အောင် လောင်လေ၏။ အချို့ကား ခဲလုံးကိုထည့်၍ပစ်သည်။ ပွဲလျက်လုံးနှင့်လောဘ၊ ခဲလုံးနှင့်ဆန္ဒတူသည် ဟူ၍ မုရုာမြို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ပဉ္စမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဦးရောင်နိပုစ္ဆာ ၅-ချက်အဖြေပြီး၏။

ဦးရောင်နီဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

စိတ္တဇကလာပ် ၈-စည်းဖြစ်ပုံ

ဆားတုံးရွာနေ ဒကာ-မောင်ရောင်နီ ဒုတိယ လျှောက်ချက်ပုစ္ဆာ ၄ ရပ်တွင်-

၁။ “စိတ္တဇကလာပ် ၆-စည်းတို့သည် တပြိုင်နက်အားဖြင့် အရေအတွက်မရှိဖြစ်ကုန်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစည်း၊ လေးစည်းတို့သည်သာ တပြိုင်နက်အားဖြင့်အရေအတွက်မရှိဖြစ်ကုန်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တစည်းတစည်းသာ အရေအတွက်မရှိဖြစ်ကုန်မည်” ဟူသော ပဌမပုစ္ဆာ၌-

စိတ္တဇကလာပ်တို့သည် သင်္ဂြိုဟ်၌ဆိုတိုင်း ၆-စည်းသာရှိသည် မဟုတ်ကုန်၊ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသဟိန္ဒိ စိတ္တဇသဒ္ဓနဝက ကလာပ်ဟူ၍ လာသည်၊ ထိုကလာပ်လာသဖြင့်လည်း လဟုတာဒိတ္တယနှင့်တကွ သဒ္ဓလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသက ကလာပ်ကိုလည်းသိအပ်တော့သည်၊ ထို့ကြောင့် စိတ္တဇကလာပ်တို့သည် ၈-စည်းရှိကုန်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

(၁) ဤကလာပ် ၂-စည်းတို့ကိုကား အက္ခရာလည်းမပြီ၊ အနက်လည်းမရ၊ အလိုဆန္ဒအဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်းမယှဉ်သော ဝိခြင်း၊ ရှိုက်ခြင်း၊ မယ်ခြင်း၊ သမ်းခြင်း၊ ချေခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ကြိုထိုးခြင်း၊ အော့အန်ခြင်း၊ တုန်ဖျားဖျား၍ညည်းခြင်းစသော စိတ္တဇအသံနှင့်ယှဉ်သောအရာတို့၌ ရအပ်ကုန်၏။

(၂) ဝစီဝိညတ်ပါသော စိတ္တဇကလာပ် ၂-စည်းတို့ကိုကား အက္ခရာဝိသ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်ယှဉ်သော စကားသံတို့၌ ရအပ်ကုန်၏ဟု မှတ်ရမည်။

ကာယဝိညတ်နှင့် ဝစီဝိညတ်တို့သည် တခုသောဇောဝီထိဖြင့် တပြိုင်နက်မဖြစ်ကြောင်းကိုဝိနည်းဋီကာတို့၌လာသည်၊ လဟုတာဒိတ္တယတို့သည် ဓာတ် ၄-ပါးညွှတ်သောကိုယ်အင်္ဂါတို့၌သာဖြစ်ကုန်သည်၊ ဓာတ် ၄-ပါးမညွှတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌မဖြစ်ကုန်၊ သို့ဖြစ်၍ဝိညတ်ဒွေး-သဒ္ဓရုပ်မပါသောကလာပ် ၂-စည်း၊ ကာယဝိညတ်ပါသော ကာယဒ္ဓါရကလာပ်

ဦးရောင်နီ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

၂-စည်း၊ ဝစီဝိညတ်ပါသော ဝစီဒွါရကလာပ် ၂-စည်း၊ ဝစီဝိညတ် မပါသော အဗျတ္တသဒ္ဓကလာပ် ၂-စည်းဟူ၍ စိတ္တဇကလာပ် ၈-စည်း ရှိသည်တွင် ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားခြင်း ကင်းသောအခါ ပဌမ ကလာပ် ၂-စည်းတို့သည်သာလျှင် အရေအတွက်မရှိ ဖြစ်ကုန်သည်။ နောက်ကလာပ် ၆-စည်းတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ထိုပဌမကလာပ် ၂-စည်းတို့တွင်လည်း တကိုယ်လုံး၌ ဓာတ် ၄-ပါး မညီမညွတ်သောအခါ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်တစည်းသည်သာလျှင် အရေ အတွက်မရှိဖြစ်ကုန်သည်။ တကိုယ်လုံး၌ဓာတ် ၄-ပါး ညီညွတ်သော အခါ လဟုတာဒေကာဒသက ကလာပ်ထစည်းသည်သာ အရေအတွက် မရှိဖြစ်သည်။ အချို့သောကိုယ်အင်္ဂါ၌ ဓာတ် ၄-ပါးမညီမညွတ်မှု၍ အချို့သော ကိုယ်အင်္ဂါ၌ ဓာတ်လေးပါးညီညွတ်သောအခါ မညီမညွတ် သောကိုယ်အစိတ်၌ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်၊ ညီညွတ်သော ကိုယ်အစိတ်၌ လဟုတာဒေကာဒသက ကလာပ်ဟူ၍ ပဌမကလာပ် ၂-စည်းတို့သည် တခုသောအစိတ်ဖြင့် အရေအတွက် မရှိဖြစ်ကုန်သည်။

[ဤကား ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားခြင်း ကင်းသော အခါ၌ရထိုက်သော စိတ္တဇကလာပ် ၂-စည်းတို့ဖြစ်ပုံ အထူး အပြားတည်း-တရပ်။]

ကိုယ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားသောအခါ သည်လည်း တကိုယ်လုံး လှုပ်ရှား သောအခါ၊ တစိတ်တပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားသောအခါဟူ၍ ၂-ပါးရှိသည်။ ထိုတွင် တကိုယ်လုံးချီ၍ လှုပ်ရှားသောအခါ တကိုယ်လုံး၌ ကာယ ဝိညတ်နှင့်တကွသော ကာယဒွါရကလာပ် ၂-စည်းတို့သည် သာလျှင် အရေအတွက်မရှိ ဖြစ်ကုန်သည်။ ထိုနှစ်စည်းတို့တွင်လည်း ကိုယ်မခံ ကျန်းဘဲ လှုပ်ရှားရသောအခါ ကာယဝိညတ္တိနဝကကလာပ်၊ ခံ့ခံ့ကျန်း ကျန်းလှုပ်ရှားရသောအခါ ကာယဝိညတ္တိလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသကကလာပ်။

ဤတကိုယ်လုံးချီ၍ လှုပ်ရှားရာ၌လည်း အလယ်ကိုယ်ထယ်ကိုချီသော ဝိထိတွေလည်းတခြား၊ ဦးခေါင်းအင်္ဂါကိုချီသော ဝိထိတွေလည်းတခြား၊ လက်ျာမောင်းကို၊ လက်ျာလက်ကို၊ လက်ဝဲမောင်းကို၊ လက်ဝဲလက်ကို၊ လက်ျာပေါင်ကို၊ လက်ျာခြေကို၊ လက်ဝဲပေါင်ကို၊ လက်ဝဲခြေကို

ချိုသောဝိထိတွေလည်းတခြား၊ တစိတ်တပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားသောအခါ မလှုပ်ရှားသော အပိုင်းအစိတ်၌ ပဌမကလာပ်နှစ်စည်း၊ လှုပ်ရှားသော အပိုင်းအစိတ်၌ ကာယဒွါရကလာပ် ၂-စည်း။

မလှုပ်ရှားသော အပိုင်းအစိတ်မှာလည်း ဓာတ်ညီညွတ်သောအစိတ်၊ ဓာတ်မညီညွတ်သောအစိတ်၊ လှုပ်ရှားသော အပိုင်းမှာလည်း ဓာတ် ညီညွတ်သောအစိတ်၊ ဓာတ်မညီညွတ်သောအစိတ်ဟူ၍ ခွဲလေ။

[ဤကား စိတ္တဇကလာပ် ၂-စည်းသော်၎င်း၊ ၃-စည်းသော် ၎င်း၊ ၄-စည်းသော်၎င်း ပြိုင်ပုံ-တရပ်။]

နှုတ်အင်္ဂါ လှုပ်ရှားသောအခါသည်လည်း စကားဖြစ်အောင် အား ထုတ်၍ အက္ခရာပီသအောင်လှုပ်ရှားသောအခါ၊ မပီမသသောအခါဟူ၍ ၂-ပါး၊ ထိုတွင် ပီသသောအခါ၌ အက္ခရာဖြစ်ရာ ရင်၊ လည်ချောင်း၊ အာစောက်၊ အာခေါင်၊ သွား၊ နှုတ်ခမ်း၊ နှာခေါင်းဟူသောဌာန် ၇-ပါးတို့၌ အက္ခရာ အားလျော်စွာဖြစ်သော ဝစီဒွါရကလာပ် ၂-စည်းနှင့် တကွ တကိုယ်လုံး၌ဖြစ်သော ပဌမကလာပ် ၂-စည်း၊ နှစ်ဌာန၌ပင် ခံ့ကျန်း သည်၊ မခံ့ကျန်းသည် ခွဲလေဦး။

[ဤသည်လည်း စိတ္တဇကလာပ် ၂-စည်းသော်၎င်း၊ ၃-စည်း သော်၎င်း၊ ၄-စည်းသော်၎င်း ပြိုင်ပုံ-တရပ်။ ။အက္ခရာမပီသ သောစိုခြင်းစသည်တို့၌လည်း ၂-စည်း၊ ၃-စည်း၊ ၄-စည်းပြိုင်ပုံကို သိနိုင်လောက်ပြီ-တရပ်။]

“အက္ခရာပီပြင်အောင်ဖြစ်ရာ၌ အ, ဣ, ဥ-ဟူသော ရဿသရ ၃-လုံးကို လက်ဖျစ်တတွက်၊ လျှပ်တပြက်၊ မျက်တောင်တခတ်စီ ရွတ်ရသည်။ က, ကိ, ကု-စသောဗျည်းနှင့်တကွသော ရဿတို့ကို လက်ဖျစ်ဟတွက်ခွဲ ရွတ်ရသည်။ အာ, ဤ, ဦ, ဇ, အဲ, ဩ, ဩဝှ်, အို-ဟူသော မြန်မာဒီဃသရရှစ်လုံးကို လက်ဖျစ် ၂-တွက်၊ လျှပ် ၂-ပြက်၊ မျက်တောင် ၂-ခတ်ရွတ်ရသည်။ ကာ, ကီ, ကု, ကေ, ကဲ, ကော့, ကော်, ကို-အစရှိသော ဗျည်းနှင့်တကွသော ဒီဃသရ တို့ကိုလက်ဖျစ် ၂-တွက်ခွဲရွတ်ရသည်”-

ဟူသောသဒ္ဒါကျမ်းစကားများသည် အဋ္ဌကထာ၊ ဒီကာတို့နှင့်လည်း ညီညွတ်သည်။ မျက်မြင်လက်တွေ့နှင့်လည်း ကိုက်သည်။ မျက်တောင်

ဦးရောင်နီ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

တခတ်, လျှပ်တပြက်, လက်ဖျစ်တတွက်ခန့်ကာလ၌ စိတ္တက္ခဏပေါင်း ကုဋေတသိန်းမက, ခဏငယ်ပေါင်းကုဋေသုံးသိန်းမကဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို လည်း အဋ္ဌကထာ, ဋီကာအရပ်ရပ်တို့၌လာသည်။

ကုဋေတသိန်းကိုပင် အမှန်ပြု၍ထားဦး၊ ၎င်းစိတ္တက္ခဏပေါင်း ကုဋေ တသိန်းကိုတည်၍ သဒ္ဒရုပ်သက် ၁၇-ချက်နှင့် စားသည်ရှိသော် ကုဋေ ငါးထောင် ရှစ်ရာ ရှစ်ဆယ် နှစ်ကုဋေ, ကိုးသန်း, လေးသိန်း, တသောင်း, တထောင်, ခုနစ်ရာ, ခြောက်ဆယ့်လေး သာသာ ရသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ဖျစ်တတွက်ခန့် ကာလဖြင့် အ-ဟူသော အက္ခရာတလုံး ပီပြင်အောင်ဖြစ်ရာ၌ သဒ္ဒကလာပ်အဆက်ပေါင်း-ကုဋေငါးထောင်ရှစ်ရာ ရှစ်ဆယ် နှစ်ကုဋေ, ကိုးသန်း, လေးသိန်း, တသောင်း, တထောင်, ခုနစ်ရာ, ခြောက်ဆယ့်လေးခန့်ဖြစ်မှ အ-အက္ခရာတလုံး ပီပြင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ဗျည်းနှင့် တက္ခသော က-ဟူသောရဿကို ရွတ်ရာ၌ ထို က- ကိုရွတ်သည်ထက် တဆခွဲတိုးလေ၊ အာ-ဟူသော ဒီဃကိုရွတ်ရာ၌ ထို ထက် ၂-ဆ၊ ဗျည်းနှင့်တက္ခသော ကာ-ဟူသောဒီဃကို ရွတ်ရာ၌ ထို ထက် ၂-ဆခွဲတိုးလေ။

ထိုမျှလောက်သော ကာလအတွင်း၌ သဒ္ဒကလာပ်ချင်း ဆက်မိ အောင်ဆက်၍ တလုံးသော အက္ခရာကိုရွတ်ရာ၌ မနောဒွါရဇောစိထိ ပေါင်းဘယ့်လောက်များသည်၊ တခုတခုသောမနောဒွါရအကြားအကြား ခဏ၌ ဘဝင်ဘယ့်လောက် များမည်၊ ပဉ္စဒွါရစိထိများလည်း ဘယ်ရှေ့ ဘယ်မျှကြားချပ်မည်၊ ထိုဘဝင်တွေ, ပဉ္စဒွါရစိထိတွေ ကျ၍နေစဉ်အခါ ၌ သဒ္ဒကလာပ် အစဉ်ပြတ်ခြင်းရှိဦးမည်, မရှိမည်များကို ကြံပါလေ၊ ကြံပုံ ကား—

အ-အက္ခရာကို ရွတ်ခြင်းအမှု၌ ရှေးရှုအားထုတ်ခြင်း ဗျာပါရနှင့် တက္ခဖြစ်ကြကုန်သော မနောဒွါရစိထိတို့၏ အကြားအကြား ဘဝင်တွေ, ပဉ္စဒွါရစိထိတွေ ကျ၍နေစဉ်အခါ မှာလည်း သဒ္ဒကလာပ် မပြတ်ပြီ၊ ရှေးရှေး မနောဒွါရဇောကြောင့် ဖြစ်သော ဝစီဝိညတ်နှင့်တက္ခသော စိတ္တဇကလာပ်တို့မှ ဆက်လက်၍ စိတ္တပစ္စယဥတုဇသဒ္ဒ ကလာပ်တို့သည် အမျှင်မပြတ်မူ၍ အဆက်ပေါင်း အရာအထောင် မကပင် ဖြစ်သင့်ကုန် သည်၊ ထိုစိတ္တပစ္စယ ဥတုဇ သဒ္ဒကလာပ်တို့မည်သည် မူလဖြစ်သော

စိတ္တဇသဒ္ဓ ကလာပ်ရင်းတို့နှင့်အသံသုတိ အဆင်းတူသာ ဖြစ်ကုန်မြို့၊ အဆင်းကွဲမဖြစ်နိုင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ဘဝင်တွေကျစဉ်၊ ပဉ္စဒွါရဝီထိ တွေကျစဉ်အခါ၌ ထိုဥတုဇသဒ္ဓကလာပ်တို့သည် အမျှင်မပြတ် မူ၍ပင် ဖြစ်ကုန်၏ဟုမှတ်။

ဝစီဝိညတ်ကို ဘွင့်ကြသော အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အက္ခရာ ဖြစ်ပုံကို ပြုကြသော သဒ္ဓါကျမ်းဝန်တို့၌ကား ဟဝီထိတည်းနှင့်ပင် အက္ခရာတလုံး ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆိုကြကုန်၏။ ကြံလေ၊ ဤကားအက္ခရာ တလုံးကို ရွတ်ဆိုရာ၌ ဝစီဒွါရ ကလာပ်တွေ အကုဋေမက ဆက်နွယ် ဖြစ်ပွားပုံ တည်း၊ အမေ၊ အဘေ-စသောအက္ခရာ ၂-လုံးရှိသောပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုရာ စသည်တို့၌လည်း ဝီထိများပုံကိုသိလေ၊ ရွတ်ဆိုသော ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်သည် အက္ခရာတလုံးကို လက်ဖျစ်တတွက်ကာလ အကုဋေမကသော မနော ဒွါရဇောတို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုမှ ပြည့်စုံပြီးစီးသည်ကိုထောက်၍ ကြားနာသော သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း အက္ခရာတလုံးကို ဝီထိ သသ ကြားရသိရသော အခါ ဝီထိပေါင်း ဘယ့်လောက်များ လိမ့်မည်ဟု နှိုင်းယှဉ်၍ကြံလေ။

ပစ္စည်းပိုင်း အဆုံးတွင်လာသော သင်္ဂြိုဟ်၊ ဋီကာကျော် စသည်တို့ ၌ကား လက်ဖျစ် ၂-တွက်ခွဲကာလ ရွတ်အပ်သော ဂေါသဒ္ဓါကိုကြား၍ နွားဟူသော အနက်ကို သိရာ၌ ရှေးဦးစွာ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ပရမတ် သဒ္ဓါကို အာရုံပြု၍ သောတဒ္ဓါရ တဝီထိ၊ ထို့နောက် ချုပ်ပြီးသော အတိတ်ပရမတ် သဒ္ဓါကိုအာရုံပြု၍ တဒနဝတ္တကမနောဒ္ဓါရ တဝီထိ၊ ထို့နောက် နာမပညတ်ခေါ်သော ပညတ်သဒ္ဓါကို အာရုံပြု၍ မနောဒ္ဓါရတ ဝီထိ၊ ထို့နောက် နွားခြံဖိဟူသော အနက်ကိုအာရုံပြု၍ မနောဒ္ဓါရတ ဝီထိ၊ ဤသို့လျှင် ၄-ဝီထိနှင့် အနက်ကို သိနိုင်သကဲ့သို့ဆို၏၊ ယင်းကိုပင် ပြောရိုးဆိုရိုးပြုကြကုန်၏။ လက်ဖျစ် ၂-တွက်ခွဲကာလ ရွတ်ရသောဂေါ သဒ္ဓါကို ၄-ဝီထိနှင့်ကြားခြင်း၊ အနက်ကိုသိခြင်းဖြစ်၏ ဟူသည်ကိုကြံလေ- တရပ်။

ဝစီဒွါရ ကလာပ် အရာ၌ လက်ဖျစ် တတွက်ခန့် ကာလ၌ပင် အကုဋေ မကအောင် ရုပ်ကလာပ် အဆက်အလက် များပုံကို ထောက်၍ ကာယဒ္ဓါရ ကလာပ်အရာ၌လည်း လက်ဖျစ်တတွက်၊ လျှပ်တပြက်၊ မျက် တောင် တခတ်ခန့် ကာလအတွင်း၌ ရုပ်ကလာပ် အဆက်များပုံကိုလည်း သိနိုင်ရာပြီ၊ အကျဉ်းမျှဆိုအံ့၊ လက်ဖျစ်တတွက်ခန့်ကာလ၌ စိတ်ပေါင်း

ဦးရောင်နိဒ္ဒတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ကုဋေတသိန်း၊ ရှပ်အဆက်ပေါင်း ကုဋေငါးထောင့် ရှစ်ရာ့ ရှစ်ဆယ့်နှစ် ကုဋေ၊ ကိုးသန်း၊ လေးသိန်း၊ တသောင်း၊ တထောင့်၊ ခုနစ်ရာ၊ ခြောက်ဆယ့် လေးဆက် ဆက်နိုင်သည်ကို သိလင့်ဦး။

ကမ္မဇကလာပ်၊ စိတ္တဇကလာပ်၊ အာဟာရဇကလာပ်တို့ မည်သည် အဇ္ဈတ္တရုပ်သန္တာန်မှ တဆံဖျားခန့်မျှအပ၌ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ကို သိလင့်ဦး။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာခံတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းအတွင်း၌ “ရှပ်ကလာပ် တခု၏ပမာဏသည် ပရမာဏုမြူ တလုံးခန့်ရှိ၏” ဟူသည်ကိုလည်း သိ လင့်ဦး။

ပရမာဏုမြူ ၃၆-လုံးသည် အဏုမြူ တလုံး၊ အဏုမြူ ၃၆-လုံး သည် တဇ္ဇာရီမြူတလုံး၊ တဇ္ဇာရီမြူ ၃၆-လုံးသည် ရထရေဏုမြူတလုံး၊ ရထရေ ဏုမြူ ၃၆-လုံးသည် ကညစ်ချေးတခု၊ ကညစ်ချေး ခုနစ်ခုသည် သန်းတခု၊ သန်းခုနစ်ခုသည် မုယောစပါးတခု၊ မုယောစပါး ခုနစ်ခုသည် တလက် သစ်၊ ၁၂-သစ်သည်တထွာ၊ ၂-ထွာသည်တတောင်၊ ခုနစ်တောင်သည် တတာ၊ တာ ၂၀-သည် တဥသဘ၊ ဥသဘ ၈၀-သည် တဂါဇုတ်၊ ၄- ဂါဇုတ်လျှင် တယူဇနာဟူသော ခရီးအခွန် ပမာဏကိုလည်း သိလင့်ဦး။

လှုပ်ရှားသွားလာရာ၌ သတ္တမဇောနောင်ဖြစ်သော ကလာပ်စုသည် သာလျှင် နေရာရွှေ့သည်ဟု မှတ်လင့်ဦး။

ကိုယ်အင်္ဂါကို ချီကြွလှုပ်ရှား သွားလာပြောင်းရွှေ့ သောအခါ၌ မနော ခွါရ တဝီထိကြောင့်ဖြစ်သော ကာယခွါရ ကလာပ်တို့သည် နေမြဲတိုင်း နေရာမှပရမာဏုမြူတလုံးစာဖြစ်သောကလာပ်တခုပမာဏသာရွှေ့သည်။ ထို့ထက်လွန်၍မရွှေ့နိုင်၊ အကယ်၍လွန်၍ရွှေ့သည်ဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးတည် ဖြစ်သော စိတ္တဇကလာပ်စုသည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ လွတ်၍ဖြစ်ရာ၏။ ထို ထိုသို့လည်း မဖြစ်ကောင်း၊ စိတ္တဇကလာပ် ရွှေ့၍ဖြစ်သည်ရှိသော် ကိုယ် အင်္ဂါအလုံး၌ အလုံးစုံသော ကမ္မဇကလာပ်၊ ဥတုဇကလာပ်၊ အာဟာရဇ ကလာပ်တို့သည်လည်း ထိုစိတ္တဇကလာပ်ရွှေ့ရာသို့ ရွှေ့၍ဖြစ်ကြကုန်၏။ စတုဇကလာပ်ဟောင်းတို့မှာမူကား ရှေးရှေးနေရာ၌သာ ချုပ်ကြကုန်၏။

ကိုယ်အင်္ဂါချီကြွလှုပ်ရှား သွားလာပြောင်းရွှေ့ခြင်း ဗျာပါရနှင့်တကွ ဖြစ်သော မနောခွါရတို့၏ အကြားအကြား၌ တခြားကို အာရုံပြုသော မနောခွါရတွေ့၊ ဘဝင်တွေ့၊ ပဉ္စဒါဒုဝီထိတွေ့ ကျ၍နေစဉ် အခါ၌လည်း ထိုဗျာပါရနှင့်တကွဖြစ်သော မနောခွါရဇောတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ကာယ

ဝိညတ်နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ္တဇကလာပ်တို့မှ ဆက်လက်၍ စိတ္တပစ္စယ ဥတုဇက လာပ်တို့သည် သွားခြင်း၊ ရွှေ့ရှားခြင်း၊ အလျင်းမပြတ်မှု၍ အရာ အထောင် မကပင် ဖြစ်ကြကုန်သောကြောင့် တကလာပ်စာ တကလာပ် စာစီ တိုး၍တိုး၍ အဆင့်ဆင့် ရွှေ့ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ရွှေ့ပါများသဖြင့် ကလာပ် ဆက်ပေါင်း ကုဋေ ငါးဆဲ ခုနစ်ကုဋေ၊ ခြောက်သန်း၊ တသိန်း၊ ရှစ်ထောင်၊ နှစ်ရာ၊ မှုန်ဆယ့်ရှစ်ဆက်ရှိသောအခါ လက်တသစ် ရွှေ့၏။

ထိုလက်တသစ် ကလာပ်ပေါင်းကို ရှစ်ခုနှင့်မြှောက်၍ ကလာပ်ဆက် ပေါင်း ကုဋေလေးရာခြောက်ဆယ်၊ ရှစ်သန်း၊ ရှစ်သိန်း၊ ခြောက်သောင်း၊ ခြောက်ထောင်၊ သုံးရာလေးဆက်ရှိသောအခါ တမိုက်ရွှေ့၏။ လက်သစ် ကလာပ်ပေါင်းကို ၁၂-ခုမြှောက်၍ ကလာပ်ဆက်ပေါင်း ကုဋေခြောက်ရာ ကိုးဆယ့်တကုဋေ၊ သုံးသန်း၊ နှစ်သိန်း၊ ကိုးသောင်း၊ ကိုးထောင်၊ လေးရာ၊ ငါးဆဲ ခြောက်ဆက်ရှိသောအခါ တထွာရွှေ့၏။ “ကလာပ်ဆက်ပေါင်း” ဟု ဆိုခဲ့သောစကားရပ်တို့၌ ရှေးရှေးကလာပ်ချုပ်မှ ဖြစ်သော နောက် နောက်သော ကလာပ်စုကိုသာ တဆက်ယူပါ။

မေးမြန်းဘွယ်

- မေး။ ဝစီဒ္ဓါရကလာပ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့် မျက် တောင် တခတ်ခန့်ကာလ၌ ဖြစ်ထိုက်သော ကလာပ်ပေါင်း ကုဋေငါးထောင်ကျော်ကို အခွန်ခရီးအားဖြင့် ဖြန့်လိုက်သည် ရှိသော် သုံးတောင့်ယွှာခန့်ရောက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် မျက်တောင်တခတ်ခန့်ကာလဖြင့်သုံးတောင့်ထွာခန့်ခရီးရောက် အောင် သွားနိုင်ရွှေ့ နိုင်မည်လော-ဟူမူ-
- ဖြေ။ မစောဒနာသင့်၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောအပိုင်းအခြားတို့ကို ကလာပ် ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် ရသင့်ရောက်သင့်သောအရာကိုရည်၍သာဆိုပေသည်။
- (၁) ဥဿာဟမပြုသောသူ၊
 - (၂) ဥဿာဟကိုပင်ပြုသော်လည်း ကိုယ်အင်္ဂါ၌ပထဝီညံ့၍ ဝါယောပြော့သောသူ၊
 - (၃) မကျန်းမမာ၍ဓာတ်လေးပါးမညီမညွတ်သောသူ၊
 - (၄) ဝန်လေးသောသူ၊
 - (၅) ခြေလက်စသည် ရှည်ရှည်လျားလျားမပြည့်စုံသောသူ၊
 - (၆) အလွန်ငယ်သော သတ္တဝါ-

စသည်တို့၌ကား သွားခြင်းအမှုကိုရှေးရှုအားထုတ်သောစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော စိတ္တဇဝါယောသည် အဟုန်ပြော့သည်ဖြစ်၍ မိမိမှဖြစ်သော ဥတုဇကလာပ်တို့ကို အဆက်များစွာအဟုန်နှင့်တကွ ပြေးအောင်မတတ် နိုင်၊ ထိုဥတုဇကလာပ်တို့သည် အတန်ငယ်သာ ဆက်လက်၍ကျကုန်၏။ ပြော့လှစွာသောလေးကိုင်း၌ တပ်သောလေးညှို့၏အဟုန်သည် ပြော့လှ သည်ဖြစ်၍ မြားသည်ပြော့ပြော့သွား၍ အဝေးကိုမသွား၊ အပါးအနီး၌ ကျလေသကဲ့သို့မှတ်၊ ဤသို့ ဝါယောအလွန်ပြော့ရာ၌ ရှေ့သို့မတိုးမရွှေ့ သောကလာပ်တို့သာလျှင် အလွန်များကုန်၏။ တိုးသောရွှေ့သောကလာပ် နည်း၏။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ “တနေ့လုံးသွားမှ လက်တသစ်,လက်နှစ် သစ်သာရွှေ့သည်” ဟူသောသတ္တဝါကဲ့သို့ဖြစ်၏။

လွန်စွာလည်းအားထုတ်သည်၊ တပါးဝန်လည်းမရှိ၊ အင်္ဂါလည်းပြည့် စုံသည်၊ မာလည်းမာကျန်းသည်၊ စိတ်စွမ်းလည်းထက်သည်၊ ပထဝီလည်း အားကောင်း၍ ဝါယောလည်း အလွန်သန်သည်၊ ဤကဲ့သို့သောသူဖြစ် ပေမူကား စိတ္တဇဝါယောသည် အလွန်အဟုန်အားသန်၏။ ထိုမှဆက်၍ သွားသော ဥတုဇဝါယောတို့သည်လည်း အဟုန်ပြင်းထန်ကုန်၏။ အဆက် အလက်မဆုံးနိုင်အောင်သွားကုန်၏။ အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ်မင်းသား ၏လေး၌ လေးကိုင်းသည်အလွန်သန်၏။ ညှို့ဟုန်သည် အလွန်ပြင်းထန် ၏။ မြားသည် တယူဇနာတိုင်အောင်သွား၏။ ဤအတူမှတ်။

ဤသို့ အတုမရှိသော အဟုန်နှင့် ယှဉ်ရာ၌ကား မတိုးမရွှေ့သော ကလာပ်ပင်မရှိ၊ အသစ်အသစ်သော ကလာပ်တို့ တိုးရုံရွှေ့ရုံတွင်မျှမက အဟောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော ကလာပ်တို့လည်း ဥပါဒ်ရာအရပ်၌ မချုပ်ကုန်မူ၍ ရှေးရှုရာ တရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးမှချုပ်နိုင်ကုန်၏။

“ရုပ်တို့သည် ဖြစ်ရာအရပ်မှ တဆံ့ဖျားခန့် ပြောင်းရွှေ့၍ ချုပ်ခြင်း မရှိကုန်” ဟူသောကျမ်းဂန် စကားများကို ပကတိအခါကို ရည်၍ဆို သည်။ အဘိညာဏ်ဖြင့်အလျင်အမြန် သွားရာ၌ အရပ်တပါးသို့ရောက်မှ ချုပ်ကြောင်းကို အဆိုရှိသည်ပင်။ နေမင်းကိုလိုက်သော ဇဝနဟင်္သာမင်း တို့၏သွားခြင်း၊ စကြာမင်းတို့၏ လေးကျွန်းကို လှည့်လည်၍ နံနက်စာ စားမှီပြန်နိုင်သော ဆင်ရတနာ၊ သိန္ဓောမြင်း ရတနာတို့၏ သွားခြင်းကဲ့ သို့မှတ်။

တန်းခိုး အဘိညာဏ်ရသော ရသေ့၊ ရဟန်း၊ နတ်ပြဟွံာတို့၏လျှင် မြန်စွာ သွားခြင်းများ၌ကား ဥပါဒ်သောရုပ်တို့သည် သတ္တရသာယုက မစေ့ကုန်မီ တယူဇနာလည်း ရောက်နိုင်၏။ ၂-ယူဇနာ၊ ဆယ်ယူဇနာ၊ ယူဇနာတရာ၊ တထောင်၊ တသောင်း၊ တသိန်းလည်း ရောက်နိုင်၏။ ထို့ထက်အလွန်လည်း ရောက်နိုင်၏။ ဤသို့ရောက်ရာ၌ စိတ္တဇဝါယော လွန်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည် ရုပ်ဟောင်းတို့ကိုပါအောင် ဆောင်ကြဉ်း ၍သွားကုန်၏။ ရောက်ရာမှ သတ္တရသာယုက စေ့၍ ချုပ်ရကုန်၏။ ဤကားအလွန်တည်း။ ဤအလွန်နှင့် ယခင်ဆိုခဲ့သော “တနေ့လုံးမှ လက် တသစ်သာသွားသည်” ဟူသော အယုတ်အညံ့ဆုံးကို အစွန်း ၂-ခုထား ၍ အလယ်၌အနှေး အဆင့်ဆင့်၊ အမြန်အဆင့်ဆင့်တို့ကို ဝေဘန်၍ ကြည့်လေ-တရပ်။

မေးမြန်းဘွယ်

မေး။ “ဝိညုတ်ဒွေးသည်ပြိုင်၍မဖြစ်ကောင်း” ဟူရာ၌ အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ကောင်းဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ သွားရင်းလာရင်း လုပ်ရင်း ကိုင်ရင်း စကားပြောဆို ကြသည်မဟုတ်လော၊ စကားပြောစဉ် လည်း မေးလှုပ်ရသည်၊ လျှာနှုတ်ခမ်း လှုပ်ရသည် မဟုတ် လော ဟူမူ-

ဖြေ။ ဟုတ်ပါ၏။ ဟုတ်သော်လည်း ဧဝာဝိထိမှာမူကား တခြား စီသာ ယူရမည်။ “စိတ်သည် မျက်တောင်တခတ်၌ ကုဋေ တသိန်းကျော် ဖြစ်နိုင်သည်” ဟူသော သဘောနှင့် ချင့်ချိန်၍ကြည့်။ တနည်းမှာ- ဖြစ်သင့် သောအချက်၌ ဝိညုတ်ဒွေးတို့သည် တခုသောစိတ်ကြောင့်ပင် ပြိုင်၍ဖြစ် ပါကုန်သေး၏ဟူသော် အဘယ်အပြစ်ရှိမည်နည်း။ ဖြစ်သင့်သောအချက် ဟူသည်ကား တခုတည်းသော အလိုဆန္ဒကိစ္စအမှုကို ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့်တပြိုင်နက် ပြုလိုပြုလိုသောအခါတည်း။ အမှုကို တွေ့အောင်ရှာလေ။ အလို၊ အမှုကွဲရာ မပြိုင်နိုင်- တရပ်။

ပဌမပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဝိဘူတနှင့် အာပါမ ထင်ခြင်းအထူး

၂။ ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ ဝိဘူတံကိုလည်း ထင်သောဟုအနက်ပေးသည်။ အာပါမံကိုလည်းထင်ခြင်းသို့ဟု အနက်ပေးသည်။ အထူးကား-

ဦးရောင်နိဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ဝိဘူတသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်သော “ထင်” ဆိုသည်မှာ အညစ်အကြေး စင်သော ကောင်းကင်၌ တက်ထွန်းသော နေဝန်း၊ လဝန်းများကဲ့သို့ ပြက်ပြက်ကွက်ကွက်ထင်ရှားသော အာရုံကိုဆိုလိုသည်။ ထိုသို့မထင်ရှားဘဲ မှိန်လှမှုန်လှသော အာရုံကို အဝိဘူတဆိုသည်။

အာပါဓသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်သော “ထင်ခြင်း” ဆိုသည်မှာ အာရုံဖြစ်သော ဓါတ်၏ ဒွါရဖြစ်သော ဓါတ်၌ ခိုက်တိုက်ထိပါးခြင်းကို ဆိုသည်။ ပသာဒငါးပါး၊ ဘဝင်ဟူသော အကြည်ဓါတ် ခြောက်ပါး၌ ရူပါရုံစသော အာရုံဓာတ်ရိပ် ဟပ်သည်ကို အာပါဓထင်ခြင်းဆိုသည်။ ထင်ရှားသည်ကို ဆိုသည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဝိဘူတဟူသော ထင်ရှားသော အာရုံပင်ဖြစ်စေ၊ အဝိဘူတဟူသော မထင်မရှား မှန်လှသော အာရုံပင်ဖြစ်စေ၊ အကြည်ဓာတ်ခြောက်ပါး၌ အာပါဓခေါ်သော ဟပ်ခြင်းသို့ ရောက်မှ ဝိထိကျနိုင်သည်။ သိလောက်ပြီ။

ဒုတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ကာမပုဂ္ဂိုလ်၏ မရဏာသန္ဓေဇောသည် ပညတ်ကိုအာရုံပြုနိုင်ပုံ

၃။ တတိယပုစ္ဆာ၌ “ကာမဘုံ၌ပဋိသန္ဓေ နေလတ္တံ့သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်၏မရဏာသန္ဓေဇောသည် ပညတ်ကိုအာရုံပြုနိုင်မည်၊ မပြုနိုင်မည်” ဟူရာ၌- မရဏာသန္ဓေဇောဟူသော အာရုံကို နောက်အနန္တရဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပရမတ္ထအစစ်ဖြစ်သော ကာမအာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်သော ကာမဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ပေရကား ထိုပဋိသန္ဓေ ကာမဝိပါက်စိတ်နှင့် သင့်မြတ်လေအောင် မရဏာသန္ဓေဇောသည်လည်း ပညတ်ကို အာရုံမပြုသာ၊ ကာမပရမတ်ကိုသာ အာရုံပြုရမည်ဟု ပြောရိုးဆိုရိုးရှိသည်။ ကြံတွယ်အထူးကား-

ကျွံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော ဝိပဿတိ။
ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော၊ တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။

ဟူသောပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ဝိပဿနာဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ကို ဟောတော်မူသည်။ ဝိပဿနာဇောဟူသည် အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတောဟူသော လက္ခဏာပညတ်ကို အာရုံပြုသည်။ ထိုသို့လက္ခဏာပညတ်ကိုအာရုံ ပြုငြားသော်လည်း ထိုလက္ခဏာပညတ်သည် ပရမတ်

ဖြစ်သောခန္ဓာကိုပင်လွှတ်၍ အသီးအခြား ယူအပ်သော ပညတ်မဟုတ်၊ ပရမတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၌သာ ထိုခန္ဓာတို့နှင့် မကွဲမပြားပြု၍ ယူအပ်သည်။

ထို့ကြောင့် လက္ခဏာပညတ်ကို အာရုံပြုသော ဝိပဿနာဇောသည် ခန္ဓာကိုလည်း အာရုံပြုရလျက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဇောနောင်ကျသောတဒါရုံ ကာမဝိပါက်မှာမူကား ထိုဇောပြုသော ခန္ဓာ၊ လက္ခဏာပညတ် ၂-ပါးတွင် လက္ခဏာပညတ်ကိုလွှတ်၍ ခန္ဓာသက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသည်။ ကာမဝိပါက်ဖြစ်၍ လက္ခဏာပညတ်ကိုပင်သော်လည်း အာရုံမပြုနိုင်၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ဇောနှင့်တဒါရုံသည် အာရုံကွဲကြသည်ဟု မဆိုသာ၊ ဇောပြုသမျှကိုအကုန် မပြုနိုင်ရုံမျှသာရှိသည်။ အခြားတပါးသောအာရုံကို ယူတော့သည်မဟုတ်။

ဤကဲ့သို့ပင် ကာမာဝစရဇောသည် ပရမတ္ထဓမ္မနှင့်မကွဲမပြားသကဲ့သို့ ဖြစ်သော မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင်၊ မြင်း-ဟူသောပညတ်၊ အဝတ်ပုဆိုး၊ ရွှေအိုး၊ ကျောက်သံစသောပညတ်၊ ခြေလက်၊ ဦးခေါင်း၊ မျက်စိ၊ မျက်နှာ၊ နား၊ နားခေါင်းစသောပညတ်၊ သား၊ သမီး၊ မယား၊ လင် စသောပညတ်များကို အာရုံပြုရာ၌ ရူပါရုံစသော ပရမတ္ထဓမ္မ တို့နှင့်တကွ ဘက်စပ်၍သာအာရုံပြုရသည်။ ပရမတ္ထဓမ္မကိုလွှတ်၍ ပညတ် သက်သက်ကို အာရုံပြုသည်မဟုတ်။

ထိုဇောတို့ နောင်ကျသောတဒါရုံမှာမူကား ထိုဇောပြုသော ဥပါဒါ ပညတ်ပရမတ္ထအာရုံတို့တွင် ဥပါဒါပညတ်ကိုလွှတ်၍ အဆင်းအရောင် စသော ပရမတ္ထသက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသည်။ မိမိတို့သည် ကာမဝိပါက် ဖြစ်၍ ဥပါဒါပညတ်ကို အာရုံမပြုနိုင်၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ဇောနှင့် တဒါရုံအာရုံကွဲကြသည်မဆိုသာ၊ ဇောပြုသမျှကို အကုန်မပြုနိုင်ရုံသာ ရှိသည်။ တခြားတပါးကို ပြုတော့သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မရဏာ သန္ဓာအခါ—

“နိမိတ္တံသာဒဂတိတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ အနုဗျဉ္ဇနဿာဒဂတိတံ ဝါ၊ တသ္မိံ စေ သမယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တော ကာလင်္ဂရေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ ယံ တိဋ္ဌံ ဂတိနံ အညတရံ ဂတိံ ဥပပဇ္ဇေယျ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ”။

ဟူသောဒေသနာတော်မြတ်ဖြင့် “သားမယားစသည်တို့၏ တင့်တယ် သည်ဟု သာယာကြသော ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော နိမိတ္တပညတ်၊

ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ ကနွဲ့ကရပြောဆို ပြီးရယ်ခြင်းစသော အနုပျဉ်နုပညတ်များကို အာရုံပြု၍ စုတိကျခဲ့သည်ရှိသော် သေသည်၏အခြာမဲ့ဘဝ၌ တိရစ္ဆာန် သော်လည်း ဖြစ်ရမည်၊ ငရဲ၌သော်လည်းဖြစ်ရမည်”ဟု ဟောတော် မူသောကြောင့် မရဏာသန္ဓေလောသည် ထိုကဲ့သို့ပညတ်များကိုလည်း အာရုံပြုပါသေး၏။ ပြုသော်လည်း အဆင်းအရောင်၊ အသံပလံစသော ပရမတ္ထဓမ္မကိုလွှတ်၍ ပြုသည်မဟုတ်၊ ပရမတ္ထဓမ္မနှင့် မကွဲမပြားသာ အာရုံပြုသည်။

ထိုမရဏာသန္ဓေလောနောင်ကျသော တဒါရုံ၊နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ကာမပဋိသန္ဓေတို့မှာမူကား ပညတ်ကိုလွှတ်၍ ပရမတ်အာရုံကိုသာယူကြ ကုန်သည်။ ထိုသို့ယူသော်လည်း ထိုတဒါရုံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေဝိပါက်တို့သည် မရဏာသန္ဓေလောနှင့် အာရုံကွဲသည်မဆိုသာ။ (ငါတို့သဘောကျအယူ။)

ပကတိအခါ မိန်းမ၊ယောက်ျား၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ လက်ခြေသဏ္ဍာန် စသော သဝိညာဏက- အဝိညာဏကသမူဟပညတ်၊ သဏ္ဍာနပညတ်၊ သန္တာနပညတ်၊ ဒြပ်ဝတ္ထုတို့ကိုအာရုံပြု၍ သာယာခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းစသည် ဖြစ်၍ နေကြရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်မှတ်လေ။

ဤကဲ့သို့သောအရာတို့၌ ပရမတ္ထဓမ္မကို အာရုံပြုသည်ဟုငြားသော် လည်း မိမိအာရုံပြုသော ပရမတ္ထဓမ္မ၏နက်နဲသိမ်မွေ့သော သဘော လက္ခဏာရင်းကိုထိအောင် ပြုနိုင်သည်မဟုတ်၊ အလွန်တိမ်လှစွာသော ‘ဣဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌ၊ သုဘ၊ အသုဘအခြင်းအရာမျှကိုသာယူ၍ ပြုလေသည်။ ထို့ ကြောင့် ပရမတ္ထဓမ္မကို အာရုံပြုသော်လည်း ပရမတ္ထဓမ္မကို သိသည် မဟုတ်။

တတိယပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါးဖြစ်ပုံ

- ၄။ စတုတ္ထပုစ္ဆာ၌ ယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါးဟူသည်ကား—
- ၁။ “အဟောသိံ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံ”၊
ငါသည် အတိတ်အခွင့်၌ ဖြစ်ဘူးလေပြီလော။
- ၂။ “န နုခေါ အဟောသိံ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံ”၊
ငါသည် အတိတ်အခွင့်၌ မဖြစ်ဘူးလေသလော။

၃။ “ကိံ နုခေါ အဟောသိံ အတိတမဒ္ဓါနိံ”၊
ငါသည် အတိတ်အဂ္ဂနှင့် အဘယ်သို့ဖြစ်ဘူးလေသနည်း။

၄။ “ကထံ နုခေါ အဟောသိံ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနိံ”၊
ငါသည် အတိတ်အဂ္ဂနှင့် အဘယ်သို့သောအခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ဘူး
လေသနည်း။

၅။ “ကိံ ဟုတ္တာ ကိံ အဟောသိံ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနိံ”၊
ငါသည် အတိတ်အဂ္ဂနှင့် အဘယ်သို့ဖြစ်ပြီးမှ အဘယ်သို့ဖြစ်ရ
သနည်း။

[အတိတ်အဂ္ဂနှင့် ၅-ပါး။]

အနာဂတ်အဂ္ဂကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောငါးပါး၌ကား“အဟောသိံ”
နေရာ၌“ဘဝိဿာမိ”လဲ၍ ငါသည်အနာဂတ်အဂ္ဂနှင့် ဖြစ်ရလတ္တံ့ လော
စသည်ဖြင့် ဆိုလေ။

[အနာဂတ်အဂ္ဂနှင့် ၅-ပါး။]

၁။ အဟံ နုခေါသိံ၊ ငါဟုတ်၏လော။

၂။ နော နုခေါသိံ၊ ငါမဟုတ်လေသလော။

၃။ ကိံ နုခေါသိံ၊ ငါအသို့ဖြစ်၍နေသနည်း။

၄။ ကထံ နုခေါသိံ၊ ငါအဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၍
နေသနည်း။

၅။ အဟံ နုခေါ သတ္တော၊ ငါသတ္တဝါကောင်ဟုတ်မည်လော။

၆။ ကုတော အာဂတော ကုဟိံ ဂါမိ ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်ဘဝက
လာ၍ အဘယ်ဘဝသို့ ဤသတ္တဝါကောင် သွားရလတံ့နည်း။

[ပစ္စုပ္ပန်အဂ္ဂနှင့် ၆-ပါး။]

ပေါင်း ယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါးဖြစ်၏။

[ဤယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါး၏ အသီးအသီးသော အဓိပ္ပာယ်
အကျယ်ကို သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့၌တွင်သည်။
အကျိုးလည်းမရှိလွန်း၊ များလည်းများလှ၍ အကျယ်ကို မရေး
လိုက်ပြီ။]

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုကောင်းကောင်းမြင်၍ အဂ္ဂနိဗ္ဗာန်သုံးပါးနှင့်ပင် အတ္တ၊
ဇီဝ၊ ပုဂ္ဂလ၊ သတ္တ-ဟူ၍ အဏုမြူမျှမရှိ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့သည်သာလျှင်

ဦးရောင်နိဒ္ဒတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

အကြောင်းကိစ္စ၊ အကျိုးကိစ္စနှင့် ဖြစ်ပွားဆက်နွယ်၍ အစဉ်မပြတ်၊ အမျှင် မပြတ်ရှိနေကုန်သည်ဟု ယုံကြည်စွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သောသူတို့အား ယုံမှားခြင်း ၁၆-ပါးသည် မဝင်လာနိုင်။

မိမိကိုယ်ကိုသက်သက်သော နိဿတ္တ၊ နိဇ္ဇိဝ၊ ပရမတ္ထဓမ္မသန္တာန် အစည်းအစုသာဟု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ယထာဘူတသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ်နှင့်လည်းအလွန်ဝေး၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိ စသော ဒိဋ္ဌိကြီးတို့နှင့်ယှဉ်၍ ထင်မိထင်ရာ၊ မြင်မိမြင်ရာ-အမှားကိုပင် ပြတ်ပြတ်တောက်တောက်ဆုံးဖြတ်သော မိစ္ဆာမိမောက္ခသို့လည်းမရောက်၊ စပ်ကြိုစပ်ကြားတွင် အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် အလွန်အားကြီးလှ၍ မောဟဝိတက်တို့ဖြင့် ကြံမိကြံရာကြံသော အန္ဓဗာလတို့အားဖြစ်လာတတ် သော ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၆-ပါးတည်းဟု မုရ္ဗာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဖြေဆို လိုက်သည်။

စတုတ္ထပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

ဦးရောင်နိဒ္ဒတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေပြီး၏။

သပြိုဟ်ဆရာ, ငိုကာကျော်ဆရာတို့၏ အယူအဆုံးအဖြတ်

သပြိုဟ်နှင့် ငိုကာကျော်အယူမသင့်ပုံ

သပြိုဟ်ဝီထိပိုင်း တဒါရမ္မဏနိယမ၌—

“တတ္ထာပိ သောမနဿ သဟဂတကြိယဇဝနာဝသာနေ သောမနဿသဟဂတာနေဝ တဒါရမ္မဏာနိ ဘဝန္တိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတကြိယဇဝနာဝသာနေ စ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ ဟောန္တိ”။

ဟူသောသပြိုဟ်စကား။

“ဒိဏာသဝါနံ စိတ္တဝိပလ္လာသဘာဝေန ကြိယဇဝနာနိပိ ယထာ ရမ္မဏမေဝ ပဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တံ သောမနဿသဟဂတကြိယဇဝနာဝသာနေတိအာဒိ”။

ဟူသောငိုကာကျော်စကားများ၌ ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှာ အနိဋ္ဌကိုပင် ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌကိုပင် အနိဋ္ဌဟုဘောက်လဲဘောက်ပြန်ကြံဘန်ယူစွဲတတ်သော စိတ္တဝိပလ္လာသတရားမှ ကင်းရှင်းစင်ကြယ်တော်မူကြကုန်ပြီးဖြစ်ပေ၍ ကာမကြိယာဇောကိုးခုတို့သည် ကာမဝိပါက်ကဲ့သို့ပင် အာရုံသဘောကိုသာ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သင့်လေရကား—

- (၁) အတိဣဋ္ဌာရုံဖြစ်အံ့၊ သောမနဿကြိယာဇောငါးခုသာဖြစ်မြဲ။
- (၂) ဣဋ္ဌမဇ္ဈိတ္တာရုံ, အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာကြိယာဇောလေးခုသာ ဖြစ်မြဲဖြစ်၏။
- (၃) သောမနဿကြိယာဇောငါးခုနောင်လည်း သောမနဿတဒါရုံငါးခုသာဖြစ်မြဲ။
- (၄) ဥပေက္ခာကြိယာဇော လေးခုနောင်လည်း ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခုသာ ဖြစ်မြဲဖြစ်၏။

ဟူသော ကေန္တနိယမကို သပြိုဟ်ဆရာ, ငိုကာကျော်ဆရာတို့ပြုကြကုန်၏။ ထိုဆရာတို့စကားသည် သုတ္တန်အဋ္ဌကထာများနှင့်မညီ၊ သဘောသကန်အားဖြင့်လည်း မသင့်မြတ်လေ။

သင်္ဂြိုဟ်, ဋီကာကျော်တို့၏ အယူအဆုံးအဖြတ်

သုတ္တန်ပါဠိတော်နှင့် မညီပုံ

အဘယ်သုတ္တန်ပါဠိတော်များနှင့် မညီသနည်းဟူမူ—

သော သစေ အာကင်္ခတိ ပဋိကူလေ အပဋိကူလသညီ ဝိဟရေ ယျန္တိ အပဋိကူလသညီ. တတ္ထ ဝိဟရတိ၊ သစေ အာကင်္ခတိ အပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျန္တိ ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ၊ သစေ အာကင်္ခတိ ပဋိကူလေစ အပဋိကူလေစ အပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျန္တိ အပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ၊ သစေအာကင်္ခတိ ပဋိကူလေစ အပဋိကူလေစ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျံ သတော သမ္ပဇာနောတိ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော’။

ဟူ၍လာသော ပါဠိတော်များနှင့်မညီ။

အနက်။ ။သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသော အနိဋ္ဌာရုံ၌။ အပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်မရှိသော ဣဋ္ဌာရုံဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေအာကင်္ခတိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအနိဋ္ဌာရုံ၌။ အပဋိကူလသညီ၊ ဣဋ္ဌာရုံဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်မရှိသောဣဋ္ဌာရုံ၌။ ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် ရှိသော အနိဋ္ဌာရုံဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေအာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌာရုံ၌။ ပဋိကူလသညီ၊ အနိဋ္ဌာရုံဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ (ပေးလေ။)

အဆုံးဝါကျ၌ကား— ပဋိကူလေစ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၌၎င်း။ အပဋိကူလေစ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌၎င်း။ တဒုဘယံ၊ ထိုဣဋ္ဌသဘော၊ အနိဋ္ဌသဘော နှစ်ပါးစုံကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ လွတ်လွတ်ကြ၍ရှောင်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှု၍။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟာရေယျံ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ နှစ်ပါးစုံ၌။ ဥပေက္ခကော၊ ၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၍။ (အဓိပ္ပါယ်ပေါ်၏။)

ဤတရားငါးပါးသည် သံပသာဒနိယသုတ်၌ အရိယိဒ္ဓိတရားငါးပါးဟု
လာ၏။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်၌ကား အာရုံခြောက်ပါး၊ ဒွါရခြောက်ပါးနှင့်
အသီးအသီးခွဲ၍ ဣန္ဒြိယဘာဝနာတရား သုံးဆယ်လာ၏။

သုတ္တန်အဋ္ဌကထာနှင့်မညီပုံ

ပဋိကုလေကို အနိဋ္ဌ, အပဋိကုလေကို ဣဋ္ဌဟု အဋ္ဌကထာတွင်သည်။
ကျယ်အံ့စိုး၍ အဋ္ဌကထာကို မထုတ်လိုက်ပြီ။ ဤသုတ္တန် ပါဠိတော်, အဋ္ဌ
ကထာများနှင့် မညီသောကြောင့် ထိုသင်္ဂြိုဟ်စကား, ဋီကာကျော်စကား
များကို အမှန်အားဖြင့်မယူသာ။

သဘောသကန်မသင့်မြတ်ပုံ

အဘယ်သို့ သဘောသကန်အားဖြင့် မသင့်မြတ် လေသနည်း ဟူမူ-
သဘောသကန် မသင့်မမြတ်ပုံမှာလည်း ယခင်ပါဠိတော်အရနှင့်ပင် သိ
သာပါ၏။ သို့သော်လည်း ထင်ရှားအောင်ဆိုလိုက်ဦးအံ့။

ဣဋ္ဌ, အနိဋ္ဌဟူသော ဝေါဟာရ၌ ကမ္ဘာစဉ်ဆက် သုံးဆောင်ကြသော
လောကီ လူများတို့၏ နှလုံးနှင့်သင့်မြတ်သော အာရုံ ၆-ပါးသည် ဣဋ္ဌ၊
မသင့်မြတ်သောအာရုံ ၆-ပါးသည် အနိဋ္ဌဟူ၍ လောကီလူတို့ နှလုံးနှင့်
သင့်မြတ်သည်, မသင့်မြတ်သည်ကို အစွဲပြု၍ဖြစ်ရင်းတည်း။

ထို့ကြောင့် အာရုံခြောက်ပါးတို့၏ ဣဋ္ဌသဘော, အနိဋ္ဌသဘောသည်
အလွန်တိမ်၏။ ပဉ္စဝိညာဏ်စသော ကာမဝိတက်တို့ပင် ယူနိုင်ကုန်၏။
အကန်းသက်သက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ်, အကုသိုလ်စေတသိက်တို့ပင်
ယူနိုင်ကုန်၏။ သူငယ်တို့ပင် သိနိုင်ကုန်၏။ ဒေသနာ ဓမ္မကို မကြားဘူး
မသိဘူးကုန်သော အန္ဓပုထုဇန်တို့သည်လည်း ထိုအာရုံ ခြောက်ပါးတို့၌
နက်နဲဖုံးကွယ်၍နေသော သဘောအထူးအထွေတွေကို သက်သက် မသိ
ကုန်မူ၍ တိမ်လှစွာသော ဣဋ္ဌသဘော, အနိဋ္ဌသဘောမျှကိုသာ သိသာနိုင်
ကုန်၏။

ထိုသူတို့ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်, အကုသိုလ်စိတ် တို့သည်
စိတ္တဝိပလ္လာသကြောင့်၎င်း, ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်၎င်း, ရူးသွပ်
ခြင်းကြောင့်၎င်း, ကမ္မဒေါသ-ယောနိဒေါသကြောင့်၎င်း, ဣန္ဒြေတို့၏

သင်္ဂြိုဟ်, ဋီကာကျော်တို့၏ အယူအဆုံးအဖြတ်

ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပုဗ္ဗါဘိသင်္ခါရကြောင့်၎င်း၊ အကျိုးအာနိသင်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ အပြစ် ဒေါသကို မြင်းခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဤသို့ စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဣဋ္ဌကို အနိဋ္ဌ, အနိဋ္ဌကို ဣဋ္ဌပြု၍ ယူကုန်သည်။

ပိဋကတ် ကျမ်းဂန် တတ်ကျွမ်း လိမ်မာလှသော ပုဂ္ဂိုလ်, သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ-စသော ဒေသနာဓမ္မကို ကြားနာ ရဘူးသော ဉာဏ်ထက်လှသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်၌မူကား အာရုံမြောက်ပါးတို့၏ တိမ်လှစွာသော ဣဋ္ဌသဘော, အနိဋ္ဌ သဘောများသည် မပြောစလောက် ကွယ်ပျောက်ရလေ၏။

ဝသဝတ္တိ နတ်မင်းကြီး, နတ်သွီး, ဘုံဗိမာန်, ပဒေသာပင်တို့၌ ရှိသော ဣဋ္ဌသဘောများသော်မှလည်း ဣဋ္ဌအနေနှင့် ခုခံ၍မနေနိုင်၊ အသုဘသဘော, ဇေဂုစ္ဆ သဘော, ပဋိကုသလ သဘော, အနိစ္စ သဘော, ဒုက္ခသဘော, ယောဂသဘော, ဂဏှသဘော, သလ္လသဘော - အစရှိသော နက်နဲဖုံးကွယ်၍ နေသော ကြောက်ဘွယ် လန့်ဘွယ် ငြိငွေ့ဘွယ်သော သဘော အထူးအထွေတို့ သည်သာလျှင် ထင်လှစွာ ပေါ်ကုန်ရကား ထို ဝသဝတ္တိ နတ်မင်းကြီး, နတ်သွီး, ဘုံဗိမာန်, ပဒေသာပင်တို့သည် မစင်စုတွေ, ဘင်စုတွေ, ပြာပုံစုတွေ, မီးကျိုးစုတွေ အနေသာ ထင်ရကုန်၏။ ဝသဝတ္တိ နတ်မင်းကြီး စည်းစိမ်၌ သောမနဿဇော ဖြစ်ရန် အခွင့်အဘယ်မှာ ရှိနိုင်တော့အံ့နည်း၊ ကြွင်းသော နတ်စည်းစိမ်, လူ့စည်းစိမ် တို့၌ကား ဆိုဘွယ်မရှိ။

ခွေးကောင်ပုပ်တွေ, လူကောင်ပုပ်တွေကို မြင်သောအခါ မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုခွေးကောင်ပုပ်တွေ, လူကောင်ပုပ်တွေ ဖြစ်၍နေသော ဓာတ်စုတွေနှင့် သဝိညာဏက ဖြစ်သော လူကောင်, နတ်ကောင်, ဗြဟ္မာကောင်တွေဖြစ်၍ နေသော ဓာတ်တွေကို ထပ်တူထပ်မျှ နိဿတ္တ, နိဇ္ဇိဝဟု အတပ်မြင်၍ သွားကြောင်း အလွန် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၍ သွားသောအခါ ထိုခွေးကောင်ပုပ်တွေ, လူကောင်ပုပ်တွေ အနိဋ္ဌသဘောများသည် အနိဋ္ဌအနေနှင့် ခုခံ၍မနေနိုင်၊ သောမနဿ ဇောတွေသာဖြစ်လေ၏။

- (၁) မေတ္တာဈာန်၌ ဝသီဘာဝ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကို ချောက်လှန့်၍ နေသော ဘီလူးတွေ၊ သဘက်တွေ၌ ကြောက် ဘွယ် လန့်ဘွယ် ရှာ၍မရ၊ သောမနဿ ဈာန်ဝင်စားရန်ဘို့ သာ ဖြစ်၍ကုန်သည်။
- (၂) ကရုဏာဈာန်၌ ဝသီဘာဝ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဲ့ရဲ့စို ကျိုက်ကျိုက် ဆူသော လူနုကြီးတွေ၌ စက်ဆုပ်ဘွယ် ရှာ၍မရ၊ သောမနဿဈာန် ဝင်စားရန်ဘို့သာ ဖြစ်၍ကုန်သည်။
- (၃) အသုဘဈာန်၌ ဝသီဘာဝ ဖြစ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥဒ္ဓါမာတက စသော လူကောင်ပုပ်တွေ၌ လှုပ်ရှားရန်ရှာ၍မရ၊ သောမနဿ ပဌမဈာန်ဝင်စားရန် ဘို့သာ ဖြစ်၍ ကုန်သည်။
- (၄) စတုခံာတုဝဝတ္ထာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဝသီဘာဝဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် သည် ဝသဝတ္တီနတ်မင်း၊ နတ်သီး၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ လူကောင်ပုပ်၊ ဘီလူး၊ သဘက်၊ လူနု၊ လူရဲ့စသည်တို့၌ နှစ်သက်စရာ ဣဋ္ဌ သဘောလည်း ရှာ၍မရ၊ ကြောက်စရာ လန့်စရာ စက်ဆုပ်စရာ အနိဋ္ဌသဘောလည်းရှာ၍မရ၊ နိဿတ္တ၊ နိဇ္ဇိဝ၊ ဓာတုပုဉ္ဇ ဓာတ်မှုန် ဓာတ်နု၊ ဓာတ်ခဲ၊ ဓာတ်ကောင်တွေသာ ဖြစ်၍ ကုန်သည်။
- (၅) ပဋိကူလ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဝသီဘာဝ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နတ်သုဓာဘုတ်နှင့် တူသောဘောဇဉ် ခဲဘွယ်တို့၌ နှစ်သက်သာ ယာဘွယ်ရှာ၍မရ၊ မျို၍မကျနိုင်အောင် စက်ဆုပ်ဘွယ်တွေသာ ဖြစ်၍ကုန်သည်။

ဘုံသုံးပါးကို မီးတပြောင်ပြောင် ဟုန်းဟုန်းလောင်သော နှောင်အိမ် ကြီးသုံးခုထင်၍ နေသော ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၌ကား ဆိုဘွယ်မရှိ၊ သို့သော်-ထိုယောဂီ ဝိပဿနာပုဂ္ဂိုလ်မှာ သောမနဿဇောပင် ဖြစ်နိုင် ရန် မရှိပြီတကား ဟူငြားအံ့၊ အလွန်ပင် ဖြစ်နိုင်ပါ၏။

ထိုစကားမှန်၏။ အလွန် သည်းထန်စွာ ပင်ပန်းလှသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ၌ ကရုဏာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသောယောဂီ၊ အလွန်သည်း ထန်စွာ ဆိုးရွားလှသော ဥဒ္ဓါမာတက အကောင်ပုပ်၌ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ကို စီးဖြန်းသောယောဂီ၊ ဘုံ ၃-ပါးကို မီးကျိုးစု အနေထင်လာသော

သဂြိုဟ်, ဋီကာကျော်တို့၏အယူအဆုံးအဖြတ်

ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့် သောမနဿ ဇောဖြစ်ခွင့် မရှိသော်လည်း မိမိသန္တာန်၌ ဘာဝနာဉာဏ် အထင်အမြင် အထူး အထူး တိုးတက်၍ တိုးတက်၍လာသော အရိပ်နိမိတ်တွေကို အစွဲ ပြု၍ အတိုင်းထက်အလွန် မွန်မြတ် ထက်သန်လှစွာသော သောမနဿ ဇောတွေသည် မိုးကြီးရွာသကဲ့သို့ ဖြစ်လေသတည်း။

သစ္စာလေးပါးကို အတပ်မြင်ပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ပင်မဟုတ် ပါသေးဘဲနှင့် ပါရမီဉာဏ်စွမ်း, ဗဟုသုတဉာဏ်စွမ်း, ဘာဝနာအားအ စွမ်း, ဝိပဿနာဉာဏ်စွမ်းများနှင့်ပြည့်စုံသော ပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင် သော်လည်း ဉာဏ်ပညာဘာဝနာတို့၏ အစွမ်းကြောင့် ဣဋ္ဌာရုံ, အတိ ဣဋ္ဌာရုံကြီးတွေကိုပင် အနိဋ္ဌတွေဖြစ်၍ကုန်အောင် တတ်နိုင်သည်။ အနိ ဋ္ဌာရုံ, အတိအနိဋ္ဌာရုံကြီးတွေကိုပင် ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်၍ ကုန်အောင် တတ်နိုင် သည်။

သစ္စာလေးရပ်ကို အတပ်မြင်ပြီးသော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မူကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်အဆအရာအဆအထောင် မက စွမ်းနိုင်တော့သည်သာတည်း။ သို့ဖြစ်လျက် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ဗိမ္ဗိသာရမင်း, ဝိသာခါဒါယိကာမ, သိကြားမင်းစသော အရိယာတို့သည် ဣဋ္ဌာရုံနောက်သို့လိုက်ပါ၍ ကာမဂုဏ်အရသာကို ခံစားစံစားခါ နေကြ သေးသည်မှာ—

- (၁) ငါသည် အပါယ်လေးပါးမှလည်း လွတ်လေပြီ၊
- (၂) လူ့ဘဝ, နတ်ဘဝတို့၌လည်း လူဆင်းရဲ, နတ်ဆင်းရဲမဖြစ်နိုင်ပြီ- ဟု ဤမျှနှင့်အားမရ၍ ရပြီးထင်ပြီးသော ဝိပဿနာဉာဏ်များကို တဘန်အားထုတ်၍ အသုံးမချခြင်းကြောင့် ဣဋ္ဌာရုံနောက်သို့ လိုက်ပါ၍ ကာမဂုဏ်အရသာများကို ခံစားစံစားခါ နေနိုင်ကြသည်။

သစ္စာလေးရပ် ကမ်းဆုံးခတ်သဖြင့် အရိယိဒ္ဓိတရားအကျဉ်းငါးပါး, အပြားသုံးဆယ်နှင့်ပြည့်စုံပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား ဣဋ္ဌာနယ်, အနိဋ္ဌာနယ်များကို အဘယ်မူတော့အံ့နည်း။ ဣဋ္ဌာကို အနိဋ္ဌ, အနိဋ္ဌကို ဣဋ္ဌ လုပ်ချင်တိုင်း ဖြစ်တော့သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, သဗ္ဗညုဘုရားတို့၌ ပြောဘွယ်မရှိ။ ဤသို့လုပ်ချင်တိုင်းဖြစ်နိုင်သည်ကိုပင် အရိယိဒ္ဓိဂုဏ်တော်

ခေါ်သည်။ ဘုရားမြတ်စွာတို့၏ ဘုန်းတော် ၆-ပါးတွင်လည်း ဣဿရိယ ဘုန်းတော်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပါလျက် ကြိယာဇောတို့သည် ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ အားလျော်စွာ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာဖြစ်ရမည် ဆိုကြ သော သဂြိုဟ်ဆရာ၊ ဋီကာကျော်ဆရာတို့စကားသည် ဘုရား၊ ရန္တာတို့၏ အရိယံဒ္ဓိတန်းခိုးကြီး၊ ဣဿရိယဘုန်းတော်ကြီးများကို ဖျက်ဆီး၍ပစ်ဘိ သည်ဟု ဆိုခွင့်ဆိုက်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် ကာမကြိယာဇောကိုးခုတို့သည်လည်း ကုသိုလ်ဇောတို့ ကဲ့သို့ပင် ဣဋ္ဌကို အနိဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌကို ဣဋ္ဌဟုယူ၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အတိ ဣဋ္ဌာရုံတို့၌လည်း ဥပေက္ခာကြိယာဇောကျနိုင်ကုန်၏။ အနိဋ္ဌာရုံ၊ အတိ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌လည်း သောမနဿကြိယာဇော ကျနိုင်ကုန်၏။ ဥပေက္ခာ ကြိယာဇောနောင်လည်း သောမနဿတဒါရုံကျနိုင်ကုန်၏။ သောမနဿ ကြိယာဇောနောင်လည်း ဥပေက္ခာ တဒါရုံကျနိုင်ကုန်၏-ဟူသောသဘော အမှန်ကိုသာ သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်သားရမည်ဟု မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သဂြိုဟ်ဆရာ၊ ဋီကာကျော်ဆရာတို့၏ အယူအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပုစ္ဆာအဖြေ

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် နာမ်ကိုသာစောင့်သလော
နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကိုပင်စောင့်သလောဟူသော
အမေးပုစ္ဆာကိုဖြေရှင်းချက်

“နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် နာမ်ကိုသာစောင့်သလော၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကိုပင်စောင့်သလော”ဟူသော အမေးမှာ- နာမ်ကိုသာ စောင့်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့်ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌-

“ကတမံ တသ္မိံ သမယေ ဇီဝိတိန္ဒြယံ ဟောတိ၊ ယောတေသံ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု ဌိတိ ယပနာ ယာပနာ ဣရိယနာ ဝတ္တနာ ပါလနာ ဇီဝိတံ ဇီဝိတိန္ဒြယံ၊ ဣဒံ တံ ရူပံ ဇီဝိတိန္ဒြယံ”။

ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။

အနက်။ ။တေသံအရူပီနံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုနာမ်တရားတို့၏။ ယောအာယု။ အကြင်အသက်သည်။ ယာဌိတိ၊ အကြင်တည်ကြောင်း တရားသည်။ ယာယပနာ၊ အကြင်မျှတကြောင်းတရားသည်။ ယာယာပနာ၊ အကြင်အခွန်ရှည်လျားအစဉ်သွားကြောင်းတရားသည်။ ဣရိယနာ၊ ဣရိယာပိုတ်အခိုက်အစဉ်ရှည်ကြောင်းတရားသည်။ ဝတ္တနာ၊ ဖြစ်ကြောင်းတရားသည်။ ပါလနာ၊ စောင့်ရှောက်ပေးသောတရားသည်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မည်သော တရားသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြယံ၊ အသက်ရှည်မှု၌ အစိုးရသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံတံရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမည်၏။

ဤပါဠိတော်၌ “အရူပီနံ ဓမ္မာနံ” ဟူ၍ နာမ်တရားတို့ကို စောင့်ကြောင်းကိုသာ ဟောတော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ယော တေသံ အရူပီနံ ဓမ္မာနန္တိ တေသံ သမ္ပယုတ္တကာနံ အရူပဓမ္မာနံ” ဟူ၍ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော နာမ်တရားဖြင့် ဘွင့်တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် နာမ်တရားတို့ကိုသာစောင့်ပေသည်။ ရုပ်တရားတို့ကိုစောင့်သည်မဟုတ်ဟု မှတ်ရမည်။ လက္ခဏာမှာလည်း-

“အတ္တနာ အဝိနိဘုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ အနုပါလနလက္ခဏံ”။

ဟူ၍လာသည်။

အနက်။ ။အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။အဝိနိဘုတ္တာနံ၊ ခွဲခြမ်း၍မရကုန်သော။
ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အနုပါလနလက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။

ဆိုဘွယ်အချက်ရှိသည်ကား- သဟဇာတာနုပါလနေ၊ သဟဇာတ်
တရားတို့ကို အစဉ်စောင့်ခြင်းကိစ္စ၌။ အာဓိပစ္စယောဂေန၊ အစိုးရခြင်း
ကိစ္စနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။-ဟု သဟဇာတ်တရားတို့ကိုဆိုပါသည်။ စိတ္တဇရုပ်၊
ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တရားတို့သည်လည်း သဟဇာတ်ပင်ဖြစ်ပါကုန်သည်-
တရပ်။

“ယထာသကံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ စ ဓမ္မေ ပါလေတိ၊ ဓာတိ ဝိယ ကုမာရံ”။

ဟူ၍လည်း အဋ္ဌကထာမှာဆိုပါသည်။

အနက်။ ။ယထာကကံ၊ အကြင်အကြင်မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။
ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ စမ္မေ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကိုလည်း။ ပါလေတိ၊ စောင့်ပေ၏။
ဓာတိ၊ အထိန်းသည်။ ကုမာရံ၊ မင်းသားကို။ ပါလေတိဝိယ၊ စောင့်
သကဲ့သို့တည်း။

ဤစကား၌ ရုပ်တရားတို့သည်လည်း ပစ္စယုပ္ပန်ပင် ဖြစ်လျက်ရှိပြန်
ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရုပ်၊ နာမ်တရားနှစ်ပါးကိုပင်စောင့်သည်ဟု ဆိုခွင့်
ရှိပါသည်-တရပ်။

ထိုစကားရပ်စုတွင် “ယထာသကံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ စ ဓမ္မေ”ဟူသော
ပါဠိ၌ ထိုစကားနှင့်ဆက်၍-

“န ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တယတိ၊ အတ္တိနောစ ပဝတ္တယိတဗ္ဗာနဉ္စ
အဘာဝါ”။

ဟု လာသည်။

အနက်။ ။ဘင်္ဂတော၊ ဘင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ နပဝတ္တယတိ၊ မဖြစ်
စေမတည်စေနိုင်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ အတ္တိနောစ၊ မိမိ၏
၎င်း။ ပဝတ္တယိတဗ္ဗာနဉ္စ၊ ဖြစ်စေအပ်သောတရားတို့၏၎င်း။ အဘာဝါ၊
မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဤစကား၌ နာမ်ဇီဝိတသည် ချုပ်သည်မှနောက်၌ မစောင့်နိုင်ပြီ၊
အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-“ချုပ်ပြီးသည့်နောက်၌ မိမိလည်းမရှိ၊ စောင့်
ရှောက်အပ်သော တရားစု၏လည်း မရှိသောကြောင့်တည်း”ဟု ဆိုသော

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေပုစ္ဆာအဖြေ

ကြောင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့ကိုသာ ပစ္စယုပ္ပန်အရကို ယူလိုသည်။ ရုပ်တရားတို့ကိုယူလိုသည်မှန်လျှင် “မိမိချုပ်ပြီးသောနောက်၌ သဟဇာတ်တရားစုလည်းမရှိသောကြောင့်” ဟု ဆိုခွင့်မရှိ။

နာမ်ဇီဝိတချုပ်ပြီးနောက် ထိုနာမ်ဇီဝိတနှင့် သဟဇာတ်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့သည် ဘဝ-ချက်အသက်စေ့အောင် ကျန်ရစ် သေးသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်စောင့်ခြင်း-ဟူသော အနုပါလနမူနှင့် စပ်ဆိုင်ရာဌာန၌မူကား အထက်ကထုတ်ပြခဲ့သော ဝိမ္ဘသင်္ဂဏီပါဠိတော် ကြီးအတိုင်း သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော နာမ်တရားစုကိုသာယူရမည်။ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ခါမျှသော စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်များကိုမယူသင့်။

ပဌာန်းပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်ဆိုသည်မှာ ထိုတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လျှင် ထိုတရား၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဟူ၍ပင်ဆိုရသည်။ စောင့်သည်, မစောင့်သည်ကို ပဓာနပြုလိုရင်းမဟုတ်။ ဥပမာကား- အာရုံသို့ကပ်၍ရှုခြင်းကိစ္စနှင့်ကျေးဇူး ပြုသည်ကို ဈာနပစ္စည်းဆိုသည်။ ထိုသို့ဆိုရသော်လည်း ထိုဈာနပစ္စည်း တရားတို့သည် သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကိုအာရုံသို့ကပ်၍ရှုခြင်း ကိစ္စဖြစ်အောင် ကျေးဇူးပြုနိုင်ကြကုန်သည်မဟုတ်။ ဈာန်တရားတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကြလျက် ရှိကြ၍သာ သဟဇာတ်ရုပ်တရားတို့ကို ထိုဈာနပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဟု ဆိုရကုန်သည်။

ဟောတုပစ္စည်း, မဂ္ဂပစ္စည်းစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတူတည်း။ ဤဥပမာကဲ့သို့ နာမ်ဇီဝိတကြောင့်ဖြစ်သော သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကိုလည်း သိရမည်ဟု မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေပုစ္ဆာအဖြေပြီး၏။

အနည်းငယ်မေ့လျော့ခြင်း အဆုံးအဖြတ်

ကာမဇောအကြိမ်

မန္တမုဇ္ဈာယ၊ အနည်းငယ်သောမေ့ခြင်းနှင့်။ ဝါ၊ နံ့သောမေ့ခြင်းနှင့်။ ဝါ၊ တော်ရုံမေ့ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တပေါင်းတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဝိသညီဘာဝေ၊ သညာကင်းကာဖြစ်သည်တို့ကို။ ပါကတိကပဝတ္တိယာ၊ ပကတိဖြစ်မြဲတိုင်းသောဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်ပေါင်းရုံး သိမ်းကျုံးပြီး၍။ သတ္တကုတ္တု၊ ဆက္ခတ္တု၊ မေဝဝါ၊ ဇဝန္တိတိဗ္ဗဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဆရာမိန့်အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုခုနစ်ကြိမ်၊ ခြောက်ကြိမ်နှစ်မျိုးတို့တွင်။ သုဒ္ဓပကတိကာနံ၊ သက်သက်သော ပကတိအတိုင်းဖြစ်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သတ္တကုတ္တု၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ဇဝန္တိ၊ စောကြကုန်၏။ မန္တမုဇ္ဈိတဝိညီနံ၊ တော်ရုံမေ့၍နေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ပကတိသညာကင်းလွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဆက္ခတ္တု၊ မေဝဝါ၊ ခြောက်ကြိမ်သာလျှင်လည်း။ ဇဝန္တိ၊ စောကြကုန်၏။ ဣတိဗ္ဗဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ မရဏကာလာဒိသုတိတ္ထေ၊ ဌ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာကာလံ၊ အလွန်အမင်းအပြင်းအပြ မေ့ကြီးမေ့ကြသောကာလကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်ပေါင်းရုံးသိမ်းကျုံးဆွဲယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တမုဇ္ဈာ၊ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာဟု ၂-ခုခွဲပြီးမှ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာကိုသာယူသည်ရှိသော်။ ယုတ္တံ၊ မုဇ္ဈာကာလ၌ ခြောက်ကြိမ်ကျ၏-ဟူသော အောက်စကားနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိ၍ သင့်မြတ်၏။

မန္တမုဇ္ဈာ၊ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာဟု မုဇ္ဈာကာလနှစ်ပါးခွဲပြီး၍ မန္တမုဇ္ဈာကာလ၌ ခြောက်ကြိမ်၊ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာကာလ၌ ငါးကြိမ်ဟု ယူပြီးလျှင် မန္တမုဇ္ဈာကာလကို ခြောက်ကြိမ်ကျ၏ဟူသော အောက်စကားရပ်၌သွင်း၊ တိဗ္ဗမုဇ္ဈာကာလကို ငါးကြိမ်ကျ၏ဟူသော ဤစကားရပ်၌သွင်းသော် ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိ၊ အလွန်တရာသင့်မြတ်ပါ၏ ဟုလို။

လဟုကပဝတ္တိပိ၊ လျင်မြန်စွာဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အဂ္ဂသာဝကာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ မဟာသာဝကာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ပကတိသာဝကာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးမျိုးပြား၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ လဟုကပဝတ္တိယံ၊ လျင်မြန်စွာဖြစ်သောအခါ၌။ စတ္တာရိပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဂ္ဂသာဝကာနံ၊ ၏။

အနည်းငယ်မေ့လျော့ခြင်းအဆုံးအဖြတ်

လဟုကပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ပဉ္စပစ္စဝေက္ခဏာဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာသာဝကောနံ၊ တို့၏။ လဟုကပဝတ္တိယံ၊ဌ။ ဆပစ္စဝေက္ခဏာဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ပကတိသာဝကောနံ၊တို့၏။ လဟုကပဝတ္တိယံ၊ဌ။ သတ္တပစ္စဝေက္ခဏာဇဝနာနိ၊တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ယူခြင်းသည်။ယုဇ္ဇတိ၊ ယုတ္တိရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ၄-ကြိမ်၊ ဝသီဘော်အနိုင်အနင်းဆုံးဖြစ်သော အဂ္ဂသာဝကအား ငါးကြိမ်၊ ဝသီဘော်အနိုင်အနင်းဆုံးဖြစ်သော မဟာသာဝကအား ခြောက်ကြိမ်၊ ပကတိသာဝကအား ခုနစ်ကြိမ်သာကျစေ၊ ဝသီဘော်မနိုင်မနင်းသည်ရှိသော် အဂ္ဂသာဝကပင်ဖြစ်သော်လည်း ခြောက်ကြိမ်၊ ခုနစ်ကြိမ်ကျသေး၏။ မဟာသာဝကပင်ဖြစ်သော်လည်း ခုနစ်ကြိမ်ကျသေး၏-ဟူလို။

အပိစ၊ ဆိုရန်မကြွင်းအကုန်လင်းဦးအံ့။ ဘဂဝတော။ပ။ပဝတ္တိယန္တိ။ ဤ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုခဲ့ပေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝတောပိ၊မြတ်စွာဘုရား၏ပင်သော်လည်း။အညကာလေသု၊ယမကပြာဋိဟာကာလမှတပါးသောကာလတို့၌။ အလဟုကပဝတ္တိယံ၊ လျင်လျင်မြန်မြန်မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဉ္စဝါ၊ ငါးကြိမ်တို့သည်၎င်း။ ဆဝါ၊ ၎င်း။သတ္တဝါ၊ ၎င်း။ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပာယ်သည်လည်း။သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ယမကပါဋိဟာရိယကာလာဒီသုတိတ္ထေ၊ ဌ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။အဂ္ဂသာဝကောနံ၊တို့၏။ တာဒိသံ၊ ထိုယမကပြာဋိဟာကာလနှင့်တူသော။လဟုကပဝတ္တိကာလံ၊ လျင်လျင်မြန်မြန်ဖြစ်သောကာလကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

[ဤစကားရပ်ဖြင့် “ဘဂဝတောတိစ ဣဒံနိဒဿနမတ္ထံ” စသော ဋီကာကျော်ကို ဘွင့်ပုံမကြိုက်၍ ပယ်လိုက်သည်။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ယမကပါဋိဟာရိယကာလေ၊ ဌ၎င်း။ အဂ္ဂသာဝကောနံ၊ ၎င်း။ ဧဝရူပေကာလေ၊ ဤသို့သဘော ရှိသောအခါ၌၎င်း။ လဟုကပဝတ္တိယံ၊ သော်။ စတ္တာရိပစ္စဝေက္ခဏာစိတ္တာနိဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဇောစိတ် လေးကြိမ်တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စပစ္စဝေက္ခဏာစိတ္တာနိဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဘဝန္တိ၊ ၎င်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မှတ်ယူသည်ရှိသော်။ အယဉ္စ။ပ။ ကာလေတိ၊

ဟူသော။ ဣမိနာဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာဝစနေန၊ ဤအဋ္ဌ
ကထာစကားများနှင့်။ သမေတိ၊ အညီအမျှနီးနှောကြ၍ တကွဖြစ်၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ မတ္တကပတ္တာ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ အယံ
ဝသီတာ၊ ဤဝသီဘော်နိုင်နင်းခြင်းကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယမကပါဠိ
ဟာရိယကာလေဝါ၊ ယမကဋီဟာပြသော ကာလ၌၎င်း။ အညေသံ၊ ကိုယ်
တော်မြတ်မှတစ်ပါး အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အစရှိ
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေရူပေကာလေဝါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကာလ၌
၎င်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဝိထိလက်ရိုးဆရာဝါဒ

ဧတရဟိ ပန အာစရိယာ၊ ယခုကာလနောက်ပေါ်ဝိထိလက်ရိုးဆရာ
စသည်တို့သည်ကား။ ဈာနဝိထိတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏဝိထိံ၊
သို့။ ပတ္တာ၊ ရှိသော်။ နိယောဂတော၊ အမြဲနိစ္စ ဧကန္တအားဖြင့်။
ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနိ၊ တို့ကို။ စတ္တာရိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စဝါ၊ တို့ကို၎င်း။
ဝါစနာမဂ္ဂံ၊ ချရိုးပိုရိုးအစဉ်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောပနဝါစနာ
မဂ္ဂေါ၊ ထိုချရိုးပိုရိုးအစဉ်သည်ကား။ ဘဂဝတောဝါ၊ ၏၎င်း။ အဂ္ဂ
သာဝကာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ယထာဂုတ္တကာလဝိသေသမေဝ၊ အကြင်
အကြင်ဆိုခဲ့ပြီးသော ယမကပြာဋိဟာကို ပြသောကာလ၊ တစ်ပါးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုနှင့်တူသောကာလဟုဆိုအပ်သောကာလအထူးနှစ်ပါးကို
သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တေသံပိ၊ ထိုဘုရား
ရှင်၊ အဂ္ဂသာဝကတို့၏ပင်သော်လည်း။ အညကာလံ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောကာလ
နှစ်ပါးမှ တစ်ပါးသော ကာလကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ နတိဋ္ဌတိ၊
မတည်နိုင်။ အညေသံ၊ ဘုရားရှင်၊ အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးတို့မှတစ်ပါးသော
အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သဗ္ဗကာလံ၊ လျင်မြန်စွာဖြစ်သောကာလ၊
လျင်မြန်စွာမဖြစ်သော ကာလဟုဆိုအပ်သော အလုံးစုံသောကာလကို။
သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ နာပိတိဋ္ဌတိ၊ မတည်နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော
အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နာနာကြီးမှတ်အပ်၏။ ။ မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာ
တော် မိန့်ဆိုလိုက်သည်။

အနည်းငယ်မေ့လျော့ခြင်းအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

သတ္တမဇောအဆုံးအဖြတ်

သတ္တမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်သည် စလနကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ကြောင်း

သတ္တမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်သာလျှင် စလနကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ကြောင်း၊ ဆဋ္ဌမ၊ ပဉ္စမ၊ စတုတ္ထ၊ တတိယ၊ ဒုတိယ၊ ပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်တို့သည် သန္ဓာရဏ၊ သံထမ္ဘနကိစ္စမှုကိုသာ ပြီးစေနိုင်ကြောင်းကို ကျမ်းဂန်တို့၌ လာသောကြောင့် ရှေးရှေးသော ဇောတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်သည် သူတပါးတို့သိဘို့မရှိသေး၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်မှာမူကား ဆိုဘွယ်ပင်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သူတပါးသိမှဝိညတ်မည်သည်ဟု မယူထိုက်ပေ။

စလန-ဟူသည်ကား ရုပ်ကလာပ်တို့၏ နေရာရွှေ့ခြင်းတည်း၊ သန္ဓာရဏ၊ သံထမ္ဘနဟူသည်ကား နေရာမရွှေ့မီ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ တောင့်တင်းကြမ်းထမ်းခြင်းတည်း၊ ဤသန္ဓာရဏ၊ သံထမ္ဘနအခိုက်၌ ရုပ်ကလာပ်တို့သည် လှုပ်ရှားခြင်းပင် မရှိကုန်သေးရကား ဤသူသည် သည်လို ပြုလိုက်သည်ဟု ဝိညတ်ကိုသိခြင်း၊ သည်လိုပြုက ဘယ်အလိုတည်းဟု အလိုကိုသိခြင်းတို့သည် အဘယ်မှာရှိနိုင်ကုန်သေးအံ့နည်း။

အဋ္ဌကထာတို့၌ “ဝိညတ်ဟူက မသိကောင်းသည်မရှိ” ဟူသော အသံကို ဆိုပေသည်ကား ယေဘုယျနည်းသာဟု ယူသင့်သတည်း၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညတ်သည်ကား သူတပါးသိနိုင်မည် ဝေးလေစွ၊ သူတပါးတို့သိခြင်းမည်သည် လှုပ်ရှားခြင်းကိုမြင်ရမှ ဖြစ်နိုင်သည်၊ လူသူ မနီးရာအရပ်၊ ကွယ်ထောင့်ရာအရပ်၊ ညဉ့်မှောင်မိုက်ရာအရပ်တို့၌တည်၍ လှုပ်ရှားခြင်းကို အဘယ်သူ သိနိုင်အံ့တော့နည်း၊ အဘိညာဏ် ရသော ရသေ့၊ ရဟန်း၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ကိုလည်း သူတပါး ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ပကတိလူတို့ကိုပင် ဆိုသတည်း။

အဓိပ္ပာယ်လိုရင်းမူကား ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ကို အလိုရှိရာသို့သည်ပိုးခြင်း၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံအသံကို လိုရာအကွရာ ပီပြင်စွာဖြစ်စေနိုင်ခြင်းများသည် ဝိညတ်၏အစွမ်းတည်း၊ ဝိညတ်မပါလျှင် လိုရာသို့လည်း မသည်ပိုးနိုင်၊ ရောက်ချင်ရာ ရောက်၍သွားမည်၊ လိုရာအကွရာလည်းမဖြစ်ရာ၊ ဖြစ်ချင်ရာရာ အသံ သာမညသာဖြစ်မည်၊ သန်း၊ ကြမ်းပိုး၊ ဖြုတ်၊ ခြင်၊ ယင်မှ

စ၍ အလုံးစုံသောကုန်းသတ္တဝါ၊ ရေသတ္တဝါ၊ ကောင်းကင်ပျံသတ္တဝါတို့၌ ပင် ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုလိုရာသို့ သည်ပိုးနိုင်ခြင်းများလည်း ဝိညတ်ပင် တည်း။ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို လိုရာသို့သည်ပိုး လှုပ်ရွေစေခြင်း၊ နှုတ် ၌ဖြစ်သော အသံကို လိုရာအကွရာပုဒ်များ အမူအရာအထွေအထူး ဖြစ် စေခြင်း များကို မြင်အောင်ကြံလေ။

ဝိရတီမယျဉ်ရာ ဘုံနှင့်စိတ်

ဝိရတီအရာ၌ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထု၊ ဝီတက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ထွေပင်ရှိ သည်။ ကြဉ်ရှောင်အပ်သော ပါဏာတိပါတစေတနာစသော ဒုဿီလတို့ ကို ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုခေါ်သည်။ သူတပါးဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ဥစ္စာဘဏ္ဍာစသည်တို့ ကို ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုခေါ်သည်။ ဝိရတီတို့သည် ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတို့ကို အာရုံပြုကုန်၍ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတို့မှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၌ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုခေါ်သော အကုသိုလ်ခံမ္မဝေရတရားမရှိသောကြောင့် မဟာကြိယာစိတ်၌ ဝိရတီမယျဉ်သည်။ လူသေကွတို့၌ကား ဝေရအစစ် ကြီးပင် မရှိသော်လည်း ဝေရအလားတူ ကာယဒုစွဲရိတမတ္တ၊ ဝစီဒုစွဲရိတ မတ္တ ရှိသောကြောင့် လူသေကွတို့၏ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌ ဝိရတီယျဉ်နိုင် ပြန်သည်။ “တာဝတိံသာမှစ၍ အထက်နတ်တို့၏ မဟာကုသိုလ်၌ ဝိရတီ မယျဉ်” ဟူသည်မှာ ဘုံအလေ့အားဖြင့် ပါဏာတိပါတစသော ဝိရမိတဗ္ဗ ဝေရတရားမရှိ၍ မယျဉ်သည်။ မြောက်ကျွန်းသူတို့မှာလည်း ထိုအတူမှတ်။

ရူပ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့၌ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်တို့၌လည်း ဝိရတီ စေ တသိက် မယျဉ်။ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ အပါယ်ဘုံတို့၌သာ လောကီ ဝိရတီရှိသည်။

မုသာဝါဒသဘော

မုသာဝါဒ စကား၌ “မုသာတိအဘူတဝတ္ထု” ဟူရာမှာ ရေကိုမီးဆိုရာ သူဆိုတိုင်းမီးမဟုတ်သောကြောင့် ထိုရေသည် မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုမည် သတည်း။ မီးမဟုတ်သောထိုရေကိုပင် မီးဟုဖြစ်ရအောင် ပြောခြင်းသည် “ဘူတတော ကထနံ” မည်သတည်း။ မုသာဝါဒစေတနာကို အဘူတဝတ္ထု မယူလင့်ဟူ၍ မုရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

သတ္တမဇော အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ဇာတ, အဇာတ နှစ်ပါး ထင်ရှား ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်

“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ၊ အသင်္ခတံ၊ နော စေ ဘိက္ခဝေ အဘဝိဿံ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ၊ နယိမဿ ဇာတဿ ဘူတဿ ကတဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ ပညာယေယျ။
ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ၊ တသ္မာ ဣမဿ ဇာတဿ ဘူတဿ ကတဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ ပညာယတိ”။

[ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်, ဥဒါန်းပါဠိတော်။]

အနက်။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဇာတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ အဘူတံ၊ မပွားခြင်းသဘောသည်။ အကတံ၊ မပြုရသောသဘောသည်။ အသင်္ခတံ၊ မပြင်ဆင်ရခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဇာတံ၊ သည်။ အဘူတံ၊ သည်။ အကတံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ သည်။ နောစေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မရှိခဲ့သည်မှန် ငြားအံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့ မရှိခဲ့သည်ရှိသော်။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသော။ ဘူတဿ၊ ပွားခြင်းသဘောရှိသော။ ကတဿ၊ ပြုလုပ်ရခြင်း သဘောရှိသော။ သင်္ခတဿ၊ ပြင်ဆင်ရခြင်း သဘောရှိသော။ ဣမဿ၊ ဤတေဘူမက တရားစု၏။ နိဿရဏံ၊ ကျွတ်လွတ်ခြင်းသဘောမည်သည်။ နပညာယေယျ၊ ထင်ရှားမရှိလေရာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြံကြောင့်လျှင်။ အဇာတံ၊ သည်။ အဘူတံ၊ သည်။ အကတံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတဿ၊ သော။ ဘူတဿ၊ သော။ ကတဿ၊ သော။ သင်္ခတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဤတေဘူမက တရားစု၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။

ဇာတ, အဇာတ နှစ်ပါး ထင်ရှားရှိပုံ

ဤလောက၌ အကြင် မြက်, သစ်ပင်တို့သည် မျိုးစေ့, မြေ, ရေအစဉ် ရှိနေခြင်းကြောင့် အစဉ်အဆက် ပေါက်ရောက် ဖြစ်ပွား၍ နေကြကုန်၏။ ထိုမြက်, သစ်ပင်တို့သည် ပင်လျှင် မျိုးစေ့, မြေ, ရေကို မရှိအောင် ပြုလုပ်

ခွဲပြန်လျှင် မပေါ်မပေါက် ကွယ်ပျောက် ကြလေကုန်၏။ ဤသို့လျှင်ခပ် သိမ်းသော မြက်,သစ်ပင်တို့အား ပေါက်ရောက်ရန် အကြောင်း ရှိခဲ့လျှင် ပေါက်ရောက် ဖြစ်ပွားခြင်း ဟူသောဇာတ သဘောလည်း ထင်ရှားရှိ၏။ ပေါက်ရောက်ရန် အကြောင်း ကုန်ဆုံးပြန်လျှင် မပေါက်မရောက် ကွယ် ပျောက်ကုန်ဆုံးခြင်း ဟူသော အဇာတသဘောလည်း ထင်ရှားရှိ၏။

ဤဥပမာနှင့်အတူ သတ္တဝါတို့မှာလည်း မြေနှင့်တူသော အဝိဇ္ဇာ, ရေနှင့်တူသောတဏှာ, မျိုးစေ့နှင့်တူသော ကုသိုလ်ကံ- အကုသိုလ်ကံ၊ ဤအကြောင်းတရား သုံးပါးထင်ရှား ရှိနေခဲ့သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော တောဘူမက တရားတို့သည် အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်၍သာ နေကုန်၏။ အကြောင်းတရား သုံးပါးကို ပယ်ရှားပစ်ခဲ့သည် ရှိသော် ထိုတောဘူမက တရားတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ ကွယ်ပျောက်ကြကုန်လေ၏။

ဤသို့လျှင် တယောက် တယောက်သော သတ္တဝါ၏ သန္တန်၌အဆက် ဆက် ဖြစ်ပွား၍နေကုန်သော တောဘူမက တရားတို့အား ဖြစ်ပွားရန် အကြောင်းငုတ်တုပ် ရှိနေခဲ့လျှင် အဆက်ဆက် ဖြစ်ပွားခြင်း ဟူသော ဇာတသဘော သည်လည်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဖြစ်ပွားရန် အကြောင်းစုကို အကုန်အစင်ပယ်ရှား၍ ပစ်ခွဲပြန်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ ကွယ်ပျောက်ခြင်း ဟူသော အဇာတ သဘောလည်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဤသို့လျှင် ခပ်သိမ်း သော တောဘူမက တရားတို့အား ဇာတ, အ ဇာတသဘော ၂-ပါးထင် ရှားရှိလေသည်။

ထိုတွင် ဇာတသဘော ဆိုသည်ကား “အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ ။ပ။သမုဒယော ဟောတိ” ဟူသော အနုလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆို သတည်း။ အဇာတ သဘောဆိုသည်ကား “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရ ရောဓော။ပ။နိရောဓော ဟောတိ” ဟူသော ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကိုဆိုသတည်း။ ထိုဇာတ,အဇာတသဘော ၂-ပါး ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေသည်တွင် ဇာတသဘော ထင်ရှားရှိသည်မှာဒိဋ္ဌမြက်မြင်ကဲ့ သို့လူရှင်အများထင်ရှားကြ၏။ အဇာတသဘောရှိသည်မှူးမူကားလူရှင် အများမထင်ရှားကြ။ ထို့ကြောင့်မထင်ရှားသော ထိုအဇာတသဘော၏ ပရမတ္ထအားဖြင့်တင်ရှားရှိကြောင်းကိုပြတော်မူခြင်းငှါ “အတ္ထိဘိက္ခဝေအ ဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ”ဟူသော ဝါကျကိုဟောတော် မူသည်-တရပ်။

တဘန်ထိုအဇာတ သဘော၏ ပရမတ္ထအနေအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသည် အမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ယုတ္တိဆောင်၍ပြခြင်းငှါ “နော စေ ဘိက္ခဝေ အဘ ဝိဿ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ ၊ နယိမဿ ဇာတဿ ဘူတဿ ကတဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ ပညာယေယျ” ဟူသော ၂-ဝါကျကို ဟောတော်မူပြန်သည်။

ဇာတသာရှိ၍ အဇာတမရှိခဲ့သော် ဖြစ်ပွားရန်နည်းလမ်းစု

ထို ၂-ဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်ကား အကယ်၍ခပ်သိမ်းသော တေဘူမက တရားတို့အား အဇာတ သဘောဟူ၍မရှိ၊ ဇာတ သဘောတခုသာရှိသည် ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော် အထက်၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မြက်,သစ်ပင် အပေါင်းတို့အားလည်း ဇာတ သဘောတခုသာ ရှိခဲ့ရာ၏၊ အဇာတ သဘောဟူ၍မရှိခဲ့လေရာ၊ ဇမ္ဗူဒီပါမြေအပြင်၌ ပေါက်ပွား၍နေကြသော မြက်,သစ်ပင်,ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ကို တပင်တရွက်မျှ မပေါက်ရအောင် ပြုလုပ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းလေရာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဇာတ သာရှိ၍ အဇာတ မရှိသောကြောင့်တည်း။

ထိုအတူ လူတို့၌ကပ်ရောက်တတ်သော ဇုဂ-ပါးသောရောဂါဆိုး အနာဆိုးတို့ကိုလည်း တခုသောအနာရောဂါကိုမျှ မဖြစ်ရအောင်လည်း မတတ်ကောင်း၊ ဖြစ်သည်ကို ပျောက်ငြိမ်းအောင်လည်း ပြုခြင်းငှါ မတတ် ကောင်းလေရာ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဇာတသာရှိ၍ အဇာတ မရှိ သောကြောင့်တည်း။

ထိုအတူ ခပ်သိမ်းသောဘေးမျိုး, ခပ်သိမ်းသော အနိဋ္ဌဒုက္ခမျိုးတို့ကို တစုံတခုကိုမျှမဖြစ်ရအောင် ကြံဆောင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းလေရာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဇာတသာ ရှိ၍ အဇာတ မရှိသောကြောင့် တည်း။

ထိုအတူ လူတို့၏သန္တာန်တွင် အစဉ်ဖြစ်ပွား၍နေသော လောဘ, ဒေါသ, မောဟတို့ကို တဒင်္ဂ်မျှ ပယ်နိုင်သည်ဟူ၍ မရှိလေရာ၊ တထောင့် ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို တဒင်္ဂ်မျှ ပယ်နိုင်သည်ဟူ၍ မရှိလေရာ၊ ကိလေ သာတို့ကို ပယ်နိုင်သည်ဟူ၍မရှိလျှင်လည်း ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့ကိုလည်း တဒင်္ဂ်မျှ ပယ်နိုင်သည်ဟူ၍မရှိလေရာ၊ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အပါယ်

မကျရအောင် ကြံဆောင်နိုင်သောသူဟူ၍ မရှိလေရာ၊ ကာမတဏှာ၏ ဖြစ်ပွားရာ၊ ကာမနယ်မှကျွတ်လွတ်အောင် ကျင့်ဆောင်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍မရှိလေရာ၊ ရူပတဏှာ၏ဖြစ်ပွားရာ ရူပနယ်၊ အရူပ တဏှာ၏ဖြစ် ပွားရာ အရူပနယ်မှ ကျွတ်လွတ်အောင် ကျင့်ဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍မရှိလေရာ။

[ဤသည်ကား ဇာတ သာရှိ၍ အဇာတ မရှိခဲ့သော်ဖြစ်ပွားရန် နည်းလမ်းစုကိုပြလိုက်သော အချက်စုပေတည်း။]

အဇာတ သဘောကော်ရိုပုံ

ထိုသို့ဇာတ သာရှိ၍ အဇာတ မရှိသည်မဟုတ်၊ အဇာတလည်းကော် စင်စစ်ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ထိုသို့ရှိလေသောကြောင့်ပင်လျှင် ဆိုခဲ့ပြီးသော မြက်၊ သစ်ပင်တို့ကို မဖြစ်စေလိုသော် မဖြစ်ရအောင် ကြံဆောင်နိုင်၏။ မျိုးစေ့ကိုအကုန်အစင် ဖျက်ဆီး၍ပစ်ခဲ့လျှင် ပေါက်ပွား၍နေသော မြက် သစ်ပင်တို့အား ထိုနေရာမှတစ်ဆင့်ပေါက်ပွားခြင်းမရှိ။ အဇာတ သဘော သို့ရောက်၍ ကွယ်ပျောက်ကင်းရှင်းလေကုန်၏။ ဖြစ်ပွားဆဲသောအနာ ရောဂါတို့ကို အဇာတသို့ရောက်၍ လွတ်ကင်းလေအောင် ကြံဆောင်နိုင် ၏။ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ္တံ့သော ခပ်သိမ်းသော ဘေးမျိုး၊ ဒဏ်မျိုး၊ ဥပဒ်မျိုး၊ အနိဋ္ဌ ဒုက္ခမျိုးတို့ကို အဇာတသို့ရောက်၍ ပျောက်ငြိမ်းလေအောင် လွတ်ကင်းလေအောင် ကြံဆောင်နိုင်၏။

လူတို့သန္တာန်တွင် အစဉ်ဖြစ်ပွား၍နေသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသောကိလေသာတို့ကိုလည်း တဒင်္ဂပဟာန်၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၊ သမုစ္ဆေ ဒပဟာန်တို့ဖြင့် အဇာတသို့ရောက်လေအောင် ကြံဆောင်အားထုတ်၍ တဒင်္ဂအားဖြင့် ကျွတ်လွတ်ကြသူ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ကျွတ်လွတ်ကြသူ၊ သမုစ္ဆေဒအားဖြင့် ကျွတ်လွတ်ကြသူ လောက၌ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ပင်ဖြစ် ကြ၏။ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့ကို အဇာတသို့ရောက်၍ ပျောက်ငြိမ်းလွတ် ကင်းလေအောင်ကျင့်ဆောင်အားထုတ်ကြ၍ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝသို့ရောက် ကြသော သူတို့လည်း အထင်အရှားပင် ဖြစ်၏။ ရူပဈာန်ကို ပွား၍ ကာမနယ်မှ လွတ်ကင်း၍ ရူပဗြဟ္မာဖြစ်ကြသူ၊ အရူပဈာန်ကိုပွား၍ ကာမ၊ ရူပနယ်မှလွတ်၍ အရူပဗြဟ္မာဖြစ်ကြသူ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို

ပွား၍ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို။ အဇာတသို့ရောက်စေ၍၊ ပုထုဇန်နယ်မှ ထွက်မြောက်ကြသသူ လောက၌ ထင်ကြမြင်ကြသည်သာ ဖြစ်သတည်း။

ထို့ကြောင့် အဇာတမည်သောဓာတ်တခုသည် စင်စစ်အမှန်ကောန် မုချပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်သာ ဖြစ်သတည်းဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ-

“ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ အဇာတံ အဘူတံ အသင်္ခတံ၊ တသ္မာ ဣမသ္မံ ဇာတသ္မံ ဘူတသ္မံ ကတသ္မံ သင်္ခတသ္မံ နိဿရဏံ ပညာယတိ”။

ဟူသော နောက်ဝါကျကို ဟောတော်မူသည်။

ဤသို့ဟောတော်မူသော ဒေသနာဓမ္မဖြင့် တေဘူမကသင်္ခါရတရား တို့အား ဇာတ,အဇာတသဘောနှစ်ပါး ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိမှုကို ကောင်းစွာသိအပ်သည်ဟု မုံရွာမြို့လယ်တီဆရာတော်မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဇာတ,အဇာတ ၂-ပါး ထင်ရှားရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

စံကျောင်းအဆုံးအဖြတ်

ပရမတ်နှင့် ပညတ်အထူး

“ယသ္မိံ ဘိန္ဒေ ဗုဒ္ဓိယာ ဝါ အဝယဝ ဝိနိဗ္ဗောဂေ ကတေ န တံသညာ၊ သော ဗဒ္ဓ ပဋ္ဌာဒိ ဘောဒေါ သမ္ပတိ၊ တဗ္ဗိပရိယာယတော ပရမတ္ထော၊ န ဟိ ကက္ခဋ ဗုသနာဒိသဘာဝေ အယံ နယောလဗ္ဘတိ”။

[သီလက္ခန္ဓာဒီကာဟောင်း၊ မူလပဏ္ဍိတသဒ္ဓါနိကာ၊ နိဒါန ဝဂ္ဂသံယုတ်ဒီကာ၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဒီကာသစ်။]

“ယသ္မိံ ဘိန္ဒေ ဣတရပေါဟေဝါ စိတ္တေန ကတေန တထာဗုဒ္ဓိ၊ ဣဒံ သမ္ပတိသစ္စံ၊ ယထာဂတေ သသမ္ဘာရဇလေ စ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန ပရမတ္ထသစ္စန္တိ”။

[နေတ္တိဒီကာဟောင်း။]

အနက်။ ။ယသ္မိံ ဗဒ္ဓပဋ္ဌာဒိဘောဒေါ အကြင်အိုး၊ ပုဆိုးအစရှိသော ခြိမ်သဏ္ဍာန်အထူးသည်။ ဘိန္ဒေဝါ၊ အတည်မမြဲ ပြိုကွဲပျက်စီးပြီးသည် ရှိသော်၎င်း။ တနည်းကား-ယသ္မိံ ဗဒ္ဓပဋ္ဌာဒိဘောဒေါ ကို။ ဘိန္ဒေဝါ၊ ခွဲဖြို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်ရှိသော်၎င်း။ ယသ္မိံ-ယသ္မိံဗဒ္ဓပဋ္ဌာဒိဘောဒဿ၊ အကြင်အိုး၊ ပုဆိုးအစရှိသော ခြိမ်သဏ္ဍာန်အထူး၏။ ဝါ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝယဝဝိနိဗ္ဗောဂေ၊ အစိတ်အစိတ်ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာခြင်းကို။ ကတေဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်၎င်း။ တံသညာ၊ ထိုအိုး၊ ပုဆိုးအစရှိသော ခြိမ်သဏ္ဍာန်အထူး၏ ဗဒ္ဓပဋ္ဌာဒိဘောဒေါ အမည်နာမဝေါဟာရပညတ် ဟောင်းသည်။ န၊ ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးလေ၏။ သောဗဒ္ဓပဋ္ဌာဒိဘောဒေါ၊ ထိုအိုး၊ ပုဆိုးအစရှိသော ခြိမ်သဏ္ဍာန်အထူးသည်။ သမ္ပတိ၊ ပညတ်မည်၏။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုအမည်နာမဝေါဟာရပညတ်ဟောင်းပျောက်ကွယ် ပျက်စီးခြင်းတည်းဟူသော ပညတ်၏မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာမှပြန်ဘက် အားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော ကက္ခဋ၊ ဗုသနအစရှိသော သဘောသည်။ ပရမတ္ထော၊ ပရမတ်မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ကက္ခဋဗုသနာ ဒိသဘာဝေ၊ ခက်မာကြမ်းထမ်းခြင်း၊ ခိုက်တွေ့ထိပါးခြင်းအစရှိသော ပရမတ်သဘော၌။ အယံနယော၊ ဤပညတ်၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ နလဗ္ဘတိ၊ ဓရအပ်မသိအပ်။

စံကျောင်းအဆုံးအဖြတ်

ပဌမဝိကပ် အလို

ဤဒီကာဝါကျတွင် “ယသ္မိံ ဘိန္ဓေ န တံသညာ” ဟူသော ပဌမဝိကပ်၏အလိုကား— ထင်ရှားတည်ဆဲဖြစ်သော အခြင်းအရာကို စွဲမှီ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဃဏှ, ပဌစသော အမည်နာမသဒ္ဒါပညတ်၏တည်ရာ အိုး, ပုဆိုးစသည်ဟု ဆိုအပ်သော သဏ္ဍာန်ဒြပ်အတ္ထပညတ်အထူးသည် အကြင်အခါ ဒုတ်လှံတံဖြင့်ပုတ်ခတ်ခြင်း, မီးလောင်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် တည်မြဲသဏ္ဍာန်မှဘောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်၏။ ထိုအခါ အိုး, ပုဆိုးစသည်ဟု ဆိုအပ်သော သဏ္ဍာန်ဒြပ်အတ္ထပညတ်ဟောင်းပျောက်ကွယ်၍ အိုးခြမ်းပြားစသည်ဟု ဆိုအပ်သော သဏ္ဍာန် ဒြပ်အတ္ထပညတ်သစ်ဖြစ်လျက် တည်ပြန်ရကား ဃဏှ, ပဌစသော သဒ္ဒါပညတ်ဟောင်းကွယ်ပျောက်၍ ကထလ, ဆာရိကစသော သဒ္ဒါပညတ်သစ်ဖြစ်လာပြန်သည် ဟုလို။

မေး။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် ပရမတ်၌လည်း ရှေး၌နူးညံ့သောရုပ်အစဉ် ဖြစ်ပြီး၍ နောက်မှကြမ်းထမ်းခက်မာသော ရုပ်အစဉ်ဖြစ်သည်။ ရှေး၌ချမ်းအေးသော ရုပ်အစဉ်ဖြစ်ပြီး၍ နောက်မှ ပူလောင်သော ရုပ်အစဉ်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ရှေးရှေးသောရုပ်အစဉ်ချုပ်ပြီး၍ သဘောမတူသော နောက်နောက်သော ရုပ်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းအစဉ်အားလျော်စွာ မုဒု, ထဒ္ဒ, သီတ, ဥဏှစသော သဒ္ဒါပညတ်၏ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို ရအပ်လေရကား “ယသ္မိံ ဘိန္ဓေ န တံသညာ” ဟူသော ပညတ်၏ လက္ခဏာသည် မသင့်-ဟူငြားအံ့။

ဖြေ။ သင့်သည်ပင်။ အသို့သင့်သနည်းဟူမူ- အကြင်အပေါင်းအစုအားဖြင့် ရှေ့ခန့်အစဉ်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ် ရုပ်အစုအစဉ်ကို အစွဲအမှီပြု၍ မြေဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သမူဟသဏ္ဍာန်ဒြပ်အတ္ထပညတ်သည် တည်၏။ ယင်းအတ္ထပညတ်ကိုစွဲ၍ ပထဝီဟူသော သဒ္ဒါပညတ်သည်လည်း တည်၏။ ယင်းအတ္ထပညတ်, သဒ္ဒါပညတ် နှစ်ပါးစုံ၏ တည်ရာ ဖြစ်သော ထိုအဋ္ဌကလာပ် ရုပ်အစု, ရုပ်အစဉ်သည်ပင် အိုးတည်းဟူသော သဏ္ဍာန် ဒြပ်အထူးသို့ရောက်၏။ ကွဲပြန်သည်ရှိသော် အိုးခြမ်းဟူသော သဏ္ဍာန် ဒြပ်အထူးသို့ရောက်၏။ ဤသို့ပညတ်၏တည်ရာမှီရာ ရုပ်ကလာပ်အစဉ်

မပြောင်းမရွှေ့ မလဲမလှယ်ဘဲလျက် မြေဟူ၍ အိုးဟူ၍ အိုးခြမ်းဟူ၍ ဆိုအပ်၊ မနောဒွါရိကစိတ်ဖြင့်သာ သိအပ်သော သမူဟသဏ္ဍာန်ဒြပ်အတ္တပညတ်သည်လည်းကောင်း၊ ထို အတ္တပညတ်ကိုစွဲ၍ အစဉ်အဆက် သမုတ်အပ်၊ မနောဒွါရိကစိတ်ဖြင့် သာသိအပ်သော ပထဝီဟူသော၊ ဃဋဟူသော၊ ကထလဟူသော သဒ္ဓပညတ် သည်လည်းကောင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ လဲလှယ်လွှဲဖယ်ဘောက်ပြန်လေကုန်သည်။

ဤသို့မှီရာဌာနနိဿယဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်အစဉ် မပြောင်းမရွှေ့ဘဲ လျက် သဏ္ဍာန်အထူးသို့လိုက်၍ ဌာနနိဿိတဖြစ်သော ပညတ်နှစ်ပါးတို့ ပြောင်းရွှေ့သော အရာကိုရည်၍ “ယသ္မိံ ဘိန္ဓေ န တံသညာ” ဟူသော လက္ခဏာကို မိန့်တော်မူသည်။ ပရမတ်၌ နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော မှီရာ မပြောင်းမရွှေ့ဘဲလျက် နိဿိတပြောင်းရွှေ့သည်မရှိ၊ ဥပါဒါပညတ်ကား အစဉ်အပေါင်းအစုကိုသာ နှိုသည်၊ ခဏိကအစိတ်ကိုမမှီ၊ ပရမတ်ကားခဏိကအစိတ်ကိုသာ နှိုသည်၊ အစဉ်အပေါင်းအစုကိုမမှီ၊ ဤသို့အသင့်ကို မှတ်ယူအပ်၏။ ဘိန္ဓေအရကိုအလိုအလျောက် ကွဲပြားစီးသည်ကို၎င်း၊ တပါးသောပယောဂဖြင့် ဘောက်ပြန်သည်ကို၎င်း၊ ဝါဂွမ်းမှချည်ဖြစ်သည်၊ ချည်မှ ပုဆိုးဖြစ်သည်၊ ဤသို့ပြုပြင်၍ သဏ္ဍာန်အထူးသို့ ရောက်သည်ကို၎င်း၊ သစ်စေ့မှအညောက်၊ အညောက်မှအဖူး၊ အဖူးမှပင်စည်စသည်ဖြင့် အလိုအလျောက်သဏ္ဍာန်ဒြပ်အထူးသို့ရောက်သည်ကို၎င်း ယူလေ။

ဒုတိယဝိကပ်အလံ

“ဗုဒ္ဓိယာ ဝါ အဝယဝိနိဗ္ဗောဂေ ကတေ န တံသညာ” ဟူသော ဒုတိယဝိကပ်အလိုကား— သဏ္ဍာန်ဒြပ်မဘောက်မပြန် မပြောင်းမရွှေ့ပြုကတော့တည်မြဲတိုင်းသော လူဟူ၍ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်သော သဏ္ဍာန်ဒြပ်အတ္တပညတ်ကို အသိဉာဏ်ဖြင့် အစိတ်အစိတ်ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာသည်ရှိသော် မနုဿဟူသော သဒ္ဓပညတ်စသည် ပျောက်လေ၏။ အဘယ်သို့ပျောက်သနည်း၊ ဦးခေါင်း၊ လက်၊ ခြေစသော အစိတ်အစိတ်ကို ဉာဏ်ဖြင့် အသီးထုတ်၍ ရှုသည်ရှိသော် မနုဿ-ဟူသော သဒ္ဓပညတ်၏စွဲမှီရာ အတ္တပညတ်သည် ပျောက်၏။ ဦးခေါင်း၊ လက်၊ ခြေစသော အစိတ်အစိတ်သော အတ္တပညတ်၌ ဉာဏ်သည်တည်၏။

စံကျောင်းအဆုံးအဖြတ်

ထိုတွင်လည်း မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်းစသော အစိတ်အစိတ်ကို ဉာဏ်ဖြင့် အသီးထုတ်၍ ရှုသည်ရှိသော် သိသ-ဟူသော သဒ္ဒပညတ်၏ စွဲမှီ ရာအတ္ထပညတ်သည် ပျောက်၏။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်းစသော အစိတ် အစိတ်သော အတ္ထပညတ်၌ ဉာဏ်သည်တည်၏။

ထိုတွင်လည်း မျက်လုံး၊မျက်မှောင်စသော အစိတ်အစိတ်ကိုဉာဏ်ဖြင့် အသီးထုတ်၍ ရှုသည်ရှိသော် စက္ခုဟူသော သဒ္ဒပညတ်၏ စွဲမှီရာအတ္ထ ပညတ်သည် ပျောက်၏။ မျက်လုံး၊မျက်မှောင်စသော အစိတ်အစိတ်သော အတ္ထပညတ်၌ ဉာဏ်သည်တည်၏။

ဤသို့လျှင်အစိတ်အစိတ်ဖြစ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဆံ၊ အမွေး၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းစသော ကောဋ္ဌာသ၏ အစွမ်းအား ဖြင့်၎င်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ။

စင်စစ်သော်ကား ဓာတုဝတ္ထုနှစ်နည်းအားဖြင့်၎င်း၊ နာမရူပဝ ဝတ္ထုနှစ်နည်းအားဖြင့်၎င်း ခွဲဝေစိတ်ဖြာသည်ရှိသော် သက်သက်သော ပရမတ်သဘော၌သာ ဉာဏ်သည်တည်လေ၏။ ဥပါဒါပညတ်၊ ထိုဥပါဒါ ပညတ်ကို စွဲမှီ၍ခေါ်ဝေါ် သမုတ် အပ်ကုန်သော သဒ္ဒပညတ် တို့သည် ကွယ်ပျောက် လေကုန်၏ ဟူလိုသည်။ ယဋု၊ပဋုတို့၌လည်းထိုက်သည် အားလျော်စွာဆိုလေ။

သမူဟပညတ်၊ သဏ္ဍာနပညတ်၊ ဒိသာပညတ်၊ ဒေသပညတ်၊ ကာလ ပညတ်စသော ပညတ်များကိုလည်း ခွဲခြမ်း၍ဆိုလေ။ ပရမတ်၌ကား အစိတ်အစိတ် ထုတ်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း၊ ပရမတ်တရား၌အစိတ်မည် သည်မရှိ။

နေတ္တိဒီကာဟောင်းစကား

နေတ္တိဒီကာဟောင်းစကား၌“ယသ္မိံ၊ အကြွင်းအိုးစသော ဝတ္ထုသည်။ ဘိန္ဒေဝါ၊ သော်၎င်း။ ယသ္မိံ - ယဿ၊ အကြွင်းအိုးစသောဝတ္ထု၏။ ဣတရ ပေါဟေ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အစိတ်အစိတ်သော အင်္ဂါကို စွန့်လွှတ်ခြင်းကို။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကတေဝါ၊ သော်၎င်း။ တထာဗုဒ္ဓိ၊ ထိုအိုးစသော အခြင်း အရာကိုသိတတ်သော အသိဉာဏ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒံ၊ ဤအိုး စသော ဝတ္ထုသည်။ သမ္ပတိသစ္စံ၊ သမုတိသစ္စာမည်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ယဋေစ၊ အိုးကို၎င်း။ သသမ္ဘာရဇလေ

ပထဝီစသော သသမ္ဘာရနှင့် တကွဖြစ်သော ရေကို၎င်း။ ဘိန္ဓဝါ၊
သော်၎င်း။ ဣတရပေါဟော၊ ကို။ကတေဝါ၊ သော်၎င်း။ တထာဗုဒ္ဓိ၊သည်။
နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်၏သို့တည်း။ တဗ္ဗိပရိယာယေန၊ ထိုပညတ်၏
လက္ခဏာမှ ပြန်ဘက်အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သောသစ္စာသည်။ ပရမတ္ထ
သစ္စံ၊ ပရမတ္ထသစ္စာမည်၏။

ယခင်ဋီကာစကားနှင့် ဤနေတ္ထိဋီကာဟောင်းစကားသည် မထူးသင့်၊
ယခင်ဋီကာများ၌ “ဗုဒ္ဓိယာဝါ အဝယဝနိဗ္ဗောဂေ ကတေ”နှင့် ဤနေတ္ထိ
ဋီကာစကား၌ “ဣတရပေါဟောဝါ စိတ္တေန ကတေ”သည် တထာ
တည်းပင် နေတ္ထိဝိဘာဝနီ ဆရာကား ယခင်ဋီကာ စကားကို နှလုံး
မသွင်းမိ၍ ဤနေတ္ထိဋီကာဟောင်းဝါကျမှာ အတွင်းတိမ်လေသည်။ ဤဋီကာ
ဟောင်း ဝါကျကို အနက်ယောဇနာသော ဆရာတို့လည်း ဝိဘာဝနီသို့
လိုက်၍ ယောဇနာကြကုန်၏။

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဝါဒ

သင်္ဂြိုဟ်ဂဏ္ဍိသစ်ဆရာကား ဤဋီကာများကို နှလုံးမသွင်းမိ၍ ခက်
ထန်သောရှေ့၏ ပျောင်းပြောခြင်း၊ ပျောင်းပြောပြီးသောရှေ့၏ ခက်ထန်
ခြင်းများကို ပညတ်၏ ဘောက်ပြန်ခြင်းဟု ထင်မိလေသည်။ ထိုသို့သော
ဘောက်ပြန်ခြင်းသည်ကား “သိတုဏှာဒိ ဝိရောဓိပုစ္စယေဟိ ရူပံတီတိ
ရူပံ”၏အရ ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှ
သာတည်း။ ပညတ်၏ ဘောက်ပြန်ခြင်းမဟုတ်။

ဤ ဋီကာများ၌ကား ပရမတ်၊ ပညတ်နှစ်ပါးတို့၏ အထူးကိုသာဆို
သည်။ ဘောက်ပြန်သည်၊ မဘောက်ပြန်သည် ဟူသော အထူးကိုဆိုရင်း
မဟုတ်။ မဟုတ်သော်လည်း ယင်းအထူးလည်း ပြီးတော့ သည်သာ။
ပရမတ်၏ဘောက်ပြန်ခြင်းကို ကက္ခဠ၊ ဖုသနစသော သဘောလက္ခဏာ
များနှင့်လည်း ဝေဘန်၍ပြောဆိုကြကုန်၏။ “တဗ္ဗိပရိယာယတော ပရမ
တ္ထော၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန ပရမတ္ထသစ္စံ” ဟူသော ဋီကာများနှင့်ညီမည်၊
မညီမည်ကို စဉ်းစားလေ။

မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မန္တလေးမြို့ စံကျောင်းတိုက်
အတွင်းသီတင်းသုံးစဉ် ရေးသားတော်မူအပ်သော
စံကျောင်း အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

ဥပေါသထသီလအဆုံးအဖြတ်

ခင်မွန်ရွှာ မဟာဇောတိကာရာမတိုက်
မင်္ဂလာဘုံစံကျောင်းသစ်နေ ရှင်ကေတုမာလာ လျှောက်ချက်

ပုစ္ဆာ ၃-ရပ်

၁။ လူတို့စောင့်ထိန်းအပ်သော ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ များသည် ဆောက်တည်ရာကာလအပိုင်းအခြားကိုမလွန်မီ လွန် ကျူးခဲ့သည်ရှိသော်ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလသည်ပင် အပါယ် ပဋိသန္ဓေကိုပေးနိုင်သည်ဟု အချို့သူတို့ ယူကြ ပြောကြပါသည်- တရပ်။

၂။ နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝါရိတ္တ သိက္ခာပုဒ်များသည်သာ ကျူးလွန်ခဲ့လျှင် အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်သည်။ ထိုမှ ကြွင်း သောသိက္ခာပုဒ်များကိုကျူးလွန်သော်လည်း အပါယ်ပဋိသန္ဓေ ကိုမပေးနိုင်ဟု အချို့သူတို့က ယူကြပြောကြပါသည်-တရပ်။

၃။ အဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်ကိုအချို့သူတို့က ဝါရိတ္တသီလ ဟုယူကြပါသည်။ အချို့သူတို့က စာရိတ္တသီလဟု ယူကြပါသည်- တရပ်။

ဤအယူစကား ကွဲပြားကုန်ကြ သုံးဌာနတို့၌ မုချအမှန်ကို သိလိုပါ ကြောင်းနှင့် သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခုတပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့တွင် ခင်မွန်ရွှာ မဟာဇောတိကာရာမတိုက် မင်္ဂလာဘုံစံကျောင်းသစ်နေ ရှင် ကေတုမာလာက စာလွှာစေလွှတ် လျှောက်ထားတောင်းပန်သောကြောင့် ၎င်းရှင်ကေတုမာလာလျှောက်ထား တောင်းပန်ချက်အရ သုံးဌာနတို့ကို ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ပေအံ့။

သိက္ခာပုဒ်ဆယ်ပါးတို့၏နဂိုသဘော

အဆိုပါသုံးရပ်တွင် “ရှစ်ပါးလုံး, ဆယ်ပါးလုံးသည်ပင် လွန်ကျူးခဲ့ လျှင် အပါယ်ပဋိသန္ဓေကိုပေးနိုင်သည်”ဟု ယူခြင်းသည် ကျမ်းဂန်နှင့် မနော၊ သဘောလည်းမမြင်၊ စိတ်ထင်တိုင်းယူကြသော သူပြိန်းတို့အမှု သာတည်း။

(၁) အဘယ်သို့ကျမ်းဂန်နှင့် မနှောသနည်း။

(၂) အဘယ်သို့သဘောကိုမမြင်သနည်း။

ဆယ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်-

(၁) ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်၊

(၂) အဒိန္နာဒါန် သိက္ခာပုဒ်၊

(၃) အဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်၊

(၄) မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်၊

(၅) သုရာပါန သိက္ခာပုဒ်၊

ဤငါးပါးတို့သည်သာ လောကဝဇ္ဇမည်ကြောင်း။

(၁) ပိကာလ သိက္ခာပုဒ်၊

(၂) နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်၊

(၃) မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်၊

(၄) ဥစ္စာသယန သိက္ခာပုဒ်၊

(၅) ဇာတရူပ သိက္ခာပုဒ်၊

ဤငါးပါးတို့သည်ကား ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇာမည်ကြောင်းကိုဆိုသော-

“ပဋိမာစေတ္ထ ပဉ္စ ဧကန္တအကုသလသမုဋ္ဌာနတ္တာ ပါဏာတိပါတာဒိနံ ပကတိဝဇ္ဇတော ဝေရမဏိယော၊ သေသာ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇတော”။

ဟူသော ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာများနှင့် မလိုက်လျောမနီးနှောသော အယူသာတည်း။

အနုဏ်။ ။စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သောဝေရမဏိတို့သည်။ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတစသော အမှုငါးပါးတို့၏။ ဧကန္တအကုသလသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ စင်စစ်အကုသိုလ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပကတိဝဇ္ဇတော၊ အကုသိုလ်ဟု နဂိုပကတိအပြစ်ရှိသောအမှုတို့မှ။ ဝေရမဏိယော၊ ကြည်ရှောင်မှုတို့ ပေတည်း။ သေသာ၊ အကြွင်းငါးပါးတို့သည်။ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇတော၊ အကုသိုလ်မစစ်ပညပ်မှုဖြစ်သော အပြစ်တို့မှ။ ဝေရမဏိယော၊ ကြည်ရှောင်မှုတို့ ပေတည်း။

ဥပေါသထသီလ အဆုံးအဖြတ်

အဓိပ္ပာယ်။ ။ပါဏာတိပါတစသောအမှုငါးပါးမှာ ပြုလျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းမဟုတ်ပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုငါးပါးကို လောကဝဇ္ဇဟုဆိုရသည်။ ထိုငါးပါးမှ ကြဉ်ရှောင်သောသီလကို လောကဝဇ္ဇမှ ကြဉ်ရှောင်သောဝေရမဏိဟု ဆိုရသည်။

ဝိကာလဘောဇနစသော နောက်ငါးပါးတို့မှာမူကား ပြုသော်လည်း အကုသိုလ်ပုံသေဖြစ်စေမဟုတ်။ ကုသိုလ်နှင့်လည်းပြုနိုင်၏။ အကုသိုလ်နှင့်လည်းပြုနိုင်၏။ အဗျာကတနှင့်လည်းပြုနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုငါးပါးကို ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသာဆိုရသည်။ ထိုငါးပါးမှ ကြဉ်ရှောင်သောသီလကိုလည်း ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမှကြဉ်သောဝေရမဏိဟုဆိုရသည်။

[အဋ္ဌကထာပါဌဝယ်အဓိပ္ပာယ်။]

ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဆိုသည်ကား အမှုကိုယ်အရင်းမှာ အကုသိုလ်မှုမျိုး စင်စစ်မဟုတ်တတ်။ ရတင်အကျင့်များကဲ့သို့ တဏှာလောဘတရား အထူးအားနည်းစေရန် ခြိုးခြံသောအားဖြင့် ကုသိုလ်အထူး ဖြစ်ပွားစေရန် ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိကြီးတို့ ပညပ်ပြဋ္ဌာန်း၍ထားအပ်သော အပြစ်မှုသည် ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမှုမည်၏။

ဤအဋ္ဌကထာစကား၌ နစ္စ, ဂီတ, ဝါဒိတ, ဝိသုက, ဒဿနမှုသည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇတွင်ပါလေ၏။ ဘိက္ခုနီပါစိတ် အဋ္ဌကထာများ၌ကား လောကဝဇ္ဇဟုလာ၏။ ဝိနည်းမည်သည် ရဟန်းတို့နှင့်သာ ဆိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းတိုက်အရပ်မှပြင်ပသို့ထွက်၍ အာပတ်သင့်လောက်သောအမှုနှင့်ကြည့်ရှုနာခံ၍ သင့်သောအာပတ်သည် အကုသိုလ်စင်စစ်ဖြစ်၏။ အာပတ်ကိုရည်၍ ဝိနည်း၌ လောကဝဇ္ဇဟု လာသည်။

ဤဒုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌မူကား သုတ္တန်အရာဖြစ်၍ လူ, ရှင် ၂-ပါးနှင့်ဆိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်ဖြစ်လောက်သော ကြည့်ရှုနာခံမှု, အကုသိုလ်မဖြစ်လောက်သောကြည့်ရှုနာခံမှုအလုံးစုံနှင့် အကုန်ဆက်ဆံသည်ကိုပြု၍ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဟုဆိုပေသည်။ ဤနစ္စ, ဂီတ သိက္ခာပုဒ်သည် ရဟန်းတို့၌ လောကဝဇ္ဇ, လူတို့၌ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဖြစ်ရသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့၌ ဝါရိတ္တ, လူတို့၌ စာရိတ္တလည်းဖြစ်သည်။

လောကဝဇ္ဇ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ ၂ ပါးတို့၏အထူးကား—

- (၁) ဝတ္ထုကိုသိလျက်နှင့်ပြုခဲ့လျှင် အကုသိုလ် အဖြစ်မြဲမှုကား လောကဝဇ္ဇ၊
- (၂) ဝတ္ထုကိုသိလျက်နှင့်ပြုသော်လည်း အကုသိုလ်ပုံသေ ဖြစ်စေမဟုတ်၊ ရံခါကုသိုလ်၊ ရံခါအဗျာကတလည်း ဖြစ်ကောင်းသည်ကား ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၊

“ယဿ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ တံ လောကဝဇ္ဇံ၊ ဣတရံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ”။

[ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ။]

အနက်။ ။ယဿ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်အား။ သစိတ္တကပက္ခေ၊ ဝတ္ထုကို သိသော စိတ်ရှိသောအတိုင်း။ စိတ္တံ၊ ပြုကျင့်သောစိတ်သည်။ အကုသလမေဝ၊ အကုသိုလ်သာလျှင်အမြဲဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်သည်။ လောကဝဇ္ဇံ၊ လောကဝဇ္ဇမည်၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသောအကုသိုလ်မမြဲသော သိက္ခာပုဒ်သည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမည်၏။

အဗြဟ္မစရိယမူသည်လည်း အကုသိုလ်မြဲသော အမှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌ အဗြဟ္မစရိယကို လောကဝဇ္ဇ၌ သွင်းလေသည်။ လောကဝဇ္ဇမှုဖြစ်၍ အကုသိုလ် အဖြစ်မြဲသော အမှုပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ အပါယ်ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်သည်ချည်းမဟုတ်သေး၊ ပါဏာတိပါတမှု၊ အဒိန္နာဒါန်မှု၊ မုသာဝါဒမှု၊ ဤသုံးပါးသည်သာ အင်္ဂါပြည့်စုံခဲ့လျှင် အပါယ်ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်သည်။ မိစ္ဆာစာရအင်္ဂါမှ အလွတ် ဖြစ်သော အဗြဟ္မစရိယမှု၊ သုရာပါနမှုများသည်ကား လောကဝဇ္ဇဖြစ်၍ အကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်သောအမှု မဟုတ်။

ဝိကာလဘောဇန စသော နောက်ငါးပါးတို့သည်မူကား ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဖြစ်ကုန်ကြ၍ အကုသိုလ်ဖြစ်မှုပင် ပုံသေကြီးမဟုတ်ကြ၊ အပါယ်ပဋိသန္ဓေအပေးများနှင့်မူကား ဝေးနိုင်မျှ။

[ဤကားသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးတို့၏ နဂိုဇာတိပကတိသဘောကို ဆိုလိုက်သော အခဏ်းပေတည်း။]

ဥပေါသထသီလအဆုံးအဖြတ်

လောကဝဇ္ဇကြီး ၃-ပါးပျက်မှု

(၁) ကာလအပိုင်းအခြားနှင့် ခံယူပြီးသော ရှစ်ပါး, ဆယ်ပါးတို့ကို ကာလမကုန်မီအကြား ကျူးလွန်မိရာ၌ နဂိုဇာတိကပင် ကမ္မပထမျိုးအရိုးဖြစ်သော ပါဏာတိပါတမှု, အဒိန္နာဒါန်မှု, မုသာဝါဒမှု၊ ဤသုံးခုကို ကမ္မပထအင်္ဂါ အမြောက်ကျူးလွန် မိခဲ့လျှင် ကမ္မပထမြောက်သောလောကဝဇ္ဇအပြစ်တခု၊

(၂) သမာဒါနပဋိညာပျက်မှု အပြစ်တခု၊

ဤအပြစ်နှစ်ခုဖြစ်သည်။ ကမ္မပထမြောက်သောကြောင့် အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်၏။

သမာဒါနပဋိညာပျက်မှုမှာ-

(၁) အလေးပြုထိုက်လှသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံမှာခံယူသော ပဋိညာပျက်မှု။

(၂) မိမိအလိုအလျောက် ခံယူသော ပဋိညာပျက်မှု။

ဟူ၍နှစ်ပါးရှိသည်တွင် အလေးပြုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ ခံယူသော ပဋိညာပျက်မှုသည်လည်း-

(၁) ခံယူစဉ်အခါကပင် မစောင့်လိုဘဲ ချွတ်လွဲစေလိုသော စေတနာနှင့် စောင့်ပါမည်ဟု ခံယူ၍ပျက်မှု။

(၂) မခံချင်မနေရ ခကြောက်လန့်လှ၍ ခံရပြီးမှပျက်မှု။

(၃) ခံယူစဉ်အခါကမူကောင်းစွာစောင့်ထိန်းမည်ဟုခံယူပြီးမှပျက်မှု-ဟူ၍အများရှိ၏။

မစောင့်လိုဘဲချွတ်လွဲစေလိုသော စေတနာနှင့်ခံယူ၍ ပျက်မှုမှာ မုသာဝါဒနှင့်ယှဉ်၏။ ယှဉ်သော်လည်း အလေးပြုထိုက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အကျိုးကို ဖျက်ဆီးသော မုသာဝါဒမဟုတ်လှ၍ အပ္ပသာဝဇ္ဇသာတည်း၊ ကြွင်းသော ပဋိညာပျက်မှုများမှာ အပြစ်မဆိုလောက်၊ မိမိအလိုအလျောက်စောင့်ရှောက်ပါမည်ဟု သုဒ္ဓစိတ်နှင့်ခံယူပြီးမှ မစောင့်နိုင်လှ၍ ပျက်ရသောပျက်မှုမှာ အပြစ်ဟူ၍မရှိ။

လောကဝဇ္ဇကြီး ၃-ပါးပျက်ရာ၌ စိစစ်ချက်ပြီး၏။

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိ

လောကဝဇ္ဇငယ် ၂-ခုပျက်မှု

မိစ္ဆာစာရမှ အလွတ်ဖြစ်သော အဗြဟ္မစရိယ၊ သုရာပါနဟူသော လောကဝဇ္ဇတို့၌ကား ကမ္မပထမြောက်သော လောကဝဇ္ဇမဟုတ်ကြကုန်၊ သမာဒါနပဋိညာပျက်မှုမှာလည်း အပ္ပသာဝဇ္ဇသာ။

ကမ္မပထမျိုးမဟုတ်သော လောကဝဇ္ဇငယ် ၂-ခု ပျက်ရာ၌ စိစစ်ချက်ပြီး၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ ၅-ခု ပျက်မှု

ဝိကာလဘောဇန စသောပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇငါးပါးတို့၌ကား အကုသိုလ် စိတ်နှင့်ပျက်ပေလျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်မှု၊ ပဋိညာပျက်မှု ၂-မှုစီပင်ရှိ၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇချည်းဖြစ်ကြ၍ အပ္ပသာဝဇ္ဇတို့သာတည်း။

ဝိကာလဘောဇနစသော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ ၅-ခု ပျက်စီးမှု၌ စိစစ်ချက်ပြီး၏။

သမာဒါန ပဋိညာပျက်မှု

သမာဒါန ပဋိညာပျက်မှုအရာ၌-

- (၁) “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။ ပ။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ” ဟူ၍ သမာဒိယာမိ ကြိယာကိုယ်စီပါလျက် ခံယူချက်လည်းရှိသည်။
- (၂) “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ။ ပ။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ” ဟူ၍ ဝေရမဏိ တွင်၍သာ ရွတ်ဆိုခါ ခံယူချက်လည်းရှိသည်။
- (၃) “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ” ဟူ၍ဣကာရန္တ ခံယူချက်လည်းရှိသည်။
- (၄-၅) ထိုနှစ်ရပ်၌ပင် အဆုံးသတ်မှာ “သမာဒိယာမိ” ပါသော ခံယူချက်လည်းရှိသည်။

ခံယူချက် ၅-မျိုးပြီး၏။

ထိုခံယူချက် ငါးမျိုးတို့တွင် “သမာဒိယာမိ” အသီးအသီးပါသော ပဋိမနည်းတခုသည်သာ ကျမ်းဂန်တတ်သိ ပညာရှိတို့နည်းဖြစ်သည်။ ထိုမှကြွင်းသောလေးနည်းတို့မူကား ကျမ်းဂန်နှင့်ဝေးလှသော သူပြိန်းတို့နည်းသာတည်း။

ဥပေါသထသီလ အဆုံးအဖြတ်

ထိုလေးနည်းတို့တွင်လည်း “သမာဒိယာမိ” သဒ္ဓါလုံးလုံးမပါသော နည်းနှစ်ချက်မှာ ဥပေါသထသီလသိက္ခာ ခံယူပါသည်ဟု သော်လည်း ဥပုသ်ခံခြင်း၊ သီလခံခြင်း သမာဒါနမြောက်သောနည်းစုပင် မဟုတ်လေ သောကြောင့် ထိုသို့သောခံယူခြင်းဖြင့် ခံယူ၍ပျက်မှုများမှာ သမာဒါန ပဋိညာပျက်မှုဟူ၍ ဆိုဘွယ်မရှိပေ။

အဆုံးတွင်မှ “သိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ” တချက်သာပါသောနည်းမှာ မူကားအဆုံးသိက္ခာပုဒ်တခုမျှသာ ခံယူခြင်းမြောက်ရာ၏။ အကြွင်းသိက္ခာ ပုဒ်စုမှာ ခံယူခြင်းမမြောက်သည်သာဖြစ်ရာသည်။ ရှေးရှေးသော “ဝေရ မဏိ၊ ဝေရမဏိ” တို့၊ အဆုံးဖြစ်သော သိက္ခာပဒံ ပုဒ်မှာ စပ်၍ ယူမည်ဆိုလျှင် အချုပ်ကြိယာတခုသာပါသဖြင့် တပေါင်းတည်းခံယူရာ ကျသောကြောင့် တပါးပျက်လျှင်အကုန်ပျက်သည် ဟူသောအပြစ်ရောက် ပြန်သည်။

သမာဒါန ပဋိညာပျက်မှုမှာကား တခုမြောက်လျှင် တခုအတွက်၊ အပေါင်းမြောက်လျှင် အပေါင်းအတွက်ဆိုရမည်။ အဆုံးတွင်မှ “သိက္ခာ ပဒံသမာဒိယာမိ” ပုဒ်တခုသာပါသော ဤနှစ်နည်းသည်လည်း ကျမ်းဂန် လိမ္မာသော ပညာရှိတို့မှလာသော နည်းမဟုတ်သောကြောင့် ဥပုသ် ဆောက်တည်မှု၌စွန့်ပစ်ထိုက်သော နည်းသာဖြစ်၏။

အလွန်ရခဲလှသော ဤဘဝ၌ ဒါနမှု၊ သီလမှု၊ ဥပုသ်မှုများကိုပင် အထွတ်အမြတ်ထား၍ အားကိုးအားထား ပြုကြရသည်။ ဆုတ်ကပ် ဖြစ်၍ အသက်လည်းတို လူမှုလူခွင့်လည်း များလှ၍ ရံဘန် ရံခါမျှသာ ဆောက်တည်နိုင်ကြသည်။ ဆောက်တည်သမျှလည်း ကျမ်းဂန်၌လိမ္မာ သော ပညာရှိတို့မှ အစဉ်လာသော နည်းနာနယနှင့်ဆောက်တည်ရသည် မဟုတ်။ အချက်အလက်ကိုမသိလှ ထင်မိထင်ရာဖြစ်၍လာသော ရောက် တတ်ရာ နည်းပျက်နှင့် တသက်လုံး ပြီးချေလျှင် အောင်မြင်သော ဥပုသ်၊ အောင်မြင်သောသီလ ရ၊မရကို နှစ်ခွထွေးယှက်လျက် ရှိသော ကြောင့် “သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ” အသီးအသီးပါသော ပဌမနည်းကို သာ လေ့လာအပ်သည်။ ဤပဌမနည်းကား လွန်ကျူးမိသော သိက္ခာပုဒ် အတွက်သာ ပဋိညာပျက်သည်။

[ဤကား သမာဒါန ပဋိညာပျက်မှုကို စိစစ်ချက်တည်း။ ။ဤ
ကား ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌လာသော လောကဝဇ္ဇ၊ ပဏ္ဏတ္တိ
ဝဇ္ဇ ပိုင်းခြားချက်နှင့်သိအပ်သော အာဂမယုတ္တိသဘောတည်း။]

ကမ္မပထမြောက်မှ အပါယ်ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်ပုံ

“အပါယ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်သည်၊ မပေးနိုင်သည်” ဟူသော စကား
မှာ ကျမ်းဂန်တို့၌ “ပါဏော ပါဏသညိတာ” စသည်ဖြင့် ဒုစရိုက်ဆယ်
ပါးတို့ကို ကမ္မပထမြောက်ချက် အင်္ဂါကိုယ်စီနှင့်တကွ ပြုချက် ရှိလေပြီ။
အင်္ဂါညီညွတ်၍ ကမ္မပထမြောက်မှသာ အပါယ်ပဋိသန္ဓေကိုပေးနိုင်သည်။
ဝိကာလဘောဇနစသော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇငါးရပ်မှာ ကမ္မပထမှုမျိုးပင် မဟုတ်
ကြပေ။

နစ္စ ဂီတသည် ကမ္မပထမျိုးမဟုတ်

“နစ္စဂီတသည် သမ္မပ္ပလာပကမ္မပထမျိုးမဟုတ်လော” ဟူငြားအံ့။ ဖြစ်
ဘူးသော အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုပြုလျှင် ကမ္မပထမဟုတ်။ သမ္မပ္ပလာပသာမညသာ
ဆိုရသည်။ ရာမ၊ အီနောင်၊ ငွေတောင်၊ ဘာရတ-စသည်တို့ကဲ့သို့ ဒဏ္ဍာရီ
ဇာတ်ကိုပြုမှ သမ္မပ္ပလာပမျိုးဖြစ်သည်။ ဖြစ်သော်လည်း ပြသောသူမှာသာ
ဖြစ်သည်။ ကြည့်ရှုနာခံသောသူမှာ သမ္မပ္ပလာပဖြစ်သည်ဟု ကျမ်းဂန်
မလာ။

လောကဝဇ္ဇ ငါးရပ်မှာ ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ မိစ္ဆာစာရ
မြောက် အဗြဟ္မစရိယ၊ မုသာဝါဒ၊ ဤလေးပါးသည်သာ ကမ္မပထအမျိုး
အရိုးဖြစ်သည်။ အကြွင်းမှာ ကမ္မပထအရိုးပင်မဟုတ်ပေ။ ကမ္မပထအမျိုး
အရိုးတို့၏ အခြေပါဒဖြစ်၍သာ သုရာပါနကို ကမ္မပထ၌ သွင်းကြကုန်၏။
အသီးအခြား အပါယ်ပဋိသန္ဓေ ပေးနိုင်သော အမျိုးအရိုးဖြစ်၍ သွင်းကြ
သည် မဟုတ်။

အဗြဟ္မစရိယသည် စာရိတ္တ၊ ဝါရိတ္တ ၂-မျိုးသင့်ပုံ

ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၊ နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်၊ မာလာဂန္ဓသိက္ခာ
ပုဒ်၊ ဇာတရူပသိက္ခာပုဒ် တို့သည် ရဟန်းတို့၌ဝါရိတ္တ၊ လူတို့၌ စာရိတ္တ

ဥပေါသထသီလ အဆုံးအဖြတ်

ဖြစ်ရကုန်သကဲ့သို့ မိစ္ဆာစာရမဟုတ်သော အဗြဟ္မစရိယ မှသည်လည်း
ရဟန်းတို့၌ ဝါရိတ္တ၊ လူတို့၌ စာရိတ္တသာ ဖြစ်သတည်းဟု မုံရွာမြို့ လယ်တီ
ဆရာတော် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဥပေါသထသီလ အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

စေတီစသည် အဆုံးအဖြတ်

- ၁။ “လောဟိတုပ္ပါဒေ တထာဂတဿ အဘဇ္ဇကာယတာယ ပရူပတ္တ မေန စမ္ပန္နောဒိံ ကတွာ လောဟိတပဋ္ဌရုဏံ နာမ နတ္ထိ။ သရီရဿ ပန အန္တောယေဝ ကေသ္မိဉ္ဇာနေ လောဟိတံ သမောသရတိ။ ဒေဝဒတ္တေန ပဝိဒ္ဓသိလာတော ဘိဇ္ဇိတွာ ဂတာ သက္ခလိကာပိ တထာဂတဿ ပါဒန္တံ ပဟရိ။ ဖရသုနာ ပဟဠော ဝိယ ပါဒေါ အန္တောလောဟိတောယေဝ အဟောသိ။ ထထာ ကရောန္တဿ အာနန္တရိယံ ဟောတိ။
- ၂။ ဇီဝကော ပန တထာဂတဿ ရုစိယာ သတ္တကေန စမ္ပံ ဆိန္ဒိတွာ တမှာဌာနာ ဒုဠ်လောဟိတံ နိဟရိတွာ ဖါသုက မကာသိ။ တထာ ကရောန္တဿ ပုညကမ္မမေဝ ဟောတိ။
- ၃။ အထ ယေစ ပရိနိဗ္ဗုတေ တထာဂတေ စေတီယံ ဘိန္ဒန္တိ။ ဗောဓိံ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဓာတုမ္ပိ ဥပက္ကမန္တိ၊ တေသံ ကိံ ဟောတီတိ။ ဘာရိယံကမ္ပံ ဟောတိ အာနန္တရိယသဒိသံ။
- ၄။ သဓာတုကံ ပန ထူပံ ဝါ ပဋိမံ ဝါ ဗာဓယမာနံ ဗောဓိသာခဉ္စ ဆိန္ဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ။
- ၅။ သစေပိ တတ္ထ နိလိနာ သကုဏာ စေတီယေ ဝစ္စံ ပါတေန္တိ၊ ဆိန္ဒိတုံ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ပရိဘောဂစေတီယတော ဟိ သရီရစေတီယံ မဟန္တတရံ။ စေတီယဝတ္ထု ဘိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆန္တံ ဗောဓိမူလမ္ပိ ဆိန္ဒိတွာ ဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိ။
- ၆။ ယာ ပန ဗောဓိယာ သာခါ ဗောဓိဃရံ ဗာဓတိ၊ တံ ဂေဟ ရက္ခဏတ္ထံ ဆိန္ဒိတုံ န လဗ္ဘတိ။ ဗောဓိအတ္ထုဉ္စိဂေဟံ၊ န ဂေဟတ္ထာယ ဗောဓိ၊ အာသနဃရေပိ ဒေသဝနယော။
- ၇။ ယသ္မိံ ပန အာသနဃရေ ဓါတု နိဟိတာ ဟောတိ၊ တဿ ရက္ခ ဏတ္ထာယ ဗောဓိသာခံ ဆိန္ဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဗောဓိဇဂ္ဂနတ္ထံ ဩဇော ဟရဏသာခံဝါ ပူတိဋ္ဌာနံဝါ ဆိန္ဒိတုံ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သရီရပဋိဇဂ္ဂနေ ဝိယ ပုညမ္ပိ ဟောတိ”။

[သမောဉာဏပိဘင်းအဋ္ဌကထာ။]

ဘုရားရှင်ကို ထိပါးရာ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်

၁။ လောဟိတုပ္ပါဒေ၊ လောဟိတုပ္ပါဒကံ၌။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ အဘဇ္ဇကာယတာယ၊ မပေါက်မကွဲနိုင်သော ကိုယ်ရှိသည်၏

စေတီစသည် အဆုံးအဖြတ်

အဖြစ်ကြောင့်။ ပရူပက္ကမေန၊ သူတပါးတို့၏ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ စမ္ပန္တေဒံ၊ အရေဖြတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ လောဟိတပဋ္ဌရဏံနာမ၊ သွေး၏ယိုထွက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သရီရဿပန၊ ကိုယ်ခန္ဓာတော်၏ကား။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဧကသ္မိံဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သမောသရတိ၊ စုဝေး၏။ ဒေဝဒတ္တေန၊ ဒေဝဒတ်သည်။ ပဝိဒ္ဓသိလာတော၊ ပစ်ချအပ်သောကျောက်ဖျာမှ။ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ကွဲ၍။ ဂတာ၊ သွားသော။ သက္ခလိကာဝိ၊ ကျောက်ချပ်လွှာသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒန္တံ၊ ခြေတော်စွန်းကို။ ပဟရိ၊ ခတ်မိလေ၏။ ဖရသုနာ၊ ပုဆိန်ဖြင့်။ ပဟဋ္ဌောဝိယ၊ ခတ်အပ်သကဲ့သို့။ ပါဒေါ၊ ခြေတော်သည်။ အန္တောလောဟိတောယေဝ၊ အတွင်း၌သွေးစုဝေး၍ တည်သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောဒေဝဒတ်အား။ အာနန္တရိယံ၊ အာနန္တရိယကံထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[မကောင်းသောစိတ်ဖြင့် ပြုသောကြောင့် ဒေဝဒတ်မှာကံထိုက်သည်ဟူလို။]

၂။ ဇီဝကောပန၊ ဇီဝကဆရာသည်မူကား။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ရူစိယာ၊ အလိုတော်အားဖြင့်။ သတ္တကေန၊ ဓားငယ်ဖြင့်။ စမ္ပံ၊ အရေတော်ကို။ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ တမှာဌာနာ၊ ထိုအရပ်မှ။ ဒုဋ္ဌလောဟိတံ၊ မကောင်းသောသွေးကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဖာသုကံ၊ ချမ်းသာတော်မူခွင့်ကို။ အကာသိ၊ ပြုလေ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောဇီဝကဆရာအား။ ပုညကမ္မမေဝ၊ ကောင်းမှုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လေ၏။

[ဒေဝဒတ်၊ ဇီဝက၊ ပြုကြသောပယောဂမှုသည် မြတ်စွာဘုရား၏အရေတော်၊ အသွေးတော်၊ အသားတော်တည်းဟူသော ကိုယ်တော်ကိုထိပါးကြသောပယောဂချည်းပင်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ကြသော်လည်း ဒေဝဒတ်မှာ မကောင်းသော စိတ်ကြောင့် အာနန္တရိယကံထိုက်သည်။ ဇီဝကဆရာမှာ ကောင်းသော စိတ်ကြောင့် ကောင်းမှုကုသိုလ်ကြီးဖြစ်၏ဟူလို။]

စေတီ, ရုပ်ပွား, ဗေဒါဓိပင်ကိုထိပါးရာ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်

၃။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ယေစ၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း။ တထာ
 ဝတေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည်ရှိသော်။
 ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသောနောက်၌။ စေတီယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဘိန္ဒုန္တိ၊
 ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဗေဒါဓိ၊ ဗေဒါဓိပင်ကို။ ဆိန္ဒုန္တိ၊ ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဓာတုမှိ၊
 ဓာတ်တော်၌။ ဥပက္ကမန္တိ၊ မကောင်းသောပယောဂကို ပြုကြကုန်၏။ တေ
 သံ၊ ထိုသူတို့အား။ ကိံ၊ အဘယ်ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လေသနည်း။
 ဣတိ၊ ဤကား အမေးပုစ္ဆာတည်း။ ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးလှသော။ ကမ္မံ၊ မ
 ကောင်းမှုကံကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အာနန္တရိယသဒိသံ၊ အာနန္တရိယကံ
 ကြီးနှင့်တူပေ၏။

၄။ သဓံတုကံ၊ အတွင်း၌ဌာပနာအပ်သော ဓာတ်တော်ရှိသော။ ထူ
 ပံဝါ၊ စေတီပုထိုးတော်ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိမံဝါ၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်
 ကိုလည်းကောင်း။ ဗာဓံယမာနံ၊ ခိုက်တိုက်ထိပါးသော။ ဗေဒါဓိသာခဉ္စ၊
 ဗေဒါဓိကိုင်း ဗေဒါဓိခက်ကိုလည်းကောင်း။ ဆိန္ဒုတံ၊ ဖြတ်တောက်ခြင်းငှါ၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်ပါ၏။

[ဓာတ်တော်အစစ်နှင့်ဗေဒါဓိပင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့လျှင် ဓာတ်တော်အ
 စစ်ကမြတ်၏၊ ဗေဒါဓိပင်နှင့်ဓာတ်တော်အစစ်မရှိသော စေတီ ပု
 ထိုး ရုပ်ပွားဆင်းတုယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော် ဗေဒါဓိပင်ကမြတ်၏၊ ထို့
 ကြောင့် ဓာတ်တော်စစ်ရှိသော စေတီပုထိုးရုပ်ပွား ဆင်းတုဖြစ်ခဲ့
 လျှင် ထိပါးသောဗေဒါဓိကိုင်းကိုပယ်အပ်၏။ ဓာတ်တော်အစစ် မ
 ရှိသောစေတီပုထိုး ရုပ်ပွားဆင်းတုဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုထိုထိပါးသော
 ဗေဒါဓိကိုင်းကိုမပယ်အပ်၊ စေတီပုထိုး ရုပ်ပွား ဆင်းတု ကိုသာ
 သင့်လျော်ရာအရပ်တပါးသို့ရှေ့ပြောင်းရမည်ဟူသောအနက်ကို
 ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့်သိအပ်မှတ်အပ်၏။]

၅။ တတ္ထ၊ ထိုဗေဒါဓိကိုင်း၌။ နိလီနာ၊ နားကြကုန်သော။ သကုဏာ၊
 ငှက်တို့သည်။ စေတီယေ၊ ဓာတ်တော်စစ်ရှိသော စေတီပေ၌။ ဝစ္စံ၊ ကျင်
 ကြီးကို။ သစေပိပါတေန္တိ၊ အကယ်၍မူလည်းချကုန်ငြားအံ့။ ဆိန္ဒုတံ၊
 ဗေဒါဓိကိုင်းကို ဖြတ်တောက်ပယ်ရှားခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ အပ်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပရိဘောဂစေတီတော၊ ဗေဒါဓိပင်ဟူ

စေတီစသည် အဆုံးအဖြတ်

သော ပရိဘောဂစေတီတော်ထက်။ သရီရစေတီယံ၊ ဓာတ်တော်စစ် ဟု
 သော သရီရစေတီတော်သည်။ မဟန္တတရံ၊ အလွန်မြင့်မြတ်၏။ စေတီယ
 ဝတ္ထု၊ စေတီ၏တည်ရာအခြေအုတ်မြစ်ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊
 သွားသော။ ဗောဓိမူလမ္ပိ၊ ဗောဓိမြစ်ကိုလည်း။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်တောက်
 ၍။ ဟရိတုံ၊ ပယ်ရှားခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

၆။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ ယာပနသာခါ၊ အကြင်အကိုင်အခက်
 သည်ကား။ ဗောဓိဃရံ၊ ဗောဓိအိမ်တန်ဆောင်းကို။ ဗာဓတိ၊ ထိခိုက်
 ၎င်း။ တံ၊ ထိုဗောဓိကိုင်ကို။ ဂေဟာရက္ခဏတ္ထံ၊ အိမ်တန်ဆောင်းကို
 စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ဆိန္ဒိတုံ၊ ဖြတ်တောက်ခြင်းငှါ။ နလတ္တတိ၊ မရ
 အပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ ဂေဟံ၊ ဗောဓိအိမ်မည်သည်။ ဗောဓိအတ္ထံ၊ ဗောဓိ
 ပင်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဗောဓိ၊ ဗောဓိပင်သည်။ ဂေ
 ဟတ္ထာယ၊ ဗောဓိအိမ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာသ
 နယရေပိ၊ ဆင်းတုအိမ်၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ဤနည်းအတူပင်တည်း။

[ဘုရားကျောင်း၌လည်း ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်မြင့်၍ မဆန့်
 နိုင်ရှိသည်ဟု ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကို မဖျက်အပ်၊ ကျောင်းကို
 ဖျက်၍သာ မြင့်အောင်ပြုလုပ်အပ်သည်ဟူလို။ ။အာသနယရေပိ
 ဒေသဝနယော-ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်။]

၇။ ယသ္မိံ ပနအာသနယရေ၊ အကြင်ဆင်းတုအိမ်၌မူကား။ ဓာတု၊
 ဓာတ်တော်အစစ်ကို။ နိဟိတာ၊ သွင်းထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊
 ထိုဓာတ်တော်စစ်ရှိသောဆင်းတုအိမ်ကို။ ရက္ခဏတ္ထာယ၊ စောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဗောဓိသာခံ၊ ဗောဓိကိုင်ကို။ ဆိန္ဒိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဗောဓိ
 ဇဂ္ဂနတ္ထံ၊ ဗောဓိပင်ကိုသုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ဩဇောဟရဏသာခံဝါ၊ တပင်
 လုံး၌ ဩဇာကိုပယ်ရှားတတ်သော အခက်ဆိုး အကိုင်ဆိုးကို၎င်း။ ပူတိ
 ဌာနံဝါ၊ ခြောက်သွေ့ပုပ်ဆွေးသောဌာနကို၎င်း။ ဆိန္ဒိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊
 တည်း။ သရီရပဋိဇဂ္ဂနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်ကိုသုတ်သင်ရာ၌။
 ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို အတူ။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အခက်ဆိုးနှင့်ပုပ်ဆွေးသောဌာနတို့ကိုပယ်ချရာ၌။ ပုညမ္ပိ၊ ကုသိုလ်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

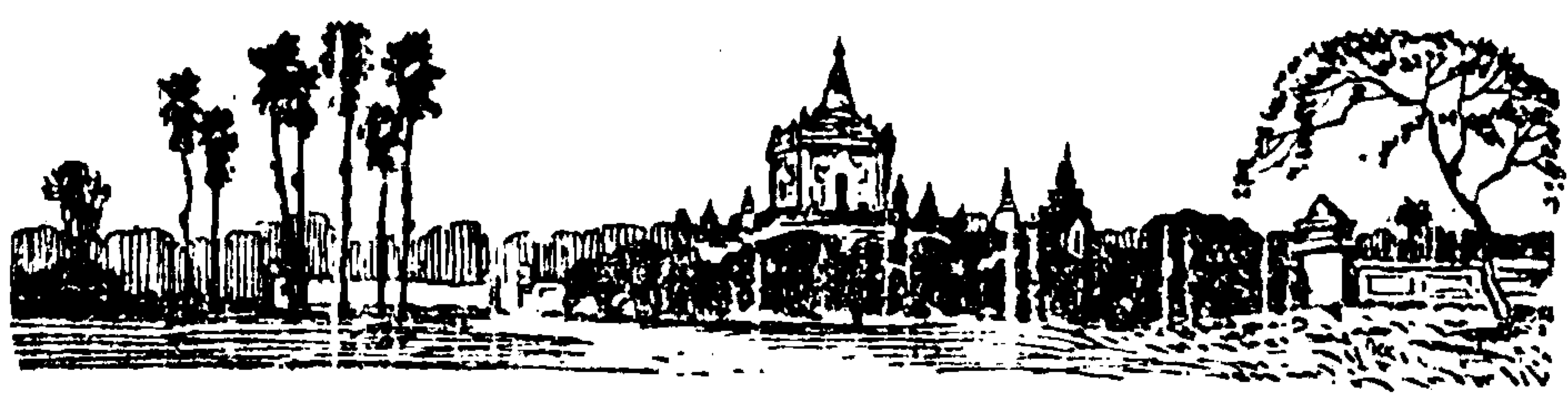
ဤဝါကျဖြင့် ဓာတ်တော်အစစ်ရှိသော ဆင်းတုအိမ်၊ ဘုရားကျောင်း
 ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ဗောဓိပင်ကြီးတွင်တည်ရှိသော အကိုင်အခက်

ကိုပယ်ဖျက်ခြင်းငှာ အပ်ပါ၏။ ဗောဓိပင်ကြီး ပျက်စီးစေတတ်သော မိုး
မွှားရှိသောအကိုင်ဆိုးအခက်ဆိုးများနှင့်ပုပ်ဆွေးသော ဌာနစုကိုလည်း
ဗောဓိပင်ကြီးကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှာအပ်ပါ၏။

ဇီဝကဆရာသည် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ ခြေတော်ကို
ခွဲ၍သုတ်သင်ပေးရာတွင် မဟာပုညကုသိုလ်ထူး ဖြစ်ရသကဲ့သို့ ဗောဓိ
ပင်ကြီး ပွားစီးစည်ပင်ရန် ရည်သန်သောနှလုံးထားဖြင့် မကောင်းသော
အကိုင်အခက်ကို ပယ်ရှားသုတ်သင်ရာတွင်လည်း မဟာပုညကုသိုလ်ကြီး
ရသည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ယူအပ်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာကြီးကို နည်းမှီ၍ ဘုရား၊ ဂူ၊ ကျောင်း
တန်ဆောင်းစသည်ကို ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ရာတွင် အယုတ်အမြတ်ကို သတိ
ထား၍ ပယ်ရှားသင့်သည်ကိုပယ်၊ မပယ်သင့်သည်ကိုမပယ်ဘဲ ပြင်ဆင်
ပြုလုပ်ထိုက်သည်ကို အမြဲဂရုစိုက်အပ်လှပေသည်။

စေတီစသည် အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ

၁၂၇၃-ခု တော်သလင်းလဆန်း ၈-ရက်နေ့

ပြည်မြို့နေ ဝါယကမောင်ရွှေထင် လျှောက်ထားသည်ကို ဖြေဆိုချက်

အသားစားမှုသည် မုချအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်သို့ သက်၊မသက်ကို စိစစ်ရန်တချက်၊ အသားစားမှု၏ အကျိုးအပြစ်ကို စိစစ် ရန် တချက်၊ ဤ နှစ်ချက်သော စိစစ် ရှင်းလင်းခန်းတို့ဖြင့် ကြေလည်ရုံ အမြောက်မျှ ဖြေဆိုပေအံ့။

၁။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇီဝံ ဥဿာဟော ကရဏီယော၊ အတိရေကလာဘော သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တနံ သလာကဘတ္တံ ပဏ္ဍိကံ ဥပေါသထိကံ ပါဠိ ပဒိကံ။ ။

၂။ ပံသုကူလစီဝရံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇီဝံ ဥဿာ ဟော ကရဏီယော၊ အတိရေကလာဘော ခေါမံ ကပ္ပိသိကံ ကော သေယံ၊ ကမ္မလံ သာဏံ ဘင်္ဂံ။ ။

၃။ ရုက္ခမူလ သေနာသနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇီဝံ ဥဿာ ဟော ကရဏီယော၊ အတိရေကလာဘော ဝိဟာရော အခုယော ဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္ပိယံ ဂူဟာ။ ။

၄။ ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇီဝံ ဥဿာ ဟော ကရဏီယော၊ အတိရေကလာဘော သပ္ပိ နဝနိတံ တေလံ မရ ဖာဏိတန္တိ။ ။

[မဟာဝါပါဠိတော်။]

ဆမ်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ

၁။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ၊ သားလုံး မြင်းခေါင်းဖြင့် ရင်းနှီး၍ရ အပ်သော ဆွမ်းကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ယာပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အကြင်ရဟန်း အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ တေတယာ၊ သင်ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ၊ သိက္ခာပုဒ် တည်းဟူသော အသက်ရှိ သမျှကာလပတ်လုံး။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြု အပ်၏။ အတိရေကလာဘော၊ ပိုလွန်သော လာဘ်လာဘရရှိပါမူကား။ သံဃဘတ္တံ၊ သံဃာ အားလုံး သိမ်းရုံးလှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းကို၎င်း။

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိ

ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ၊ ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော ဆွမ်းကို၎င်း။ နိမန္တနံ၊ ပင့်ဘိတ်
လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းကို၎င်း။ သလာကဘတ္တံ၊ စာရေးတံချ၍ လှူဒါန်း
အပ်သော ဆွမ်းကို၎င်း။ ပက္ခိကံ၊ လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌ လှူဒါန်း
အပ်သော ဆွမ်းကို၎င်း။ ဥပေါသထိကံ၊ ဥပုသ်နေ့၌ လှူဒါန်းအပ်သော
ဆွမ်းကို၎င်း။ ပါဠိပဒိကံ၊ အထွက်တရက်နေ့၌ လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်း
ကို၎င်း။ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။

သင်္ကန်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ

၂။ ပံသုကုလစီဝရံ၊ မြေမှုန့်အလိမ်းလိမ်းကပ်သော ပံသုကုသင်္ကန်း
ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ယာပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အကြင် ရဟန်းအဖြစ်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ တေတယာ၊ သင်ပဉ္စင်းသစ်
သည်။ ယာဝဇီဝံ၊ သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော အသက်တည်နေသမျှ ကာလ
ပတ်လုံး။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။
အတိရေကလာဘော၊ ပိုလွန်ပေါများ-လာဘ်လာဘရရှိပါမူကား။ ခေါမံ၊
ခေါမတိုင်းမှဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၎င်း။ ကပ္ပါသိကံ၊ ဝါချည်သင်္ကန်းကို
၎င်း။ ကောသေယံ၊ ပိုးချည်သင်္ကန်းကို၎င်း။ ကမ္မလံ၊ သားမွေးဖြင့် ယက်
အပ်သော သင်္ကန်းကို၎င်း။ သာဏံ၊ ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ယက်အပ်သော
သင်္ကန်းကို၎င်း။ ဘင်္ဂံ၊ ငါးပါးစုံရောယှက်၍ ယက်အပ်သော သင်္ကန်းကို
၎င်း။ ဝါ၊ ဘန်ချည်ဖြင့်ယက်အပ်သော သင်္ကန်းကို၎င်း။ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊
သုံးဆောင်အပ်၏။

ကျောင်းကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ

၃။ ရုက္ခမူလသေနာသနံ၊ သစ်ပင်ရင်းတည်းဟူသော ကျောင်းကို။
နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ယာပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အကြင်ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ တေတယာ၊ သင်ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာ
ဝဇီဝံ၊ သိက္ခာပုဒ် တည်းဟူသော အသက်တည်ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။
ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။ အတိရေကလာ
ဘော၊ ပိုလွန်သောလာဘ်လာဘရရှိပါမူကား။ ဝိဟာရော၊ နှစ်ဘက်ရပ်
မိုးသောကျောင်းကို၎င်း။ အဗုယောဂေါ၊ တဘက်ရပ်မိုးသောကျောင်း

ကို၎င်း။ ပါသားဒေါ။ ပြာသာဒ်ရှည်ကို၎င်း။ ဟမ္မိယံ၊ ပြာသာဒ်ဦး ပြည်းကို
၎င်း။ ဂူဟာ၊ ဂူလိုက်ကို၎င်း၊ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။

ဆေးကိုခွင့်ပြုတော်မူပုံ

၄။ ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ၊ နွားကျင်ပုပ်ဖြင့် ထုံအပ်သောရှစ်ရှားသီး
ဆေးကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ယာပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အကြင်ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ တိုရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌။ တေ-တယာ၊ သင်ပဉ္စင်းသစ်
သည်။ ယာဝဇီဝံ၊ သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော အသက်တည်ရှိသမျှ ကာလ
ပတ်လုံး။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏိယော၊ ပြုအပ်၏။
အတိရေကလာဘော၊ ပိုလွန်သောလာဘ်လာဘ ရရှိခဲ့ပါမူကား။ သပ္ပိ၊
ထောပတ်ကို၎င်း။ နဝနိတံ၊ ဆီဦးကို၎င်း။ တေလံ၊ ဆီကို၎င်း။ မဇုပျားရည်
ကို၎င်း။ ဖာဏိတံ၊ တင်လှဲကို၎င်း။ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။

အပိုအလွန်လာဘ်နှင့် တကွခွင့်ပြုတော်မူပုံ

ဤပါဠိတော်ကြီးဖြင့် တအိမ်တလုပ်သားလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ရင်းနှီး၍
ရအပ်သော ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း၊ မြေမှုန့်အလိမ်းအလိမ်း ကပ်သော
ပံသုကုသင်္ကန်း၊ သစ်ပင်ရင်းတည်းဟူသော ရုက္ခမူကျောင်း၊ နွားကျင်ပုပ်
ဖြင့် ထုံအပ်သော ရှစ်ရှားသီးဆေး၊ ဤလေးပါးသော ပစ္စည်းတို့ကို
ရဟန်းတို့ မှီတင်းမျှတရန်အလို့ငှါ လက်မွန်မဆွ ပဌမဦးတည်ထား၍
မြတ်စွာဘုရားကြီး ခွင့်ပြုတော်မူပေ၏။ ထို့နောက်တဘန့်—

- (၁) သံဃာအားလုံးကို သိမ်းရုံး၍ လှူဒါန်းအပ်သောဆွမ်း၊
- (၂) ရည်ညွှန်းပိုင်းခြား၍ လှူဒါန်းအပ်သော ဥဒ္ဒေသဆွမ်း၊
- (၃) သီးခြားပင့်ဘိတ်၍ လှူဒါန်းအပ်သော နိမန္တနဆွမ်း၊
- (၄) စာရေးတံဖြင့် လှူဒါန်းအပ်သော သလာကဆွမ်း၊
- (၅) လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခတို့၌ လှူဒါန်းအပ်သော ပက္ခိက
ဆွမ်း၊
- (၆) စာတုဒ္ဒသီ၊ ပန္နရသီဥပုသ်နေ့တို့၌ လှူဒါန်းအပ်သော ဥပေါ
သထိကဆွမ်း၊

(၇) အထွက်တရက်နေ့၌ လှူဒါန်းအပ်သော ပါဠိပဒိကဆွမ်း-
ဟူ၍ အတိရေကဆွမ်းခုနစ်မျိုး။

သင်္ကန်းပစ္စည်း၌-

(၁) ခေါမတိုင်းမှဖြစ်သောသင်္ကန်း၊

(၂) ဝါချဉ်သင်္ကန်း၊

(၃) ပိုးချည်သင်္ကန်း၊

(၄) ကမ္ဘလာသင်္ကန်း၊

(၅) ပိုက်ဆံလျှော်သင်္ကန်း၊

(၆) ငါးပါးစုံရောယှက်၍ ယက်အပ်သော သင်္ကန်း-

ဟူ၍ အတိရေက သင်္ကန်းခြောက်မျိုး။

ကျောင်းပစ္စည်း၌-

(၁) ၂-ဘက်ရပ်မိုးသောကျောင်း၊

(၂) တဘက်ရပ်မိုးသောကျောင်း၊

(၃) ပြာသာဒ်ရှည်၊

(၄) ပြာသာဒ်ဦးပြည်၊

(၅) ဂူလိုဏ်

ဟူ၍ အတိရေက ကျောင်းငါးမျိုး။

ဆေးပစ္စည်း၌-

(၁) ထောပတ်၊

(၂) ဆီဦး၊

(၃) ဆီ၊

(၄) ပျားရည်၊

(၅) တင်လဲ၊

ဟူ၍ အတိရေကဆေးငါးမျိုး၊ ဤသို့အားဖြင့် များပြားပိုလွန်သော
အတိရေက လာဘ်တို့ကိုလည်း နောက်ထပ်တဘက်ခွင့်ပြုတော်မူပြန်၏။

ခွင့်ပြုတော်မူလိုရင်း ပစ္စည်း- ၄-ပါး

ရှေးဦးစွာ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးနှင့် တဘက်
နောက်ထပ် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အတိရေက လာဘ်တည်းဟူသော
ပစ္စည်းလေးပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကြီး ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အနု

ညာတပစ္စည်းအနေအားဖြင့်တူကြ၏။ သို့ရာတွင်ရှေးဦးစွာခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကိုသာ ခွင့်ပြုတော်မူလိုရင်းအမှန်ဖြစ်၏။ သို့ခွင့်ပြုသော် အတိရေက လာဘ်တည်းဟူသော ပစ္စည်းလေးပါး ကိုမူကား မြတ်စွာဘုရားကြီး ခွင့်ပြုတော်မူလိုရင်းမဟုတ်ပေ။ သာသနာတော်ထမ်းအမျိုးမျိုးသောရဟန်းတို့၏အလိုသို့ လိုက်လျော့ညွှာတော်မူ၍သာ ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူရသည်ဖြစ်၏။

ထိုစကားသည်မှန်၏။ ရှေးဦးစွာခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည် ပံ့သုကုရတင်၊ ပတ္တပိုဏ်ရတင်၊ သပဒါနစာရိကရတင်၊ ရုက္ခမူရတင်ဟုဆိုအပ်သော အလွန်မြင့်မြတ်သော ပဋိပတ်တရားတို့ကို ပြီးပြည့်စေနိုင်သော ဂုဏ်အထူးရှိသောပစ္စည်းများဖြစ်ကြ၏။ အဘိုးနည်းသဖြင့် ရလွယ်သောပစ္စည်းများဖြစ်သောကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝနှင့်စပ်လျဉ်းသော ကုလဒူသန၊ အနေသနမူကြီးများကို တားဆီးကွယ်ကာ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းရင်းကော်မနှစ်ဖြစ်ကြ၏။

အတိရေက လာဘ်တည်းဟူသော ပစ္စည်းအထူးအမွန်တို့မှာ မူကား ရတင်ပဋိပတ် အကျင့်မြတ်တို့နှင့်လည်း ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ကြီးများသာဖြစ်ကြ၏။ မိစ္ဆာဇီဝနှင့် စပ်လျဉ်းသော ကုလဒူသန၊ အနေသနစသောအမှုကြီး၊ မြတ်စွာဘုရား စက်ဆုပ်တော်မူအပ်သော ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌအမှုကြီးများနှင့်လည်း အလွန်နီးစပ်လျက်ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သောအကျိုးအပြစ်တို့ကို စင်စစ်မြင်တော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် အပြစ်ကင်းသော ပိဏ္ဍိယာလောပဆွမ်း၊ ပံ့သုကုသင်္ကန်း၊ ရုက္ခမူကျောင်း၊ ပူတိမုတ္တဆေးဟူ၍ ဤလေးပါးသောပစ္စည်းတို့ကိုသာ ခွင့်ပြုတော်မူလိုရင်း အမှန်ဖြစ်၏ဟု မှတ်ယူအပ်၏။

ထို့ကြောင့် နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌-

၁။ “အထခေါအယသ္မာ မဟာကဿံပေါ ယေနိ ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿံပံ ဘဂဝါ ဧတ ဒဝေါစ ဇိဇ္ဈောသိ ဒါနိ တံ ကဿပ ဂရုကာနိ စ တေ ဣမာ သာဏာနိ ပံသုကုလာနိ နိဗ္ဗသနာနိ၊ တသ္မာတိဟ တံ ကဿပ ဂဟပတာနိစေဝ စိဝရာနိ ဓာရေဟိ၊ နိမန္တနာနိစ ဘုဇ္ဇာဟိ၊ မမ စ သန္တိ ဧက ဝိဟရာဟိတိ။”

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိ

၂။ အဟံခေါ ဘန္တေ ဒိဃရတ္တံ အာရညိကောစေ အာရညိကတ္တဿ
 စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကောစေ ပိဏ္ဍပါတိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံ
 ဝါဒိ၊ ပံသုကူလိကောစေ ပံသုကူလိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ တေစိ
 ဝရိကောစေ တေစိဝရိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ အပ္ပိစ္ဆောစေ
 အပ္ပိစ္ဆတဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ သန္တုဋ္ဌောစေ သန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏံ
 ဝါဒိ၊ ပဝိဝိတ္တောစေ ပဝိဝိတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ အသံသဋ္ဌော
 စေ အသံသဂ္ဂဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ အာရဒ္ဒဝိရိယောစေ ဝိရိယာ
 ရမ္ဘဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိတိ။

၃။ ကိမ္ပန တံ ကဿပ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဒိဃရတ္တံ အာရ
 ညိကောစေ အာရညိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ ဧဝံပေယျာလော၊
 ပိဏ္ဍပါတိကောစေ၊ ပံသုကူလိကောစေ၊ တေစိဝရိကောစေ၊
 အပ္ပိစ္ဆောစေ၊ သန္တုဋ္ဌောစေ၊ ပဝိဝိတ္တောစေ၊ အသံသဋ္ဌောစေ၊
 အာရဒ္ဒဝိရိယောစေ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိတိ။

၄။ ဒွေ ခွါဟံ ဘန္တေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဒိဃရတ္တံ အာရ
 ညိကောစေ အာရညိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတိကော
 စေ၊ ပံသုကူလိကောစေ၊ တေစိဝရိကောစေ၊ အပ္ပိစ္ဆောစေ၊
 သန္တုဋ္ဌောစေ၊ ပဝိဝိတ္တောစေ၊ အသံသဋ္ဌောစေ၊ အာရဒ္ဒဝိရိယော
 စေ၊ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ၊ အတ္တံနောစ ဒိဋ္ဌမ္ပဿသုခဝိဟာရံ
 သမ္ပဿမာနော ပစ္စိမဉ္စ ဇနတံ အနုကမ္ပမာနော အပ္ပေဝနာမ
 ပစ္စိမာဇနတာဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ယေ ကိရ တေ အဟေ
 သံ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသာဝကာ၊ ယေ ဒိဃရတ္တံ အာရညိကောစေ အဟေ
 သံ၊ အာရညိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိနော။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတိကောစေ အဟေ
 သံ၊ ပံသုကူလိကောစေ အဟေသံ၊ တေစိဝရိကောစေ အဟေသံ၊
 အပ္ပိစ္ဆောစေ အဟေသံ၊ သန္တုဋ္ဌောစေ အဟေသံ၊ ပဝိဝိတ္တောစေ
 အဟေသံ၊ အသံသဋ္ဌောစေ အဟေသံ၊ အာရဒ္ဒဝိရိယောစေ အဟေ
 သံ၊ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိနောတိ၊ တေတဒတ္ထာယပဋိပဇ္ဇိ-
 သန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။

၅။ ဣမေ ခွါဟံ ဘန္တေ ဒွေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဒိဃရတ္တံ
 အာရညိကောစေ အာရညိကတ္တဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိ။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတိ
 ကောစေ၊ ပံသုကူလိကောစေ၊ တေစိဝရိကောစေ၊ အပ္ပိစ္ဆော
 စေ၊ သန္တုဋ္ဌောစေ၊ ပဝိဝိတ္တောစေ၊ အသံသဋ္ဌောစေ၊ အာရဒ္ဒ
 ဝိရိယောစေ၊ အာရဒ္ဒဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝဏ္ဏံဝါဒိတိ။

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ

၆။ သာဓု သာဓု ကဿိပ ဗဟုဇနဟိတာယ ကိရ တံ ကဿိပ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တသ္မာတိဟ တံ ကဿပ သာဏာနိစေဝ ပံသုကုလာနိ ဓာရေဟိ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပိဏ္ဍာယ စ စရာဟိ၊ အရညေစ ဝိဟရာဟိတိ”။

အနက်

၁။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာမဟာကဿပေါ၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ ငါယေ-ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုဘုရားရှိတော်မူရာ အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်လေ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို။ အဘိဝါ ဒေတွာ၊ ရှိသေစွာ ရှိခိုးဦး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ နိသိန္ဒူခေါ၊ ထိုင်နေပြီးသော။ အာယသ္မန္တမဟာကဿပံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ကိ အဝေါစ၊ အဘယ်ကဲ့သို့မိန့်တော်မူသနည်း။ ကဿပ၊ ချစ်သားကဿပ။ တံ၊ သင်သည်။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဇိဏ္ဏော၊ အိုမင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ တေ၊ သင်၏။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသောဝတ်ရုံခြင်းရှိကုန်သော၊ သာဏာနိ၊ ပိုက်ဆံလျော်ဖြင့် ယက်အပ်ကုန်သော။ ဣမာနိ ပံသုကုလာနိ၊ ဤပံသုကုသင်္ကန်းတို့သည်။ ဂရုကာနိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းလှကုန်၏။ ကဿပ၊ ချစ်သားကဿပ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ တံ၊ သင်သည်။ ဂဟပတာနိ၊ ဒါယကာတို့လှူဒါန်းအပ်ကုန်သော။ စိဝရာနိစေဝ၊ သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ ဆောင်ပါတော့လော့။ နိမန္တနာနိစ၊ ဒါယကာတို့ပင့်ဘိတ်လှူဒါန်းအပ်သောဆွမ်းတို့ကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇာဟိ၊ သုံးဆောင်ပါတော့လော့။ မမစ၊ ငါဘုရား၏လည်း။ သန္တိကေ၊ ထံတော်ပါး၌။ ဝိဟရာဟိ၊ နေပါတော့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၂။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာနေညဉ့်ပတ်လုံး။ အာရညိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တော၌နေပါ၏။ အာရညိကတ္တဿစ၊ တောနေသောအဖြစ်၏လည်း။

ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုအထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ ပိဏ္ဏပါတိ
 ကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းပိဏ္ဏပါတိစုတင်ကိုဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ ပိဏ္ဏ
 ပါတိကတ္တဿစ၊ ပိဏ္ဏပါတိစုတင်ကိုဆောင်သောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏ
 ဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ ပံသုကု
 လိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းပံသုကုစုတင်ကို ဆောင်လေ့ရှိပါ၏။
 ပံသုကုလိကတ္တဿစ၊ ပံသုကုစုတင်ဆောင်သောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ တေစိဝရိကောစေဝ၊
 ကိုယ်တိုင်လည်း တိစိဝရိကံစုတင်ကိုဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ တေစိဝရိကတ္တ
 ဿစ၊ တိစိဝရိကံ၏စုတင်ကိုဆောင်သောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုအထူးပြောလေ့ရှိပါ၏။ အပ္ပိစ္ဆောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း
 နည်းသောအလိုရှိပါ၏။ အပ္ပိစ္ဆ တာယစ၊ အလိုနည်းသောအဖြစ်၏လည်း။
 ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ သန္တု
 ဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းရောင့်ရဲလွယ်ပါ၏။ သန္တုဋ္ဌိယာစ၊ ရောင့်ရဲ
 လွယ်ခြင်း၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အထူးပြောဟော
 လေ့ရှိပါ၏။ ပဝိဝိတ္တောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဖော်မှ
 ဆိတ်ကင်းပါ၏။ ပဝိဝေကဿစ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဖော်မှ
 ဆိတ်ခြင်း၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အထူးပြော
 ဟောလေ့ရှိပါ၏။ အသံသဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းလူရှင်တို့နှင့်မရော
 နှောပါ။ အသံသဂ္ဂဿစ၊ လူရှင်တို့နှင့်မရောယှက်မှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယောစေဝ၊
 ကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိပါ၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ
 ရမ္ဘံဿစ၊ ဝီရိယကိုအားထုတ်မှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
 အထူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

၃။ ကဿပ၊ ချစ်သားကဿပ။ တံ၊ သင်သည်။ ကိမ္ပနအတ္ထဝသံ၊
 အဘယ်သို့သောအကျိုးထူးကို။ သမ္ပဿမာနော၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်
 ပါသည်ဖြစ်၍။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်မင်းစွာသောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အာရညိ
 ကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းတောင့်နေပေသနည်း။ အာရညိကတ္တဿစ၊
 တောင့်နေသောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ကျေးဇူးကိုပြောဟောပေ
 သနည်း။ ပိဏ္ဏပါတိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပိဏ္ဏပါတိစုတင်ကို
 ဆောင်ပေသနည်း။ ပိဏ္ဏပါတိကတ္တဿစ၊ ပိဏ္ဏပါတိစုတင်ဆောင်သော

အဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ကျေးဇူးကိုပြောဟောလေ့ရှိပေသနည်း။ ပံသုကုလိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပံသုကုရတင်ကို ဆောင်လေသနည်း။ ပံသုကုလိကတ္တဿစ၊ ပံသုကုရတင်ကိုဆောင်သောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဟောပေသနည်း။ တိစိဝရိကောစေဝ၊ တိစိဝရိက်ရတင်ကို ဆောင်ပေသနည်း။ တေစိဝရိကတ္တဿစ၊ တိစိဝရိက်ရတင်ကို ဆောင်သောအဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဟောလေ့ရှိပေသနည်း။ အပ္ပိစ္ဆောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း နည်းသောအလို ရှိပေသနည်း။ သန္တုဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ရောင့်ရဲလွယ် ပေသနည်း။ ပဝိဝိတ္တောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဘော်မှ ဆိတ်ကင်းပေသနည်း။ အသံသဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လူရှင်တို့နှင့် မရောနှောပေသနည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်အပ်သောဝီရိယရှိပေသနည်း။ ဝီရိယာရမ္ဘဿစ၊ ဝီရိယကို အားထုတ်မှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဟောလေ့ ရှိပေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၄။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒိဋ္ဌမ္မသုခဝိဟာရံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းကို။ သမ္ပဿမာနောစ၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ ပစ္စိမံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဇနတံစ၊ ရှင်လူအများကို။ အနုကမ္မမာနောစ၊ အစဉ်သနားသည် ဖြစ်၍၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အတ္တဝသေ၊ အကျိုးထူးတို့ကို။ သမ္ပဿမာနော၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မင်းစွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အာရညိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တော၌ နေပါ၏။ အာရညိကတ္တဿစ၊ တောနေသော အဖြစ်၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးပြောဟောလေ့ရှိပါ၏။ ပိဏ္ဏပပါတိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပိဏ္ဏပပါတ်ရတင်ကိုဆောင်ပါ၏။ ပံသုကုလိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပံသုကုရတင်ဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ တေစိဝရိကောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တိစိဝရိက်ရတင်ဆောင်ပါ၏။ အပ္ပိစ္ဆောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း နည်းသောအလိုရှိပါ၏။ သန္တုဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ရောင့်ရဲလွယ်ပါ၏။ ပဝိဝိတ္တောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဘော်မှ ဆိတ်ကင်းပါ၏။ အသံသဋ္ဌောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဘော်တို့နှင့် မရောနှောပါ။ အာရဒ္ဓဝီရိယောစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်သော ဝီရိယ

ရှိပါ၏။ ဝိရိယာရမ္ဘဿစ၊ ဝိရိယကို အားထုတ်မှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဟောလေ့ ရှိပါ၏။

ပုစ္ဆိမာ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဇနတာ၊ ရှင်လူအပေါင်းတို့သည်။
ယေတေဗုဒ္ဓါနု ဗုဒ္ဓသာဝကာ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရား တပည့်သာဝကတို့
သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတပည့်သားတို့သည်။
ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အာရညိကောစေဝ၊ ကိုယ်
တိုင်လည်း တော၌နေကြကုန်သည် လည်းကောင်း။ အာရညိကတ္တဿစ၊
တော၌နေမှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီနောစ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အတူးပြောဟော
လေ့ ရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ ပိဏ္ဍပိ
တိကာ စေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပိဏ္ဍပိတ်ခုတ်ကို ဆောင်ကြကုန်သည်
လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ ပံသုကုလိကာစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်
လည်း ပံသုကုခုတ်ကို ဆောင်ကုန်သည်လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်
ပြီတဲ့။ တေစိဝရိကာစေဝ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တိစိဝရိက်သင်္ကန်းကို ဆောင်
ကုန်သည်လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ အပ္ပိစ္ဆာစေဝ၊ နည်း
သော အလိုရှိကုန်သည်လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ သန္တုဋ္ဌာ
စေဝ၊ ရောင့်ရဲလွယ် ကုန်သည်လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ ပဝိ
ဝိတ္တာစေဝ၊ အပေါင်းအဘော်မှ ဆိတ်ကင်းကုန်သည်လည်း။ အဟေသံ
ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ အသံသဋ္ဌာစေဝ၊ အပေါင်းအဘော်တို့နှင့် မရော
နှောကုန်သည်လည်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ အာရဒ္ဓဝိရိယာစေဝ၊
အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဝိရိယာရမ္ဘဿ၊
ဝိရိယကို အားထုတ်မှု၏။ ဝဏ္ဏဝါဒီနောစ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဟော
လေ့ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ အဟေသံကိရ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီတဲ့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ မနသိကတ္တာ၊ နှလုံးပိုက်ကြကုန်၍။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့။
အပ္ပေဝနာမ အာပဇ္ဇေယျံ၊ ရောက်မှုလည်း ရောက်ကြကုန်ရာပါ၏။
တေ၊ ထိုနောင်လာနောက်သားတပည့်များတို့သည်။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုခုတ်
ပင်ပတ်အကျိုးငှါ။ ပဋိပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ကျင့်ကြံကြိုးစားအားထုတ်ကြပါကုန်
လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုကျင့်ကြံကြိုးစား ရှင်လူအများတို့အား။ တံ၊ ထိုကျင့်ကြံ
အားထုတ်မှုသည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မင်းစွာသောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊
ပွားစီးခြင်း ငှါလည်းကောင်း။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါလည်းကောင်း။
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။

အသားစားပုစ္ဆာ အဆုံးအဖြတ်

၅။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဣမေအတ္ထဝသေ၊ ဤအကျိုးထူးတို့ကို။ သမ္ပဿမာနော၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မင်းစွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး၊ အာရညိကောစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တော၌နေပါ၏။ အာရညိ ကတ္တဿစ၊ တောနေမှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးပြော ဟောလေ့ရှိပါ၏။ ပိဏ္ဏပပါတိကောစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပိဏ္ဏပပါတိရတင် ကိုဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ ပံသုကုလိကောစေတိ၊ ပံသုကုရတင်ကိုလည်း ဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ တေစိဝရိကောစေတိ၊ တိစိဝရိက်ရတင် ကိုလည်း ဆောင်လေ့ရှိပါ၏။ အပ္ပိစ္ဆောစေတိ၊ နည်းသောအလိုလည်း ရှိပါ၏။ သန္တုဋ္ဌောစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ရောင့်ရဲလွယ်ပါ၏။ ပဝိဝိတ္တောစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အပေါင်းအဘော်မှ ဆိတ်ကင်းပါ၏။ အသံသဂ္ဂေါစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ရှင်လူတို့နှင့် မရောနှောပါ။ အာရဒ္ဓဝီရိယောစေတိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်သောဝီရိယရှိပါ၏။ ဝီရိယာရမ္ဘဿစ၊ ဝီရိယ ကို အားထုတ်မှု၏လည်း။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးပြော ဟောလေ့ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ နားတော်လျှောက်၏။

၆။ ကဿပ၊ ကဿပ။ သာဓုသာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ ကဿပ၊ ကဿပ။ ထွံ၊ သင်သည်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များစွာသော နောင်လာနောက်သား လူအများတို့ပွားစီးခြင်းအကျိုးငှါ။ လောကာနု ကမ္ဘာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို အစဉ်သနားခြင်းငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နောကိရ၊ ကျင့်ကြံပါပေသည်တကား။ ကဿပ၊ ကဿပ။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ တံ၊ သင် သည်။ သာဏာနိ၊ ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ယက်အပ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသော။ ပံသုကုလာနိစေတိ၊ ပံသုကုသက်န်းတို့ကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ ဆောင်ပါလေလော့။ ပိဏ္ဏာယစ၊ တအိမ် တလုပ်သော ဆွမ်းအလို့ ငှါလည်း။ စရာဟိ၊ လှည့်လည်ပါလေလော့။ အရညေစ၊ တောကျောင်း တောင်ကျောင်း ၌လည်း။ ဝိဟရာဟိ၊ နေပါလေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ပင့်ဘိတ်၍လူသော ဆွမ်းစသည်ကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း

ဤပါဠိတော်ကြီး၏ အဓိပ္ပါယ်ကား- မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ဆည်းကပ်လာသော အိုမင်းသော အသက်အရွယ်ရှိသော ရှင်မဟာ ကဿပ မထေရ်ကို မြင်တော်မူလေသည်ရှိသော် မဟာကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကြီးအား ဤသို့သောအကြံ ဖြစ်တော်မူလေ၏။
 ဖြစ်ပုံကား- ရုတင်ပဋိပတ် အကျင့်တို့သည် လွန်စွာကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းလှသဖြင့် ကာယိကဒုက္ခ အတန်တန်ကို သည်းခံနိုင်သော သဒ္ဓါ၊ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယအစွမ်း အလွန် ထက်မြက်သော သူတို့သည်သာ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြပေရာ၏။ သဒ္ဓါ၊ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယအစွမ်းအန့် ထက်သန်သောသူဖြစ်လင့်ကစား အရွယ်အားဖြင့် အိုမင်းရင့်ရော်သောအခါ ဇရာဒုဗ္ဗလဖြစ်၍ တောနေခြင်း၊ ပံသုကုဆောင်ခြင်း၊ ဆွမ်းခံမှုကြီးတို့ကို အမြဲပြုစုနိုင်ခြင်းငှါ လွန်စွာ ခဲယဉ်းကြပေ လတ္တံ့ဟု ကရုဏာ လှုံ့ဆော် အကြံတော်ဖြစ်လတ်၍ ရှင်မဟာ ကဿပမထေရ်ကြီးအား ဤသို့မိန့်တော်မူပေ၏။

“ချစ်သား ကဿပ..... သင်သည် ယခုအခါ အသက်အရွယ်ကြီးရင့် ဇရာမီးသင့်ခဲ့ပြီ။ သင်ယခု ဝတ်ရုံအပ်သော ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ယက်အပ်သော ပံသုကုသင်္ကန်းတို့သည်လည်း အထပ်ထပ် အလွှာလွှာ စပ်ဖါချုပ်လုပ်ရသောကြောင့် အလွန်ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းလှကုန်၏။ ဇရာဒုဗ္ဗလ အရွယ်ကျသောသူများ ဝတ်ရုံခြင်းငှါ လွန်စွာခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် ပံသုကုသင်္ကန်းတို့ကိုစွန့်ပစ်၍ ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော ဂဟပတိ သင်္ကန်းတို့ကိုသာ သုံးဆောင် ပါတော့လော့။ ပိဏ္ဏပါတ်ရုတင်မှုကြီးသည်လည်း ကျန်းခံ့သော ဣရိယာပုထ် ရှိသောသူတို့သာ ပြုစွမ်းနိုင်သော အမှုကြီးဖြစ်ပေရာ၏။ သင်ကဲ့သို့အရွယ်ကြီးရင့်သော သူတို့မှာမူကား နေ့စဉ် မပြတ် ဆွမ်းရပ် လှည့်လည်ခြင်းငှါ လွန်စွာ ခဲယဉ်းကြချေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းခံမှုကိုထား၍ ပင့်ဘိတ်ရာရာဒါယကာတို့၏ဆွမ်း၊ နိမန္တနဆွမ်းတို့ကိုပင် သုံးဆောင်ပါလော့”။

“ချစ်သားကဿပ..... အရညကင်ရုတင်မှုကြီးမည်သည်လည်း မျှတ ခိုင်ခံ့သော ဣရိယာပုထ် ရှိသဖြင့် ပြုစုသူ တပည့် တပန်း ရဟန်းသာမဏေတို့နှင့်ကင်း၍ တယောက်ချင်း နေစွမ်းနိုင်သော

ကာယဗလရှိသောသူတို့သာ နေနိုင်ရာသော အမှုကြီးဖြစ်၏။ သင်ကဲ့သို့ အရွယ်ကြီးရင့်သော သူတို့မှာမူကား နေ့နေ့ညည ပြုစုသူ တပည့်တပန်း ရဟန်းသာမဏေတို့နှင့် မကွေမကွာနေမှသာ သင့်လျော်သော အရွယ်ဖြစ်၍ တပည့်တပန်း ရဟန်းရှင်လူတို့နေထိုင်ရာဖြစ်သော ငါဘုရားနှင့်နီးပါးသော ဂါမန္တကျောင်း၌ပင် နေပါတော့လော့”။

ဤသို့မိန့်တော်မူသည်ကား ဒါယကာတို့ ပင့်ဘိတ် လှူဒါန်းအပ်သော နိမန္တနဆွမ်း၊ ဂဟပတိသင်္ကန်း၊ ဂါမန္တကျောင်းတို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူပေ၏။

[ယင်းသို့ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကျ မဟုတ်ဘဲ ရှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်အား သနားဇွဲညှာတော် မူသဖြင့်သာ ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်မှာမူကား တသက်ပတ်လုံးစုတင်ပဋိပတ် အကျင့်မြတ်တို့ဖြင့် နေခြင်းကိုသာ မုချအလိုရှိရင်း ဖြစ်၏။ ဤကား မှတ်ချက်အထူးတည်း။]

ရှင်မဟာကဿပက ဘုရားအလိုတော်ကျပြန်လျှောက်ခြင်း

ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူချက်ကို မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ မဟုတ်ဘဲ သနားဇွဲညှာ ကရုဏာတော်ဖြင့်သာ ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်ပေသည်ဟု သိတော်မူသော ရှင်မဟာကဿပမထေရ်သည် အလိုတော်ကျလျှောက်ထားလိုသည်ဖြစ်၍ “ဘုန်းတော်အစုံ ဂုဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော် မူပေသော မြတ်စွာဘုရား…… အကျွန်ုပ်သည်ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သည်မှစ၍ ဤမျှသော အသက်သို့တိုင်အောင်—

- (၁) တောကျောင်းနေမှု၊
- (၂) ပိဏ္ဍပါတ်ဆွမ်းခံမှု၊
- (၃) ပံသုကူဝတ်ရုံမှု၊
- (၄) တိစီဝရိက်ဆောင်မှု၊
- (၅) အလိုနည်းပါးမှု၊
- (၆) ရောင့်ရဲလွယ်မှု၊
- (၇) အပေါင်းအဘော်မှဆိတ်ကင်း၍နေမှု၊

- (၈) လူဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့နှင့် နှီးနှွယ်ခြင်းကင်းမှု၊
- (၉) သက်စွန့်ကြီးပမ်း ဝီရိယအစွမ်းထုတ်မှု—

တို့ကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အစဉ်အမြဲ အားခဲသမှု ပြုစုထမ်းရွက် ခဲ့လှပါပြီ။ အစဉ်သဲမဲအားခဲသဖြင့် အမြဲထမ်းရွက်ကျင့်ဆောင်သောပဋိပတ် ဂုဏ်ထူး အကျိုးကျေးဇူးတို့ကိုလည်း ချီးကျူးပြောဆိုလေ့အမြဲရှိပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရှည်လျားစွာကျင့်ကြံမြဲချီးမွမ်းမြဲဖြစ်သော ကျင့်ဝတ် ပဋိပတ်ကြီးတို့ကို ယခုအခါမှပယ်ဖျက်ခြင်းငှါမလျော်နိုင်ဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်တင်လေ၏။

ခြိုးခြံခြင်းအကျိုး ၂-ပါး

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကြီးသည်—

“ချစ်သားကဿပ.....သင်သည် အဘယ်သို့သော အကျိုး ကျေးဇူးကို အထူးမြော်မြင်သဖြင့် ဓုတင်ပဋိပတ်အကျင့်မြတ်တို့ကို အမြဲကျင့်ဆောင်ပေသနည်း၊ တပါးသောရဟန်းတို့ ကျင့်ဆောင် မှုကိုလည်း အမြဲချီးကျူးပေသနည်း”။

ဟု မေးတော်မူလေရာ—

- (၁) “ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား..... မြို့ရွာ နီးစပ်သောကျောင်းကန်, ဒါယကာတို့ ဘိတ်မန်အပ်သော နိမန္တနဆွမ်း, ဂဟပတိသင်္ကန်းတည်းဟူသော ပစ္စည်းရပ် တို့သည် ကုလပလိဗောဓ, အာဝါသပလိဗောဓအစရှိသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကြီးတို့နှင့် အလွန်နှီးနှွယ်စပ်ဆက် လေရကား မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ချမ်းသာစွာ နေနိုင် ကြောင်းဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကိုပင် နှောင့်ယှက်ပေရာ၏။

လူနှင့်ဝေးသောတောကျောင်း, တောင်ကျောင်း, သလုံး မြင်းခေါင်းဖြင့် ရသောဆွမ်း, ပံ့သုကုသင်္ကန်းတို့သည်ကား ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သော ပလိဗောဓမှုကြီးတို့နှင့် အလွမ်းအကမ်းအလွန် ကင်းလွတ် ဝေးကွာသော ပစ္စည်းများဖြစ်လေရကား ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ

တည်းဟူသော ဖလသမာပတ်ချမ်းသာ၏ ခိုင်လုံစွာသော အထောက်အပံ့ကြီးများအမှန်ဖြစ်ပါ၏။ ယင်းသို့ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရမျက်မှောက်ဘဝ၌ချမ်းသာစွာနေခြင်းတည်းဟူသော ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကြီးကိုလည်း မြော်မြင်မိပါသည်။

(၂) ထိုမှတစ်ပါးလည်း နောင်လာနောက်သား ရဟန်းများတို့ သည်လည်း ရှေ့သွားဦးဆောင်ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆည်းပူးဖြည့်ကျင့်ပုံနည်းနာကို ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ အစဉ်လိုက် သောအားဖြင့် ပစ္စည်းလေးပါး၌ လျှပ်ပေါ်ခြင်း-စာပလျ၊ ကုဟန၊ လပန၊ သမန္တဇပုနအစရှိသော မိစ္ဆာဇီဝမှုတို့ကို ဝေးဝေးကြီးပယ်ကြဉ်၍ဖြူစင်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသောပစ္စည်း လေးပါးတို့ကိုသာ သုံးဆောင်မှီတင်းရောင့်ရဲခြင်းဖြင့် ရှည်မြင့် စွာ ချမ်းသာသုခ ရကြပေလတ္တံ့။ ယင်းသို့သော အနာဂတ် အကျိုးကိုလည်း မြော်ကိုးမိပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား.....ဤသို့လျှောက်ဆို အပ်ပြီးသော ဖလသမာပတ်ချမ်းသာတည်းဟူသော မိမိ အကျိုး၊ နောင်လာလတ္တံ့သော ရဟန်းတို့၏ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ လိုက်ခြင်းဟူသောသူတစ်ပါးတို့အကျိုး၊ ဤနှစ်ပါးသောအကျိုး တို့ကို မြော်ကိုးရည်ရွယ်သဖြင့် တောနေမှု၊ ဆွမ်းခံမှု၊ ပံသကူ သက်န်းဝတ်ရုံမှုတို့ကို အမြဲကျင့်ကြံအားထုတ်ပါသည်”-

ဟု နားတော်လျှောက်လေလျှင် ယခင်ရှေးဦးပကတူးကပင် တောနေမှု၊ ဆွမ်းခံမှု၊ ပံသကူသက်န်းဝတ်ရုံမှု၊ တိစီဝရိက်ဆောင်မှု၊ အလိုနည်းပါးမှု၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှု၊ အပေါင်းအဘော်မှဆိတ်ကင်း၍ တယောက်ချင်းနေမှု ထိုင်မှု၊ လူဒါယကာ ဒါယိကာမနှင့်နီးနွယ်ခြင်းကင်းမှု၊ သက်စွန့်ကြီးပမ်း ဝီရိယအစွမ်းထုတ်မှုတို့ကို အလိုရှိတော်မူရင်းစွဲဖြစ်၍ “သာဓု၊ သာဓု ကဿပ...သာဓု၊ သာဓု ဟု အကြိမ်ကြိမ် ကောင်းချီးပေးတော်မူလေ သတည်း။

အသားစားမှုခွင့်ပြုခြင်းသည်အလိုတော်ကျမဟုတ်

ဤပါဠိတော်၌ နောက်ဆုံးစကားမြက်ကြားတော်မူရာ အနုမောဒနာ ဝါကျကိုထောက်၍ “ရွာနီးကျောင်းနေမှု၊ နိမန္တနဘတ်ကိုသုံးဆောင်မှု၊

ဂဟပတိသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံတို့၌ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းသည် မုချအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်ဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူသည်မဟုတ်၊ ရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်အား သနားတော်မူခြင်း ပြင်းစွာရှိတော်မူ၍ ခွင့်ပြုတော်မူ ခြင်းဖြစ်သည်”ဟု စင်စစ်ကွဲပြားထူးခြားလှပေသည်။

ဤသို့ဆိုခဲ့သော ကဿပသံယုတ် ပါဠိတော်ကြီးဖြင့် ရှေးဦးစွာအစ ပဋိမဋ္ဌ ခွင့်ပြုအပ်သော ပိဏ္ဍိယာလောပ အစရှိသောပစ္စည်းလေးပါးနှင့် နောက်ထပ်တစ်ခု ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အတိရေက ပစ္စည်းလေးပါး သည် မြတ်စွာဘုရားသခင် ခွင့်ပြုတော်မူသော အနုညာတပစ္စည်းအနေ အားဖြင့် တူကြသော်လည်းသဘောအားဖြင့် မုချမတူနိုင်ချေ၊ ရှေးဦးစွာ သော သလ္လဟုက ပစ္စည်းတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရားသခင် ခွင့်ပြုတော်မူ လိုရင်းအမှန်ဖြစ်၏။

အတိရေကလာဘတည်းဟူသော ပစ္စည်းလေးပါး တို့ကိုမူကား သာသနာတော်ထမ်း အမျိုးမျိုးသောရဟန်းတို့၏အလိုသို့ လိုက်လျော ဝဲညွှာတော်မူ၍သာ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ အားဖြင့်သာသနာအရှည်တည်စေ လိုသဖြင့် သင့်လျော်အောင် မြော်ရှု၍ခွင့်ပြုတော်မူပေရာသတည်း၊ အနု ညာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ကွဲပြားထူးထွေကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ထင်ရှားလှပေ၏။

ထိုသို့မြတ်စွာဘုရားကြီး ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အနုညာတပစ္စည်း လေးပါးသည် အလိုတော်ကျ အနုညာတပစ္စည်း၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ အနုညာတပစ္စည်းဟု နှစ်ထွေကွဲပြားထူးခြားလေသောကြောင့် “မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းဟူသော အစွန်းသုံးပါးမှ ကင်းလွတ်လျှင်အပ်၏” ဟု- ခွင့်ပြုတော်မူသော အနုညာတ အသားစားအမှုသည် စင်စစ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကြီး၏ အလိုတော်ကျ အနုညာတမဟုတ်ချေ၊ ဝေနေယျဇ္ဈာ သယသို့ လိုက်လျောဝဲညွှာတော်မူသောအားဖြင့် ခွင့်ပြုရသော အနုညာတ တမျိုးသာဖြစ်၏။

ချွဲဦးအံ၊ သာသနာထမ်း ရဟန်းတို့မည်သည်မှာ အကယ်၍ အသား စားမှုကို အာပတ်တပ်၍ ပညတ်တော်မူပါလျှင်—

- (၁) မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ ကုန်သည်၊ ဆင်းရဲသားဟူ၍ လေးပါးသော အမျိုးအနွယ်အလာ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့

အသားစားပုစ္ဆာအဆုံးအဖြတ်

ချက်ပြုတ်အပ်ပြီးသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုသာ မှီခိုသုံးဆောင် ရသောကြောင့် သူတပါးကိုမှီ၍ အသက်မွေးမြူရသော ပရဒတ္တ။ ပဇီဝိပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်သည်လည်းတကြောင်း။

- (၂) အမျိုးလေးပါးတို့တွင်လည်း အသားစားမှုမှ ကင်းရှင်းသော အမျိုးကိုမူကား အလွန်ရနိုင်ခဲ့သည်လည်း တကြောင်း။
- (၃) မြို့ရွာသူတို့ လောင်းလှူအပ်သောဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းလျာတို့၌ အသားစမဲဟင်းလျာတို့သည် ပါဝင်ရောယှက်ခြင်းမှ ကင်းပါ လေ၏လော၊ မကင်းပါလေသလော ဟုတွေးတောယုံမှား ချက်ကြီးကို တားဆီးဖျောက်ဖျက်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းလှသည်လည်း တကြောင်း။

ဤသုံးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဣရိယာပထ မျှတနိုင်ရုံသော စင်ကြယ်သော ဆွမ်းခဲဘွယ်၊ ဘောဇဉ်အနည်းငယ်မျှကိုပင် မရနိုင်ရှိကြ လေရာ၏။ အာပတ်ကင်းလွတ်နိုင်သော အစာအာဟာရမျိုးကိုမရသဖြင့် မြင့်မြတ်သောဘဝမှ ဆုံးရှုံးပျက်စီးကြလေကုန်ရာ၏။

အလွန်တွေ့ကြုံခဲလှစွာသော သာသနဓမ္မဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လိဘပွဲတော်ကြီး နှင့် တွေ့ကြုံရပါလျက် ဆွမ်းဘောဇဉ်အတွက်နှင့် ခဲခက်ကျပ်တည်း မှုကြောင့် အလွဲကြီးသွေလွဲကြကုန်၏ဟု အလွန်အလွန် မကင်းနိုင်ရာ မလွဲသာ၊ မဖယ်သာသော အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာထောက်မြှော်၍ အနာဂတံသဉာဏ်တော်ဖြင့် ရှုကြည့်သိမြင်တော်မူသဖြင့် သနားတော် မူလှ၍သာ အသားစားမှု အာပတ်ကို ပညတ်တော်မူချေသည်။ အလို တော်ကျ အဇ္ဈာသယအတိုင်း ခွင့်ပြုတော်မူရသည်မဟုတ်ပေ။

ဝိမတိဝိနောဒုနီဒီကာဘွင့်ပြုချက်

ထိုစကားသည်မှန်၏။ အစွန်းသုံးပါးတည်းဟူသော ခြွင်းချက်လွတ် ကင်းခွင့်မထားမှု၍ အသားစားမှု ဟူသမျှကိုပင် အကယ်၍ ပယ်ရှား တားမြစ်တော်မူချေသော် သာသနာတော်ထမ်းရဟန်း အားလုံးတို့သည် ခန္ဓာပျက်ပြုန်းသေဆုံးသော နေ့သို့တိုင်အောင်ပင် အသားရောယှက်မှုဖြင့် သံသယကင်းလောက်သော ဆွမ်းခဲဘွယ်ကို အဘယ်အခါမှ မသုံးဆောင် ကြရတော့လတ္တံ့။ သံသယကုက္ကုစ္စလှိုင်းတံပိုးလွှမ်းမိုးလျက်သာ တသက်

ပတ်လုံး သုံးဆောင်ကြရလေရာ၏။ သံသယထွေးယှက်၍ တသက်လုံး သုံးဆောင်ခဲ့ပြန်သော် အဘယ်နံရောတခါမှ အသားစားမှု အာပတ် လွတ်လပ်ရာသော အခွင့်မရှိလေရာ။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် အသားစားမှုအားလုံးကို အကယ်၍ သိမ်းရုံး တားမြစ်တော်မူပါလျှင် ဒါယကာတို့နှင့်ကင်းလွတ်၍ စားသောက်နိုင် ခြင်းငှါ ဆန်စပါးအစရှိသည်ကို ကိုယ်တိုင် ခံယူမှု၊ သို့မှီးသိမ်းဆည်းမှု၊ ကျောင်း၌ပင် ကိုယ်တိုင်ချက်ပြုတ်သုံးဆောင်မှုအရပ်ရပ်ကိုလည်း ခွင့်ပြုရ တော့မည်မချွတ်တည်း။ ချက်ရေးပြုတ်ရေးပြုလုပ်ရန်အစေခံကျွန်ယောက်ျား ကျွန်မိန်းမတို့နှင့်တကွ ချက်ခန်း-ပြုတ်ခန်း၏အဆောက်အဦ၊ ဆုံ၊ ကျည် ပွေ့၊ ထမင်းအိုး၊ ဇွန်း၊ ပန်းကန်အစရှိသည်တို့ကိုလည်း သပိတ် ပရိက္ခရာ နှင့်တပါတည်း ထပ်တူ ခံယူ သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ ခွင့်ပြုရတော့မည်သာ မချွတ်တည်း။

ဤသို့ခွင့်ပြုတော်မူပါလျှင်လည်း စားမှုသောက်မှုတည်းဟူသော ဗာ ဟီရကိစ္စတို့ဖြင့်သာ အချိန်အခါကိုလွန်စေသဖြင့် တိတ္ထိတို့နှင့်မခြားမနား အိမ်ရာထောင်သူ လူဂဟဋ္ဌတို့၏အနေအထိုင်မျိုးဖြင့်သာ အချည်းနှီး နေကြရလေရာ၏။ ရဟန်းကိစ္စနှင့်ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်တင်းနေခြင်းကိုအလျှင်း ပင် အခွင့်မရဘဲရှိကြလေရာ၏။ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ တို့နှင့် မလွဲသာမကင်းသာသဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်ထောက်ပံ့ ရသော စားမှု၊ သောက်မှုကြီးသည် နေ့စဉ်အမှုဖြစ်သောကြောင့်သာ အ သားစားမှုကို အလျှင်းမပယ်မူ၍ ကင်းလွတ်ချက်အရေး ခွင့်ပေးတော်မူရ သည်။ မိမိ၏အလိုတော်ကျ သဗ္ဗာသယပြဋ္ဌာန်းသော အသားစားခန်း ခွင့်ပြုချက်သက်သက်ပင် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ၌-

“တ္ထေ စ ဘိက္ခူနံ စတုသု ကုလေသု ပက္ကပိဏ္ဍိယလောပဘော ဇနံနိဿိတတာယ မစ္ဆမံသဘောဇနံ ဝိရဟိတဿစ ကုလဿ ဒုလ္လ ဘတာယ တတ္ထ လဒ္ဓေသု ဘတ္ထဗျဉ္ဇနေသု မစ္ဆမံသ သံသဂ္ဂသင်္ကာယ ဒုန္နိဝါရဏတာယစ ဘိက္ခူ သရိရယာပနမ္ဘိ နသိယာတိ ဘဂဝတာ မစ္ဆမံသံ သဗ္ဗထာ အပဋိက္ခိပိတွာ တီဟိ ကောဋီ ဟိ အပရိသုဒ္ဓမေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။

ယဒိဟိတံဘဂဝါ သဗ္ဗထာပဋိက္ခိပေယျ ဘိက္ခူ မရမာနာပိ မစ္ဆာ ဒိသံသဂ္ဂဝိသင်္ဂီတံ ဘတ္တံ နဘုဇ္ဇေယျ၊ တတော တဏှုလညောဒိ”

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ

ပဋိဂ္ဂဟေတွာ နိဒဟိတွာ သယံ ပစိတွာ ဘုဒ္ဓိတုံ တဒုပကရဏာ ဘူတံ ဒါသိဒါသံ ဥဒုက္ခလမုသလာဒိကဉ္စ ဘိက္ခုနံ ပတ္တာဒိဝိယ အဝဿံ ဂဟေတုံ အနုဇာနိတဗ္ဗံ သိယာတိ တိတ္ထိယာနံဝိယ ဂဟဉ္စ ဝါသော ဧဝ သိယာ၊ န ဘိက္ခုအာဝါသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”။
 ဟု မိန့်၏။

အနက်။ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထိ၊ ဤအရာ၌။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ကုလေသု၊ အမျိုးတို့၌။ ပက္ကပိဏ္ဍိယလောပဘောဇနနိဿိတတာယစ၊ ကျက်ပြီးသော တအိမ်တလုပ်ရှာမှီး၍ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုမှီဝဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မစ္ဆမံသဘောဇနဝိရဟိတဿ၊ ငါးမျိုးသားမျိုးကို စားသောက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်သော။ ကုလဿ၊ အမျိုးကို။ ဒုလ္လဘတာယစ၊ ရဲခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးလေးပါးတို့၌။ လဒ္ဓေသု၊ ရအပ်ကုန်သော။ ဘတ္တဗျဉ္ဇနေသု၊ ဆွမ်းဆွမ်းဟင်းလျာတို့၌။ မစ္ဆမံသသံသဂ္ဂသင်္ကာယ၊ ငါးမျိုးသားမျိုးတို့နှင့် ရောနှောခြင်း၌ တွေးတောယုံမှားဘွယ်ကို။ ဒုန္နိဝါရဏတာယစ၊ တားမြစ်ဖြေဖျောက်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ သရိရယာပနမ္ပိ၊ ကိုယ်၏မျှတခြင်းသည်လည်း။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မစ္ဆမံသံ၊ ငါးမျိုးသားမျိုးကို။ သဗ္ဗထာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ၊ မပယ်မူ၍။ တိဟိကောဋီဟိ၊ အစွန်းသုံးပါးတို့မှ။ အပရိသုဒ္ဓမေဝ၊ မစင်ကြယ်သောအသားကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ၊ ထိုငါးမျိုးသားမျိုးကို။ သဗ္ဗထာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ယဒိပဋိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ပယ်တော်မူငြားအံ့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ မရမာနာပိ၊ သေသည်တိုင်အောင်လည်း။ မစ္ဆာဒိသံသဂ္ဂဝိသင်္ကာတံ၊ ငါးမျိုးအသားမျိုးရောယှက်မှုဖြင့် ယုံမှားကင်းလောက်သော။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ နဘုဉ္ဇေယျ၊ မသုံးဆောင်ကြရလေကုန်ရာ။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ တဏှုလမညာဒိံ၊ ဆန်စပါးအစရှိသည်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အလှူခံ၍။ နိဒဟိတွာ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းကြကုန်၍။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပစိတွာ၊ ချက်ပြုတ်ကြကုန်၍။ ဘုဒ္ဓိတုံစ၊ စားသောက်ခြင်းငှါ၎င်း။ တဒုပကရဏဘူတံ၊ ထိုချက်ပြုတ်ရေး၏အဆောက်အဦဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒါသိဒါသဉ္စ၊ ကျွန်မိန့်မ၊ ကျွန်ယောက်ျားကို၎င်း။

ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ပတ္တာဒိဝိယ၊ သပိတ်အစရှိသောပရိက္ခရာကဲ့သို့။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကေနအမှန်မလွဲ။ ဂဟေတုံ၊ ခံယူသိမ်းပိုက်ခြင်းငှါ။ အနုဇာနိတဗ္ဗံ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုကြောင့်။ တိတ္ထိယာနံဝိယ၊ တိတ္ထိတို့ကဲ့သို့။ ဂဟဋ္ဌာဝါသောဇဝ၊ မြို့ရွာတိုင်းကား လူသူများနှင့် မခြားလှပေ လူနေလူထိုင်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခုအာဝါသော၊ သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းအနေအထိုင်မျိုးသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဤဒီကာပါဌ်ဖြင့် အသားစားမှုကိုခွင့်ပြုရခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားကြီး အလိုတော်မဘက် ဝေနေယျဇ္ဈာသယ သက်သက်ဖြင့်သာ ခွင့်ပြုတော်မူ ရကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ထင်ရှားလှပေ၏။ ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပါဌ်တော်အလာ ဒီကာမိန့်ဆိုချက်တို့ကိုထောက်ထား၍ “အသားစားမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်သာ မြတ်စွာဘုရားကြီးအလိုတော်နှင့် ညီလျော် သက်ဝင်၏” ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ယူအပ်လှပေသည်။ အနုညာတနှစ်မျိုး ကွဲပြားချက်ကို ဉာဏ်မသက်နိုင်သော အချို့ဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရောင်းစားချက်ကို ထွေးယှက်၍မယူသင့်ပြီ။

[ဤကား အသားစားမှု၏ မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်သို့ သက်မသက်ကို စင်စစ်ရှင်လင်းချက်ပေတည်း။]

ခွင့်ပြုသော်လည်း ဆင်ခြင်၍ စားရပုံ

အကယ်၍ တိဇကာဋိပရိသုဒ္ဓဖြစ်သော သားငါးကိုစားသောက်စေမှု ခွင့်ပြုတော်မူရသော်လည်းပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်စားသောက် ရလိမ့်မည်။ အဘယ်သို့သုံးဆောင်စားသောက်ရမည်နည်း—

အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့သွားကြရသော လင်မယား၊ သားငယ် သုံးယောက်တို့သည် လမ်းခရီး၌အစာပြတ်သဖြင့် မတတ်နိုင်ဘဲခွေလဲနုံးလျှ ဖြစ်နေကြရာတွင် ရှေ့ကိုလည်းမလှမ်းနိုင်၊ နောက်ကိုလည်းမပြန်နိုင် အကြံခက်လှသဖြင့် မိမိတို့သားငယ်၏အသားကိုသတ်ဖြတ်၍စားသောက် ကြရာ၌အရသာ၏ကြည်လင်မြိန်ရှက်ဘွယ်အရေးနှင့်ဝေးစွာမျက်ရည်စီးယို မှိတ်၍သာမျိုးရဘိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အနုမတဂ္ဂသံသရာဝယ် ရှည်လျား လှစွာ ခန္ဓာပေါင်းအနန္တဖြစ်ခဲ့ကြရသဖြင့် မိဘဆွေမျိုး ဘိုးဘွားညာတိ

ဖြစ်ခဲ့ကြရဘူးလှလေသည်ဖြစ်ရကား ထိုဆွေဟောင်းမျိုးဟောင်းများတို့၏ အသားတို့ကို စားသောက်ကြရကုန်သည်ရှိသော် ပျော်ရွှင်စွာစားသောက်ခြင်း၌ အလျှင်းပင်မလျော်၊ လျှာ၌ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခသောမနဿဝေဒနာကို မဖြစ်စေပြီဟူသောစိတ်ဖြင့် သနားခြင်းကရုဏာတရားအာရုံထား၍ မလွဲသာသောစိတ်ဖြင့် အာလောပေ, အာလောပေ-လုပ်တိုင်း, လုပ်တိုင်း မရိုင်းစိုင်းသောစိတ်ဖြင့် ဤပြဆိုခဲ့သော ဥပမာအတိုင်းညီညွတ်စွာ ဆင်ခြင်သဖြင့် စားသောက်သုံးဆောင်ကြရသည်။

အသားစားမှုသည် ရသတဏှာ၏ အသိုက်အအုံ

ထိုအသားစားမှုသည် အလွန်ဆိုးဝါးယုတ်မာလှစွာသော ရသတဏှာဘီလူးကြီး၏ မိုက်ရူးသောင်းကျန်းရာ အသိုက်အအုံကြီးအမှန်ဖြစ်၏။ ထိုစကားသည်မှန်၏။ အသားစားမှုမည်သည် တပါးသောကာမဂုဏ်မှုတို့ကဲ့သို့ရံခါရံခါသာ တိုက်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည်မဟုတ်။ အသက်ဝိညာဉ်ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး အမြဲနေ့စဉ်ပင် လက်သုံးထား၍ သုံးစားမှီဝဲရသော ဓူဝပဋိသေဝနမှုကြီးဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ မလွဲသာမကင်းသာသော အသက်မွေးမှုကြီး အသက်အရေးကြီး ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း အနည်းငယ်မျှသာယာမှု, အလတ်စားမျှသာယာမှုခံစားမှုတို့ကိုမဆိုထားဘိ၊ အလွန်အကြီးအထူးစွဲလန်းသော ဥပါဒါန်တို့ဖြင့် သာယာခံစားအပ်သော ရူပါရုံခံစားမှု, သဒ္ဓါရုံခံစားမှု, ဂန္ဓာရုံခံစားမှု, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံခံစားမှုတို့ထက် အဆအရာမက အဆအထောင်မက အဆအသိန်းမက ယုတ်မာဆိုးဝါးသော ခံစားမှုကြီးအမှန်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဧကနိပါတ် ဝါတမိဂဇာတ် ပါဠိတော်၌—

န ကိရတ္ထိ ရသေဟိ ပါပိယော၊ အာဝါသေဟိ ဝ သန္တဝေဟိ ဝါ။
ဝါတမိဂံ ဂဟနနိဿိတံ၊ ဝသမာနေသိ ရသေဟိ သဉ္ဇယော။ ။

ဟုဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

“အာဝါသေဟိဝ သန္တဝေဟိဝါတိ နိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာနသင်္ခါတေသုဟိ အာဝါသေသုပိ မိတ္တသန္တဝေသုပိ ဆန္ဒရာဂေါ ပါပကောဝ။ တေဟိ ပန သစ္စန္ဒရာဂပရိဘောဂေဟိ အာဝါသေဟိဝါ မိတ္တသန္တဝေဟိဝါ သတဂုဏေနစ သဟဿဂုဏေနစ သတသဟဿဂုဏေနစ ဓူဝပဋိသေဝနဋ္ဌေန အာဟာရံ ဝိနာ ဇီဝိတိန္ဒြိယပါလနာယ အဘာဝေနစ သစ္စန္ဒရာဂပရိဘောဂ ရသာဝ ပါပတရာတိ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ရသေဟိ၊ ရသအာရုံ ကာမ
 ဂုဏ်တို့ထက်။ ပါပိယော၊ ယုတ်မာဆိုးဝါးသော ကာမဂုဏ်မည်သည်။
 နအတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဝါသေဟိဝါ၊ အိမ်ရာကျောင်းကန်တို့ထက်၎င်း။ သန္တ
 ဝေဟိဝါ၊ သားမယားတို့ကို ချစ်ကျွမ်းမှုထက်၎င်း။ ရသာ၊ ရသအာရုံ
 ကာမဂုဏ်တို့သည်။ ပါပိယာ၊ အလွန်အကြူး အထူး ယုတ်ညစ်ကုန်၏။
 သဉ္ဇယော၊ သဉ္ဇယမည်သောမူဆိုးသည်။ ဂဟနနိဿိတံ၊ တောချုံပိတ်
 ပေါင်းကိုမှီသော။ ဝါတမိဂံ၊ သမင်ပျံကို။ ရသေဟိ၊ ရသအာရုံကာမဂုဏ်
 တို့ဖြင့်။ ဝသံ၊ မိမိအလိုသို့၊ အာနေသိ၊ ဆောင်လေ၏။ (ပါဠိတော်အနက်။)

အာဝါသေဟိ ဝ သန္တဝေဟိဝါတိ၊ အာဝါသေဟိဝ သန္တဝေဟိဝါ
 ဟူသည်ကား။ ဟိ၊ ထင်ရှားစွာပြဦးအံ့၊ နိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာနသင်္ခါတေသု၊
 အမြဲနေထိုင်ရာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာဝါသေသုပိ၊ အိမ်ရာကျောင်း
 ကန်တို့၌၎င်း။ မိတ္တသန္တဝေသုပိ၊ အဆွေခင်ပွန်းချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့၌၎င်း။
 ဆန္ဒရာဂေါ၊ ခင်မင်စွဲလမ်းသောရာဂသည်။ ပါပကောဝ၊ ယုတ်မာသည်
 သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်အာဝါသတဏှာ၊ သန္တဝတဏှာယုတ်မာ
 ပါငြားသော်လည်း။ သစ္စန္ဒရာဂပရိဘောဂေဟိ၊ ပြင်းပြသောဆန္ဒရာဂနှင့်
 တကွသုံးဆောင်ခံစားအပ်ကုန်သော။ တေဟိအာဝါသေဟိဝါ၊ ထိုအိမ်
 ကျောင်းကန်တို့ထက်၎င်း။ တေဟိမိတ္တသန္တဝေဟိဝါ၊ ထိုအဆွေခင်ပွန်းချစ်
 ကျွမ်းဝင်သော သူတို့ထက်၎င်း။ သတဂုဏေနစ၊ အဆအရာအားဖြင့်၎င်း။
 သဟဿဂုဏေနစ၊ အဆအထောင်အားဖြင့်၎င်း။ သတသဟဿ ဂုဏေ-
 နစ၊ အဆအသိန်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝပဋိသေဝနဋ္ဌေနစ၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော
 အနက်သဘောကြောင့်၎င်း။ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဇိဝိ-
 တိန္ဒြိယပါလနာယ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကိုစောင့်ရှောက်ခြင်း၏။ အဘာဝေနစ၊ မရှိရာ
 သောကြောင့်၎င်း။ သစ္စန္ဒပရိဘောဂရသာဝ၊ ဆန္ဒရာဂနှင့်တကွသုံးဆောင်
 အပ်သော ရသအာရုံတို့သည်သာလျှင်။ ပါပတရာ၊ အလွန်အကြူးအထူး
 ယုတ်မာကုန်၏။ (အဋ္ဌကထာအနက်)

ဤပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့ဖြင့် ရူပါရုံခံစားမှု၊ သဒ္ဓါရုံခံစားမှု၊ ဂန္ဓာရုံ
 ခံစားမှု၊ ရသာရုံခံစားမှု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံခံစားမှု၊ ဓမ္မာရုံခံစားမှုဟူ၍ ခံစားမှု
 သာယာမှုခြောက်ပါးရှိသည်တွင် ရသာရုံခံစားမှုကိုကြဉ်၍ ကြွင်းငါးပါး
 ရှိသည်အနက် နေရာထိုင်ခင်း၌ သာယာမှု၊ သားမယား၌ သာယာမှုသည်

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ

အကြီးမားဆုံးအဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအကြီးမားဆုံး အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်သော အာဝါသတဏှာ၊ သန္တတဏှာတို့ထက် ရသတဏှာသည် အကြီးမားဆုံး အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်၏ ဟူသောအနက်ကို လက်ဝယ်တင်ထားပတ္တမြားကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာပြတော်မူလေ၏။

ရသတဏှာဆိုးဝါးပုံ

ရသတဏှာ၏ ဆိုးဝါးယုတ်မာ ညစ်ညမ်းသောင်းကျန်းသောသဘောသွားကို မဟာသုတသောမ ဇာတ်တော်အလာ ပေါရိသာဒဝတ္ထုဖြင့် သိအပ်၏။ ချဲ့ဦးအံ့။

ထိုပေါရိသာဒအမည်တွင်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ရသတဏှာသောင်းကျန်းမှုကြီးကြောင့် အရာမကသော ရှေ့အိမ်ရှေ့နန်း၊ အထောင် မကသော မိဖုရားမောင်းမ၊ အသောင်းမကသော ခွေရံသင်းပင်းနှင့်များစွာကုန်သော ရှေ့ငွေရတနာတို့ကို အလျှင်းပင်ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲ အသားစားကြီးသော ဘီလူးစိတ်လွမ်းမိုး၍ တောင်ရိုးတောတန်း တလျှောက်၌ ဒုက္ခကြီးစွာရောက်ရှာရလေသည်။ ရှင်ဘုရင်ကြီးဖြစ်ပါလျက် တောနက်ဂနိုင်းစုံမြိုင်အတွင်း မြေမွေ့ရာအခင်းဝယ် စင်းစင်းအိပ်စက်ခါ နေရချေတော့သည်။

[ဤကား အသားစားမှု၏ အပြစ်ကြီးပေတည်း။]

ထိုမှတစ်ပါး ယခုအခါ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး၌ တရုံးရုံးစည်ကားလျက်ရှိသော သားသတ်ရုံတို့၌ တနေ့တနေ့လျှင် ရာပေါင်းများစွာ၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကုန်းသတ္တဝါတို့နှင့် သောင်းပေါင်းများစွာ၊ သိန်းပေါင်းများစွာသော ရေသတ္တဝါတို့ကို တနေ့မပြတ်သတ်ဖြတ်ခုတ်စင်းနှိပ်စက်ခြင်း ဟူသော အဓမ္မမှုကြီး မတရားမှုကြီး ထူပြောသောင်းကျန်းပြည့်မွမ်း၍နေသောကြောင့် လူ့လောကကို စောင့်ရှောက်ကြကုန်သော နတ်သိကြား ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် လူ့လောကကို အလွန်စက်ဆုပ်ကြကုန်၍ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုတို့ကို မပြုကြတော့ဘဲ မျက်နှာလွှဲကြလေကုန်ပြီ။

ယင်းသို့ စောင့်ရှောက်မှု ကွယ်ကာမှုတို့ကို မပြုလုပ် ကြလေသောကြောင့် လောကတွင်ရှိနေကြကုန်သော ဘီလူးသားရဲသံဘက်ဟုခေါ်ကြသော နတ်ဆိုးနတ်ဝါးအပေါင်းတို့သည် အခွင့်ရကြကုန်သဖြင့် လူတို့နေ

ရာ ထိုထိုမြို့ရွာသို့လာရောက်ကြကုန်၍ လူအပေါင်းတို့၌ မိမိတို့တန်ခိုးဖြင့် ပိဋိတ်ဖျားရောဂါ၊ ကာလဝမ်းရောဂါအစရှိသော ရောဂါဆိုး အနာဆိုး ကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့ကိုကျရောက်ဖြစ်ပွားစေကုန်ပြီးလျှင် လူတို့၏ အသွေး၊ အဆီတို့ကို စုတ်ယူမျိုသောက်သေကြေ ပျက်ဆုံးသည်တိုင်ရောက်အောင် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းကြကုန်၏။

လူတို့၌ပြုလုပ်ခွင့်မသာသည့်အခါ ကျွဲ၊ နွား သတ္တဝါတို့၌၎င်း၊ သိုး၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်အစရှိသော တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၌၎င်း မိမိတို့တန်ခိုးဖြင့် လည်ပင်းကြီးနာ၊ အဆုပ်ကြီးနာ၊ အသည်းကြီးနာ၊ ကျောက်ကြီးနာ အစရှိသော ရောဂါဆိုး အနာဆိုးကပ်ဥပဒ်မျိုးတို့ကို ကျရောက် ဖြစ်ပွားစေကြကုန်ပြီးလျှင် ထိုကျွဲ၊ နွားအစရှိသော တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၏ အသွေး၊ အဆီတို့ကိုစုတ်ယူမျိုသောက်သေကြေ ပျက်စီးခြင်းသို့တိုင်ရောက်အောင် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းကြကုန်၏။

[ဤစကား၌ တိကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာ ကပ်သုံးပါးတို့တွင် ရောဂန္တရကပ်သည် နတ်ဆိုးတို့ပြုလုပ်၍ ဖြစ်ကြောင်းကို တိုက်ရိုက်လာရှိ၏။ ဤသည်လည်း အသားစားမှု၏ အပြစ်ကြီးပေတည်း။]

အသားစားမှုကိုရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း

ဒါယကာ မောင်ရွှေထင်၏လျှောက်လွှာတွင် လတ်ဆတ်သောအသားကိုစားသောက်မှုသည် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သဖြင့်သင့်၏ဟုအဆိုပါရှိ၏။ ဤမျှလောက်ဆိုးဝါးသော ရသတဏှာကြီးကို အဘယ်မှာ အားပေးခြင်းငှါ သင့်ပါတော့အံ့နည်း။ သုတ်နိပါတ်ကျမ်းဂန်တွင် နာဖျားရန် အကြောင်းဟု ထုံးဟောင်းကိုတွေ့ရသည်။ ဤမျှလောက် အပြစ်များသော အသားစားမှုကို အဘယ်မှာ ချီးမွမ်းခြင်းငှါသင့်ပါတော့အံ့နည်း။ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း အားပေးတိုက်တွန်းချီးမွမ်းခြင်းငှါ မသင့်တော့ပြီ။ လက်ဖျစ်တတွက်ခန့်ကာလမျှပင် ချီးမွမ်းရန်အမှန်ပင်မလျော်နိုင်ချေ။

သတ်၍သေလေပြီးသော ငါးသားတို့၏အသားသည် သေလေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဘူးသီး၊ ခရမ်းသီးတို့နှင့်ဓာတ်လေးပါးချင်းအတူသာဖြစ်၏။ သတ္တဝါမဟုတ်လေပြီဖြစ်သောကြောင့်ကြင်နာသနားသဖြင့်မစားသောက်

ဘဲ ကြည့်ရှောင်သော်လည်း ဂရုဏာမဖြစ်၊ ဂရုဏာ၏အာရုံမဟုတ်ဟု အချို့ကပြောတတ်ကြ၏။ မောင်ရွှေထင်လျှောက်လွှာတွင်လည်း ပါရှိ၏။ အံ့ဘွယ်ရှိပေစွ၊ ယခုနေ့တွင် ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားအားလုံးညီညွတ်၍ သက်သတ်စားမှုအားလုံးကို တခါတည်းသိမ်းရုံးကြည့်ရှောင်ကြပါလျှင် နက်ဖြန်သတ်လတ္တံ့ သော ရာပေါင်းများစွာ၊ ထောင်ပေါင်းများစွာ၊ သောင်းပေါင်းများစွာသတ္တဝါတို့၏အသက်ဘေး ချမ်းသာမှုကြီး ပြီးစီးထမြောက်ရာလေ သောအရေးကြီးသည် မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတလောကလုံး၌ပင်ထင်ရှား၏။

တနေ့လျှင် နွားကောင်ရေ ၂၀-သတ်ရသော ရန်ကုန်မြို့ကြီး၌ ယနေ့ နွားသားစားခြင်းမှ တမြို့လုံးကြည့်ရှောင်လိုက်ပါမူ နက်ဖြန် သတ်လတ္တံ့ သော နွားကောင်ရေ ၁၂၀-ကိုအဘယ်မှာသတ်ရတော့အံ့နည်း။ ထိုသို့ သေလတ္တံ့ သောသတ္တဝါတို့သည် ကရုဏာ ဗြဟ္မဝိဟာရ၏ အာရုံစင်စစ် ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ မဖြစ်ဟု မငြင်းနိုင်ပြီ။ အသားကို ကြည့်ရှောင်မှသာ အသေ အပျောက် ကင်းရှင်းမည်ကေန်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်သောကြောင့် သာ အသားစားခြင်းမှ ကြည့်ရှောင်ရန် တိုက်တွန်းပြောဟောကြရသည်။

အသားအဖြစ်သို့ရောက်သောအခါ သတ္တဝါမဟုတ်ကြောင်းကို စကား တခု ပြုလုပ်ပြောဆိုဘွယ်မရှိချေ။ လူတို့ပြည်၌အသားစားမှုကြောင့် တနေ့ လျှင် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါပေါင်း မည်၍မည်မျှ အကာလမရဏ ပါဏာတိ ပါတ အဓမ္မတရားတို့ကြောင့် ဆုံးပါးပျက်စီး ကြလိမ့်မည်ဟု ဉာဏ်ပညာ ဖြင့် မြော်ကြည့်မိကြလျှင် သိကြမြင်ကြ ပေလိမ့်မည်။

ကျမ်းသံ-ဂန်သံနှင့် အချို့က “မစ္ဆံ နခါဒတိ၊ မံသံ နခါဒတိ” ဟု လာ သော တိတ္ထိအကျင့်တို့ကို ပြဆိုရာပါဠိတော်သံဖြင့် အသားစားမှုမှ ကြည့် ရှောင်လျှင် တိတ္ထိဖြစ်သည်ဟု ယောင်ဝါးပြောဆိုကြ၏။

အသားစားရှောင်ကြဉ်မှုသည် တိတ္ထိအကျင့်မဟုတ်

ထိုဆရာတို့ဆိုတိုင်း တိတ္ထိကျင့်ဝတ်ကိုပြရာ ပါဠိတော်၌လာသမျှသော အကျင့်တို့သည် တိတ္ထိအကျင့်ချည်းသာတည်းဟုယူငြားအံ့။ ၎င်းဝါကျနှင့် တဆက်တည်းဟောတော်မူသော “သုရံ နပိဝတိ၊ မေရယံ နပိဝတိ၊ ပံသု ကုလာနိ ဓာရေတိ” ဟူသော စကားကိုလည်း တိတ္ထိ ကျင့်ဝတ်၌ ဟော

လျက် ပါရှိသောကြောင့် ယစ်မျိုးသောက်စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်မှု၊ ပံသုကု ဓုတင် ဆောင်မှုတို့ကိုလည်း တိတ္ထိအကျင့်မျိုး ပါသဏ္ဍာအကျင့်မျိုးဟူ၍ သာ ဆိုရပေလိမ့်မည်။ စင်စစ်ကေန အမှန်အားဖြင့် ယစ်မျိုးကြဉ်ရှောင်မှု၊ ပံသုကု ဆောင်မှုတို့သည် သမ္မာပဋိပတ်တို့သာဖြစ်၏။ တိတ္ထိကျင့်ဝတ်တို့ ဆိုသည်မှာ သူရူးခြင်းတောင်းကဲ့သို့ အဆိုးအကောင်း သောင်းပြောင်းရော ယှက်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “မစ္ဆ နခါဒတိ၊ မံသံနခါဒတိ” ဟု လာသော ပါဠိကိုထောက်၍ တိတ္ထိအကျင့်၌ ပါသမျှအကျင့်ကို မိစ္ဆာအကျင့် ဟူ၍သာ မှတ်ယူသောသူတို့ကို အလွန်သနားဘွယ်ကောင်းလေစွ။ “သုရံ နပိဝတိ” ပါဠိနှင့် တိုက်ဆိုင်၍သာ ချိန်နှိုင်း ထောက်ဆရန် ကျမ်းဂန်ကို ပြအပ်၏။

အသားစားမှု ကြဉ်ရှောင်ရကျိုး

အသားစားမှုတို့ကို ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းအကျိုးတို့ကို အနည်းငယ်ပြဆိုပေအံ့။

- (၁) ကုန်းသတ္တဝါ၊ ရေသတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့ရရှိသော ဘဝတို့၌ ချမ်းသာ အေးမြစွာ မိမိတို့တိရစ္ဆာန်မျိုးဆွ အပေါင်းတို့နှင့် ကောင်းစွာနေထိုင်လိုကြသည်။
- (၂) ဘေးရန် လွတ်ကင်း ချမ်းသာစေချင်သောစိတ် တိရစ္ဆာန်တိုင်း ရှိကြသည်။
- (၃) အသက် မသေလိုသောစိတ် တိရစ္ဆာန်တိုင်းရှိကြသည်။
- (၄) အချိန်မစေ့မရောက်ဘဲ အကာလမရဏ- လူတို့သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲ၍ သေရခြင်းကို အလျှင်းပင် အလိုဆန္ဒ မရှိကြကုန်။

အမြို့မြို့အရွာရွာ- လူ့ပြည်၌ရှိကြကုန်သော မနုဿလူသား ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား အားလုံးတို့သည်လည်း ထိုတိရစ္ဆာန်တို့ ကဲ့သို့ပင် မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို-

- (၁) ဘေးကင်းချမ်းသာလိုသောစိတ် ရှိကြသည်။
- (၂) အသက်မသေလိုသောစိတ် ရှိကြသည်။
- (၃) အချိန်မစေ့ဘဲ အကာလမရဏ- သူတပါး သတ်သဖြင့် မသေချင်ကြသောစိတ် လူတိုင်းပင် ရှိကြသည်။

လူ့ပြည်လူတိုင်း၌ ကုန်းတိရစ္ဆာန်, ရေတိရစ္ဆာန် တို့ကို အကာလ အချိန် မစေ့မီ မသနား ရက်စက် သတ်ဖြတ်၍ သေခြင်းဆိုးနှင့် သေကြေ ပျက်စီးကြရခြင်းသည်—

- (၁) သတ္တဝါတိုင်း ဘေးကင်းချမ်းသာစေချင်လှသောစိတ်နှင့် ပဋိပက္ခ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။
- (၂) သတ္တဝါတိုင်း အသက်မသေကြချင်သော စိတ်နှင့် ပဋိပက္ခ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။
- (၃) သတ္တဝါတိုင်း အချိန်မစေ့မရောက်ဘဲ မသေချင်လိုသောစိတ် နှင့်လည်း ပဋိပက္ခ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်။

မိမိတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာကို လူတိုင်းပင်အချိန်မစေ့ဘဲ အသက်မသေရ၍ ဘေးကင်း ချမ်းသာစွာနေလိုကြသည်။ ထိုအတူ သား လင်ခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြကုန်သော မိတ္တူဆွေဥပေါင်းတို့နှင့်လည်း မကွေမကွာ အခါခပ်သိမ်းအေးငြိမ်းချမ်းသာ အမြို့မြို့အရွာရွာ လူများစွာတို့ နေရှာ ချင်သလိုပင် ကုန်းတိရစ္ဆာန်, ရေတိရစ္ဆာန်အပေါင်းတို့မှာလည်း မိမိတို့ ဘာသာဘာဝ ရရှိသောမျိုးဆွေတို့နှင့်ပင် ကြည်လင်ရှင်ပျ လူတို့လိုပင် နေထိုင်ကြကုန်သည် အမှန်ပင်ဖြစ်တော့သည် မလွဲမချကေန္တဖြစ်သည်။

လူ့ပြည်လူသားတို့ အသက်ခန္ဓာမွေးမြူမှုအတွက် စားကြ,သောက်ကြ ဘို့အရေးကိစ္စကြောင့် ဘေးဒုက္ခကြီးစွာတွေ့ရသည်။ အသက်သေရသည့် အချိန်မစေ့မီ အကာလမရဏ သေခြင်းဆိုးဖြင့် ပြင်းစွာနာကျင်၍ မရှုမလှ သေဆုံးကြရကုန်သည်။

- (၁) ငါ့အသက်, ငါ့သားမယားအတွက်, ဆွေမျိုးဥတိတို့အတွက် ဘေးကင်းကြပါစေ။
- (၂) ငါ့အတွက်, ငါ့သားမယား ဆွေမျိုးတို့အတွက် မသေကြပါ စေနှင့်။
- (၃) ငါ့အတွက်, ငါ့သားမယား ဆွေမျိုးတို့အတွက် အချိန်မစေ့ ဘဲလျက် အကာလမရဏဖြင့် မသေကြပါစေနှင့်။
- (၄) ငါ့တို့လိုပင် သူတို့ဆွေမျိုးသားချင်းတို့နှင့် ကွေကွင်းခြင်း ဝိပူ ယောဂဒုက္ခ မဖြစ်ကြပါနှင့်ဟူ၍ သူတော်ကောင်း ကေန္တ မှန်လျှင် ဖြစ်ပွားတန်ရာသည်— ဒါယကာမောင်ရွှေထင်။

- (၁) မိမိအတွက်, သားမယားအတွက် သတ္တဝါ အပေါင်းအား ဘေးဒုက္ခကင်းရှင်းစေရန် အဘယဒါန အလှူကြီးကို ပေးလှူ ရာသည်။
- (၂) မိမိအတွက်, သားမယားအတွက် သတ္တဝါတို့အား မသေစေရန် ဇီဝိတဒါန အလှူကြီးကို ပေးလှူကုန်ရာသည်။
- (၃) မိမိအတွက်, သားမယားအတွက် မချိန်မစေဘဲ သတ်၍သေခြင်း- အကာလမရဏတရားကို သေနေ့မစေမီ မသေကြ ပါစေနှင့် ဟူသော ကာလမရဏဒါနအလှူကို ပေးလှူကုန်ရာသည်။

ဘုရားလောင်းဖြစ်သောမျောက်မင်းသည် ချောက်အတွင်း၌ ကျရောက် နေသော ပုဏ္ဏားကြီးအား အကာလမရဏမဖြစ်စေရန် အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရခြင်း, ဇီဝိတဒါနအလှူကြီးကို လှူတော်မူလို၍ ကြံတန်၍ ချောက်တွင်း၌ဆင်း၍ ကယ်ဆယ်တော်မူသည်။ တဘန်ထိုပုဏ္ဏားကြီးက ပြန်၍နှိပ်စက်သည်ကိုပင်သည်းခံတော်မူ၍ ဦးခေါင်း၌သွေးယိုစီးကျလျက် မသက်မသာနေရာကပင် ကျားဘေး, ဆင်ဘေးဖြင့် ထိုပုဏ္ဏားကြီးသည် တောနက်ကြီးထည်းဝယ် မသေပါစေနှင့်ဟူသောအဘယဒါနအလှူကြီးကို နောက်တဘန် အားထုတ်တော်မူပြန်သည်မှာ အသက်ချမ်းသာရအောင် လိုက်၍ ပို့ဆောင်ခါဖြင့် လမ်းပြ၍ပေးရခြင်းသည် ဘေးမဲ့အလှူကြီး ဖြစ်သည်။

ဤသို့လျှင် မျောက်မင်းသည် ပါရမီဆယ်ပါးပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းပူးတော်မူသည်။ ထိုအကြောင်းကို ငါတို့ရေးသား သော ဥတ္တမပုရိသ ဒီပနီကျမ်း၌ ပါရမီဆယ်ပါးမြောက်ပုံကို ရေးသားထုတ်ပြဘူးလေသည်။

ထိုသို့လျှင် သတ္တဝါတို့အား အသက်ကယ်ဆယ်ရခြင်းသည် ပါရမီ ဆယ်ပါးအားလုံး သိမ်းကျုံးငုံမိ, မြို့မိသည်ဖြစ်၍ ထိုအကျိုးသွား သည် လျှမ်းလျှမ်းတောက် အကျိုးသွားဖြစ်ပေ၍-

- (၁) နောက်နောင်ကာလ တမလွန်ဘဝတို့ကို မဆိုထားနှင့်ဦး၊ ယခု ပစ္စက္ခဘဝ၌ပင် မျက်နှာမြင်က ချစ်ခင်ရခြင်း၊
- (၂) အသံကြားက ကြည်ညိုခြင်း၊
- (၃) ရောဂါအနာကင်းခြင်း၊

- (၄) စိတ်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း၊
- (၅) ဆွေမျိုးတစ်စုတို့နှင့် အသက်ထက်ဆုံး ကြည်လင်ချမ်းမြေ့နေထိုင်ရခြင်း၊
- (၆) ရန်သူမရှိခြင်း၊
- (၇) သေနေ့မစေ့မီ မသေရခြင်း၊
- (၈) သူတပါး ပယောဂဖြင့် သေခြင်းဆိုးနှင့် မသေရခြင်း၊
- (၉) သွားလေရာရာ မျက်နှာပွင့်လန်းခြင်း၊

စသော ယခုဘဝ ဒိဋ္ဌဓမ္မပစ္စက္ခအကျိုးပေး သန်စွမ်းလှ၏။ (ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယအကျိုး။)

နောင်တမလွန် ဘဝတို့၌လည်း ယခုဘဝအကျိုး ပေးသကဲ့သို့—

- (၁) ဖြစ်လေရာရာ အသက်ရှည်ခြင်း၊
- (၂) ချမ်းသာကြီးခြင်း၊
- (၃) ခွန်အားကြီးခြင်း၊
- (၄) သြဇာအာဏာထက်မြက်ခြင်း၊
- (၅) တန်ခိုးကြီးခြင်း၊
- (၆) သူတထူးတို့ထက် သွက်လက်လျင်မြန်သော ဉာဏ်ရှိခြင်း၊
- (၇) လူထက်လူ၊ နတ်ထက်နတ်၊ ဗြဟ္မာထက် ဗြဟ္မာ အကျော် အမော်ဖြစ်ရခြင်း၊
- (၈) အဆုံးဘဝ နောက်ကာလ၌လည်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ မြတ်ကြီးသို့ မပင်မပန်း ချမ်းသာ လွယ်ကူ ရယူနိုင်ခြင်း—

ဟူသော အကျိုးထူး အကျိုးမြတ် ဖြစ်ပေ၍ ရှေးရှေး သူတော်ကောင်း ဘုရားလောင်းတို့သည် သတ္တဝါအပေါင်း ချမ်းသာကြောင်းကိုသာ ရှာကြံအားထုတ် ပြုလုပ်သွားကြ ဘူးကုန်ပြီ-ဒကာမောင်ရွှေထင်။

အသားစားပုစ္ဆာအဖြေ ပြီး၏။

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက် အဖြေ

သံဘဲမြို့ ကျေးကျိုင်းရွာ ရှင်ဂုဏဝံသ လျှောက်ထားသော
ပုစ္ဆာ ၄-ချက်

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူး
နေ့၌ ဘုရားတပည့်တော် ယက္ခာပုရတိုင်း ဒွါရာဝတီ သံတွဲမြို့နယ် အ
တွင်း တိုင်ကျိုးတိုက် ကျေးကျိုင်းရွာကျောင်း၌ အမြဲသီတင်းသုံးနေပါ
သော ဂုဏဝံသရဟန်းက လျှောက်ထားပါသည်။

အောက်စားရင်းပါလျှောက်ထားသော ပုစ္ဆာရပ်တို့ကို တပည့်မှစ၍
မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သာသနာတော် ၅၀၀၀-အတွင်း၌ နောက်သား
နောင်လာ ဆရာအစဉ်အဆက်၊ တပည့်အစဉ်အဆက်တို့သည် ကျောက်
ထီးကြီးကဲ့သို့အားကိုးကြီးပြု၍၎င်း၊ ထိပ်ပေါ်တွင်နှက်၍ထားသောသံမှိုကြီး
ကဲ့သို့၎င်း ဒဠိကမ္မ အမြဲအစွဲပြုလုပ်မှတ်သားပါရအောင် ဝိနိစ္ဆယသနား
တော်မူပါမည့်အကြောင်းကို ခြေတော်ဦးခိုက်၍ လျှောက်ထားပါသည်
ဘုန်းတော်၊ ကံတော်၊ ဉာဏ်တော်ကြီးတော်မူ၍ အသက်ရာကျော် ရှည်အံ့
သော ဆရာတော်သူမြတ်ဘုရား။

(၁) ပဌမပုစ္ဆာ။ ။ ရဟန်းတပါးသည် ယုံကြည်သော ဒါယကာ
တယောက်၏လက်၌ ကာလအဘိုးငွေ ၂၀၀-တန်သော မှန်ပြောင်းတစ်ခုကို
အပ်နှံ၍ထားရာ နောင်သောအခါ မှန်ပြောင်းရှင်ရဟန်းက မှန်ပြောင်းကို
ပြန်၍တောင်းသော် လက်ခံသောဒါယကာက မှန်ပြောင်းကို တပည့်တော်
ကိုမအပ်ပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် မပေးနိုင်ပါဟု ငြင်းပယ်သောကြောင့်
ဥစ္စာရှင်ရဟန်းက ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်တောင်း၍မရလျှင် အစိုးရရုံးမင်းထံ
ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းတံဆိပ်ကပ်ခြင်းစသည်အမှုကိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုရာ
အစိုးရရုံးမင်းကလည်း ထုံးစံအတိုင်း သက်သေစသည်တို့ကို မေးစစ်၍
စေ့စုံသဖြင့် “တရားလိုဘုန်းကြီးက စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ငွေ ၂၀၀တန်သော
မှန်ပြောင်းနှင့် တရားလိုကုန်ကျသောရုံးစရိတ်ငွေ ၂၀-ကို တရားခံ ဒါယ
ကာက တရားလိုဘုန်းကြီးလက်သို့ပေးစေ”ဟု အစိုးရရုံး တရားသူကြီးက
အဆုံးအဖြတ်ချပါသည်။

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း တရားခံဒါယကာသည် မိမိခါးထည်းက စိုက်ထုတ်၍ ရုံးစရိတ်ငွေ ၂၀၀-နှင့် အပ်ထားသောမှန်ပြောင်းကို တရားလိုဘုန်းကြီးလက်သို့ပြန်၍ပေးပါကြောင်း၊ တရားခံဒါယကာမှာ တရားမပြတ်မီ တရားစစ်သောအခါ ထိုအမှုအပြစ်မှလွတ်လေအောင် ကိုယ့်ဘက်ကသက်သေထည့်သောငွေသည် ၁၀၀ ကုန်ပါသေးသည်၊ တရားရှုံးသော ဒါယကာများခါးထည်းကစိုက်ထုတ်၍ ကုန်သောငွေသည် ၂-ရပ်ပေါင်းလျှင် ငွေ ၃၀၀-ကုန်ကျပါသည်။

တရားရှုံးသောဒါယကာသည် တရားလိုဘုန်းကြီးထံသို့ သွားပြီးလျှင် ကိုယ်တော်တရားစွဲဆိုသည့်အတွက်ကြောင့် တပည့်တော်က စိုက်ထုတ်၍ ငွေ ၂၀၀-ကုန်ကျပါသည်၊ ထိုငွေ ၂၀၀-ကို တပည့်တော်သို့ အစားပြန်၍ ပေးပါဟု ဘဏ္ဍာအစားပြန်၍ တောင်းပါသည်။

တရားလိုဘုန်းကြီး၏စိတ်မှာထိုတရားရှုံးသောဒါယကာကြီးက ဘဏ္ဍာအစား ပြန်၍တောင်းသောတရားစရိတ်ငွေ ၂၀၀-ကို ထိုဒါယကာလက်သို့ ပြန်၍ပေးသင့်သည်ဖြစ်စေ၊ မပေးသင့်သည်ဖြစ်စေ ဘယ်နည်းနှင့်မှ ငါသည်မပေးဘူးဟု ဝန်ချပါသည်၊ စိတ်ထည်းကဝန်ချသည့်အပြင် နှုတ်ကလည်းငါမပေးဘူးဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

တရားရှုံး၍အစားတောင်းသောဒါယကာလည်း ထိုမပေးဘူးဟူသော စကားကိုကြား၍ ဘုန်းကြီးထံကတောင်းသောတရားစရိတ်ငွေ ၂၀၀-ကို ငါမရဘူးဟု ဝန်ချပါသည်၊ ၂-ဦးဝန်ချခြင်းညီကြပါသည်၊ ဤသို့ ၂-ဦးဝန်ချလျှင် တရားနိုင်သောတရားလိုဘုန်းကြီးသည် ထိုတရားစရိတ်ငွေ ၂၀၀ ကို ဘဏ္ဍာအစားပြန်၍ တောင်းပါလျက်နှင့် ပြန်၍ မပေးနေခြင်းကြောင့် အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပုဒ်တော်အတွက် ပါရာဇိကသို့ ရောက်သည်၊ မရောက်သည်ကို ကျမ်းဝန်အတိုင်း ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိမှတ်လိုပါသည်။

အကယ်၍ ဘဏ္ဍာအစားမပေးဘဲနေခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည်ပါရာဇိကသို့ ရောက်ခဲ့ပါလျှင်လည်း ခိုးခြင်း ၂၅-ပါးရှိသည်တို့တွင် အဘယ်ခိုးခြင်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ပါရာဇိကသို့ရောက်ပါသနည်း၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ကျမ်းဝန်မှာရှိသည့်အတိုင်း သိလိုပါသည်-ဆရာတော်သူမြတ်ဘုရား။

(၂) ဒုတိယပုစ္ဆာ။ ။ မိုက်လှစွာသော ဒါယကာတယောက်သည် သူတော်ကောင်းရဟန်းတပါးကို အလွန်မုန်းတီးလှ၍ ဤရဟန်းသည် ငါ့ဆီကအနာမာသငွေ ၂၀၀-ချေးယူပါတော့သည်ဟု မချေးမယူဘဲ သက်သက်မဲ့ စွပ်စွဲပြောဆို၍တောင်းပါသည်။ သူတော်ကောင်းရဟန်းက မချေးမယူရသောကြောင့် မပေးမဆပ်ဘဲနေပါသည်။ ဒါယကာမိုက်သည် အစိုးရရုံးသို့သွား၍ ထိုရဟန်းထံငွေ ၂၀၀-ရလိုကြောင်းနှင့် ရုံးထုံးစံ အတိုင်း ခေါင်းတံဆိပ်ကပ်၍ တရားစွဲဆိုခြင်းပြုပါသည်။ မဟုတ်သော သက်သေများကိုလည်း တည်ပြုပါသည်။

အစိုးရမင်းက ထုံးစံအတိုင်း တရားလို၊ တရားခံ စစ်ဆေးပြီးလျှင် ဒါယကာစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဘုန်းကြီးကဒါယကာလက်သို့ တရားစရိတ်ငွေ ၂၀၀-နှင့် ရင်းငွေ ၂၀၀-ကိုပေးစေဟု အဆုံးအဖြတ်ချပါသည်။ ဘုန်းကြီးသည် အထက်အစိုးရထံအယူခံပြန်လျှင်လည်း သည်အတိုင်းသာလျှင် အဆုံးအဖြတ်ကျပါသည်။

ဒါယကာမိုက်သည် တရားနိုင်၍ တရားရှုံးသော ဘုန်းကြီးထံငွေ ၂၀၀-နှင့် တရားစရိတ်ငွေ ၂၀၀-ကိုတောင်းလျှင် ဘုန်းကြီး၏စိတ်သဘောက ငါသည် ဤငွေ ၂၀၀-ကို တရားနိုင်သော ဒါယကာမိုက်၏လက်သို့ ပေးသင့်သည်ဖြစ်စေ၊ မပေးသင့်သည်ဖြစ်စေ အဘယ်နည်းနှင့်မှမပေးဘူးဟု စိတ်ထည်းကဝန်ချသည့်အပြင် နှုတ်ကလည်းဝန်ချ-မပေးဘူးဟု ပြောဆို၍ တရပ်သို့ တိမ်းရှောင်၍နေပါသည်။

ဒါယကာမိုက်ကလည်း ထိုငွေကိုငါမရပြီဟုဝန်ချပါသည်။ ဓုရနိက္ခေပ ပြုခြင်းညီညွတ်ကြပါသည်။ တရားနိုင်သောဒါယကာမိုက်က နှုတ်မြွက်၍ တောင်းပါလျက်နှင့် တရားရှုံးဘုန်းကြီးက ထိုတောင်းသောငွေ ၂၀၀-ကို မပေးဘဲနေခြင်းကြောင့်တရားရှုံးသောဘုန်းကြီးသည် ပါရာဇိကကျသည်၊ မကျသည်ကို သိလိုပါသည်အရှင်ဘုရား။

(၃) တတိယပုစ္ဆာ။ ။ ရဟန်းတပါးသည် လူတယောက်ကိုသေစေလိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လူ၏ဦးခေါင်းကို ဓားနှင့်ဖြတ်လိုက်သော် ဓားသည်ချော်ချွတ်၍ လက်မောင်းကိုခုတ်မိသောကြောင့် လက်မောင်းတဘက် ပြတ်၍သွားပါသည်။ လူအသက်ကားမသေပါ။ ဓားခုတ်ခံရသောလူသည် ထိုလက်မောင်းပြတ်သောအနာကို ဆေးဆရာကောင်းနှင့် ကုသသော်

အနာပျောက်၍ကောင်းစွာနေပါပြီ၊ ဆေးကုသောအခါသည် ငွေ ၁၀၀- ကုန်ပါသည်။

ဓားခုတ်ခံရသောလူသည် ဆေးကုသ၍ ကုန်သောငွေ ၁၀၀-ကို ထိုရဟန်းထံသို့သွား၍ “အရှင်ဘုရား ဓားနှင့်ခုတ်သော ဒဏ်ရာကို ကောင်းအောင်ဆေးကုရသောငွေ ၁၀၀-ကို အရှင်ဘုရားက ဘဏ္ဍာစား ပေးပါ”ဟု တောင်းပါသည်။ ထိုတောင်းသောငွေ ၁၀၀-ကို ဓားနှင့် ခုတ်သောရဟန်းက ဘဏ္ဍာစားပေးသင့်မပေးသင့်၊ ပေးထိုက်၊မပေးထိုက် သည်ကို သိလိုပါသည်။

ယခုလျှောက်သောအချက်သည် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ကျား တို့သည် အလွန်အပြောအဆိုအငြင်းအခုံများပါသည်ဘုရား။

(၄) စတုတ္ထပုစ္ဆာ။ ။ တပည့်တော်လျှောက်ပါသည်။ ယခုကာလ ဗဒ္ဓသိမ်သမုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့က သိမ်ကို နိမိတ်ကြားပြီးသောအခြားမဲ့၌ သိမ်၏အလယ်ကထိုင်၍ သိမ်သမုတ် လိုက်လျှင် သိမ်၏နိမိတ်တွင်းကိုလက်တလုံးမျှချန်ခဲ့၍အတွင်းသည်သာလျှင် သိမ်ဖြစ်၏။ နိမိတ်တွင်း၏ အတွင်းနခမ်းနှင့် သိမ်နှင့်လက်တလုံးမျှ သိမ်မဖြစ်ဘဲကျန်၍နေသည်ဟုယူသောဝါဒ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကနိမိတ် တွင်း၏ အတွင်းနခမ်းကို ထိအောင်သိမ်ဖြစ်သည်ဟု ယူသောဝါဒများကို ကြားရဘူးပါသည်။

သိမ်နုတ်ရာ၌လည်း သိမ်ပေါ်တွင် မဏ္ဍပ်ကြီးစွာထိုး၍ မဏ္ဍပ်အောက် တွင် သိမ်နုတ်သည်ကိုမြင်ရပါသည်။ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိမ်နုတ် သောအခါ သိမ်ပေါ်တွင် မဏ္ဍပ်ထိုး၍ နုတ်လျှင် ကုက္ကုဗ္ဗမကင်းနိုင် ဖြစ်တော့သည်ဟု မဏ္ဍပ်မထိုးဘဲ သိမ်နုတ်သည့်ဝါဒစကားများကို ကြား ရပါသည်။ ထိုနှစ်ဝါဒတို့တွင် အဘယ်ဝါဒသာ၍ကောင်းမည်သင့်လျော် မည်ကို သိလိုပါသည်။ အကျယ်ဆုံးဖြတ်တော်မူပါဘုရား။

မင်းထံစိုးနားတိုင်ကြားပြောဆိုမှုဟူသော အာစိက္ခနာ သရုပ်ကိုရှေးဦးစွာစိစစ်ရာ၏။

သံတွဲမြို့ ကျွေးကျိုင်းရွာကျောင်း ဆရာ ရှင်ဂုဏဝံသ၏ လျှောက်လွှာ ပါ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်ကို အမြွက်မျှကြေလည်ရုံ အာဂုံသာဓက ပါဠိ၊ အဋ္ဌ ကထာ၊ ဋီကာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာဖြေရှင်းပေအံ့။

အမည်ထုတ်ဖော်၍ တိုင်တန်းပြောဆိုမှု

လျှောက်လွှာပါပုစ္ဆာ ၄-ချက်တွင် ပဌမ ပုစ္ဆာ၌-

ကထံ အတီတံ အာရပ္ပ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ ဟောတီတိ။
ဘိက္ခုနုပဿယေ ဂါမဒါရကာ ဓုတ္တာဒယောဝါ ယေကေစိ အနာ
စာရံဝါ အာစရန္တိ၊ ရုက္ခံဝါ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖလာဖလံဝါ ဟရန္တိ၊ ပရိက္ခာ
ရေဝါ အစ္ဆိန္ဒန္တိ။ ဘိက္ခုနီ ဝေါဟာရိကေ ဥပသင်္ကမိတွာ အမှာကံ
ဥပဿယေ ဣဒံနာမကတန္တိ ဝဒတိ၊ ကေနာတိ ဝုတ္တေ အသုကေနစ
အသုကေန စာတိ အာစိက္ခတိ၊ ဧဝံ အတီတံ အာရပ္ပ ဩဒိဿ
အာစိက္ခနာ ဟောတိ။

[ဘိက္ခုနီပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဥဿယဝါဒိကသိက္ခာပုဒ်အတွင်း။]

အနက်။ ။ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အတီတံ၊ လွန်ပြီးသမျှသော
အစဉ်ကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဩဒိဿ၊ ပြုလုပ်သူ၏အမည်ကို
ထုတ်ဖော်၍။ အာစိက္ခနာ၊ တိုင်တန်း ပြောဆိုမှုသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဘိက္ခု
နုပဿယေ၊ ဘိက္ခုနီမတို့၏နေရာကျောင်း၌။ ဂါမဒါရကာဝါ၊ ရွာသူ
သားငယ်တို့သည်၎င်း။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ ဓုတ္တာဒယောဝါ၊
သေသောက်ကြူးအစရှိသောသူတို့သည်၎င်း။ အနာစာရံဝါ၊ မသင့်မြတ်
သောအကျင့်ကိုမူလည်း။ အာစရန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ရုက္ခံဝါ၊ သစ်ပင်ကို
မူလည်း။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဖလာဖလံဝါ၊ သစ်သီးကြီးငယ်ကို
မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကြကုန်၏။ ပရိက္ခာရေဝါ၊ သင်္ကန်းသပိတ်
ပရိက္ခရာတို့ကိုမူလည်း။ အစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ လုယူကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီမ
သည်။ ဝေါဟာရိကေ၊ အမတ်ကြီးတို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။
အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဥပဿယေ၊ မှီတင်းရာကျောင်းတိုက်၌။ ဣဒံနာမ၊
ဤမည်သောအမှုကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ တိုင်တန်း
ပြောဆို၏။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝုတ္တေ၊ အမတ်ကြီးတို့ကပြောဆိုမေးမြန်းအပ်သည်ရှိသော်။ အသုကေနစ၊
ဤမည်သောသူသည်၎င်း။ အသုကေနစ၊ ဤမည်သောသူသည်၎င်း။ ကတံ၊
ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစိက္ခတိ၊ ပြောကြား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတီတံ၊
လွန်ပြီးသောအမှုအခင်းကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဩဒိဿ၊ ပြုလုပ်

သောသု၏အမည်ကို ထုတ်ဘော်၍။ အာစိက္ခနာ၊ တိုင်တန်းပြောဆို မှသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းတိုက်သို့လာ၍ မသင့်မြတ် သောအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း၊ သစ်ပင်ဖြတ်ခြင်း၊ သစ်သီးကြီးငယ်ကို ဆောင်ယူ ခြင်း၊ သင်္ကန်းသပိတ် ပရိက္ခရာတို့ကို လုယက်တိုက်ဖျက်ခြင်း အမှုတို့ကို ပြုကျင့်သူတွေ ရှိနေကြသဖြင့် ဘိက္ခုနီမတို့သည် အစိုးရထံမှောက်သို့ သွားရောက်တိုင်တန်းပြောဆိုရာ “မည်သူတို့ ပြုကျင့်ကျူးလွန်ပါသနည်း” ဟု အစိုးရတို့ကမေးမြန်းစိစစ်သည်ရှိသော် “မည်သူမည်သူတို့ ပြုကျင့်ကျူး လွန်ပါသည်” ဟု ပြုလုပ်သောသု၏အမည်နာမကိုဘော်ထုတ်၍ တိုင်တန်း ပြောဆိုမှသည် “ဩဒိဿအာစိက္ခနာ” မည်၏ဟု-ဘွင့်ရှိသည်အရ၊ လွန် ပြီးသောအမှုအခင်းကို အကြောင်းပြု၍ ထုတ်ဘော်တိုင်တန်းမှုတမျိုး။

အမည်မထုတ်ပေဘဲ တိုင်တန်းပြောဆိုမှု

“ကေနာတိ ဝုတ္တေ ပန အသုကေနာတိ ဝတ္တံ၊ အမှာကံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တုမေယေဝ ဇာနိဿထ၊ ကေဝလံ ဟိ မယံ ရက္ခံ ယာစာမ၊ တံ နောဒေထ၊ အဝဟဋ္ဌဘဏ္ဍိ အာဟရာပေထာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧဝံ အနော ဒိဿ အာစိက္ခနာ ဟောတိ”။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ။]

အနက်။ ။ ပန၊ ဩဒိဿအာစိက္ခနာမှတပါး အနောဒိဿအာစိက္ခနာ ကိုဆိုဦးအံ့။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ကတံ၊ ပြုကျင့်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ အစိုးရမင်းတို့က ပြောဆိုမေးမြန်းအပ်သည်ရှိသော်။ အသုကေနာတိ၊ ဤမည်သောသူတည်းဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ထုတ်ဘော် ပြောဆို ခြင်းငှါ။ အမှာကံ။ ငါတို့အား။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တုမေယေဝ၊ သင်တို့ သည်သာလျှင်။ ဇာနိဿထ၊ သိကြကုန်လတ္တံ့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ယာစာမ၊ တောင်းဆိုပါကုန်၏။ တံ၊ ထိုအစောင့်အရှောက်ကို။ နော၊ ငါတို့အား။ ဒေထ၊ ပေးကြပါကုန်လော့။ အဝဟဋ္ဌဘဏ္ဍိ၊ ခိုးယူအပ် သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ အာဟရာပေထ၊ ဆောင်ပါစေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနောဒိဿအာစိက္ခနာ၊ တိုင်တန်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဘိက္ခုနီမတို့သည် ရုံးမင်း ထံသို့သွား၍ တိုင်တန်းပြောဆိုကြရာ “မည်သူတို့ ပြုကျင့်ပါသနည်း” ဟု အစိုးရမင်းတို့ကစိစစ်သောအခါ “ရဟန်းဖြစ်သော ငါတို့အား မည်သူ ပြုကျင့်ကျူးလွန်ပါသည်ဟု ထုတ်ဘော်ပြောဆိုခြင်းငှါ မသင့်ပေ၊ သင်တို့ အလိုအလျောက်သာ သိကြရပါကုန်လတ္တံ့၊ ငါတို့သည်ကား ခိုက်ရန် လိုလားသော စိတ်ထားမဘက် သက်သက် အစောင့်အရှောက်ကိုသာ အလိုရှိကြပါသည်၊ ထိုငါတို့တောင်းဆိုအပ်သော အစောင့် အရှောက် ကိုသာပေးကြပါကုန်လော့၊ ခိုးယူဆောင်ကြဉ်းအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း တဘန်ရခြင်းငှါ အားထုတ်ကြပါ ကုန်လော့” ဟု သာမည ပြောဆို တိုင်တန်းပြောဆိုမှုသည် “အနောဒိဿအာစိက္ခနာ” မည်၏ဟု ဘွင့်ပြ သော အဋ္ဌကထာအရ လွန်ပြီးသောအမှုအခင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြုလုပ် သူကို မထုတ်ဘော်ဘဲ ပြောဆိုမှုတမျိုး။

ပုဂ္ဂိုလ်ကိုထုတ်ဆိုတိုင်တန်းမှု

“ကထံ အနာဂတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿအာစိက္ခနာ ဟောတီတိ၊ ဝုတ္တနယေနော ပရေဟိ အနာစာရာဒိသု ကတေသု ဘိက္ခုနီ ဝေါဟာရိကေ ဧဝံ ဝဒတိ အမှာကံ ဥပဿယေ ဣဒဉ္စ ကရောန္တိ၊ ရက္ခံ နော ဒေထ၊ အယတိ အကရဏတ္ထယာတိ။ ကေန ဧဝံ ကတန္တိ ဝုတ္တေ စ အသုကေန အသုကေနစတိ အာစိက္ခတိ၊ ဧဝံ အနာဂတံအာရဗ္ဘ ဩဒိဿအာစိက္ခနာ ဟောတိ”။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ]

အနက်။ ။ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ အနာဂတံ၊ နောင်အနာဂတ်ဖြစ် သောအမှုအခင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဩဒိဿ၊ ပြုလုပ်သူ၏ အမည်ကိုထုတ်ဘော်၍။ အာစိက္ခနာ၊ တိုင်တန်းပြောဆိုမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဝုတ္တ နယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရေဟိ၊ တပီးသော သူတို့သည်။ အနာစာရာဒိသု၊ မသင့်မြတ်သောအကျင့်အစရှိသည်တို့ကို။ ကတေသု၊ ပြုကျင့်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ ဝေါဟာရိကေ၊ အမတ်ကြီးတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ တိုင်တန်းပြောဆို ၏။ ကိံဝဒတိ၊ အဘယ်သို့တိုင်တန်းပြောဆိုသနည်းဟူမူကား။ အမှာကံ၊

ရှင်ဂုံဏဝံသပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ငါတို့၏။ ဥပဿယေ၊ မှီတင်းရာကျောင်းတိုက်၌။ ဣဒဉ္ဇေဣဒဉ္ဇေ၊ ဤမည် ဤမည်သော အမှုကိုလည်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ အာယတိံ၊ နောင် အခါ၌။ အကရဏတ္ထာယ၊ မပြုနိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နော၊ ငါတို့အား။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဒေထ၊ ပေးကြပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ပြောဆို၏။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဧဝံ ဤသို့။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အသုကေန အသုကေနစ၊ ဤမည် ဤမည်သော သူသည်လည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစိက္ခတိ၊ ထုတ်တော်ပြောဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနာဂတံ၊ နောင်လာလတ္တံ့သော အခွင့် အရေးကို။ အာရတ္တံ၊ အကြောင်းပြု၍။ သြဒိဿ၊ ရည်ညွှန်းပိုင်းခြား၍။ အာစိက္ခနာ၊ ပြောဆိုမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤအဋ္ဌအထာပါဌ၌ ယခင်ပဌမဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ဘိက္ခုနီမတို့ ကျောင်းတွင်း၌ မသင့်အကျင့်ယုတ်တို့ကို ပြုကျင့်ကျူးလွန်ကြသဖြင့် အစိုး ရမင်းတို့ထံမှောက်သို့ ဘိက္ခုနီမတို့သွားရောက်ပြီးလျှင် “ငါတို့၏ မှီတင်း ရာကျောင်းတိုက်၌ ဤမည်ဤမည်သော ပြစ်မှုတို့ကို ကျူးလွန်သူတွေရှိ နေကြသည်။ နောင်သောအခါ ယခုကဲ့သို့မပြုနိုင်စေခြင်းငှါ အစောင့်အ ရှောက်ကိုပေးကြပါကုန်လော့” ဟု တိုင်တန်းတောင်းဆိုရာတွင် “အဘယ် သူသည် ဤကဲ့သို့ပြစ်တို့ကိုပြုသနည်း” ဟု အစိုးရမင်းတို့က မေးမြန်း သောအခါ “ဤမည်သောသူသည်ပြစ်ကိုပြုသူပင်တည်း” ဟု ဝတ္ထုသည်၏ အမည်ကိုထုတ်တော်၍ပြောကြားမှုသည် “သြဒိဿအာစိက္ခနာ” မည်၏ ဟူ၍ ဘွင့်ဆိုချက်အရ နောင်လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်အရေးကို အ ကြောင်းပြု၍ ဝတ္ထုသည်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုထုတ်ဆိုတိုင်တန်းမှုတမျိုး။

အမှုသွားကိုသတ်တိုင်တန်းမှု

“သေသံပုရိမသဒိသမေဝ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌအရ အမည်နာမ ကိုမထုတ်တော်ဘဲ နောင်လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်အရေးအရာကို အ ကြောင်းပြု၍ အမှုသွားမျှကိုသာပြောဆိုတိုင်တန်းမှုတမျိုး။

ဖြေရှင်းချက်

ဤသို့လျှင် လွန်ပြီးသောအမှုအခင်းကိုအကြောင်းပြု၍ သြဒိဿ အာ စိက္ခနာ၊ အနောဒိဿအာစိက္ခနာဟူ၍ နှစ်မျိုး၊ နောင်လာလတ္တံ့ဖြစ်သော

အရေးကို အကြောင်းပြု၍ ဩဒိဿအာစိက္ခနာ၊ အနောဒိဿအာစိက္ခနာ ဟူ၍ မင်းထံစိုးရောက်တိုင်တန်းမှု ၂-မျိုးအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ယခု ရှင်ဂုဏဝံသ လျှောက်လွှာတွင် ပါရှိသော မှန်ပြောင်းရှင် ရဟန်း၏တိုင်တန်းပြောဆိုမှုသည် ခေါင်းတံဆိပ်ကပ်လျက် စွဲချက်ရေး သားသဖြင့် တရားရုံးတွင် အထင်အရှားစွဲဆိုသည်ဟု လျှောက်လွှာတွင် ပါရှိရကား လွန်ပြီးသောအမှုအခင်းကိုအကြောင်းပြု၍ဝတ္ထုသည်ပုဂ္ဂိုလ် ကို ထုတ်ဆိုတိုင်တန်းမှုဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

ထိုစကားသည် မှန်၏။ ခေါင်းတံဆိပ်ကပ်လျက် စွဲချက် ရေးသားမှု သည် တဘက်သောဝတ္ထုသည်၏ အမည်ကိုဘော်ထုတ်၍ အမှုသရုပ်ကို အားလုံးတွင်ပြသောအမှုစင်စစ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ စွဲဆိုတိုင် တန်းမှုကို “ကေနာတိဝုတ္တေ အသုကေနစ အသုကေနစာတိအာစိက္ခတိ၊ ဧဝံအတီတံအာရဗ္ဘ ဩဒိဿအာစိက္ခနာဟောတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာဝင်္ဂါ ကျနှင့် တပြေးတည်းညီညွတ်လေရကား “ဩဒိဿအာစိက္ခနာ” ဟူ၍သာ မှတ်ယူအပ်၏။ ဤကား မှန်ပြောင်းရှင်ရဟန်း၏ မင်းထံစိုးနား တိုင်ကြား မှုကို စိစစ်ချက်ပေတည်း။

ထိုမှန်ပြောင်းရှင်ရဟန်း၏ တိုင်တန်း စွဲဆိုချက်ဖြင့် တဘက်ဝတ္ထု သည်ဖြစ်သောမှန်ပြောင်းငှါးရမ်းသူဒါယကာမှာ မင်းထံစိုးရှေ့ တေ့ဆိုင် ပြောဆိုခြင်းငှါ သက်သေခေါ်မှု၊ ရှေ့နေငှါးရမ်းမှု၊ ဒီဂရီကျပြီးနောက် မှန် ပြောင်းရှင်ရဟန်း၏တရားစရိတ်ကိုကျခံမှုတို့ဖြင့် ကုန်ကျသောစရိတ်ကြေး ငွေ အနာမာသဝတ္ထုများသည် ထိုရဟန်း၏တိုင်တန်းစွဲဆိုချက်ဖြင့် ကုန် ကျရသည်ဖြစ်လင့်ကစား အစိုးရမင်းများတပ်ရိုက်အပ်သောငွေဒဏ်မျိုး မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်သော်ကား မိမိတို့တရားကိုထုချေရန် ကုန်ကျရသော စရိတ်စကဝတ္ထုသာဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် သက်သေစရိတ်၊ ရှေ့နေစရိတ်၊ မှန်ပြောင်းရှင် ရဟန်း၏ တရားစရိတ်အတွက် စိုက်ထုတ်ကျခံရသောလျော်ကြေးစရိတ်တို့ဖြင့် မှန် ပြောင်း ရှင်ရဟန်းအား “ဘဏ္ဍာဒေယျဂီဝါ” ဆုံးဖြတ်ရာသော အကြောင်းမရှိ။ ဒုတိယ ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်နှင့် ငြိစွန်းဘွယ်မထင်၊ စင်ကြယ်သောရဟန်းဟူ၍သာ မှတ်ယူအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌-

“တဇ္ဇေ သုတ္တာ တေ ဝေါဟာရိကာ တေသံ ဒဏှံ ကရောန္တိ၊ သဗ္ဗဘိက္ခုနိယာ ဂီဝါ ဟောတိ၊ ဒဏှံ ဂဏှိဿတိတိ အဓိပ္ပာယ်ပိ သတိ ဂီဝါယေဝ ဟောတိ”- ဟူ၍၎င်း။

“သစေ ပန တဿ ဒဏှံ ဂဏှိထာတိ ဝဒတိ၊ ပဉ္စမာသကမတ္ထေ ဂဟိ”- ဟူ၍၎င်း။

“ဘိက္ခုနောပိ ဟိ ဩဒိဿ အာစိက္ခနာ န ဝဇ္ဇတိ။ ယံ တထာ အာစိက္ခတေ ဒဏှံကရောန္တိ၊ သဗ္ဗဂီဝါ ဟောတိ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒဏှံ ဂဏှာပေန္တဿ ပါရာဇိကံ”- ဟူ၍၎င်း။

ဝတ္ထုသည်တဦး၏အမည်ကို ရည်ညွှန်းပိုင်းခြား တိုင်ကြားပြောဆိုမှု အတွက် အစိုးရမင်းတို့က တပ်ရိုက်ယူငင်အပ်သော ဥစ္စာဒဏ်ကိုသာ ဂီဝါ ဝတ္ထု ဘဏ္ဍာဒေယျဝတ္ထုဟူ၍ ဘွင့်ဆိုအပ်လေပြီ။ စရိတ်စကကုန်ကျသော ဝတ္ထုတို့ကိုမူကား ဂီဝါဝတ္ထု၊ ဘဏ္ဍာဒေယျဝတ္ထုဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ အရိပ်အမြက်မျှမထင်ပေ။ ထို့ကြောင့်ယခုလျှောက်လွှာပါ မှန်ပြောင်းရှင် ရဟန်းသည် တရားစရိတ်လျော်ကြေးဝတ္ထုကို ယူပါငြားသော်လည်း ဘဏ္ဍာစားဂီဝါ ဆုံးဖြတ်ရာသောအကြောင်းမရှိဟူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ် ယူအပ်၏။ (ဘဏ္ဍာစားမထိုက်။)

အဋ္ဌကထာပါငြ်၏အနက်။ ။တံ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ တိုင်တန်း ပြောဆိုသောစကားကို။ သုတ္တာ၊ ကြား၍။ တေဝေါဟာရိကာ၊ ထိုအမတ် ကြီးတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုမှုပြစ်ကိုကျူးလွန်သောသူတို့အား။ ဒဏှံ၊ ဒဏ်ကို။ စေကရောန္တိ၊ အကယ်၍ ပြုကုန်ငြားအံ့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဒဏ်သည်။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဘိက္ခုနိမအား။ ဂီဝါ၊ အစားထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒဏှံ၊ ဒဏ်ကို။ ဂဏှိဿတိ၊ ယူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုသည်။ သတိပိ၊ ရှိခဲ့သော်လည်း။ ဂီဝါယေဝ၊ အစားထိုက်သည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခုနောပိ၊ ရဟန်းယောက်ျားအားလည်း။ ဩဒိဿ၊ ပြုလုပ်သူ၏အမည်ကိုထုတ်ဘော်၍။ အာစိက္ခနာ၊ တိုင်တန်းပြောဆိုမှုသည်။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တထာ၊ ထိုသို့ထုတ်ဘော်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာစိက္ခတေ၊ တိုင်တန်းပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ယံဒဏှံ၊ အကြင်ဥစ္စာ

ဒဏ်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ၊ ထိုဥစ္စာ
ဒဏ်သည်။ ဘိက္ခုနော၊ တိုင်တန်းသောရဟန်းအား။ ဂီဝါ၊ အစားထိုက်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဤကားအဋ္ဌကထာနောက်ဝါကျ၏အနက်။)

ဤ အဋ္ဌကထာပါဠိတို့ဖြင့် မင်းတို့သည် တပ်ရိုက်အပ်သော ဒဏ်
သည်သာ ဂီဝါဝတ္ထု၊ ဘဏ္ဍာဒေယျဝတ္ထုဖြစ်ကြောင်းထင်ရှား၏။

[ဤကား တရားစရိတ်ဝတ္ထုဖြင့် မှန်ပြောင်းရှင် ရဟန်းအား
ဂီဝါဘဏ္ဍာဒေယျမထိုက်ကြောင်းကို ပြဆိုဖြေရှင်းချက်ပေတည်း။]

ထိုမှန်ပြောင်းရှင်ရဟန်း၏ ခေါင်းတံဆိပ် ကပ်လျက်စွဲချက်ရေးသား
အမှုသည်ကို ဘော်ထုတ်၍ မင်းထံစိုးနား တိုင်းကြားပြောဆိုမှုသည်
မအပ်သော အကပ္ပိယ ပြောကြားမှု စင်စစ်ဖြစ်သောကြောင့် “ဘိက္ခု
နောပိ ဟိ သြဒိဿအာစိက္ခနာ နဝဇ္ဇတိ” ဟူသော ၎င်းအဋ္ဌကထာ၊ဝိနယ
သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာတို့နှင့်အညီ မအပ်သောပြောကြားမှုသို့ သက်ဝင်လေ
ရကား ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်သင့်လေသည်။

အနက်။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခုနောပိ၊ ရဟန်းယောက်ျားအား
လည်း။ သြဒိဿ၊ ပြုလုပ်သူ၏အမည်ကို ထုတ်ဘော်၍။ အာစိက္ခနာ၊
တိုင်တန်းပြောဆိုမှုသည်။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ဤကား ဖြေရှင်းချက်ပြီး၏။

၂။ ဒုတိယလျှောက်ချက်တွင် ပါရှိသောဒါယကာမိုက်၏တရားရုံးစရိတ်
ကုန်ကျရာတွင် အစွဲခံရသူ-ရဟန်း၏ ဝစီပယောဂ သြဒိဿအာစိက္ခနာ
တစုံတရာမျှမရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် ရှိသမျှစည်းစိမ်အားလုံး ပြုတ်ပြုတ်
ပြုန်းသော်လည်း ဖြတ်ထုံးတင်ခါ ဆုံးဖြတ်ဘွယ်ရာမရှိပြီ။

၃။ တတိယလျှောက်ချက်အဖြေကား— သေစေသောစေတနာဖြင့်စေ့
ဆော်၍ ဒုတ်၊ ထားစသောလက်နက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ရာတွင် မသေ
မပျောက်ဘဲ တည်မြဲတိုင်းသော ဝိညာဉ်အစဉ်တည်ရှိခဲ့သော် ကာယိက
ဒုက္ခကိုဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုရိုက်နှက်သူ ရဟန်းအား ထုလွှ
စဉ်းအာပတ်ဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်သင့်ပေသည်။ ဒဏ်ရာကိုဆေးကုသည့်
အတွက် ကုန်ကျသော စရိတ်ကြေးငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရိုက်နှက်ရင်း အမှု
သည် ရဟန်းကို ဂီဝါဘဏ္ဍာဒေယျမည်မျှပေးထိုက်သည်ဟုအဋ္ဌကထာ၊
ဋီကာအရိပ်အမြွက်မျှမထင်ပေ။

ရှင်ဂုဏ်ဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကပါဠိတော် တတိယပါရာဇိကဝိနိပါတဝတ္ထု၌-

“တေန ခေါပန သမယေန အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဘုဉ္ဇန္တဿ မံသံ ကဏ္ဍေ ဝိလဂ္ဂံ ဟောတိ၊ အညတရောဘိက္ခု မရဏာဓိပ္ပာယော တဿဘိက္ခုနော ဂီဝါယံ ပဟာရံ အဒါသိ၊ သလောဟိတံ မံသံ ပတိ၊ သောဘိက္ခု နကာလမကာသိ၊ တဿ ကုက္ကုစ္စံ အဟောသိ။လ။ အနာပတ္တိဘိက္ခု ပါရာဇိကဿ အာပတ္တိထုလ္လစ္စယဿ”။

ဟု ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။

အနက်။ ။တေနခေါပနသမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အညတရဿ၊ အမှတ်မဲ့ငြား တပါးပါးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ ဆွမ်းစားစဉ်။ မံသံ၊ အသားသည်။ ကဏ္ဍေ၊ လည်၌။ ဝိလဂ္ဂံ၊ ကပ်ငြိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ မရဏာဓိပ္ပာယော၊ သေစေခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနော၊ လည်၌အသား ကပ်ငြိသောရဟန်း၏။ ဂီဝါယံ၊ လည်၌။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ သလောဟိတံ၊ သွေးနှင့်တကွသော။ မံသံ၊ အသားသည်။ ပတိ၊ ကျ၏။ သောဘိက္ခု၊ လည်၌အသားကပ်ငြိ၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုခံရသော ထို ရဟန်းသည်။ ကာလံ၊ ဇီဝိန်ပြတ်ကြော အသက်သေခြင်းကို။ နအကာသိ၊ မပြု။ တဿ၊ ထိုရိုက်ပုတ်သောရဟန်းအား။ ကုက္ကုစ္စံ၊ အလို့လို့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကဿ-ပါရာဇိကေန၊ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ထုလ္လစ္စယဿ-ထုလ္လစ္စ ယေန၊ ထုလ္လစ္စစဉ်းအာပတ်ဖြင့်။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၎င်းအဋ္ဌကထာ ဝိမံသနဝတ္ထုအတွင်း၌လည်း-

“ဣဒံ ဝိသံ ဧတံ မာရေတူတိဝါ ဣဒံ ဝိသံ ခါဒိတွာ အယံ မရ တူတိ ဝါဧဝံ ဒိန္ဓေပန သစေ မရတိ ပါရာဇိကံ၊ နော စေ တုလ္လစ္စယံ”။

ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ဣဒံဝိသံ၊ ဤအဆိပ်သည်၊ ဧတံ၊ ဤရဟန်းကို။ မာရေ တု၊ သေစေသတည်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဣဒံဝိသံ၊ ဤအဆိပ်ကို။ ခါဒိတွာ၊ ခဲ၍။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ မရတု၊ သေစေ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။

ဝေံ၊ ဤသို့။ ဒိန္နော၊ ပေးသည်ရှိသော်။ သစေမရတိ၊ အကယ်၍သေငြားအံ့။
ပါရာဇိကံ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊
ရောက်ခြင်းသည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဤသို့ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ သေစေလိုသောစိတ်ဖြင့်ပုတ်ခတ်ရိုက်
နှက်ရာတွင် သေကြေပျက်စီးခဲ့သော် ပါရာဇိကသို့ရောက်၏။ မသေမူ၍
ဒုက္ခဖြစ်ရုံမျှသာရှိပါမူကား ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်ဟု တိုက်ရိုက် လာရှိသော
ကြောင့် ယခုလျှောက်လွှာတွင် ပါသော ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်သော ရဟန်း
ကိုလည်း လူဇာတ်ဖြစ်သောသို့ ကျင့်နာမှုဒုက္ခကို ဖြစ်စေသောကြောင့်
ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်ဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်သင့်ပေသည်။ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို
ကုစားရသော ဆေးဘိုး ဝါးခအတွက် ရိုက်နှက်သူ ရဟန်းအား ဂီဝါ
ဘဏ္ဍာဒေယျတခုမျှပင် ထိုက်သက် ဆုံးဖြတ်ရန်ကျမ်းဂန်မရှိချေ။

သိမသင်္ကရဒေါသဝတ္ထုသရုပ်

၄။ သိမ်နုတ်ရာအရပ်တွင်မဏ္ဍပ်ကန္ဓားဆောက်လုပ်၍နုတ်သင့်မနုတ်
သင့်ဟူသော စတုတ္ထလျှောက်ချက်၌ သိမသင်္ကရဒေါသရောက်မရောက်ကို
လျှောက်လိုရင်းဖြစ်ပေရကား သင်္ကရဒေါသကိုဖြစ်စေတတ်သော ဝတ္ထု
သရုပ်ကို ရှေးဦးစွာဘော်ထုတ်၍ ပြပေအံ့။

သိမ်၏အတွင်းသို့ သက်ရောက်တည်နေဆဲဖြစ်သော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊
ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားအစရှိသော သဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုး၊ ကြိုးကြိမ်အစ
ရှိသော တတြိဋ္ဌကအဝိညာဏကပတ္ထုမျိုး၊ နွယ်၊ မြက်၊ သစ်ပင်၊ သစ်မြစ်၊
သစ်ခက်အစရှိသော တတ္ထဇာတက အဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုးအလုံးစုံတို့
သည် သိမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်သာဖြစ်၏။ မဟာဝါ
အဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဘွင့်၌-

“ဗဒ္ဒသိမာယ ဇာတံ ယံ ကိဉ္စိ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဧကသမ္ပန္နေန ဂတံ
သိမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ ဗဒ္ဒသိမာယ၊ ဗဒ္ဒသိမ်၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ ယတ္ထကတ္တစိ၊
အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။ ဧကသမ္ပန္နေန၊ တစပ်တည်းစပ်သဖြင့်။ ဂတံ၊

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ခုက်အဖြေ

သွားရောက်သော။ ယံကိဉ္ဇိ၊ အလုံးစုံသော သဝိညာဏက, အဝိညာဏက
ဝတ္ထုသည်။ သီမသင်္ချမေဝ၊ သိမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့သာလျှင်။
ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဒ္ဓိကာ၌လည်း—

“ယံကိဉ္ဇိတိ ဝစနတော တိဏမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ၊ မဟာထေရာပိ တိဏံ
သောဓေတွာဝ ကရောန္တိ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ယံကိဉ္ဇိတိ၊ ယံကိဉ္ဇိဟူ၍။ ဝစနတော၊ သကလတ္ထဝါစက
သဒ္ဓါဖြင့် အဗ္ဗကထာဆရာ ဆိုသောကြောင့်။ တိဏမ္ပိ၊ မြက်သက်ငယ်ကို
သော်လည်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ မဟာထေရာပိ၊ မဟာထေရ်ကြီး
တို့သည်လည်း။ တိဏံ၊ မြက်ပင်ကို။ သောဓေတွာဝ၊ သုတ်သင်၍သာလျှင်။
ကရောန္တိ၊ ကံပြုကြကုန်၏။

ဝိမတိဝိနောဒ္ဓိကာ၌လည်း—

“ယံကိဉ္ဇိတိ နိဋ္ဌိတသိမာယံ ဥပရိ ဇာတံ ဝိဇ္ဇမာနံ ပုဗ္ဗေ ဌိတံ
ပစ္ဆာ သဉ္ဇာတံ ပဝိဋ္ဌဉ္စ ယံကိဉ္ဇိ သဝိညာဏကာဝိညာဏကံ သဗ္ဗမ္ပိတိ
အတ္ထော၊ အန္တောသိမာယ ဟိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓာဒိသဝိညာဏကေ သန္ဓိ
သိန္ဓောပိ ဘိက္ခု သိမဋ္ဌောဝ ဟောတိ”။

ဟုမိန့်ပြီ။

အနက်။ ။ယံကိဉ္ဇိတိ၊ ယံကိဉ္ဇိ-ဟူသည်ကား။ နိဋ္ဌိတသိမာယံ၊ သမုတ်
၍ ပြီးငြိမ်းသောသိမ်၌။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဇာတံ၊ ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွား
သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သဉ္ဇာ
တံ၊ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဝိဋ္ဌဉ္စ၊ ဝင်လာသည်လည်း ဖြစ်သော။
ယံကိဉ္ဇိ၊ အလုံးစုံသော။ သဝိညာဏကာဝိညာဏကံ၊ အသက်ရှိ၊
အသက်မဲ့ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသောဝတ္ထုသည်လည်း။ သီမသင်္ချ
မေဝ၊ သိမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိအယံ
ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အန္တောသိမာယ၊
သိမ်တွင်း၌။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓာဒိသဝိညာဏကေ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်းအစရှိသော
သဝိညာဏကဝတ္ထု၌။ သန္ဓိသိန္ဓောပိ၊ ထိုင်နေသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းသည်။ သိမဋ္ဌောဝ၊ သိမ်အပြင်၌ တည်သည်မည်သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာပါဌတို့ဖြင့်သိမ်၏အတွင်းသို့သက်ရောက်တည်နေဆဲ ဖြစ်သော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားအစရှိသော တကြဋ္ဌက သဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုး၊ ကြိုး၊ ကြိမ်၊ သစ်၊ ဝါး၊ ပျဉ်ပြားအစရှိသော တကြဋ္ဌက-အဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုး၊ နွယ်၊ မြက်၊ သစ်ခက်၊ သစ်မြစ် အစရှိသော တတ္ထဇာတကအဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုးအလုံးစုံသည် သိမ်ဟူသော အရေ အတွက်သို့ရောက်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

ထိုသိမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့ရောက်သော သဝိညာဏကဝတ္ထု၊ အဝိညာဏကဝတ္ထုအလုံးစုံသည် မိမိတို့တည်နေပေါက်ရောက်ရာသိမ်၌ သာမတည်မှု၍ တပါးသောသိမ်နှင့်ကူးသန်းစပ်ယှက်သည်ရှိသော် ဤသိမ် မှသွား၏ဟူ၍၎င်း၊ ထိုသိမ်မှလာ၏ဟူ၍၎င်း ဆိုခြင်းငှါတတ်ကောင်းသော နွယ်၊ မြက်၊ သစ်ပင် အစရှိသော တတ္ထဇာတက ဝတ္ထုတို့ကို မိမိတို့ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ပွားရင်းသိမ်ဟူ၍ မှတ်ယူအပ်ကုန်၏။ ဤသိမ်မှသွား၏ ဟူ၍၎င်း၊ ထိုသိမ်မှလာ၏ဟူ၍၎င်းဆိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားအစရှိသော တကြဋ္ဌကသဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုး၊ ကြိုး၊ ကြိမ်၊ သစ်၊ ဝါး၊ ပျဉ်ပြားအစရှိသော တကြဋ္ဌကအဝိညာဏကဝတ္ထုမျိုး တို့ကိုမူကား မိမိသိမ်၌တည်သောအဖို့ အစိတ်ကို မိမိသိမ်၊ တပါးသော သိမ်၌တည်သော အဖို့အစိတ်ကိုတပါးသောသိမ်ဟူ၍ မှတ်ယူအပ်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ၌—

“ဧတ္ထပန ဗဒ္ဒသီမာယ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ ဗဒ္ဒသီမာ၊ အဗဒ္ဒသီမာယ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ ဂါမသီမာ”။

ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

ဤဋီကာပါဌတို့ဖြင့်သိမ်အပြင်၌တည်နေပေါက်ရောက်သော သဝိညာဏကဝတ္ထု၊ အဝိညာဏကဝတ္ထုတို့သည် မိမိတို့ပေါက်ရောက်တည်နေရာ သိမ်၌သာ မတည်မှု၍ တပါးသောသိမ်နှင့်စပ်ယှက်ကူးသန်းသည်ရှိသော် သီမသက်ရဒေါသကို ဖြစ်စေတတ်၏ဟု မှတ်ယူအပ်ကုန်၏။

မဏ္ဍပ်၊ တန်ဆောင်းစသော အဆောက်အဦ

ထိုပြုဆိုအပ်ပြီးသော သက်ရဒေါသကိုဖြစ်စေတတ်သော သဝိညာဏကဝတ္ထု၊ အဝိညာဏကဝတ္ထုတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော မဏ္ဍပ်၊

တန်ဆောင်း အစရှိသောအရပ်၊ နုတ်အပ်သော ဗဒ္ဒသိမ်တခုတည်းသာ ရှိခဲ့ပါလျှင် ယုံမှားဘွယ်ရာမရှိ၊ သင်္ကာနိဝတ္တနဖြစ်ပေရာ၏။

ရှေးအခါ၌ ဤအပ်သောသမူဟနိတဗ္ဗဗဒ္ဒသိမ်ဟောင်းနှစ်လုံးနီးစပ် လျက်ရှိသောအရပ်၌မူကား မဏ္ဍပ်၊ တန်ဆောင်းအစရှိသော ကြီးမား ကျယ်ဝန်းသော အဆောက်အဦတို့ကိုထားဘိဦး၊ များစွာသောသံဃာတို့ စည်းဝေးနေထိုင်ကြလျှင်ပင် လေးတောင်ကွာ၊ ငါးတောင်ခြား နီးပါးသော ဗဒ္ဒသိမ်ဟောင်းတို့၏ အစွန်းနှစ်ဘက်ကို စပ်ဆက် ယှက်ကူးသော ကြောင့်ရဟန်းချင်းချင်း ထိပါးစပ်ဆက်မှုနှင့်ပင် သင်္ကာရဒေါသရောက် တော့သည်သာဖြစ်၏။

ဆယ်တောင်ကွာ၊ ကိုးတောင်ကွာအရပ်၌ တည်ရှိနေကြသော ဗဒ္ဒသိမ် ဟောင်းတို့ကို ရောယှက်ကူးလူးစေနိုင်သော မဏ္ဍပ်၊ တန်ဆောင်းစသော ကြီးမားကျယ်ဝန်းသော အဆောက်အဦတို့ကိုမူကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ တော့ပြီ။

ယင်းသို့စပ်ဆက်ယှက်ကူးမှုဟူသော သင်္ကာရဒေါသသက်ရောက်ရာ သိမ်တို့၌ ပြုအပ်သောကံတို့သည် ဝဂ္ဂကံအဖြစ်မှ လွတ်ကင်းအောင် ရှင်းလင်းသုတ်သင်နိုင်သော်သာ ထမြောက်အောင်မြင်ပေရာ၏။ ဝဂ္ဂကံ အဖြစ်မှလွတ်ကင်းအောင် မရှင်းလင်းမသုတ်သင်နိုင်ပါက အောင်မြင် ထမြောက်ရန် အခွင့်မရှိချေ။

တတောင်ကွာ၊ တထွားခြားခန့်နီးပါးလျက် ထိုဗဒ္ဒသိမ်ဟောင်းနှစ်လုံး တည်ရှိခဲ့သော် သီမန္တရိက်၌ တည်သောရဟန်းတို့သည် ကူးသန်းစပ်ယှက် မြင်းကြောင့် ကံပျက်လေရာ၏။ တဆိုင်းတည်း သံဃာဖြင့် နုတ်သော်ကား ထိုနုတ်အပ်သော သိမ်နှစ်ခုတို့၌ ကူးသန်းလျက်တည်သော ညောင်စောင်း အကွက်သို့ ကျရောက်သော အလှည့်၌သာ ကံပျက်ရာ၏။ ထိုနုတ်အပ်သော ဗဒ္ဒသိမ်နှစ်ခုတို့၌ ကူးသန်းလျက် တည်သောညောင်စောင်း အကွက်မှ တပါး သိမ်ခြားသော အကွက်သို့ကျခဲ့သော် သံဃာတဆိုင်းတည်းဖြစ်၍ တပါးသောသိမ်၌ တည်သောရဟန်းမရှိခြင်းကြောင့် ပန္နက်သဲ၊ ကြီးတန်း၊ မဏ္ဍပ်စသည်ပင် စပ်ယှက်သော်လည်း ကံမပျက်ရာ။

“တာသံ မဇ္ဈဂတာ တေ ဘိက္ခု တာ သမူဟနေယျံ” ဟူသော ဝိမတိ ဝိနောဒနိ ဋီကာနှင့်အညီ သီမသမူဟနကံ ထမြောက် အောင်မြင်ပေရာ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ်—

“သီမမာဠကေ ဝဋ်ရုက္ခော ဟောတိ၊ တဿ သာခါ ဝါ တတော နိဂ္ဂတပါရောဟောဝါ မဟာသီမာယ ပထဝိတလံ ဝါ တတ္ထဇာတ ရုက္ခာဒိနိ ဝါ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ မဟာသီမံ သောဓေတွာဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ၊ တေ ဝါ သာခါပါရောဟာ ဆိန္ဒိတ္တာ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ၊ အနာဟစ္စဋ္ဌိတသာခါဒီသု အာရုဠဘိက္ခု၊ ဟတ္ထပါသံ အာနေတဗ္ဗော”။
 ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ သီမမာဠကေ၊ သိမ်အပြင်၌။ ဝဋ်ရုက္ခော၊ ပညောင်ပင် သည်။ ဟောတိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ တဿ၊ လိုပညောင်ပင်၏။ သာခါဝါ၊ အကိုင်း အခက်သည်၎င်း။ တတော၊ ထိုပညောင်ပင်မှ။ နိဂ္ဂတပါရော ဟောဝါ၊ ထွက်လာသောမြစ်ပျဉ်းသည်၎င်း။ မဟာသီမာယ၊ မဟာသိမ် ၏။ ပထဝိတလံ ဝါ၊ မြေအပြင်ကို၎င်း။ တတ္ထဇာတရုက္ခာဒိနိဝါ၊ ထိုမဟာ သိမ်၌ပေါက်သော သစ်ပင် အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ အာဟစ္စ၊ ထိခိုက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ငြားအံ့။ မဟာသီမံ၊ မဟာသိမ်ကို။ သောဓေတွာဝါ၊ သုတ် သင်၍မူလည်း။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ တေသာခါပါရောဟာ ဝါ၊ ထိုသစ်ခက်၊ မြစ်ပျဉ်းတို့ကိုသော်လည်း။ ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ဖြတ်၍။ ဗဟိဋ္ဌကာ၊ အပ၌တည်သည်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ အနာဟစ္စ၊ မထိခိုက် မူ၍။ ဋ္ဌိတသာခါဒီသု၊ တည်သော သစ်ခက် အစရှိသည်တို့၌။ အာရုဠ ဘိက္ခု၊ ကက်နေသောရဟန်းကို။ ဟတ္ထပါသံ၊ ဟတ္ထပါသံအတွင်းသို့။ အာ နေ တဗ္ဗော၊ ပင့်ဆောင်အပ်၏။

၎င်းအတွင်း တေရသကဏ်ဒီကာ၌လည်း—

“မဟာသီမံ သောဓေတွာ ဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တိ မဟာသီမဂတာ ဘိက္ခု၊ ဟတ္ထပါသံ ဝါ အာနေတဗ္ဗာ၊ သီမတော ဝါ ဗဟိ ကာတဗ္ဗာ- တိ အဓိပ္ပာယော”။
 ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ မဟာသီမံ သောဓေတွာဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာသီမဂတာ၊ မဟာသိမ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ မဟာသိမ်၌တည် ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဟတ္ထပါသံဝါ၊ ဟတ္ထပါသံသို့မူလည်း။ အာနေတဗ္ဗာ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ သီမတော၊ သိမ်မှ။ ဗဟိဝါ၊ အပ၌မူ လည်း။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာ ယော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း။

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ဝိမတိဝိနောဒနိ ငိုကာဉ်လည်း-

“ဝဋုရက္ခောတိ ဣဒံ ပါရောဟောပတ္ထန္တေန အတိဒူရမ္ပိ ဂန္တံ သမတ္ထသာခါ သမဂီတာယ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗရက္ခလတာဒိနမ္ပိ သမ္ပန္နော န ဝဋုတိ ဝေ၊ဒတနေဝ နာဝါရဇ္ဇ၊ သေတုသမ္ပန္နောပိ ပဋိက္ခိတ္တော” ဟူ၍၎င်း။

“မဟာသီမံ ဝါ သောဓေတွာတိ မဟာသီမဂတာနံ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခုနံ ဟတ္ထပါသနယန ဆန္ဒာဟရဏာ ဒိဝသေန သကလံ မဟာ သီမံ သောဓေတွာ” ဟူ၍၎င်း။

မိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ဝဋုရက္ခောတိဣဒံ၊ ဝဋုရက္ခောဟူသောဤစကားကို။ ပါရောဟောပတ္ထန္တေန၊ သစ်ပင်၏ မြစ်ပျဉ်းထောက်သဖြင့်။ အတိဒူရမ္ပိ၊ အလွန်ဝေးသော အရပ်သို့လည်း။ ဂန္တံ၊ သွားခြင်းငှါ။ သမတ္ထသာခါ သမဂီတာယ၊ စွမ်းနိုင်သော အကိုင်အခက်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗရက္ခလတာဒိနမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော သစ်ပင်၊ အနွယ် အစရှိသည်တို့၏လည်း။ သမ္ပန္နော၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ န ဝဋုတိဝေ၊ မအပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဒေတုနေဝ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ နာဝါရဇ္ဇ၊ သေတုသမ္ပန္နော၊ လှေ၊ကြီး၊ တံတားတို့ ဆက်စပ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ (ပဌမဝါကျအနက်။)

မဟာသီမံဝါ သောဓေတွာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာသီမဂတာနံ၊ မဟာသီမံသို့ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ မဟာသီမံ၌တည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဟတ္ထပါသနယန ဆန္ဒာဟရဏာဒိဝသေန၊ ဟတ္ထပါသံသို့ဆောင်ခြင်း၊ ဆန္ဒဆောင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ မဟာသီမံ၊ မဟာသီမံကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကာတမ္ပံ၊ ပြုအပ်၏။ (ဒုတိယဝါကျအနက်။)

သိမ်နုတ်ပုံအမျိုးမျိုး

ဤအဋ္ဌကထာ၊ ငိုကာပါဌ်တို့ဖြင့် မဟာသိမ်၊ ခဏ္ဍသိမ်နှစ်လုံးတို့၌ သစ်ခက်၊ မြစ်ပျဉ်းစသည်တို့ကူးသန်းစပ်ယှက်၍ တည်သောအရာ ခဏ္ဍသိမ်၌ ကံပြုလိုပါက မဟာသိမ်တွင် ရှိနေသော ရဟန်းတို့ကို ဟတ္ထပါသံသို့ ဆောင်ခြင်း၊ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်ခြင်း၊ မဟာသိမ်မှအပပြုခြင်းဟုဆိုအပ်

သောသုတ်သင်မှုကိုပြုသော်သာလျှင် ခဏ္ဍသိမ်၌ ပြုအပ်သော ကံသည် သက်ရဒေါသကင်းသဖြင့် အောင်မြင်ထမြောက်၏ဟု နိတတ္ထအားဖြင့် ပြ၏။ မဟာသိမ်ရှိ သံဃာကိုမသုတ်သင်နိုင်ပါမူကား သက်ရဒေါသ အတွက် ဝဂ္ဂကံဖြစ်သောကြောင့် ကံပျက်၏ဟူသော အနက်ကိုလည်းပြ၏။

သစ်ခက်၊မြစ်ပျဉ်းစသည်တို့ကူးသန်းစပ်ယှက်၍ပင် တည်ပါငြားသော် လည်း မဟာသိမ်၌ ရဟန်းမရှိပါမူ ခဏ္ဍသိမ်၌ပြုအပ်သော ကံသည် ပျက်ဘွယ်ရာမထင်၊ အောင်မြင်ထမြောက်ခြင်းသာဖြစ်၏ဟူသောအနက် ကိုလည်းပြ၏။ဤအဋ္ဌကထာ၊ဋီကာတို့ဖြင့်ပင်ပြသောကြောင့် မဏ္ဍပ်ကန္ဓား ထိုး၍ သိမ်နုတ်သောအရပ်တွင် ဗဒ္ဒသိမ်ဟောင်းနှစ်လုံး နီးစပ်လျက် ရှိ၊ မရှိကို အတပ်မသိနိုင်လေရကား နောက်နောင် အဆက်ဆက် ပညာရှိ ဝိနယကုဏ္ဍုစ္စကပုဂ္ဂိုလ်အများ ယုံမှားကင်းစေခြင်းငှါ ၅-ပါး၊ ၆-ပါး အစုရှိသော တဆိုင်းတည်းသောသံဃာဖြင့်သာနုတ်အပ်၏။ သံဃာ နှစ် ကျိပ်၊သုံးကျိပ်နုတ်လိုပါမူ မဏ္ဍပ်အလျှင်းမထိုးဘဲသော်လည်း နုတ်အပ် ၏ဟုမှတ်ယူသင့်ပေ၏။

တဆိုင်းတည်းသောသံဃာဖြင့်သာနုတ်လိုပါမူကား နှစ်လုံးသောဗဒ္ဒ သိမ်ဟောင်းတို့၏ အစွန်းနှစ်ဘက်ကို သံဃာစပ်ယှက်၍ တည်သော ညောင်စောင်းအကွက်၌ပြုသော ကံတခုတည်းသည်သာ ပျက်ဘွယ်ရာအ ကြောင်းရှိ၏။ သိမ်သီးခြား၌တည်ရှိသောညောင်စောင်းအကွက်တို့၌ပြုအပ် သောကံတို့မှာမူကား တပါးသောသိမ်၌ သံဃာမရှိသည်ဖြစ်၍ သမဂ္ဂကံ ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ပျက်ဘွယ်ရာအကြောင်းမရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌—

“ဤဒိသေသု ဝိ ဝိဟာရေသု ဆပ္ပန္နိမတ္တေ ဘိက္ခု။ ဂဟေတွာ ဝိဟာရကောဋီတော ပဋ္ဌာယ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဗ ဟိ စ သမန္တာ လေဠုပါတေ သဗ္ဗတ္ထ မဗ္ဗပမာဏေ ဩကာသေ နိ ရန္တရံ ဌတွာ ပဋ္ဌမံ အဝိပ္ပဝါသံ တတော သမာနသံဝါသကသီ မဇ္ဇ သမူဟနနဝသေန သီမာယ သမုဠါတေ ကတေ တသ္မိဝိဟာ ရေ ခဏ္ဍသီမာယ မဟာသီမာယ ဌိတဝိဇ္ဇမာနတ္ထေ သတိ အဝဿံ ဧက- သ္မိ မဇ္ဇဌာနေ တာသံ မဇ္ဈဂတာ တေ ဘိက္ခု။ တာ သမူဟနေယျံ၊ တတောဂါမသီမာဧဝ အပသိသေယျ၊ နဟေတ္ထသီမာယ တပုံရိစ္ဆေ

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက် အဖြေ

ဒဿ ဝါ ဇာနနံအင်္ဂံ၊ သီမာယ ပန အန္တော ဌာနံ သမူဟနိဿံ၊ မာတိ ကမ္မဝါစာယ ကရဏဉ္စေတ္ထအင်္ဂံ”။

ဟု-မိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ ဤဒီသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဟာရေသု၊ ကျောင်းတိုက်တို့၌။ ဆပ္ပဉ္စမတ္ထေ၊ ငါးပါး၊ ခြောက်ပါးအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ပင့်ယူ၍။ ဝိဟာရကောဋိတော၊ ကျောင်းတိုက်၏အစွန်အဖျားမှ။ ပဌာယ၊ စရ၍။ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ၊ ကျောင်းတိုက်အရပ်၏။ အန္တောစ၊ အတွင်း၌၎င်း။ ဗဟိစ၊ အပ၌၎င်း။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ပတ်လည်၌။ လေဒ္ဓုပါတေ၊ ခဲတကျအတွင်း၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ မဉ္ဇုပ္ပမာဏေ၊ ညောင်စောင်းပမာဏရှိသော။ ဩကာသေ၊ အရပ်၌။ နိရန္တရံ၊ အကြားမပြတ်တစ်တည်း။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝိပ္ပဝါသံ၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ်ကို။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ သမာနသံဝါသကသီမဉ္ဇု၊ သမာနသံဝါသကသိမ်ကို၎င်း။ သမူဟနနဝသေန၊ နတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သီမာယ၊ သိမ်ကို။ သမုတ္တု၊ နတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တသ္မိံ၊ ဝိဟာရေ၊ ထိုကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ ခဏ္ဍသီမာယ၊ ခဏ္ဍသိမ်၏၎င်း။ မဟာသီမာယ၊ မဟာသိမ်ကြီး၏၎င်း။ ဌိတပိဇ္ဇမာနတ္ထေ၊ တည်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ-သတိပ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော။ မဉ္ဇုဌာနေ၊ ညောင်စောင်းကွက်အရပ်၌။ တာသံ၊ ထိုခဏ္ဍသိမ်၊ မဟာသိမ်တို့၏။ မဇ္ဈဂတာ၊ အလည်သို့ရောက်ကုန်သော။ တေဘိက္ခု။ ထိုရဟန်းတို့သည်။ တာ၊ ထိုခဏ္ဍသိမ်၊ မဟာသိမ်တို့ကို။ သမူဟနေယျံ၊ ပယ်နုတ်နိုင်ကုန်ရာ၏။ တတော၊ ထိုသို့နုတ်သိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝါမသီမာဓေ၊ ဝါမသိမ်သည်သာလျှင်။ အဝသိသေယျ၊ ကြွင်းလေရာ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သီမာယဝါ၊ ခဏ္ဍသိမ်၊ မဟာသိမ်ကို၎င်း။ တပ္ပရိစ္ဆေဒဿဝါ၊ ထိုသိမ်၏အပိုင်းအခြားကို၎င်း။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သီမာယ၊ သိမ်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဌာနဉ္စ၊ ရပ်တည်ခြင်းသည်၎င်း။ သမူဟနိဿာမ၊ နတ်ကြကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကမ္မဝါစာယ၊ ကမ္မဝါစာကို။ ကရဏဉ္စ၊ ပြုခြင်းသည်၎င်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသိမ်နုတ်သောအရာ၌။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါပေတည်း။

တေရသကဏ္ဍိကာ၌လည်း-

“သီမာသင်္ကရံ ကရောတိတိ ဝဗ္ဗိတွာ သီမပ္ပဒေသံ ပဝိဋ္ဌေဒ္ဓိန္ဒသီမာနံ
ဂတဋ္ဌာနဿ ဒုဝိညေယျတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န ပန တတ္ထ ကမ္မိကာတုံ န ဝဇ္ဇိတိတိ
ဒဿနတ္ထံ၊ န ဟိ သီမာ တတ္ထကေန အသီမာ ဟောတိ၊ ဋ္ဌေပနသီမာ
ပစ္စာဝဗ္ဗိတေန ရုက္ခေန အဇ္ဈောတ္ထတတ္တာ ကောဗဒ္ဓါဟောန္တိ၊ တဿွာ
ကေတ္ထဋ္ဌတွာ ကမ္မိ ကရောန္တေဟိ ဣတရံ သောဓေတွာ ကာတဗ္ဗံ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

အနက်။ ။ သီမာသင်္ကရံ ကရောတိတိဣဒံဝါကျံ၊ သီမာသင်္ကရံ
ကရောတိ-ဟူသောဤဝါကျကို။ ဝဗ္ဗိတွာ၊ ကြီးပွား၍။ သီမပ္ပဒေသံ၊ သိမ်၏
အစိတ်ဖြစ်သောအရပ်ကို။ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်လာသည်ရှိသော်။ ဒ္ဓိန္ဒသီမာနံ၊
နှစ်လုံးသောသိမ်တို့၏။ ဂတဋ္ဌာနဿ၊ ရောက်ရာအရပ်ကို။ ဒုဝိညေ
ယျတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆိုအပ်၏။
ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်မှတစ်ပါး အန္ဓယကိုဆိုဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ခက်၊ မြစ်ပျဉ်း
ကူးစပ်သောသိမ်၌။ ကမ္မိ၊ ကံကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ နဝဇ္ဇိတိ၊ မအပ်။
ဣဟိ၊ ဤသို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။
ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သီမာ၊ သိမ်သည်။ တတ္ထကေန၊ ထိုသို့သစ်ခက်၊ မြစ်ပျဉ်း
စပ်ယှက်ရုံမျှဖြင့်။ အသီမာ၊ သိမ်မဟုတ်သည်။ ဝါ၊ သိမ်ပျက်သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒ္ဓေ၊ နှစ်လုံးကုန်သော။ သီမာ၊
သိမ်ဟူသည်။ ပစ္စာဝ၊ နောက်နောင်ကာလ၌။ ဝဗ္ဗိတေန၊ ကြီးပွားလာသော။
ရုက္ခေန၊ သစ်ပင်သည်။ အဇ္ဈောတ္ထတတ္တာ၊ လွမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကောဗဒ္ဓါ၊ တစပ်တည်းစပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
တဿွာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေတ္ထ၊ တခုသောသိမ်၌။ ဋ္ဌတွာ၊ တည်၍။ ကမ္မိ၊
ကံကို။ ကရောန္တေဟိ၊ ပြုလိုသောရဟန်းတို့သည်။ ဣတရံ၊ တစ်ပါးသော
သိမ်ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ဆိုအပ်ပြီးသော ဋီကာစကား ၂-ရပ်ဖြင့် မဟာသိမ်နှင့်ခဏ္ဍသိမ်
နှစ်လုံးတည်ရှိသော ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ညောင်စောင်းကွက် ရေးသား
ပိုင်းခြားကန့်သတ်၍ ငါးပါး၊ ခြောက်ပါးမျှသော ရဟန်းတို့ဖြင့် အကွက်
တိုင်း၊ အကွက်တိုင်းတဆိုင်းတည်းနုတ်ခွဲလျှင် သီမာသမူဟနကံအောင်မြင်
နိုင်ခြင်းထင်ရှား၏။ ဤဋီကာပါဌ်တို့၌ ငါးပါး၊ ခြောက်ပါးကိုသာ ပြဆိုခြင်း
သည်လည်း သံဃာများစွာစည်းဝေးနေထိုင်ကြလျှင်ပင် ရဟန်းချင်းချင်း

ရှင်ဂုဏဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

လေးတောင်ကွာ ငါးတောင်ခြားနီးပါးသော ဗဒ္ဒသိမ်တို့၏ ရောယှက်မှု ဟူသော ဝဂ္ဂကံအဖြစ်သို့လည်း ရောက်ရာ၏။ ငါးပါး၊ ခြောက်ပါးမျှသာ ဖြစ်ပါမူကား သက်ရဒေါသကင်းလွတ်လောက်သော သိမ်၏အလယ် ဖြစ်သော ညောင်စောင်းအကွက်ငယ်၌ပင် စည်းဝေးနိုင်ရာသောကြောင့် သုတ်သင်မှုပြီးစီးနိုင်ရာ၏ဟု နှလုံးပြု၍ဆိုပေသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း -

“ရတနာပုရနဂရေ သိရိသုဓမ္မရာဇာဓိပတိနာမကဿ စူဠအဂ္ဂ ရာဇိနော ကာလေ မဟာသီဟဠပ္ပတ္တောတိ ဝိဿုတော သိရိသဒ္ဓမ္မ ကိတ္တိနာမကော မဟာထေရဝရော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနဿ အဝိဒ္ဓရေ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ သီမံဗန္ဓန္တော အတ္တနော နိဿိတကေ အဂ္ဂ ဟေတွာ အတ္တနာ အဘိရုစိတေ လဇ္ဇိပေသလဗဟုဿုတ သိက္ခာ ကာမဘူတေ အညေ မဟာထေရေ ဂဟေတွာ အတ္တစတုတ္ထောဝ ဟုတွာ ကမ္မံ ကရောန္တိတိ ဝဒန္တိ”။

ဟုမိန့်၏။

အနက်။ ။ရတနာပုရနဂရေ၊ ရတနာပုရ အဝရွှေမြို့တော်ကြီး၌။ သိရိသုဓမ္မရာဇာဓိပတိနာမကဿ၊ သိရိသုဓမ္မရာဇာဓိပတိ အမည်ရှိသော။ စူဠအဂ္ဂရာဇိနော၊ စူဠအဂ္ဂရာဇ်မင်း၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ မဟာ သီဟ ဠပ္ပတ္တောတိ၊ သီဟိုဠ်ရောက်မထေရ်ကြီးဟူ၍။ ဝိဿုတော၊ ကျော် စောသော။ သိရိသဒ္ဓမ္မကိတ္တိနာမကော၊ သိရိသဒ္ဓမ္မကိတ္တိအမည်ရှိသော။ မဟာထေရဝရော၊ မြတ်သော မဟာထေရ်ကြီးသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနဿ၊ နေရာအရပ်၏။ အဝိဒ္ဓရေ၊ မနီးမဝေးသော အရပ်၌။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ၊ တောင်ထိပ်၌။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ ဗန္ဓန္တော၊ ဖွဲ့သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိဿိတကေ၊ တပည့်တို့ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မခေါ်ယူ မူ၍။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အဘိရုစိတေ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ လဇ္ဇိပေသလ ဗဟုဿုတသိက္ခာကာမဘူတေ၊ လဇ္ဇိပေသလ ဗဟုဿုတ သိက္ခာကာမဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ မဟာထေ ရေ၊ မထေရ်ကြီးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ အတ္တစတုတ္ထောဝ၊ မိမိ လျှင်လေးယောက်မြောက်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ကမ္မံ၊ သိမ်နုတ်သောကံ ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ဤဒီကာပါဌ်၌ မိမိလျှင် လေးယောက်မြောက်ရှိသော သံဃာဖြင့် သာ သီမသမူဟနကံကို ပြုတော်မူခြင်းသည်လည်း ငါတို့ဆုံးဖြတ်သည့် အတိုင်း သံဃာများစွာ စည်းဝေးနေထိုင်သည်ရှိသော် သက်ရဒေါသ ရောက်၍ ဝဂ္ဂကံဖြစ်မည်ကို နှလုံးပြုတော်မူ၍ လေးပါးမျှဖြင့်သာ နုတ်တော်မူသည်ဟု-ယူအပ်ပေသည်။ အချို့သောဆရာတို့သည်ကား-

“ဟံသာဝတီနဂရေ ဓမ္မစေတီယရညော ကလျာဏီယသီမံ ဗန္ဓနကာလေပိ ပဌမံ သာလံ ကရိတွာဝ ပစ္ဆာ သမူဟနိံသု”။

အနက်။ ။ဟံသာဝတီနဂရေ၊ ဟံသာဝတီမြို့၌။ ဓမ္မစေတီယရညော၊ ဓမ္မစေတီမင်း၏။ ကလျာဏီယသီမံ၊ ကလျာဏီအမည်ရှိသော သိမ်ကို။ ဗန္ဓနကာလေပိ၊ ဖွဲ့သောအခါ၌လည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သာလံ၊ တင်းကုတ်ကို။ ကရိတွာဝ၊ ပြု၍သာလျှင်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သမူဟနိံသု၊ နုတ်ကုန်၏။

ဤသို့လာသော ကလျာဏီသိမ် ကျောက်စာ၌ မဏ္ဍပ်ကန္ဓားထိုး၍ တဆဲ့လေးပါးသော ရဟန်းတို့သိမ်နုတ်ကြကြောင်းကို ထောက်ထား ကိုးကားပြီးလျှင် သံဃာမည်မျှပင် များစေကာမူ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာတော်သက်ရောက်ရာကာလလည်း မကြာမြင့်သေး၊ မဟာသိမ် ဟူသည်လည်း- အရိမဒ္ဒနာပေါက်ပြည်၌တလုံး၊ ရတနာပုရ အင်းဝမြို့၌ တလုံး၊ ဤနှစ်လုံးသာအကြီးအကျယ်ရာဇဝင်ကျောက်စာ သံပိုင်းထွက်ဆို ချက်ရှိသည်။ အခြားသောအရပ်တို့၌ မဟာသိမ်ရှိသည်ဟု ရာဇဝင် ကျောက်စာသံပိုင်းအဆိုအလာ မရှိသောကြောင့် ဗန္ဓသိမ်ဟောင်းကြီးတို့ အတွက် တွေးတောစဉ်းစားပုံမှားဘွယ်ရာမရှိဟု ပြောဆိုရေးသားကြ ကုန်၏။ သို့ပင်ပြောဆို ရေးသားကြပါကုန်ပြားသော်လည်း-

“သီမာသမူဟနနကမ္ပံ အကတွာ အဘိနဝသီမာယ ဗဇ္ဈမာနာ ယ သင်္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဘဂဝတော ဓရမာနကာလတော ပဌာယ ယာဝဇ္ဇတ္တနာ ဂဏနပထံ ဝိတိတ္တန္တံ ဘိက္ခု။ ဥပသမ္ပဒါဒိကမ္ပကရ ဏတ္ထံ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဒေ သေ သီမံ ဗန္ဓန္တိ။ သာ သီမာ ဧတ္ထ အတ္ထိ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ နသက္ကာဇာနိတုံ။ တသ္မာ အမှာကံ သီမာဗန္ဓနဌာနေ ပေါရာဏကသီမာ ဘဝေယျနခေါတိ သင်္ကာဘဝေယျ။ ဧဝံသတိ သာ အဘိနဝသီမာစ အာသင်္ကနိယာဟောတိတိ သီမာယ ကတံ ဥပသမ္ပ ဒါဒိကမ္ပမ္ပိ အာသင်္ကနိယံ ဟောဟိ။ တသ္မာ သင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ အဘိ နဝသီမံ ဗန္ဓိတုကာမေဟိ ယတိပုဂံဝေဟိ အဝဿံ သီမာသမူဟ နနကမ္ပံ ကာယမ္ပံ ဟောဟိ။

ရှင်ဂုဏ်ဝံသ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

အနက်။ ။ သီမာသမူဟနနကမ္ပံ၊ သိမ်နုတ်ခြင်းအမှုကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ အဘိနဝသီမာယ၊ သိမ်သစ်ကို။ ဗဇ္ဈမာနာယ၊ ဖွဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ကာယံမှားခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဘဝဝေတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓံရမာနကာလတော၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိရာလက်ထက်ကော်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝဇ္ဇတ္တနာ၊ ယနေ့ထက်တိုင်အောင်။ ဂဏနပထံ၊ ဂဏန်းအစဉ်ကို။ ဝိတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဥပသမ္ပဒါဒိကမ္ပကရဏတ္ထံ၊ ဥပသမ္ပဒအစရှိသောကံကိုပြုခြင်းငှါ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ထိုထိုအရပ်ရပ်၌။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့ကြကုန်၏။ သာသီမာ၊ ထိုရှေးသိမ်ဟောင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ သီမာဗန္ဓနဋ္ဌာနေ၊ သိမ်သစ်ဘွဲ့ရာအရပ်၌။ ပေါရာဏကသီမာ၊ ရှေးသိမ်ဟောင်းသည်။ ဘဝေယျနေေါ၊ ဖြစ်ရာလေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ကာယံမှားခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သာအဘိနဝသီမာစ၊ ထိုသိမ်သစ်ကိုလည်း။ အသင်္ကနိယာ၊ ယုံမှားအပ်တော့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီမာယ၊ သိမ်သစ်၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဥပသမ္ပဒါဒိကမ္ပမ္ပိ၊ ဥပသမ္ပဒအစရှိသောကံကိုလည်း။ အာသင်္ကနိယံ၊ ယုံမှားအပ်တော့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ယုံမှားခြင်းကို နစ်စေခြင်းငှါ။ အဘိနဝသီမံ၊ အသစ်ဖြစ်သောသိမ်ကို။ ဗန္ဓိတုကာမေဟိ၊ ဘွဲ့လိုကုန်သော။ ယတိပုဂံဝေဟိ၊ ရဟန်းမြတ်တို့သည်။ အဝသံ၊ မချွတ်။ သီမာသမူဟနနကမ္ပံ၊ သိမ်နုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကာတန္တံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤသို့လာသော ဝိနယာ လင်္ကာရဋီကာကိုထောက်၍ သင်္ကာနိဝတ္တန ဖြစ်စေခြင်းငှါ ယုံမှားဘွယ်ရာအလုံးစုံအကုန်သုတ်သင်ရှင်းလင်း၍ သီမသမူဟနနကံပြုခြင်းကိုသာ များစွာသော ပညာရှိတို့နှစ်သက်အပ်ပေသည်။

သိမ်နှင့်စပ်သော ဝါဒနှစ်ရပ်

ပဉ္စမပုစ္ဆာရှေးဦးစွာ လျှောက်ချက်တွင် သိမ်နိမိတ်အတွင်း လက်တလုံးခန့်အရပ်ကိုကြည့်ထား၍ ကြွင်းသောအရပ်သည်သာသိမ်ဖြစ်သည် ဟူသောဝါဒ၊ သိမ်နိမိတ်၏အတွင်းကျသမျှ စိုးစဉ်းမျှမကြွင်းမူ၍ အလုံးစုံ

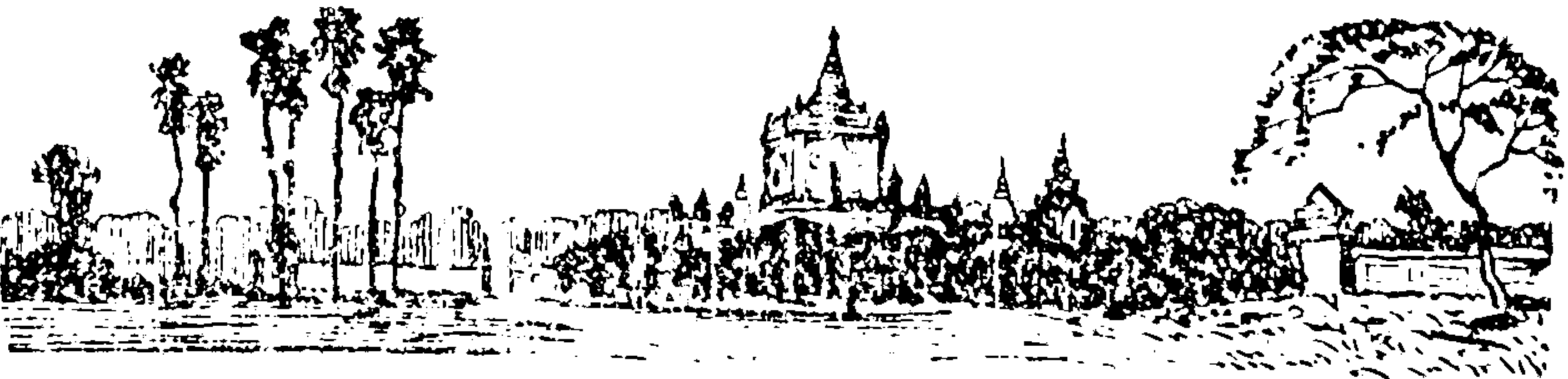
သောအရပ်သည်ပင် သိမ်ဖြစ်၏ဟူသော ဝါဒနှစ်ရပ်တွင် သိမ်နိမိတ်၏ အတွင်း အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံပင် သိမ်ဖြစ်၏ဟူသော ဒုတိယဝါဒသည် သာ သင့်မြတ်ပေသည်။ သင့်မြတ်ကြောင်းကို-

“ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေယေဝ နိမိတ္တာနိ ဗဟိကတွာ ဟေဋ္ဌာ ပထဝီသန္ဓာရကံ ဥဒကံ ပရိယန္တိ ကတွာ သီမာဂတာ ဟောတိ”။ ဟူသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာဥပေါသထက္ခန္ဓကဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

အနက်။ ။ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေယေဝ၊ ကမ္မဝါစာ အဆုံး၌သာ လျှင်။ နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့ကို။ ဗဟိကတွာ၊ သိမ်ပပြု၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပထဝီသန္ဓာရကံ၊ မြေကိုခံသော။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပရိယန္တိ၊ အဆုံးကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သီမာ၊ သိမ်သည်။ ဂတာ၊ သက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် နိမိတ်၏အတွင်းကျသော အရပ်အားလုံးသည် သိမ်ဖြစ်၏ဟူသော အနက်ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် နိမိတ်၏အတွင်း လက်တသစ်ခန့်မျှအရပ်ကိုကြည့်ထား၍ ကြွင်းသောအရပ်သည်သာ သိမ် ဖြစ်၏ဟူသော အယူဝါဒကို အဋ္ဌကထာနှင့်ပင်ဆန့်ကျင်လေရကား အား ထားယုံကြည်ဘွယ်မရှိပြီ။

ရှင်ဂုဏဝံသပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ ပြီး၏။

ရှင်အာသဘ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ပျဉ်းမနားမြို့ ရှမ်းစုကြီးကျောင်း ရှင်အာသဘ
လျှောက်ထားသော ပုစ္ဆာ ၄-ချက်

နမတ္တု ဝတ္ထုရဉာဏဿ မဟာထေရဿ။

ရိုသေစွာလျှောက်ထားလိုက်ပါသည်- ကျေးဇူးတော်ရင်အရှင် ဆရာ
တော်မြတ်ကြီးဘုရား၊ အောက်ပါပုစ္ဆာကို ဆရာတော်မြတ်ကြီးအား
မပင်ပန်းတော်မူရန် အချို့ပုစ္ဆာများကို တိုတိုနှင့်မှတ်ချက်ချ၍ အချို့
ပုစ္ဆာများကို သင့်သလိုဖြေကြားတော်မူလိုက်ပါဘုရား။

၁။ နာမ်တရားတို့အား အနန္တရုမျိုးစေ့၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ
မျိုးစေ့တို့ကိုရသဖြင့် ဥပါဒ်ခဏ၌အားရှိသည်။ ရုပ်တရားတို့အား
ပစ္စာဇာတ၊ အာဟာရပဟိဒ္ဓိဥတု အထောက်အပံ့တို့ကိုရသဖြင့်
ဌီခဏ၌အားရှိသည်။ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတို့တွင် မူလဋီကာ၌
နာမ်တရားတို့၏ ဥပါဒ်ကား ခဏငယ် တလုံးစာသာဖြစ်၏။
ရုပ်တရားတို့၏ ဥပါဒ်ကား နာမ်ခဏငယ် သုံးလုံးစာရှိ၏။
ဤမူလဋီကာနည်းဖြင့် ရုပ်တရားမှန်သမျှသည် ဥပါဒ်၍ခဏတ္တယ
လွန်သော်ဌီသို့ရောက်မှ အားရှိသည်။ အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူး
ပြုမည်။ ရုပ်နိဿယ သတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုမည့် ရုပ်များလည်း
ထိုအခါသို့ကျမှပင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသည်ဟု
အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။

ဤမူလဋီကာ စကားကိုပင် နယဂ္ဂါဟပြု၍ သင်္ဂြိုဟ်ဆရာ
လည်း စိထိပိုင်း၌ “ကေစိတ္တက္ခဏာတိတာနိဝါ” စသည်ဖြင့် ပဉ္စာ
ရုံနှင့် ပဉ္စပသာဒတို့ဥပါဒ်ပြီးသည့်နောက် ခဏတ္တယကိုလွန်၍ ဌီသို့
ရောက်ကြမှသာလျှင် ထိခိုက်နိုင်လောက်အောင် အားရှိကြသည်။
အထိအခိုက် ခံနိုင်ကြသည်ဟု ဆိုသောစကားနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ရုပ်ပိုင်း
တွင် “သီတုဏှောတုသမညာတာ တေဇောဝံတုဌိတိပ္ပတ္တာဝ
ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ” ဟူသော စကားနှစ်ရပ်၌
ဌီယုပုံညီညွတ်အောင် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီခန့်ကိုမယူဘဲ ပဌမ

ဘဝင်၏ ဥပါဒ်ခန့်အခါကစ၍သာ တေဇောဓာတ်တို့၏ ဌိယုမှသာ သင်္ဂြိုဟ်ဆရာ၏ စကားနှစ်ရပ် ရှေ့နောက်စပ်ဟုတ် နှီးနှောမိမည် ဟု ထင်ပါကြောင်း။

ပစ္စာဇာတပစ္စည်းဟူသည် - အတ္ထိပစ္စည်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်၍ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ “ပုရေဇာတဿဣမဿကာယဿ” ဟု ပဌမ ဘဝင်စသောပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ကာယကို ဣမသဒ္ဓါနှင့် စွဲလျက်ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကာယသည် ပဌမ ဘဝင် စသည်တို့ ဥပါဒ်မှသာ ကျေးဇူးပြုခံရသည်။ ထိုအခါသို့ရောက်မှ ဌိသို့ရောက်သည်။ အားရှိသည်။ ဥတုဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု ဆိုသော “ပဋိသန္ဓိစိတ္တေနသဟုပ္ပန္နော ဥတုပဌမ ဘဝင််မုပါဒါယ ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပံ သမုဋ္ဌာပေယျ” ဟူသော မူလဋီကာစကား အတိုင်းသာ ရုပ်ဌိယုပုံကိုသဘောကျပါသည်။ ရုပ်တရားသည် နာမ်ကဲ့သို့ ခဏငယ်တလုံးစာလွန်လျှင် ဌိသို့ရောက်သည်ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာကြီး၏စကားကို သဘောမကျနိုင်ပါ ကြောင်း၊ ညဝါအကောက်များတွင် ဧကဇကာယ စသည်ယူပုံ များလည်း နားပူရုံသာ ရှိမည်ထင်ပါကြောင်း။

ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိ၌ ပဉ္စာရုံ၊ ပဉ္စပသာဒတို့သည် ဥပါဒ်၍ဘဝင် တချက်လွန်ရုံနှင့် အာရမ္မဏနိဿယ သတ္တိတို့ဖြင့် ပဉ္စဝိညာဏ် တို့အား ကျေးဇူးမပြုသေးသော်လည်း ဌိသို့ရောက်ကြကုန်ပြီးဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုနိုင်လောက်အောင် ပစ္စယသတ္တိထိုအခါ၌ ရှိကြောင်းကို “အာပါထ မာဂစ္ဆတီတိ မနသာ ပဉ္စဝိညာဏေဟိစ ဝဟေတဗ္ဗ သာဂူပ ဝမနေန” ဟူသော မူလဋီကာပါဠိကို ထောက်၍ သိနိုင် ပါသည်။ ကမ္မတ္တ၌သက်သောပစ္စည်းများသည်အရဟ၊ သက္ကတ္တ ကိုထွန်းပြု၍ဆိုသော ရူပသိဒ္ဓိနှင့် အညီတည်း။

မရဏာသန္ဓပစ္စိမကဝီထိ၌ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ်ရနိုင်ကြောင်း၊ ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိတို့ဖြင့် စုတိနိုင်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ အရပ်ရပ်တို့၌ ဘွဲ့ဆိုကြရာ ဝတိနိမိတ်မှာကဲ့သို့ အတိတ်ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဉ္စဒ္ဓါရုံဖြစ်စေ၊ မနောဒ္ဓါရုံဖြစ်စေ ပစ္စုပ္ပန် ပဉ္စာရုံထိခိုက်လာ ထင်လာကြောင်းကို ပြောဟောရလျှင် အဖု အထစ်မရှိ ချောမောမည်ထင်ပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ်ကို

ရှင်းအာသဘ ပုစ္ဆာ ၄-ချက် အဖြေ

အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့တွင်တိုင်း ဉာတကာဒိဗ္ဗပဋ္ဌာပိတ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်အောင် ဟောပြောရလျှင် အလွန်ရှုပ်ရှက်ခပ်၍ အသိခက် ပါသည်။

ဘယ်သို့ အသိခက်သနည်း ဉာတကာဒိဗ္ဗပဋ္ဌာပိတပဏ္ဍာရုံကို ရှေးဦးစွာ ပဉ္စဒွါရဖြင့်ယူရပါမည်။ ၎င်းနောက် တဒနဝတ္တက မနောဒွါရဝိထိစသည်တို့ကျ၍ နောက်ဆုံးမှ ပဉ္စဒွါရဝိထိချရပါ မည်။ ဤသို့ချရာ၌ အဆုံးဝိထိ၏အာရုံကို သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆို သင့်။ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံအစစ်ဟူ၍သာ ဆိုသင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့် နည်း။ ပဉ္စဒွါရဝိထိဟူက ပရိကပ္ပပြု၍ အာရုံကို မယူတတ်သော ကြောင့်တည်း။

သန္တတိပစ္စုပ္ပန်အာရုံဟူကလည်း ရှေးဦးစွာဝိထိ၌ ပစ္စုပ္ပန် ရ၍ နောက်ဆက်မနောဒွါရဝိထိများ၌ အတိတ်အာရုံပင်ဖြစ်သော် လည်း တစည်းတည်းဖြစ်၍ ပဋ္ဌာန်း အနန္တရပစ္စည်းများနှင့်မ ညီသော်လည်း အဋ္ဌကထာဆိုတိုင်း ပစ္စုပ္ပန်အာရုံအဖြစ်နှင့်ဆို လျှင် သင့်လျော်ရန်ရှိပါ၏။ ယခုမှာမူ ရှေးဦးစွာ ပဉ္စဒွါရဖြင့်မူချ ဉာတကာဒိဗ္ဗပဋ္ဌာပိတပစ္စုပ္ပန်ပဏ္ဍာရုံကိုပြု၍ အဆုံး မရဏာသန္တ ပစ္စိမကဝိထိ၌တံသန္တတိပစ္စုပ္ပန် သဒိသပစ္စုပ္ပန်အာရုံဟု ဆိုနိုင် ရန် ခဲယဉ်းပါကြောင်း။

အဆုံးပစ္စိမကဝိထိ၌ အနီးဉာတကာဒိဗ္ဗပဋ္ဌာပိတမနောဒွါရ စေတနာသည်ထင်စေအပ်သောပစ္စုပ္ပန်စစ်ဟု ဆိုငြားအံ့။ ထိုသို့ ဆိုချေသော် အနီးဖြစ်သောကံနှင့် အဝေးဖြစ်သောကံသည် မရ ဏာသန္တပစ္စိမ ကဝိထိ၌ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံဖြစ်အောင် ထင်စေမှု၌ အနီးအဝေးသို့လိုက်၍အားရှိအားမဲ့ မဖြစ်သင့်။ သို့မဖြစ်သင့်လျှင် ဉာတကာဒိဗ္ဗပဋ္ဌာပိတပဏ္ဍာရုံ အခန်းကိုပင် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ တွင်ပြရန်လိုမည်မထင်ပါကြောင်း။

တနည်း-အဋ္ဌကထာ၌ လာသော ဉာတကာဒိ ဗ္ဗပဋ္ဌာပိတ အာရုံကိုပစ္စိမကဝိထိ၌ မူချပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်အောင်ကြိုပုံမှာ ဉာတကာပိ ဘင်းအဋ္ဌကထာ၌ ပစ္စုပ္ပန်ပဏ္ဍာရုံ၌ရှေးဦးရှေးများ ပဉ္စဒွါရဝိထိ ကျရိုးမရှိ၊ မနောဒွါရဝိထိသာရှေးဦးစွာ ကျကြောင်းကိုဆိုပါသည်။ ထိုအဆိုအတိုင်း အလွန်နီးကပ်သော မရဏာသန္တအခါ၌ ဉာတ

ကာဒိဥပဋ္ဌာပိတပဉ္စာရုံကိုအာရုံပြု၍ မနောဒွါရဝီထိချ၊ ၎င်းစတု
သမုဋ္ဌာနိက ဉာတကာဒိဥပဋ္ဌာပိတပဉ္စာရုံတို့ ဌိသို့ ရောက်သော
အခါ အဆက်ဖြစ်စေအပ်သော ဥတုဇပရမ္ပရပဉ္စာရုံတို့က ပစ္ဆိမ
ကပဉ္စဒွါရ၊ မနောဒွါရတို့၌ထိခိုက်၍အဆုံးဝီထိ၌မူချပစ္စုပ္ပန်အာရုံ
ကိုရနိုင်၏ဟုဆိုလျှင် အဋ္ဌကထာအတိုင်း သင့်မြတ်ရန်ရှိပါ၏။

ထိုအတိုင်းသင့်မြတ်ခဲ့လျှင် မူလဒီကာနှင့် ပရမတ္ထဒီပနီမဟာ
ဒီကာတို့၌ တံသန္တတိယူပုံ၊ သဒိသယူပုံများကို ယုံကြည်နိုင်ရန်
မရှိပါ။ အကယ်၍မူလဒီကာဆိုတိုင်း ထိုအာရုံမျိုးကို သန္တတိ၊
သဒိသယူပုံပါလျှင် မရဏာသန္တအခါမှာသာ မဟုတ်၊ ပကတိအခါ
၌လည်း ပဉ္စာရုံတို့၌ မနောဒွါရဝီထိသာ ရှေးဦးစွာကျ၍ ပဌမ
စတုသမုဋ္ဌာနိကပဉ္စာရုံတို့ကို ပဉ္စဒွါရဝီထိတို့ဖြင့် ယူနိုင်သည်မရှိ၊
နောက်ဥတုဇ ပရမ္ပရပဉ္စာရုံတို့ကိုသာ ယူရသည် ဖြစ်သောကြောင့်
မရဏာသန္တအခါများမှာ တံသန္တတိ၊ သဒိသဆိုခြင်း၌ အကျိုးရှိ
မည်မထင်ပါကြောင်း။

၂။ ဖဿစသောတရားကိုယ်နှင့် ဖုသန လက္ခဏာစသော ဝိသေသ
လက္ခဏာများသည် မထူးခြားကြ။ “ဖဿောဖုသနလက္ခဏော၊
ဝေဒနာ ဝေဒိယတလက္ခဏာ” စသည်ဖြင့် ဝိဘတ်တူ အရတူပြု
၍လားကြသည်။ မူလဒီကာ၌လည်း ဝိညာတ၊ အဝိညာတသာ
ယူးသည်ဟုဆိုပါသည်။ တရားကိုယ်နှင့် အနိစ္စစသော သာမည
လက္ခဏာတို့ကား အရမတူကြပါ။ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခ
တဿသင်္ခတလက္ခဏာနိ” ဟု အရပြားပြု၍ဟောတော်မူပါသည်။
သို့ဖြစ်၍ “အနိစ္စဣတိလက္ခဏံ အနိစ္စလက္ခဏံ” ဟု အရတူပြု၍
ကမ္မဓာရည်းသမာသိတွဲခြင်းများသည် သင့်မည်မထင်ပါကြောင်း။

၃။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဇောများသည် လက္ခဏာကိုအာရုံပြု၍ သင်္ခါရ
မှ ထမြောက်သည်ဆိုရာ သပိတ်ပေါက်ဥပမာ၌ သပိတ်နှင့်
အပေါက်တို့ အရမတူကြပါ။ ဒီကာကြီး ၃၀၄-အာကိဉ္စညာ
ယတန အာဒိကမ္မိက ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဉာဒိ၊ ဌိ၊ ဘင်
အနေနှင့် ထင်ရှားရှိသော အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာနစိတ်၌
ငြီးငွေ့မြင်ပြင်းသော နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်ဖြစ်၍ နတ္ထိဘောအနေနှင့် အာရုံ
ပြုသကဲ့သို့ သင်္ခဟဓမ္မတို့၌ ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်

သည် အဘာဝါကာရအနေနှင့် ရှုခြင်းသည် မည်သို့ထူးခြားကြပါသနည်း၊ နတ္ထိဘောပညတ်ရှုပုံက အရှိကိုမရှိလုပ်၍ရှုသည်၊ အဘာဝါကာရရှုပုံက မရှိကိုမရှိလုပ်၍ ရှုသည်ဟုပြန်က အဘာဝါကာရသည် ပညတ်သက်သက်မဟုတ်၊ ပရမတ္ထနိသိတ ပညတ်ဟု အဋ္ဌသာလိနိတွင် ဆိုပါသည်။ ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထကိုမှီ၍ ရှုပြန်လျှင်လည်း နတ္ထိဘောပညတ်ရှုပုံနှင့် ထူးခြားတော့မည် မထင်ပါကြောင်း။

၄။ ပရမတ္ထဒီပနီ “နိဗ္ဗာန်” ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၌ ဋီကာကျော်၌ ကရုဏာသာဓိ ပြုလုပ်ရာ ကတ္တာဖြစ်သော ရာဂမီးစသည်နှင့် ကရိုဏ်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တို့ မည်သည်မှသဟစရုဏမဖြစ်သောကြောင့် မသင့်ဟု ပယ်၏။ “ဝါနတော နိက္ခန္တန္တိ နိဗ္ဗာန်” ဟူသော ဝိဂြိုဟ်လည်း သင့်မည်မထင်ပါ။ အကြောင်းမူကား အပါဒါန်၊ အပါဒီတို့ဟူသည် ပုဗ္ဗဘာဂ၌ ကာယ၊ စိတ္တတို့ဖြင့် သံသဠသဟစရုဏဖြစ်ရသော ကြောင့်တည်း။ ၎င်းဝါနတော၏အရ ဝိတိက္ကမတဏှာ စသည် တို့ဖြင့်ရွေးချယ်ရာ မဏိမဉ္ဇူ၌ အာရမ္မဏကရုဏတဏှာကိုယူ၏။ မသင့်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ မဂ်၊ ဖိုလ်တို့နှင့် လျဉ်းပါးရန် ရှိသောကြောင့်တည်း။

ဓမ္မစကြာပါဠိတော်၌ “ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ။ပ။ ယော တဿာယေဝတဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ” စသည် ကိုထောက်သဖြင့် ကံနှင့်ပြုဘက်ဖြစ်သော သဟကာရီ ကရုဏ တဏှာကိုယူလျှင် သင့်လျော်ရန်ရှိပါ၏။ သို့ပါ၍ နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သမျှပုဒ်များကို ဝစနတ္ထပြုက အဓိကရုဏသာဓိ၊ ဘာဝသာဓိ ဤနှစ်ချက်သာသင့်သည်ဟု သဘောရရှိပါကြောင်း။

မေးခွန်းပုစ္ဆာများ၌ အကြောင်းကိုဘော်ပြု၍ အကျယ်လျှောက်ထား ရခြင်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မပင်ပန်းတော်မူရန်၊ မှတ်ချက် ချရုံသာဟုသဘောထား၍ လျှောက်ထားရခြင်းဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ အတ္တ၊ ကြံ သန စသည်မဘက် သက်သက်သဘောရိုးအတိုင်းပါဘုရား။

တပည့်-အာသဘ
ရှမ်းစုကြီးကျောင်း၊ ပျဉ်းမနားမြို့။

၁၂၇၃-ခု ပြာသိုလဆုတ် ၁၃-ရက်နေ့ မုံရွာမြို့လယ်တီတောရတိုက်
မနောရမ္မံစကြံကျောင်း လယ်တီဆရာတော်
ဘုရားကြီး ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ချက်

ပဉ္စဒါရမရဏာသန္တဝိထိအာရုံ

၁။ မရဏာသန္တပစ္စိမကဖြစ်သော ပဉ္စဒါရဝိထိ၌ ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ
ကမ္မနိမိတ်ကိုမေးလျှောက်ချက်မှာ-

“ပဉ္စဝိညာဏာ အသမ္ဘိန္ဒဝတ္ထုကာ အသမ္ဘိန္ဒာရမ္မဏာ” ဟူသော
ဝိဘင်းပါဠိတော်။

အသမ္ဘိန္ဒဝတ္ထုကာတိ အနိရဒ္ဒဝတ္ထုကာ။ န ဟိ တေ နိရဒ္ဒံ အတီတံ
ဝတ္ထု၊ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အသမ္ဘိန္ဒာရမ္မဏတာယာပိ ဒေသဝနယော”-
ဟူသော သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ-

တို့နှင့်အညီ၊ ပဉ္စဝိညာဏ်တို့မည်သည် ချုပ်လေပြီးသောအာရုံကို
မယူနိုင်လေရကား၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံတို့ကိုသာ ပဉ္စဒါရဝိထိ
၏ အာရုံဟူ၍ မှတ်ယူအပ်ကုန်၏။ ချုပ်လေပြီးဖြစ်၍ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်မျှသာ
ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံတို့ကို မယူသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့်-

“ပဉ္စဒါရေစ အာပိတ မာဂစ္ဆန္တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မနိမိတ္တံ အာသန္တ-
ကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိ၊ ယံ ဥပ္ပန္နံ တံသဒိသဉ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”။

ဟူ၍ မူလဒီကာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဒီကာ၊ ပရမတ္ထ ဒီပနီဒီကာတို့၌
ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါနှင့် မိန့်ဆိုကြပေသည်။ ဤဒီကာပါဠိတို့၌ “အာသန္တကတ
ကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ” ဟူသောပါဠိဖြင့် အာသန္တကံစေတနာယူ
အပ်ပြီးသော ပဉ္စာရုံတို့မှဆက်လက်ပေါက်ပွားသောဥတုဇပရေမရခဏိက
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံတို့ကိုပြစ်၏။ ချုပ်လေပြီးဖြစ်၍ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်မျှဖြင့်
သာရေတွက်အပ်သောအာရုံမျိုးကိုပြသည်မဟုတ်။ အာသန္တကံ စေတနာ
ယူအပ်ပြီးသော ပဉ္စာရုံတို့နှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းကင်း၍ သင်းသီး ဥပါဒ်
သော အလားတူပဉ္စာရုံတို့ကို တံသဒိသဉ္စဟူသောပုဒ်ဖြင့်ပြစ်၏။

ဤတွင် မရဏာသန္တအခါ၌သာ တံသန္တထိပဉ္စာရုံ၊ တံသဒိသပဉ္စာရုံ
တို့ကို အထူးဘော်ထုတ်၍ ဆိုရခြင်းသည်ကား ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ
တတ်သောကံ၏အာရုံကိုသာကမ္မနိမိတ်ဟုဆိုအပ်၏။ သာမညပဉ္စာရုံတို့ကို
ကမ္မနိမိတ်ဟုမဆိုအပ်ပေ။ ထိုသို့ကမ္မနိမိတ်ဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်သော ပဉ္စာရုံ

အထူးကိုသာ ယူအပ်သောအရာဖြစ်သောကြောင့် တံသန္တတိ၊တံသဒိသ ဟု ဝိသေသန အထူး မ-ရပေသည်။မရဏာသန္တအခါသာ တံသဒိသအာ ရုံမျိုးရှိသင့်သောကြောင့် ဝိသေသနအထူး မ-ရသည်မဟုတ်ပေ။မှန်၏။ ပစ္စိမကမရဏာသန္တဝိထိတွင် ထင်လာသောပစ္စာရုံတို့သည် အကယ်၍ တံသန္တတိအ-ရုံမျိုး၊ တံသဒိသအာရုံမျိုးသာမဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ အဘယ်မှာ ကမ္မနိမိတ်ဟု ဆိုအပ်ပေမည်နည်း။

လျှောက်လွှာ၌ အဆုံးပစ္စိမကဝိထိမှာ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်အောင် အနီး ဖြစ်သော အာသန္တကံစေတနာသည် ထင်စေအပ်သော အာရုံဟုဆိုငြား အံ့၊ အနီးဖြစ်သောကံနှင့် အဝေးဖြစ်သောကံသည် အနီး၊အဝေးသို့လိုက် ၍ အားရှိ၊အားမဲ့မဖြစ်သင့် ဟူသော လျှောက်ချက်၌—

ဤမရဏာသန္တပစ္စိမကဝိထိတွင် ပဉ္စဒ္ဓါရဝိထိသာ ဖြစ်ပါမူကား အာသန္တကံ ယူပြီးသောအာရုံက ဆက်သွယ်သောအာရုံမျိုးသာများသော အားဖြင့် ထင်ပေရာ၏ဟု နှလုံးပိုက်တော်မူ၍ “အာသန္တကတကမ္မာ ရမ္မဏသန္တတိယံ” ဟုအထူး မ-ရပေသည်။ မရဏာသန္တပစ္စိမက ပဉ္စ ဒ္ဓါရဝိထိသည် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြု၏ဟု ဆိုသည်မဟုတ်။အာစိဏ္ဏ ကံကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မနိမိတ်ထင်ခြင်းကိုပယ်လို၍လည်း မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အာစိဏ္ဏကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ထင်သော ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ်ကို လည်း “တံသဒိသံ”ဟူသောပုဒ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ရေတွက်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူ အပ်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား ပဉ္စဒ္ဓါရမရဏာသန္တဝိထိ၏ အာရုံကိုသန္တတိပစ္စုပ္ပန် ခဏိကနှစ်ပါးဖြင့် လျှောက်ထားချက်အဖြေပြီး၏။

အနိစ္စလက္ခဏာပုဒ်၏ဝစနတ္ထ

၂။ အနိစ္စလက္ခဏာပဒပုစ္ဆာအဖြေကား—

“အနိစ္စလက္ခဏံ ဟူသောပုဒ်ကို ကမ္မဓာရာယ်သမာသ် ဝစနတ္ထ ပြုသင့်၊မပြုသင့်” ဟူသော လျှောက်ချက်၌ အဖြေကား—အနိစ္စပုဒ်၏အရ ခန္ဓာငါးပါး၊ လက္ခဏာပုဒ်၏အရ မမြဲခြင်းဟူသော တဇ္ဇာပညတ်ကို အဘိဓေယျတ္ထ ကောက်ယူရသဖြင့် အရမတူဘဲ ကွဲပြားလျက်ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အနိစ္စသညာဟူသောပုဒ်ကို ရူပသိဒ္ဓိဆရာ၊ သဒ္ဓနိတိဆရာတို့

သည် အရမတူဘဲ ကမ္မဓာရာယ်သမာဿ် ဝစနတ္ထကိုပင် ပြုကြသည်ကို ထောက်သဖြင့် အနိစ္စလက္ခဏံဟူသောပုဒ်ကို ကမ္မဓာရာယ်သမာဿ်-ဝစနတ္ထ ပြုခြင်းသည်လည်း အသင့်ပင်ဟု-ဆရာတော်ထင်မြင်ပေသည်။

အနိစ္စလက္ခဏပုဒ်၏ဝစနတ္ထအဖြေပြီး၏။

ဈာန်အာရုံနှင့်ဉာဏ်အာရုံ

၃။ “အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၏ အာရုံပြုပုံနှင့် ဉာဏ်ဉာဏ်၏အာရုံ ပြုပုံ ခြားနားချက်ကို အဘယ်သို့မှတ်ယူရပါမည်နည်း” ဟူသော လျှောက်ချက်၌ အဖြေကား—

အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည် ပရမတ္ထသဘာဝနှင့် အလျှင်းမဲ့လွတ်ကင်းသော ကင်းသိတ်ခြင်းမျှ မရှိခြင်းမျှ သဘာဝသက်သက်ကို အာရုံပြု၏။ ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ပဌမာရူပဝိညာဏ်ကို အလျှင်းပင်အာရုံပြုသည်မဟုတ်။ ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ဟုဆိုရာတွင် နတ္ထိဘော ပညတ်အတူးကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါသာ “ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏” ဟူသော ဝိသေသနသမ္ပန်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆိုရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌—

“ယမ္ပိ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ ဟညေဝ ဝိညာဏ်အဘာဝေတိ ဝိဘာဝေတိ အန္တရဓာပေတိ၊ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ ပဿတိ၊ တေန ဝုတ္တံ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ၊ ဟံ ကိဉ္ဇာပိ ခယတော သမ္ပသနံ ဝိယ ဝုတ္တံ၊ အထဉ္ဇဿ ဧဝမေဝ အတ္ထေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တီဟိ ဝိညာဏံ အနာဝဇ္ဇန္တော အမနသိကရောန္တော အပစ္စဝေက္ခန္တော ဧကဝလဿ နတ္ထိဘာဝံ သုညဘာဝံ ဝိဝိတ္တံဘာဝမေဝ မနသိကရောန္တော အဘာဝေတိ ဝိဘာဝေတိ အန္တရဓာပေတိတိ ဝုတ္တံ နအညထာတိ”။

ဟု မိန့်အပ်ပြီ-ပေး။

“ခယတော သမ္ပသနန္တိ ဘင်္ဂါနုပဿနမာဟ။ သာ ဟိ သင်္ခတမပ္ပာနံ ဘင်္ဂါဘာဝမေဝ ပဿန္တိ ဝိညာဏမ္ပိ အဘာဝေတိတိ အာဒိနာဝတ္တဗ္ဗတံ လဗ္ဗတိတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ ခယတော သမ္ပသနံ ဝိယ ဝုတ္တန္တိ”။

ဟုမိန့်အပ်၏-ပေး။

ရှင်အာသဘပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

ဤအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာပါဌ်တို့ဖြင့် “ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏မရှိခြင်း တည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြု၏” ဆိုရာတွင် ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏ ဟု ဝိသေသနသမ္ပန်ကို အမှတ်မဲ့ ငြား တပါးပါးသောဝတ္ထု၏ မရှိခြင်း ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း တည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်အထူးကို ဆိုလိုသည်။ ထိုဝိသေသနသမ္ပန်ပုဒ်၏ အရ ပဌမာရူပဝိညာဏ်ကို အလျှင်းပင် အာရုံမပြုလေ။ ထို့ကြောင့် ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံနှင့်ခြားနားကြပေသည်။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၏ ဆတ်ဆတ်သော ပရမတ္ထတရားကိုသာ အာရုံပြုကြောင်းကိုကား—

“အနိစ္စတာဒုက္ခတာအနတ္တတာတိဟိ ဝိသုံ ဂယမာနံ လက္ခဏံ ပညတ္တိဂတိကံ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနံ၊ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာဝေ ပရိတ္တာဒိဝသေန နဝတ္ထဗ္ဗဓမ္မဘူတံ၊ တဿှာ ဝိသုံ ဂဟေတဗ္ဗဿ လက္ခဏဿ ပရမတ္ထတော အဘာဝါ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ သင်္ခါရေသဘာဝတော သလ္လက္ခေန္တောဝ လက္ခဏာနိ သလ္လက္ခေတိနာမ”။

ဟူသော မူလဋီကာဖြင့် သိအပ်၏။

ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့် လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ဟူသည် လက္ခိတဗ္ဗ ဖြစ်သောတရားတို့မှတပါး ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပရမတ္ထတရားတို့ကိုလွှတ်၍ လက္ခဏာကိုသုံးသပ်နိုင်သည်မဟုတ်၊ ပရမတ္ထတရားတို့ကို အာရုံပြု၍သာ သုံးသပ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်သော ချုပ်ပျက်မှုဘင်ကို သုံးသပ်သော ဘင်္ဂါဉာဏ်သည်လည်း ပရမတ္ထသဘာဝကိုသာ အာရုံပြု၏ဟု မှတ်ယူအပ်၏။

အာကိဉ္ဇညာယတနိဈာန်၏ အာရုံနှင့် ဘင်္ဂါဉာဏ်၏အာရုံနှစ်ပါး ခြားနားချက်အဖြေ ပြီး၏။

နိဗ္ဗာန်-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ

၄။ “ဝါနတော နိက္ခန္တန္တိ နိဗ္ဗာန်” ဟူသော ဝစနတ္ထတွင် နိဗ္ဗာန်မည်သည် တဏှာနှင့်ရောယှက်မှု အလျှင်းမရှိသောကြောင့် “ဝါနတော” ဟု အပါဒါန်မဖြစ်သင့် ဟူသော လျှောက်ချက်၌ အဖြေကား—

ဝါနတော-ပုဒ်၏အရ ကမ္မသဟကာရီတဏှာသည် ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ္တသံသဂ္ဂပုဗ္ဗကဖြစ်သောကြောင့် အပါဒါန်ဖြစ်သင့်ပါ၏။ ဥပမာကား— “ကေနစုတိတောကပ္ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိလောကနာယကော” ဟူသော ပါဠိတော်၌ ဣတော-ဟူသောပုဒ်၏အရ ဘဒ္ဒကမ္ဘာသည် စိတ္တသံသဂ္ဂပုဗ္ဗက ဖြစ်သောကြောင့် အပါဒါန်ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ။ ဒုရန္တိသုတ်ကြီးတလျှောက်လုံး၌ ဤစိတ္တသံသဂ္ဂပုဗ္ဗကအပါဒါန်မျိုးသာများ၏။

နိဗ္ဗာန်ပုဒ်၏ဝစနတ္ထအဖြေပြီး၏။

ရှင်အာသဘုတ္ထံ ၄-ချက်အဖြေပြီး၏။

ရှင်အာသဘဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

နမတ္ထု ဂန္တိရဗြဟ္မဏဿ မဟာထေရဿ။

၁။ ယခုအခါ အချင်းချင်းဒေသနာကြားကြရာ၌ ဆရာတို့ပြောရိုးပြု ကြသည်မှာ သတင်းငယ်အဆို၌-

(၁) “အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာအာပတ္တိယော အာရောစေမိ” ဖြင့်ဂရုကအာပတ်များကို တားမြစ်ရန်၊

(၂) “အဟံဘန္တေသမ္ပဟုလာနာနာဝတ္ထုကာ။ ပ။ ပဋိဒေ သေမိ”ဖြင့် နာနာဝတ္ထုကလဟုကအာပတ်များကိုပပျောက်ရန်၊

(၃) တဘန် အငယ်က “အဟံဘန္တေသမ္ပဟုလာနာနာ ဝတ္ထုကာ။ ပ။ပဋိဒေသေမိ”ဖြင့် ဝတ္ထုသဘာဂအာပတ်ကို ကြား ခြင်းကြောင့် သင့်သောဒုက္ခင်္ဂအာပတ်ကိုတားမြစ်ရန်၊

(၄) “အဟံ အာဓုသော သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ။ ပ။ ပဋိဒေသေမိ”ဖြင့် ဂရုကအာပတ်ကိုတားမြစ်ရန်၊

(၅) “အဟံအာဓုသော သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ။ ပ။ ပဋိဒေသေမိ”ဖြင့် ခံစကသင့်သော ဝတ္ထုသဘာဂဒုက္ခင်္ဂနှင့်တကွ နာနာဝတ္ထုက လဟုက အာပတ်တို့ကိုပယ်ရန်-

ဖြစ်သည်ဟု ပြောရိုးပြုကြပါသည်။ ၎င်းပြောရိုး ဆိုရိုးများ သည် ခိုင်ခံ့သော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကြီးတို့၏ ပြဆိုဆုံးဖြတ်ပုံနှင့် မညီညွတ်ဟုထင်ပါကြောင်း။

မညီညွတ်ပုံမှာ-အာပတ္တိဟူသောအမည်သည် အာပတ်ခုနစ် ဖုံလုံးနှင့်ဆက်ဆံသော သာမညအမည်ဖြစ်သည်။ သံဃာဒိသေ သော-စသောအမည်သည် ဝိသေသအမည်ဖြစ်သည်ဟု ပါရာဇိ ကဏ်ပါဠိတော်၊ သံဃာဒိသိသ်အဘွင့် အဋ္ဌကထာ၊ ကင်္ခါအဋ္ဌ ကထာတို့၌လာရှိပါသည်။ ထိုသို့လာရှိတိုင်းယူရလျှင် သတင်းငယ် အဆို၌ “အဟံဘန္တေသဗ္ဗာအာပတ္တိယော။ ပ။ စေမိ”ဖြင့် ဂရုက၊ လဟုကအာပတ်နှစ်ရပ်လုံးပင် ပါသင့်သည်။ ထိုနှစ်ရပ်တို့တွင် ဂရုကအာပတ်မှာ ရတ္တိစိန္တမဖြစ်ဘဲ တန့်ရပ်၍ ၎င်းအဆိုနှင့်ပင် လဟုကအာပတ်အရပ်ရပ်တို့ကို ပယ်နိုင်သည်။

“အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ။ပ။ ပဋိဒေ
 သေမိ” ဖြင့် ခံခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် သင့်သော
 ဝတ္ထုသဘာဝဒုက္ခကိုပယ်နိုင်သည်။ သတင်းငယ်က နောက်ထပ်
 ကြားရန်မလို၊ သတင်းကြီးမှာ “အဟံ အာရုသော သဗ္ဗာ အာပတ္တိ
 ယော အာရောစေမိ” ဖြင့်ပင် ဂရုကအာပတ်ကို တန့်ရပ်စေ၍
 ဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်ကို ခံခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်
 သင့်သောဒုက္ခကို ကြွင်းသော နာနာဝတ္ထုက လဟုကအာပတ်တို့
 ကိုအလုံးစုံပယ်နိုင်သည်။ နောက်ထပ်၍ “အဟံ အာရုသော သဗ္ဗ-
 ဟုလာ။ပ။ပဋိဒေသေမိ” ဟုဆိုရန်ပင်မလို။ “အာရောစေမိ၊ ပဋိ
 ဒေသေမိ၊ အာဝိကရောမိ” ၊ ၎င်းပုဒ်တို့မှာ အပြောအဆိုမှာသာ
 ထူးကြ၍ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ နာနာတ္ထဖြစ်သည်ဟုအဆိုအပြု
 မရှိ။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှေးဆိုရိုးအတိုင်းပင်သင့်မည်၊ တပည့်တော် ပြင်
 ဆင်၍ လျှောက်ထားတိုင်းပင်သင့်မည်ကို အတိုချုပ် ဒီဂရီဖြင့်အ
 တည် ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း။

၂။ ယခုကာလ ဒွိသန္တက အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ကြရာ၌ မဟာဝါပါဠိတော်
 စီဝရက္ခန္ဓက-သမာနလာဘဂတိကအရာ၌သာ ဒွိသန္တကအရိပ်
 ပါရှိ၍ ဝိနည်းပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ ဒွိသန္တကပြုလုပ်နည်း
 ဟူ၍ အခိုင်အံ့ အပြုအဆိုမရှိ။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ “မမသန္တကံ
 တဝစ မမစ ဟောတု” စသည်ဖြင့် ပြဆိုသော ဒွိသန္တကပြုလုပ်
 နည်းသည်လည်း ဝေဘန်ပုံမတွဲသည့်အပြင် မဟာဝါစီဝရပေသန
 ဝတ္ထုများနှင့်အလွန်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ မသင့်သည်-တရပ်။

အချို့ ဆရာတို့လည်း “မမ ဥပဗုဘာဂံ တဝစ မမစ ဟောတု”
 စသည်ဖြင့်ဆို၍ ပြုကြ၏။ ဤနည်းလည်းဝေဘန်ပုံ မတွဲသည့်အပြင်
 ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ဆိုပြန်ရကား ၎င်းစီဝရပေသနဝတ္ထုနှင့် ဆန့်
 ကျင်ပြန်၏။ ဤလည်း-တရပ်။

အချို့ ကြားသိရသော ဒွိသန္တကပြုနည်း များမှာ “ငါပိုင်
 ပစ္စည်းကို သင့်အား ပေးပါ၏” ဟုအချင်းချင်း အတုံ့အပြန်ဆို၍
 ပြုကြသည်။ ဤနည်းလည်း တယောက်ယောက်ဘက်သို့ အကုန်
 လုံး စု၍ပါသွားသောကြောင့် မသင့်။ ဤလည်း-တရပ်။

အချိုးပြုကြပုံမှာ ဦးသီဟသည် ဦးတေဇနှင့် ဒွိသန္တက ပြုလိုသည် ဖြစ်အံ့။ ဦးရေဝတကိုပင့်၍ ဦးသီဟ၊ ဦးတေဇတို့အသီးအသီးကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းများကို ဦးရေဝတသို့လှူ၍ ဦးရေဝတကမ္ပကဘန် ဦးသီဟ၊ ဦးတေဇနှစ်ပါးတို့အားလှူမှ ဒွိသန္တကအစစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ ဤနည်းလည်းမသင့်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူ ဦးသီဟ၊ ဦးတေဇတို့က ဦးရေဝတအားလှူခြင်းသည် သူတို့နှစ်ပါး ဒွိသန္တက ပြုဖြစ်ရုံ အခိုက် အကန့်မျှ လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်၍ အလှူမမြောက်။ ဒွိသန္တက ဆိုသည်နှင့်အညီ သန္တကကို ဖြစ်ပါမှ ဒွိသန္တက မြောက်နိုင်မည်။ သန္တကဟူသည်လည်း “သန္တကန္တိ မမာယံတံ ရက္ခာတံ ဂေါပိတံ ဒဏ္ဍာရဟံ” စသည်ဖြင့် ပဒဘာဇနီ ပါဠိတော်၌ လာသောကြောင့်တည်း။ ဤလည်း-တရပ်။

အထက်ပါနည်းအရပ်ရပ်တို့ဖြင့် ဒွိသန္တကမဖြစ်မူ၍ တပည့်တော်၏ သဘောအရ အစဒွိသန္တကပြုလုပ်ပုံမှာ ကိုယ်ပိုင်သန္တကကို နှစ်ပါးသုံးပါးစသည်တို့အား အာလယပြတ်လှူပါမှ ဒွိသန္တက အစစ်ဖြစ်သည်ဟု သဘောရပါသည်။ ဤ၌လည်း အတိုချုပ် ဒီကရီကို အတည်တကျ ချပေးတော် မူပါမည့်အကြောင်း။

၃။ ကျောင်း စသော အဝိသဇ္ဇိယ၊ အဝေဘဂီယ ထာဝရ ဂရုဘဏ် ပစ္စည်းများကို ပုဂ္ဂလိကခံကောင်း၊ မခံကောင်း၊ အကယ်၍ ပုဂ္ဂလိကခံခဲ့လျှင် ဝိသဇ္ဇိယ၊ ဝေဘဂီယ လဟုဘဏ်မျိုးဖြစ်၏- ယူရလျှင် “သေနာသနတ္ထာယ နိယျာတိတကာလတော ပဋ္ဌာယဂရုဘဏ္ဍံ” ဟူသော ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနှင့် မဆန့်ကျင်မည် မဟုတ်ပါလော။ အကယ်၍ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအလှူ မြောက်ခဲ့သော် စူဠဝါဒသေနာသနဝတ်၌လာသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်များကိုမပြုအံ့။ အာပတ် သင့်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းနိုင်ပါမည်လော။ စူဠဝါပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဒါယကာဆောက်လုပ်သောကျောင်းမှန်က ပုဂ္ဂလိကခံနည်းဟူ၍ပင် အလျှင်းမရှိပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒါယကာတို့ ဆောက်လုပ်သောကျောင်းများကို ပုဂ္ဂလိကခံကောင်း၊ မခံကောင်းကို သိလိုပါကြောင်း။

၄။ ယခု ကာလ၌ ကျောင်းစသော ဂရုဘဏ်များကို ဝိသာသဂါဟ ယူကြပါသည်။ ပါဠိတော်ရင်း၌ ရောဇမည်သော မလ္လာမင်းနှင့်

ညီတော်အာနန္ဒာတို့ဝတ္ထုတွင်လဟုဘဏ်သာလာရှိသည်တကြောင်း၊ သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန်ကျ၊မကျကိုပြဆိုရာ လဟုဘဏ်သင်္ကန်းသာ လာ ရှိသည်တကြောင်း၊ ၎င်းအကြောင်းများကြောင့် ကျောင်းစသော ဂရုဘဏ်ပစ္စည်းများကိုဝိသာသဂါဟယူ၍ ရ၊မရကိုသိလိုပါသည် ဘုရား။

တပည့်အာသဘ

ရှမ်းစုကြီးကျောင်း

ပျဉ်းမနားမြို့။

ဒေသနာကြား အဆုံးအဖြတ်

(၁) ဒေသနာကြားသော အရာတွင်- “အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိ ယော အာရောစေမိ” ဟူသော ပထမဝါကျ၌ “သဗ္ဗာအာပတ္တိ ယော”ဟု သဗ္ဗသဒ္ဓါနှင့်ဆိုခြင်းကြောင့်၎င်း၊ “အာရောစေမိ”ဟု သောကြိယာသည် အာဝိကရဏကြိယာ၊ဒေသနာကြိယာတို့နှင့် ပရိယာယ်မျှဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ၎င်းပဌမဝါကျတခုတည်းဖြင့် ပင် ဂရုကအာပတ်ကိုတားမြစ်ရန် လဟုကအာပတ်တို့တွင် ဝတ္ထု သဘာဝအာပတ်မှ တပါးသောအာပတ်တို့ ထမြောက်လွတ်ကင်း ရန် ပြီးစီးသောကြောင့် မထေရ်ငယ်မှာလည်း နောက်ထပ်တဘန် “အဟံဘန္တေသမ္ပဟုလာ”ဟူသော ဝါကျကို ဆိုခွင့်မရှိ၊ မထေရ် ကြီးမှာလည်း “အဟံအာဂုသောသမ္ပဟုလာ”ဝါကျကို ဆိုခွင့်မရှိ ပါဟူသောလျှောက်ချက်၌ အဖြေကား-

အာရောစေမိ-ကြိယာသည် သဒ္ဓတ္ထအနေအားဖြင့် အာဝိကရဏကြိ ယာ၊ဒေသနာကြိယာတို့နှင့် တူပေ၏။ အာပတ်ကို ကုစားသောအရာ၌ ကားမတူကြပေ။ မှန်၏။ ဂရုကအာပတ်သည် ပြောကြားအပ်၊ ထင်စွာပြု အပ်သောအာပတ်မျိုးသာဖြစ်၏။ ဒေသနာကြားအပ်သော အာပတ်မျိုး မဟုတ်။ လဟုကအာပတ်သည် ဒေသနာကြားမှ ထမြောက်သောအာပတ် မျိုးဖြစ်၏။ ကြားကာမျှ ထင်စွာပြုကာမျှနှင့် ထမြောက်သော အာပတ် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပရိဝါပါဠိတော်ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ်၌-

“ကတိ နုခေါ ဘန္တေ အဓမ္မိကာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာတိ၊ ပဉ္စိမေ ဥပါ လိ အဓမ္မိကာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာ၊ ကတမေ ပဉ္စ-အနာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌာ”

ရှင်အာသဘုဒုတိယ ပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

အာဝိကရောဂါ၊ အဒေသနာဂါမိနိယာ အာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောဂါ၊ ဒေသိတဿ အာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောဂါ၊ ဣမေ ခေါ ဥပါလိ ပဉ္စ အဓမ္မိကာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

“ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာတိဒိဋ္ဌိနံ အာဝိကမ္မာနိလဒ္ဓိပကာသနာနိ အာပတ္တိဒေသနာသင်္ခါတာနံ ဝိနယကမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ၊ အနာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောဂါတိ အနာပတ္တိမေဝအာပတ္တိတိ ဒေသေတိတိအတ္ထော၊ အဒေသနာဂါမိနိယာတိ ဂရုကာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောဂါ၊ သံဃာဒိသေသဇ္ဇ ပါရာဇိကဇ္ဇ ဒေသေတိတိ အတ္ထော”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ။

ဤပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့ဖြင့် ဒေသနာပါမ်မဟုတ်သော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို “ပဋိဒေသေမိ” ကြိယာဖြင့် မကြားအပ်ကြောင်းတိုက်ရိုက်ထင်ရှားရှိ၏။ ထိုသို့ဂရုကအာပတ်ကို “ပဋိဒေသေမိ ကြိယာဖြင့် မကြားအပ်သောကြောင့် ဒေသေတဗ္ဗ၊ အာရောစေတဗ္ဗ အာပတ်တို့ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်း၍ပြဆိုရာ တေရသကဏ်ဋီကာ၌—

“အာပဇ္ဇိတွာဝါ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဧတ္ထ အာရောစိတာဝိ အာပတ္တိ အသန္တိနာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေနေဝဟိ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ ယဿ ပန ဧဝံ အနာပန္နာဝါ အာပတ္တိ၊ အာပဇ္ဇိတွာ စပန ဝုဋ္ဌိတာဝါ ဒေသိတာဝါ အာရောစိတာဝါ တဿ သာ အာပတ္တိ အသန္တိနာမ ဟောတိတိ”။

ဟုမိန့်အပ်၏၊ ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌လည်း—

“အာပဇ္ဇိတွာဝါ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဧတ္ထ ဒေသနာရောစနာနမ္ပိ သင်္ဂဟော၊ တေနေဝ မာတိကာ ဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ ဝုဋ္ဌိတာဝါ ဒေသိတာဝါ အာရောစိတာဝါ၊ တဿ သာ အာပတ္တိ အသန္တိနာမဟောတိတိ ဝုတ္တံ”။

ဟုမိန့်အပ်ပြီ၊ ကင်္ခါဋီကာသစ်၌လည်း—

“ဝုဋ္ဌိတာဝါတိပရိဝါသာဒိနာ ဝုဋ္ဌိတာဝါ၊ အာရောစိတာဝါတိအာဝိကတာဝါ၊ အာရောစေန္တော၊ တုယံသန္တိကေကေအာပတ္တိ အာဝိကရောမိတိဝါ အာစိက္ခာမိတိဝါ အာရောစေမိတိဝါ၊ မမကေအာပတ္တိ အာပန္နဘာဝံ ဇာနာဟိတိဝါဝဒတု၊ ဧကံဂရုကံအာပတ္တိ အာဝိကရောမိတိအာဒိနာ နယေန ဝဒတု၊ သဗ္ဗေဟိဝိ အာကာရေဟိ အာရောစိတာဝ ဟောတိ”။

ဟု မိန့်အပ်၏-ပေး။

ဤဒီကာပါဌတို့ဖြင့် ဂရုကအာပတ်သည် အာရောစေတဗ္ဗ အာဝိကတ အာပတ်မည်၏။ လဟုကအာပတ်ငါးမျိုးသည် ဒေသေတဗ္ဗ အာပတ်မည် ၏ဟု အသီးအသီးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလျက် ဘွင့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

ဤသို့လာသောပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဒီကာတို့ကိုထောက်ထား၍ ပဋိဒေ သေမိကြိယာဖြင့် ဂရုကအာပတ်ကို မကြားအပ်ဟုမှတ်ယူအပ်၏။ ဤပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့၏သမာပတ္တိအားဖြင့်၎င်း၊ လဟုကအာပတ်ဒေသနာကြား မှုပြဆိုရာ မဟာဝါဠပေါသထက္ခန္ဓက၊ စူဠဝါသမထက္ခန္ဓက၊ ပရိဝါအဓိက ရဏသမထတို့၌ “ပဋိဒေသေမိကြိယာဖြင့်သာ မိန့်ဟောဘွင့်လှစ်ကြ သောကြောင့်၎င်း လဟုကအာပတ်ကို “အာရောစေမိ အာဝိကရောမိ” ကြိယာတို့ဖြင့်ကြားသော်လည်း မထမြောက်ဟု ဆရာအစဉ်အဆက်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးပေ၏။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗာအာပတ္တိယောအာရောစေမိ”ဟု သောမူလဝါကျဖြင့်ဂရုကအာပတ်ကို တားမြစ်မှု၊ လဟုကအာပတ်ကိုဖုံး လွှမ်းခြင်းအပြစ်မှ လွတ်ကင်းမှုများသာပြီးစီး၏။ လဟုကအာပတ်တို့မှ မထမြောက်သေး။

“အဟံဘန္တေသမ္ပဟုလာ။ ပ။ ပဋိဒေသေမိ”ဟူသော ဒုတိယဝါကျ ဖြင့် ဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်ကို ပြောကြားမှုကြောင့်သင့်သော အာပတ်မှ တပါးသော လဟုကအာပတ်တို့မှ ထမြောက်ကျွတ်လွတ်ပေ၏။ ဝတ္ထု သဘာဝအာပတ်ကို ကြားမှုကြောင့် သင့်သောအာပတ်ကို နောက်ထပ် တဘန့် “အဟံဘန္တေသမ္ပဟုလာ။ ပ။ ပဋိဒေသေမိ” ဝါကျဖြင့်ထမြောက် လွတ်ကင်း၏။ ၎င်းဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်ကို ကြားမှုကြောင့် သင့်သော အာပတ်မရှိခဲ့လျှင် နောက်ထပ်ကြားဘွယ်မရှိပြီ။

အကြီးပုဂ္ဂိုလ်၏မူလ “သဗ္ဗာအာပတ္တိယော အာရောစေမိ” ဝါကျ ဖြင့် ဂရုကအာပတ်ကို တားမြစ်မှု၊ လဟုကအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း အပြစ်မှလွတ်ကင်းမှုများပြီးစီး၏။ လဟုကအာပတ်တို့မှ မထမြောက်သေး။ “အဟံ အာရုသောသမ္ပဟုလာ။ ပ။ ပဋိဒေသေမိ” ဝါကျဖြင့် ဝတ္ထု သဘာဝအာပတ်ကိုခံခြင်းကြောင့် သင့်သောအာပတ်နှင့်တကွ ကြွင်းသော လဟုက အာပတ်တို့မှထမြောက်ကျွတ်လွတ်ပေ၏။ အငယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်မရှိတော့ပြီဖြစ်၍ ဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်ကိုကြားမှု ကြောင့် မယေရ်ကြီးအား အာပတ်သင့်ဘွယ်မရှိ၊ ဤတွင်လည်း ဝတ္ထု

ရှင်အာသဘ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

သဘာဝအာပတ်ကိုကြားမှုကြောင့် အာပတ်သင့်ပြန်သောကြောင့် မထေရ်ကြီးလည်း တဘန်ကြားဦးမှ ထမြောက်သည်ဟု အချို့ယူကြ၏။ မသင့်။

အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား-ပါဠိတော်၌ “ဝတ္ထုသဘာဝ အာပတ် သို့သင့်ရောက်သဖြင့် စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်တပါးထံမှာ ကြားပြီးလျှင်ဝတ္ထု သဘာဝအာပတ်သင့်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ကြားအပ်၏” ဟု ပညတ်ရာတွင် အခြားသောတိုက်တာ၊ အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံကြားပြီး၍ စင်ကြယ် သောရဟန်းနှင့် ဝတ္ထုသဘာဝအာပတ်သင့်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်ထံ အာပတ်သင့် ခံ၍ကြားပြီးဖြစ်သော ရဟန်းနှင့်အလားတူပင်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

[ဤကား-သဗ္ဗာအာပတ္တိယော-ပုဒ်၌ ဂရုက,လဟုက သိမ်းရုံး ရခြင်း၏ အကျိုးနှင့်တကွ ထုတ်ပြရှင်းလင်းချက်ပေတည်း။]

အချို့ကား- “အာရောစေမိ” ဟူသောမူလဝါကျတွင် ကမ်၊အဋ္ဌ ကထာ,၎င်းဋီကာယခင်ပြဆိုပြီးသော ကြိယာအသီးအသီးနှင့် ဘွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာနှင့်အညီ ဂရုကအာပတ်သက်သက်ကိုသာ ကြားမှုကိစ္စ ပြီးစီး၏ဟုဆိုကြ၏။ သဗ္ဗာအာပတ္တိယော-ဟုဆိုရခြင်း၏ အကျိုးထင်ရှား သောယခင်အဆုံးအဖြတ်ကိုသာမှတ်ယူ ယုံကြည်ထိုက်ပေသည်။

ဒေသနာကြားအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ဒွိသန္တကအဆုံးအဖြတ်

၂။ ဒွိသန္တကပြုသောအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးလျှောက်ချက် အဖြေ ကား-

ဣဒံ တုယှံ ဒေမိ ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ ဩဏောဇေမိ ပရိစ္စဇာမိ ဝိဿဇ္ဇာမိ နိသဇ္ဇာမိ၊ ဣတ္ထန္တာမဿဒေမိ။ ပ။ နိသဇ္ဇာမိတိသမ္ပုခါဝါ ပရမ္ပုခါဝါ ဝုတ္တေ ဒိန္နံယေဝ ဟောတီတိ ဒါနလက္ခဏဿစ တုယှံ ဂဏှာဟိတိ ဝုတ္တေ မယှံ ဂဏှာတီတိ ဂဏှာတိ၊ သုဂဟိတန္တိ ဂဟဏ လက္ခဏဿစ ဝုတ္တတ္တာ မမသန္တကံ ဟဝစ မမစ ဟောတူတိ ဧဝမာဒိ ဝစနေန သမာနပရိက္ခာရံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီဟိ အာစရိယာကိ လိဒ္ဓိဟံ။

[ဝဇီရပုံဒွိဋီကာ-စိဝရခန္ဓကအဘွင့်။]

ဤဋီကာပါဠိဖြင့် ပိုင်ရှင်ရဟန်းသည် “မမသန္တကံ ဟဝစ မမစ ဟောတု” ဟု နှုတ်မြွက်၍ပေးခဲ့လျှင် သမာနပရိက္ခာရ ဒွိသန္တကမြောက် ကြောင်းကိုပြဆို၏။ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဖော်ထုတ်၍ ခွဲခြားချက် ပြခဲ့လျှင် အထူးပင်ထင်ရှားပေရာ၏။

ဤဒီကာပါဌ်၌ “ဟောတု” ဟု ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ဆိုအပ်သောကြောင့် စိဝရပေသနဝတ္ထုနှင့် ဆန့်ကျင်၏ဟု လျှောက်လွှာတွင်ပါရှိ၏။ မဆန့်ကျင်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား “တဝစ မမစ” ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်တို့နှင့်ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏။ ပေးခြင်း၊ ယူခြင်းမမြောက်ဟု အဋ္ဌကထာပယ်အပ်သောဝါကျ၌ “တဝသန္တကံ ကရောဟိ၊ တဝသန္တကံ ဟောတု” ဟု သမ္ပန်ပုဒ်တို့ဖြင့်ပြဆို၏။ သမ္ပဒါန်ပုဒ်ဖြင့်သာ ပေးပါမူကား “ဟောတု” ဟူ၍ပင်ဆိုငြားသော်လည်း သုဒိန္နမြောက်သည်သာ ဖြစ်၏။ မြောက်နိုင်ကြောင်းကို—

“ဥပနိက္ခိတ္တံဝါ သာဒိယေယျာတိ ဣဒံ အယျံဿိ ဟောတူတိ ဧဝံသမ္ပုခါဝါ အသုကသ္မိံ နာမဋ္ဌာနေ မမ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ အတ္ထိ၊ တံ တုယံ ဟောတူတိ ပရမ္ပုခါဋီတံဝါ ကေဝလံ ဝါစာယဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝါ တုယန္တိ ဝတ္တာ ပရိစ္စတ္တံ၊ ယောကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာ စိတ္တေန အဓိဝါသေယျ၊ အယံ သာဒိယေယျာတိ ဝုစ္စတိ” — ဟူသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဖြင့်၎င်း။

“ဣဒံ အယျံဿိ ဟောတူတိ ဧဝံ သမ္ပုခါဝါ အသုကသ္မိံ နာမဋ္ဌာနေ မမ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ အတ္ထိ၊ တံ တုယံ ဟောတူတိ ဧဝံပရမ္ပုခါဋီတံဝါ ကေဝလံ ဝါစာယဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝါ တုယန္တိ ဝတ္တာ ပရိစ္စတ္တဿ ကာယဝါစာယ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာ စိတ္တေန သာဒိယနံ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနံ နာမ” — ဟူသော တေရသကဏ်ဒီကာဖြင့်၎င်း။

ယုံကြည်အပ်၏။ ဤအဋ္ဌကထာ ဒီကာတို့၌ “အယျံဿိ” ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်နှင့်တကွ ဆိုသောကြောင့် “ဟောတု” ဟု ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ဆိုငြားသော်လည်း အပေးအယူမြောက်ကြောင်းကို တိုက်ရိုက်တညီတည်း ဆိုအပ်သောကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိလာ ပဌမအာစရိယဝါဒအရ ဒွိသန္တက ပြုပုံအဆုံးအဖြတ်ကို ယုံမှတ်ထိုက်ပေပြီ။ ဤကား ပဌမအာစရိယဝါဒ၌ စိစစ်ချက်ပေတည်း။

“အနဂဏ္ဍိပဒေပန အဟိပပဉ္စကတ္တာ ပုန ဣဒ မေတ္ထ အာစရိယာနံ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ သစေ သမ္ပဟုလာ ဒွေဝါ သမာနပရိက္ခာရံ ကတ္ထုကာမာ ဟောန္တိ၊ တေသံ သမဗ္ဗသံ အတ္တနော သန္တကံ ဝတ္တမာနံ ဥပ္ပိဇ္ဇနကေန သဒ္ဓိံ ပေသလဿ ဧကဿ ပရိစ္စဇန္တိ၊ သော ပုန တေသမေဝ ပရိစ္စဇတိ၊ ဣတ္တာဝတာဝ တေ သမာနပရိက္ခာရိကာ ဟောန္တိ၊ ဣဒံ သမာနပရိက္ခာရုလက္ခဏံ ပါဠိအာဒိဿ ပုတ္တလက္ခဏေယေဝ ပတနတော

ရှင်းအာသဘဒ္ဒတိယ ပုစ္ဆာ ၄-ချက် အဖြေ

အစလပတ္တံ ဟောတိ၊ တထာပိ ပေါရာဏဝိဓိံ အဇ္ဈောတ္ထရိက္ခာ ပဝတ္တံနတော ပဋိသေခေတဗ္ဗော၊ အာစရိယာနံ မတာနုသာရေန ကာတမ္ပိ ကာတုကာမေနာတိ အပရေဟိ ဝုတ္တံ”။

[၎င်းဝဇီရဗုဒ္ဓိဒီကာ။]

ဤအပရေဝါဒ၌ ဒွိသန္တကပြုလိုရင်းပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး တဦးဦးသော ရဟန်းအား “မမ သန္တကံ ဝတ္တမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉ္စ တုယံ ဒမ္ပိ” စသော သုဒိန္နဖြစ်မြောက်နိုင်လောက်သော ဝစီဘေဒဖြင့် အာလယပြတ်ပေးလှူ၍ ယူသူပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း “မယံဂဏ္ဍာမိ အဟံဂဏ္ဍာမိ” ဟု သုဂဟိတဖြစ်နိုင် လောက်သော ဝစီဘေဒဖြင့်ယူပြီးမှတစ်ဆင့် ဒွိသန္တကပြုလိုသူရဟန်းနှစ်ပါး တို့အား တုံ့ပြန်ပေးလှူခဲ့လျှင် ဒွိသန္တကသမာနပရိက္ခာရဖြစ်၏ဟု ပြဆို ပေ၏။

ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကိုသတ်မှတ်ချက်နှင့်တကွ ဆိုသော ကြောင့် ဝေဘန်ချက် အထူးထင်ရှားပေ၏။ ဤအပရေဝါဒ၌လည်း ပရိယာယ်မျှ တာဝကာလိကအနေအားဖြင့်ပေးခြင်းကိုမယူသင့်၊ ပိုင်ရှင် အစစ်ဖြစ်ပါစေ-ဟူသော မနောပဏီမိဖြင့် နိရာလယကိုသာ နိဿံသယ မှတ်ယူအပ်၏။

ဒွိသန္တကအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအဆုံးအဖြတ်

၃။ စူဠဝါပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဒါယကာ ဆောက်လုပ်သော ကျောင်းမှန်က ပုဂ္ဂလိကခံနည်းဟူ၍ပင် အလျှင်းမပါမရှိသော ကြောင့် ဒါယကာတို့ဆောက်လုပ်သောကျောင်းများကို ပုဂ္ဂလိက ခံကောင်း၊ မခံကောင်းဟူသောလျှောက်ချက်၌ အဖြေကား—

စူဠဝါပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပုဂ္ဂလိကခံနည်းဟူ၍ တိုက်ရိုက်မပါ မရှိသည်ကားမှန်ပေ၏။ သို့ရာတွင်ပုဂ္ဂလိကခံယူခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူ လိုရိပ်ထင်ပါ၏။ ထင်ပုံကား-မဟာဝါပါဠိတော်ဝဿူပနာယိကခန္ဓက၌-

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဥပါသကေန သမ္ပဟုလေ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဓိဿ။

ပ။ ဧကံ ဘိက္ခု ဥဒ္ဓိဿ၊ ဝိဟာရော ကာရာပိတော ဟောတိ”

စသည်ဖြင့် လာရှိ၏။ ဘိက္ခုပါစိတ်-နိက္ကပ္ပနသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌-

“ပုဂ္ဂလိကေ သံဃိကသညီ အာပတ္တိဒုက္ကံဋီဿိ၊ ပုဂ္ဂလိကေ ဝေမတိကော အာပတ္တိ ဒုက္ကံဋီဿိ၊ ပုဂ္ဂလိကေ ပုဂ္ဂလိကသညီ အညဿ ပုဂ္ဂလိကေ အာပတ္တိ ဒုက္ကံဋီဿိ၊ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကေ အနာပတ္တိ” ဟု-မိန့်အပ်၏။

ဤပါဠိတော်နှစ်ရပ်တွင် ရှေ့ပါဠိတော်ဖြင့် ဒါယကာများ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်လုပ်မှုအရေးဖြင့် ဝါပန်၍သွားရန်ခွင့်ပေးတော်မူချက် အရ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းခံယူမှုကိုလည်းခွင့်ပြုရိပ်ထင်ပေ၏။ ပါစိတ်ပါဠိတော်၌မူကား ပုဂ္ဂလိကကျောင်း သာမန်ကိုပင်ပြဆိုချက်ထင်ပေ၏။

ဤပါဠိတော်တို့၏ အရိပ်အမြွက်ကို ထောက်ခံချက်ပြုလုပ်၍ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

“ပေါရာဏကဝိဟာရာပိ မူလေ ပုဂ္ဂလိကဝသေန ဒိန္နံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံ ပုဂ္ဂလိကဝသေန ဝိယုမာနာပိ တသ္မိဇိန္ဒြေယေဝ ဝိဿာသဝသေန ဝယုမာနာပိ ပုဂ္ဂလိကာ ဟောန္တိယေဝ၊ တသ္မာသဗ္ဗသော ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဿ အဘာဝဝါဒေါ ဝိစာရေ တဗ္ဗောဝ” ဟူ၍၎င်း၊

“ကဿံ ဒါတဗ္ဗောတိ သံဃဿံဝါ ဂဏဿံဝါ ပုဂ္ဂလဿံဝါ ဒါတဗ္ဗော။ ကထံ ဒါတဗ္ဗောတိ ယဒိသံဃဿ ဒေတိ ဣမံ ဝိဟာရံ အာဂတာနာဂတဿ စာတုဒ္ဓိသဿ သံဃဿ ဒမ္မိတိ၊ ယဒိ ဂဏဿ ဣမံ ဝိဟာရံ အာယသ္မန္တာနံ ဒမ္မိတိ၊ ယဒိ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဝိဟာရံ အာယသ္မဟော ဒမ္မိတိ ဒါတဗ္ဗော” ဟူ၍၎င်း။
မိန့်အပ်၏။

ဤဋီကာပါဠိဖြင့် ဒါယကာတို့ ဣဒါနိုးအပ်သော ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ခံကောင်း၏ဟူသော အချက်ထင်ရှား၏။ အဝိသဇ္ဇိယ၊ အဝေဘင်္ဂိယ၊ ထာဝရဂရုဘဏ်ဟူသော အမည်ထူးတို့သည် စုဠဝါအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ “သံဃဿဒိန္နကာလတောပဋ္ဌာယ” ဟူ၍၎င်း၊ “သံဃဿဒိန္နော” ဟူ၍၎င်း ဝိသေသပုဒ်တို့နှင့် လာရှိပေရကား သံဃာအားလှူသဖြင့် သံဃိကအဖြစ်သို့ရောက်မှ ပေါ်ပေါက်ရရှိသော အမည်ထူးတို့သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သံဃိကမဟုတ်သော ထာဝရဘဏ္ဍာမျိုးကို ဂရုဘဏ်ဟူ၍ မဆိုသာပေ။

ရှင်ဇနာသဘဒ္ဒတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

“သေနာသနတ္ထာယ နိယျာတိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ”
ဟူသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း ယခင်အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ ပြု
အပ်သော ဝိသေသနပုဒ်တို့နှင့်မဆန့်ကျင်အောင် သံဃိကကျောင်း၊ သံ
ဃိကအိပ်ရာနေရာတို့ကိုသာယူလေ။

ပုဂ္ဂလိအနေအားဖြင့် ကျောင်းကိုခံယူခြင်းငှါ အပ်ခဲ့ပါလျှင်
၎င်းပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သေနာသနဝတ်များကိုမပြုအံ့၊ အာပတ်
သင့်ခြင်းမှလွတ်ကင်းပါမည်လောဟူသော လျှောက်ချက်၌—

“ဣဒမ္ပိ သံဃိကဝိဟာရေ ဧကဒေသေ နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယ ကတံ
ဌာနံ ဟောတိ၊ ပုဂ္ဂလိကဌာနံဝါ။”

ဟူသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍၎င်း၊

အဓေါတေနစ ပါဒေန၊ နက္ကမေ သယနာသနံ။
အလ္လုပါဒေနဝါဘိက္ခု၊ တထေဝ သဥပါဟနော၊
ဘူမိယာ နိဋ္ဌဟန္တဿ၊ ပရိကမ္မကတာယဝါ။
ပရိကမ္မကတံဘိက္ခိ၊ အပသေန္တဿ ဒုက္ကဋ်။
ပရိကမ္မကတံဘူမိ၊ သံဃိကံမဉ္ဇပိဋကံ။
အတ္တနောသန္တကေနဝ၊ ပတ္တရိတွာန ကေနစိ။
နိပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ သဟသာ၊ တဿ နိဒ္ဒါယတော ယဒိ။
သရီရာဝယဝေါကောစိ၊ မဉ္ဇ ဖုသတိ ဒုက္ကဋ်။
လောမေသု ပန လောမာနံ၊ ဂဏနာယေဝ ဒုက္ကဋ်။
တလေန ဟတ္ထပါဒါနံ၊ ဝဇ္ဇတုက္ကမိတုံ ပန။

ဟူသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာပါဌ၌ “အတ္တနော သန္တကေ
နေဝ ကေနစိ ပတ္တရိတွာန နိပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ” ဟူသောအာပတ်ကင်းလွတ်ချက်ကို
ထောက်သဖြင့်၎င်း၊

“ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကံ မဉ္ဇံဝါ ဝိဋ္ဌံဝါ အဇ္ဈောကာသေ
သန္တရိတွာဝါ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ” ဟူသောသိက္ခာပုဒ်၏ အနာပတ္တိဝါရတွင်—

“ပုဂ္ဂလိကေ ပုဂ္ဂလိကသညီ အညဿ ပုဂ္ဂလိကေ အာပတ္တိ ဒုက္က-
ဋဿ၊ အတ္တနောပုဂ္ဂလိကေ အနာပတ္တိ”။

ဟုလာသော ကင်းလွတ်ချက်ပါဠိတော်များကို ထောက်သဖြင့်၎င်း
ဒုပ္ပရိဘောဂဖြစ်မှုကြောင့် သင့်သောအာပတ်တို့မှ လွတ်ကင်းကြောင်း
ထင်ရှားပေ၏။

သေနာသနဝတ်တွင် အကျုံးဝင်သော တံမြက်လှည်းခြင်းအစရှိသော ကျင့်ဝတ်များကိုမူကား—

“သမာစာရံ ပုစ္ဆိဿန္တိ ဝုတ္တေ ဝတ္တက္ခန္ဓကေ ကောဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ယေဝ၊ သာ သဗ္ဗဝတ္တေသု အနာဒရိယေန ဟောတိ”။

ဟူသောပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ “သဗ္ဗဝတ္တေသု” ဟု သာမညဆိုသည်ကို အလေးဂရုပြုသဖြင့် သံဃိက၊ ဝဏိက၊ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းအားလုံးတို့၌ သော်လည်း မှုပြစ်မှလွတ်ကင်း ရိပ်မထင်ပေ၊ ဖြည့်ကျင့်အားထုတ်မှသာ ကင်းလွတ်ရာဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် ဖြည့်ကျင့်အပ်ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး ပြောဆိုပေသည်။ ထို့ကြောင့်—

ဝတ္တံ အပရိပူရေန္တော၊ သီလံ န ပရိပူရတိ။
အသုဒ္ဓသီလော ဒုပ္ပညော၊ စိတ္တေကဂ္ဂံ နဝိန္ဒတိ။ ။
ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော နေကာဂ္ဂေါ၊ သဒ္ဓမ္မံ န စ ပဿတိ။
အပဿမာနော သဒ္ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခာ န ပရိမုစ္စတိ။ ။
တသ္မာဟိ ဝတ္တံ ပူရေယျ၊ ဇိနပုတ္တော ဝိစက္ခဏော။
ဩဝါဒံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ကတွာ နိဗ္ဗာန မေဟိတိ။ ။

ဟူသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယကျမ်းလာအတိုင်း သံဃိက၊ ဝဏိက၊ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းတို့၌ အဘိသမာစာရိက ကျင့်ဝတ်တို့ကို မချွတ်ယွင်းအောင် ဖြည့်တင်းသင့်လှပါပေသည်။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟ အဆုံးအဖြတ်

၄။ ယခုကာလကျောင်းစသော ဝရုဘဏ်များကို ဝိဿာသဂ္ဂါဟယူကြ ပါသည်။ ပါဠိတော်ရင်း၌ ရောဇမည်သောမလ္လာမင်းနှင့် ညီတော် အာနန္ဒာကိုဝတ္ထုတွင် လဟုဘဏ်သာ လာရှိသည်တကြောင်း၊ သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန် ကျ၊မကျကိုပြဆိုရာ၌ လဟုဘဏ်သင်္ကန်းသာ လာရှိသည်တကြောင်း၊ ၎င်းအကြောင်းများကြောင့် ကျောင်း စသော ဝရုဘဏ်ပစ္စည်းများကို ဝိဿာသဂ္ဂါဟယူ၍ ရ၊ မရကို သိလိုပါသည်ဟူသော လျှောက်ချက်၌ အဖြေကား—

ဘဏ္ဍာခွဲခြမ်းချက်မပြုဘဲ သာမညအားဖြင့် ဝိဿာသဂ္ဂါဟအင်္ဂါငါးပါး တို့ကို ဟောတော်မူရာ ပါဠိတော်တွင် ဖြစ်လာသောအကြောင်းရင်းမှာ

ရှင်အာသဘ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက်အဖြေ

လဟုဘဏ်မျိုးနှင့်သာ ဖြစ်လာသောကြောင့် လဟုဘဏ်မှာသာ ဤအင်္ဂါ ရွေးချယ်ထိုက်သည်။ ကျောင်းစသော ထာဝရ ဘဏ္ဍာတို့၌ ဤအင်္ဂါမထိုက် သည်ဟု မဆိုသာပေ။

စိဝရက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

“သစေ ပန သော ဇိဝမာနောယေဝ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ နိဿဇ္ဇိက္ခာ ကဿစိ အဒါသိ၊ ကောစိ ဝါ ဝိဿာသံ အဂ္ဂဟေသိ၊ ယဿ ဒိန္နံ၊ ယေနစ ဂဟိတံ၊ တဿေဝ ဟောတိ”။

ဟု ပရိက္ခာရသဒ္ဓါနှင့် သာမညပင်ဘွင့်ဆိုပေသည်။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ လာ ပရိက္ခရာ၏ အနက်သရုပ်တွင် လဟုဘဏ်ကိုသာ ယူသင့်သည်ဟူက ၎င်းပါဠိတော်လာ အင်္ဂါအချုပ်တွင် ပစ္စည်းဝတ္ထုသရုပ်မပါသဖြင့် မပယ် သာအောင်ရှိပေတည်း။

ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌—

“ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ပန သောဝိဟာရသာမိကော အတ္တနော ဇိဝ မာနကာလေယေဝ သံဃဿဝါ ဂဏဿဝါ ပုဂ္ဂလဿဝါ ဒေတိ၊ တေ ဣဿရာ ဟောန္တိ၊ ယောဝါပန တဿ ဇိဝမာနသေဝ ဝိဿာသဂ္ဂါဟဝသေန ဂဏှာတိ၊ သောဝ ဣဿရော ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကထံ ဝိညာယတိတိ စေ၊ သံဃိကေ ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ အဝိဿဇ္ဇိယ- အဝေဘဂီယံ ဟောတိ။ န ကဿစိ ဒါတဗ္ဗံ။ ဂဏသန္တကပုဂ္ဂလိကေ- သုပန တေသံ သာမိကတ္တာ ဒါနဝိဿာသဂ္ဂါဟာ ရဟန္တိ၊ တသ္မာ သော ဇိဝမာနောယေဝ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ နိဿဇ္ဇိက္ခာ ကဿစိ ဒေတိ၊ ကောစိဝါ ဝိဿာသံ အဂ္ဂဟေသိ၊ ယဿဒိန္နံ၊ ယေန စ ဂဟိတံ၊ တဿေဝ ဟောတိတိ စ၊ ဒိန္နံ သန္တကံ ဟောတိ အဝိဘတ္တံ၊ ကေသိံ ကာလင်္ကတေ ဣတရော သာမိ၊ ဗဟုနမ္ပိ သန္တကေ ဒေဝေ န ယောတိ စ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ ဝိညာယတိ”။

ဟု ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ။

ဤဋီကာပါဠိဖြင့် “အတ္တနော ပရိက္ခာရံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာလာ ပရိက္ခရာ-ဟူသည် ဂရုဘဏ်၊ လဟုဘဏ် အားလုံးပင် သက်ဝင်၏။ ဂရု ဘဏ်ကိုလည်း မိမိပိုင်ပုဂ္ဂလိကဖြစ်ပါမူ ပေးပိုင်၏။ ယူပိုင်၏-ဟူသော အာဘောဂဖြင့် ဘွင့်ပြချက်ပင်တည်း။

ထို့ကြောင့် ဂရုဘဏ်ပစ္စည်းများကို ဝိဿာသဂ္ဂါဟဖြင့် ယူခဲ့သော်
ပါဠိတော်အလာ အင်္ဂါနှင့်စစ်ဆေး၍ အင်္ဂါညီညွတ်ချက် ကွက်ကွက်
ကွင်းကွင်း ထင်လင်းစွာ ပြည့်စုံပေမူကား ဝိဿာသဂ္ဂါဟ မြောက်၏-ဟူ
၍မှတ်ယူထိုက်ပေသည်။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟ အင်္ဂါငါးပါးတွင် ဂဟိတေအတ္တမန အင်္ဂါမြောက်
သည်၊ မမြောက်သည်ကို သေခါနီးအခါ စကားပြန်မရ အခက်အခဲ
ကျပ်တည်းသောအခါကြီးသို့ ရောက်နေသဖြင့် အတ္တမန ဖြစ်လေ သ
လော၊ မဖြစ်လေသလောဟု တွေးတောယုံမှားဘွယ်ရာကြီး ဖြစ်ရကား
ဝိနယဂရုကပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလွန်သတိထားသင့်သော အရေးကြီးပေတည်း။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟ အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

ရှင်အာသဘ ဒုတိယပုစ္ဆာ ၄-ချက် အဖြေ ပြီး၏။

နိဋ္ဌိတံ အနာယာသေန၊ ဆေကကာမေန ကဝိနာ။
ပေက္ခန္တု စ ပဂုဏန္တု၊ ပုနပုန္နံ ယထာစိတ္တံ။

လယ်တီဝိနိစ္ဆယသုစိကျမ်း ပထမတွဲ
ဤတွင် ပြီး၏။

နောက်ဆက်တွဲ မဟော် ကျေးစေခဏ်း ရတုကဗျာ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

ကဗျာတိ ကဗျသုဗျတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမိ သာဒရံ။
သုဝါဏာပကဟေတုံ တံ၊ ကဗျံ ဗန္ဓာမိ သာရကံ။ ။

အဟံ၊ ငါသည်။ ကဗျာတိ ကဗျသုဗျတ္တိ၊ ကဗျာပန္နအရာ၌ တေဒဂ်တင်
အရှင်ဝင်္ဂီသ စသော မထေရ်တို့ထက် လွန်ကဲသော။ ဝါ၊ ကဗျာပန္နအရာ၌
အထူးသဖြင့်လိမ်မာတော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သာဒရံ၊
ရိုသေစွာ။ ဝါ၊ သာဒရံ-သာဒရေန၊ ရိုသေခြင်းနှင့်တကွ။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။
ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သုဝါဏာပကဟေတုံ၊ ကျေးသားစေခြင်းကို ဆိုရာဆို
ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ တံကဗျံ၊ ထိုကျေးစေခဏ်းရတုကဗျာကို။
သာရကံ၊ ကာရကကြိယာ စပ်ရာဆိုက်ရေး မထွေးမယှက် မပျက်ကာရန်
ဝေဘန်စိတ်ဖြာ ကောင်းစွာပြေပြစ်သည်ကို ပြု၍။ ဗန္ဓာမိ၊ ဘွဲ့ဆိုသီကုံး
ပေအံ့သတည်း။

ပညာလရာဇ်မင်း၏ အကြံအစည်ကို သိလို၍ ကျေးသားကို တမန်စေလွှတ်ရန် ခေါ်ယူပြောဆိုခဏ်း

၁။ ဇဝနတိက္ခ၊ ဂမ္ဘီရသည်၊ ဟာသ၊ တုမခြော်။ ။ ပညာဂတ်မီးကြို
တိုင်းပြီးသည်၊ ပွင့်နိုးလောင်းမဟော်ဟု။ ။ ကျွန်းအမော်ငယ်၊ ကျွန်း
ပေါ်ဂုဏ်သတင်း။ ။ စက်သူရကန်၊ မျက်မူဘန်သည်၊ ရောင်ကျို၊ ထိန်
ထိန်လင်းသို့။ ။ သက်ကုန်နှင်းသည်၊ ဖြောင့်စင်း၊ နှံ့မေတ္တာ။ ။ ပြိုင်
ဆွယ်မနှိုင်း၊ ကြော့ကသိုဏ်းသည်၊ ဖေ့ပိုင်းယဉ်မူရာနှင့်။ ။ မည်သညာ
သည်၊ သာယာခေါ်မငြီး။ ။ အမရာတဲ့၊ သူဇာနွဲ့သည်၊ တကဲ့ဆွေဇနီး
နှင့်။ ။ ပျော်စံမှီးသည်၊ ရိပ်ကြီး၊ ဆောင်ရဝေ။ ။ ဥပရာနုန်း၊ တေဇာ
ဘုန်းကြောင့်၊ ရန်လုံးရှုံ့ကာပြေမှ။ ။ ကြိပုံပွေသည်၊ တပြေပညာမင်း။ ။
ထံတော်မပြတ်၊ မြခညွတ်သည်၊ ကေဝဋ်သဟာရင်းတို့။ ။ ဖြောင့်မစင်း
သည်၊ နှောင့်နှင်းမိစ္ဆာဉာဏ်။ ။ အကြံမလှ၊ ဝက်နွှဲကို၊ ခဏ၊ သိသင့်
ကန်ဟု။ ။ တူမောင်နှံသည်၊ အကြံလူမသိ။ ။ နှစ်ကိုယ်တော်ကြား၊ ချို

စကားကို၊ နှစ်ပါးတိုင်ပင်ညှိရွှေ။ ။မြရောင်အိသည်၊ မဏိခြယ်စီမံ။ ။
 ရွှေမကန်းကွက်၊ ဝေသန်းယှက်သည်၊ ပန်းခက်မိုးပြတာန်နှင့်။ ။ဘိုးမင်
 သည်၊ ရိုးတံစိန်စိတွဲ၊ ရောင်လျှံဝေအိုင်၊ ဝေဖိုင်ဖိုင်သည်၊ ရွှေချိုင့်စံအိမ်ထဲ
 ဝယ်။ ။ပျော်စံနွဲ့သည်၊ ရွှေခဲမြီးတံသွယ်။ ။အမရာမယ်ထွေး၊ ငယ်က
 မွေးသည်၊ ရွှေကျေး၊ စေတိုင်းလွယ်ကို။ ။နှုတ်သံကြွယ်သည်၊ ရုဘွယ်၊
 သူ့ဟန်ပန်။ ။ရေးရာကိစ္စ၊ စေတိုင်းရသည်၊ သူဝကိုယ်တမန်ဟု။ ။
 တိုင်ပင်ရန်သည်၊ သက်နဲ့၊ မောင့်ကိုနော်။ ။ရွှေချိုင့်ကဆင်း၊ ထံတော်
 ရင်းသို့၊ ချက်ခြင်းရောက်စေခေါ်သည်။ ။စေတော်မူလိုရေးနှင့်လေ။ ။
 စိန်ချိုင့်စံပျော်၊ ကျေးရွှေလျော်ဦး၊ လာတော်ပူသင်သေး၏လေး။ ။

၂။ သီလာမေရာ၊ မြေပံယုသည်၊ တန္တုနှိုင်းမမြင်။ ။သကာချီး၊
 ကိုယ်တိုင်ပေးသည်၊ ချစ်ကြွေးမောင့်ကိုကြိုင်၏။ ။ကျေးဇူးရင်သည်၊ သ
 ခင်ဆွေနှစ်ပါး။ ။ရွှေခဲသူဝ၊ ချစ်မောင်လှသည်၊ ခဏလာစေသားဟု။ ။
 မိန့်စကားကို၊ ရွှေနားတင်ရလျှင်။ ။ရွှေချိုင့်ကဆင်း၊ ထံတော်ရင်းမှာ၊
 ဝပ်စင်းရှိဦးတင်ရွှေ။ ။ဘက်မမြင်သည်၊ သခင်ဘုန်းနှစ်ဆူ။ ။အကျိုး
 အကြောင်း၊ ဆိုးအကောင်းကို၊ နှဲ့နောင်းမိန့်တော်မူပ။ ။တောင်ဇမ္ဗူ
 တွင်၊ တမူကျန်တော်ရင်း၊ ကောင်းတင်အလွတ်၊ ကြယ်ကိုဆွတ်သည်၊ မ
 လွတ်ယူဆောင်ကြဦးအံ့။ ။လိုတော်ရင်းကို၊ သနင်းမိန့်တော်မူ။ ။အဗ္ဘန္တရ၊
 သီးချိုမြကို၊ ခဏသွား၍ယူအံ့။ ။လိုတော်မူလျှင်၊ ဝေပူကောင်သာဝှမ်း။ ။
 မနောမျက်မြတ်၊ ဇောတရသ်ကို၊ ထက်ချပ်ယူိုင်စွမ်းဦး။ ။ညှိုးခွေနှမ်းသည်၊
 မလန်းရွှေမျက်နှာ။ ။လိုတော်မပြေ၊ ရှိသရွှေကို၊ စေ့စေ့သိချင်ပါဟု။ ။
 နှုတ်သံဝါသည်၊ မျက်နှာရွှင်ပြီးပြီး။ ။အကျိုးကော်လို၊ ကျေးမြညှိသည်၊
 သံချိုနာဘွယ်ရိုးရွှေ။ ။သခင်ဘုန်းကို၊ စုရုံးကုန်မကျန်။ ။ရဲမာန်ဘင်းတင်း၊
 ရေးကုန်နှင်း၍၊ ဝပ်စင်းအာမခံသည်။ ။တမန်ကျေး ရွှေခဲတည့်လေ။ ။
 တောင်ပန်စိမ်းလွင်၊ စေတိုင်းတွင်သည်၊ ရွှေစင်ကျေးသူရဲတည့်လေး။ ။

၃။ ပြသက်တင်သွေး၊ နုနုရေးသည်၊ ညွတ်ကွေး သူ့အတောင်။ ။
 သန္တာနှုတ်သီး၊ ဂူမငြီးသည်၊ ပေးကြီးသားချစ် မောင်ဦး။ ။ကြံတိုင်း
 အောင်သည်၊ ရွှေတောင်မြ ဝမုန်း။ ။မြမြမဆုတ်၊ ရဲမာန်ထုတ်သည်၊
 မယုတ်စွမ်းအင်ရုန်းရွှေ။ ။ဒါလီကုံးသည်၊ ကျော့ဆုံး ကျေးရွှေစင်။ ။
 အပြုတွေးခက်၊ အရေးနက်ကို၊ စိန်ခက်၊ ရွှေနားတင်ပ။ ။စိမ်းညှိလွင်

ပဟော်ကျေးစေခဏ်း ရတုကဗျာ

သည်။ ရေယဉ်ပတ်ကာဝိုင်း။ ။ဝေးယူဇနာ၊ ခရီးဟောသည်။ ပဉ္စာတပြေ
 တိုင်းဝယ်။ ။အာဏာလှိုင်းသည်။ ဖြတ်ပိုင်းဘုန်းတေဇာ။ ။မင်းမြဟံဒတ်၊
 ဆရာမှတ်သည်။ ကေဝဋ်လူမိစ္ဆာတို့။ ။ကြံ့ယုတ်ပာသည်။ မေတ္တာအလွန်
 ကင်း။ ။ထီးဖြူအုပ်ဆောင်း၊ မင်းအပေါင်းကို၊ ထောင်းထောင်းသုတ်သင်
 ရှင်းရွှေ။ ။ဇမ္ဗူတွင်းဝယ်၊ နှစ်မင်း၊ မဆက်ဆံ။ ။ခွန်ယူသိမ်းကျိုး၊ ကျွန်း
 အားလုံးဝယ်၊ မင်းဆုံးမြောက်စိမ့်ညွှတ်နှင့်။ ။ဘုန်းစက်ယုံသည်။ ဘက်
 ရန် မပေါ်ရှင်း။ ။ငါတို့ထိပ်ထား၊ မင်းမြတ်ဖျားကို၊ စကား အယုံသွင်း
 ရွှေ။ ။သမီးရင်းသည်၊ ကြော့ရှင်းမာယာပင်။ ။စန္ဒီနုဟွား၊ ရွှေနန်းဘွား
 နှင့်၊ စုလျားထပ်လိုချင်ဟု။ ။ထဲကျမ်းဝင်သည်၊ တိုင်ပင်အဘော်ရင်း။ ။
 ဆရာကေဝဋ်၊ တမန်ညွတ်၍၊ စေသွတ်ရောက်လာခင်းကို။ ။မဖြောင့်စင်း
 သည်။ ခဲယဉ်းသူ အကြံ။ ။အလွန်လျှိုငှက်၊ အတွေးခက်သည်။ ဆက်ဆက်
 မူမမှန်ခဲ့။ ။ထိုမင်းထံဝယ်၊ နိယံသူပျော်ညောင်း။ ။စကားလိမ်မာ၊ သာ
 လိကာလျှင်၊ သေချာသိသင့်ကောင်းငဲ့။ ။သည်အကြောင်းကို၊ ဆိုးကောင်း
 သိအောင်နော်။ ။ရပ်ဝေးဌာန၊ ပဉ္စာလသို့၊ ခဏသွားမှတော်လိမ့်။ ။
 စိန်ချိုင့်ပျော်သည်၊ တိုက်ကျော်မြရည်သွေး။ ။မယ်သာလိကာ၊ ဆက်ရက်
 ပြာကို၊ မေတ္တာချစ်ရည်ကျွေးရွှေ။ ။ကြံ့ပုံရေးကို၊ မေးတဲ့ချေကွဲနော်။ ။
 အကြံ ခက်တောင်း၊ သည်အကြောင်းကြောင့်၊ နွဲ့နောင်း မောင့်ကိုခေါ်
 သည်။ ။ကျေးကျော်ဒါလီ ကုံးငဲ့လေ။ ။ရပ်ဝေးမြေတာ၊ မြို့ပဉ္စာသို့၊
 ကျေးဝါ ပျံပါအုံးကွဲ လေး။

ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်သို့ ကျေးသားပျံသွားခဏ်း

၄။ နှုတ်သံချိုမွှေး၊ ထိုအရေးကို၊ ဧေး မိန့်သောခါ။ ။တောင်ပံ
 တွဲ့တွဲ့၊ မြီးတံနွဲ့သည်။ တကဲ့ရဲသံပါနှင့်။ ။လောင်းပွင့်လျှာငဲ့၊ စိတ်သာချ
 လှို- စံပနော်။ ။မကြံရင်ပ၊ ကြံလျှင်လှနေကျ၊ သူဝတမန်ကျော်တဲ့။ ။မြတ်
 ဘုန်းမော်ငယ်၊ စိုးတော်မူပါလင့်။ ။စံသိင်္ဂီလျော်၊ မြရောင်လျှပ်တဲ့၊ ပြာ
 သာဒိ ပေါ်မှာ၊ ပျော်ပျော်စံပါသင့်ငဲ့။ ။ကြံတိုင်းသင့်သည်၊ သခင့်ငယ်
 ကျွန်ပင်။ ။ရဲမာန်ထုတ်ကြံ၊ တကြိမ်နွဲ့လျှင်၊ ဆယ်ပွဲအောင်သည်၊ ကျေး
 မောင် စေတိုင်းတွင်ဟု။ ။နောင့်ထိပ်တင်သည်၊ ဗုဒ္ဓင်မြတ်ဆုဦး။ ။
 တဘုန်းဆွေနောင်၊ စေတိုင်းအောင်နေကျ၊ ရဲပေါင်ကြီးဟု။ ။မြတ်ပေးဗုဒ္ဓ

ကို၊ မေ့ဘူးခါတဘန်။ ။မြဲမြဲတင်းတင်း၊ ရဲမာန်သွင်း၍၊ ဝပ်စင်း အာမခံ
သည်။ ။စံတော်မူပါရစ်တော့လေ။ ။တပါးကျွန်ယုံ၊ အရေးကုန်သည်၊
ကြံပုံတခါသစ်ပေါ့လေး။

၅။ ဇမ္ဗူပြေဆုံး၊ တပြည်လုံးမှာ၊ ရွှေဘုန်းနေတဆူ။ ။ရွှေသမ္ဘာတင့်၊
ဇေယျာမြင့်မှာ၊ အောင်ပွင့်ပန်မည်သူကို။ ။နှုတ်မဇ္ဇူသည်၊ ကြည်ဖြူလွန်
မြတ်နိုး။ ။စံရွှေလှော်သား၊ ခြေတော်ဖျားကို၊ ညွတ်တွားဦးနှိမ်မိုး၍။ ။
လွန်မြတ်နိုးသည်၊ ရှိခိုးသုံးကြိမ်သာ။ ။သဗ္ဗာညောင်နန်း၊ ဆောင်ကြဋ်နန်းက၊
အောင်ပန်း ဆင်ရစ်ပါခတော့။ ။မင်္ဂလာသည်၊ အပါရှောင်သင့်ငြား။ ။
ရက်ကြမ်းရက်ပုတ်၊ ကိန္ဒယုတ်သည်၊ ရက်ယုတ်ပြဿဒါးနှင့်။ ။လွန်ဆိုး
ဝါးသည်၊ ကျိုးအားသူမထင်။ ။ဝါရမိတ္တု၊ ပြာပုံစုကို၊ လွတ်မှုဝေးစွာ
ကြဋ်မှ။ ။ရှောင်စေချင်သည်၊ လူတွင်မှတ်ခေါ်ရင်း၊ ရက်လောင်ရက်
ကန်း၊ ကြက်ခြေသန်းနှင့်၊ ခေါ်မှန်းရက်တသင်းကို။ ။ပြစ်မကင်းသည့်၊
နပင်းရက်ဘီလာ။ ။အကျိုးမပွား၊ ထိုရက်များကို၊ ရှောင်ရှားလွတ်
အောင်ခွါရွှေ။ ။မင်္ဂလာသည်၊ အခါတော်လှသေး။ ။ပုဏ္ဏခေါ်ညီ၊
ရက်တိထိနှင့်၊ လေးလီစက်ကိုရွေး၍။ ။ရန်ကွာဝေးသည်၊ ဘေးမျိုး
အောင်စေရာ။ ။အမြဲတ္တခေါ်၊ သိဒ္ဓိကျော်သည်၊ ခါတော်ရက်ရာဇာ
ဝယ်။ ။ရှောင်အပ်စွာသည်၊ ဒိသးရပ်တပါး။ ။ဂြိုဟ်အိပ်စန်းကျ၊
ပါပသက်သုဉ်း၊ ခရီးသုဉ်းကို၊ လုံးလုံးလွတ်အောင်ရှားရွှေ။ ။မတော်
ငြားသည်၊ ဘေးများတွေတတ်စွာ။ ။သမဖြူကိန်း၊ ရန်မငြိမ်းသည်၊
ဟောကိန်းနမန္တာနှင့်။ ။မကောင်းရာကို၊ ရှောင်ခွါလွတ်အောင်ကွင်း။ ။
စန်းလက်တူညီ၊ ပထနီနှင့်၊ ရာသီလာဘ၊ ကြိုင်းစသည်၊ သောမဂြိုဟ်ခ
ပင်းနှင့်။ ။ရန်မျိုးကင်းသည်၊ နဝင်းခတ်တူစွာ။ ။မြဲတ္တာလာဘ၊
သိဒ္ဓိစသည်၊ ဝရဗုတ်ကိုရှားရွှေ။ ။အဖြာဖြာကို၊ သေချာစိစစ်ရှောင်း၊
သိဒ္ဓိဇေယျာ၊ မင်္ဂလာသည်၊ အခါယခုကောင်းပေါ့။ ။ညောင်ရေလောင်း
၍၊ ဆုတောင်းရစ်တော့နော်။ ။နေညိုကေး၊ လေချိုသွေး၍၊ ရွှေကျေး
ပျံချိန်တော်သည်။ ။ဘုန်းမော်သမ္ဘာရင့်ဝဲလေ။ ။ရပ်ဝေး မြေတာ၊
မြို့ပဉ္စာသို့၊ အခါပျံချိန်သင့်ပေါ့လေး။

၆။ ပညာစက်မိုး၊ ဘဝင်ဖြိုးသည်၊ သတိုးလောင်းပွင့်လျာ။ ။တဖုံ
ကျွန်ရဲ၊ ကျေးရွှေခဲသည်၊ ပျံဝဲထွက်လေရှာသော်။ ။မေဃဝါသည်၊ ဝေ
ဟာတပြင်လုံး။ ။ပြိုတော့မယောင်၊ ညို၍မှောင်သည်၊ လျှပ်ရောင်ဖြန့်

မဟော်ကျေးစေခဏ်း ရတုကဗျာ

ကာဖုံးရွှေ။ ။ဝိုက်ခါချုန်းသည်၊ မိုဗ်းလုံးချိမ့်ချိမ့်ညံ။ ။တိမ်ပြာသာဒ်
 ဝန်း၊ ထပ်တစွန်းမှာ၊ တကျွန်းသူရကန်သို့။ ။စက်မီးလျှံသည်၊ ဟီးသံတ
 သဲသဲ။ ။လေသင်ဒိုင်းသွေ့၊ တိမ်လှိုင်းဂွေ့သည်၊ မြွေမြွေကြွေလှဆဲနှင့်။ ။
 မိလ္လာကြသည်၊ တိမ်ခဲအဆိုင်ဆိုင်။ ။အညွန့်အညွန့်၊ တိမ်အဝှန်းမှာ၊ စိန်ညွန့်
 မလ္လာခိုင်သို့။ ။မိုဗ်းလုံးယိုင်သည်၊ ရှေ့ဆိုင်တောင်အလား။ ။အစုအစု၊
 တိမ်အထူသည်၊ ယခုခကြွယောင်သားနှင့်။ ။တိမ်ညွန့်ကြားမှာ၊ ကျေး
 သားဘော်မပါ။ ။တောင်ပံခတ်ဝဲ၊ တိမ်ကိုခွဲသည်၊ ရှေ့ခဲမာတရာလျှင်။ ။
 ခရီးကွာသည်၊ ပဉ္စာတပြည်နန်း။ ။ယူဇနာပြန်၊ တရာဝန်ကို၊ မြော်ဆန့်
 ရော်ကာရမ်းရွှေ။ ။လေချိုဖျန်းသည်၊ မာန်းသူ့ကိုယ်မှာ။ ။သူရကန်
 မိတ်၊ ဖလ်တံဆိပ်သည်၊ လျှံလိပ်ရောင်ရွှေဝါနှင့်။ ။တောင်လက်ျာ
 သည်၊ စကြာရောင်မည်း။ ။ရဝိသောဘာ၊ နေကောဇာလျှင်၊ ရောဂါခို
 လှနိုးဝယ်။ ။လေဟုန်စီး၍၊ ခရီးဝေဟာသံ။ ။တမာကြက်တော၊ ရှေ့
 ဥသြတို့၊ သောသောမြိုင်လုံးညံ့ခဲ။ ။စုံမောင်နှံသည်၊ တောင်ပံတဝဲဝဲ၊ အိပ်
 တန်းတက်မှီ၊ နေရီရီမှာ၊ တူညီသံစုံနွဲ့ရွှေ။ ။ငှက်တို့ပွဲသည်၊ သဲသဲချိမ့်ချိမ့်
 ဆော်။ ။လေချိုလည်းခ၊ အချိန်လှကို၊ သူဝဘမန်ကျော်လျှင်။ ။ငွေ
 မောင်းဆော်သည်၊ စည်တော်တပီးဟီး။ ။နေရောင်မသန်း၊ လရောင်
 ဖျန်းသည်၊ ညချမ်းလေးချက်တီးဝယ်။ ။ပျော်မငြီးသည်၊ မြို့ကြီးပဉ္စာ
 ခွင်။ ။ကျော်ခါပျံဝဲ၊ ရှေ့နန်းထဲသို့၊ ရဲရဲအတင်းဝင်သည်။ ။စွမ်းအင်မန်မ
 လျှော့တည့်လေ။ ။မလွဲမရှောင်၊ တွေ့တိုင်အောင်သည်၊ ရဲခေါင်ကျေး
 ညိုကြော့တည့်လေး။

ကျေးသားနှင့်သလိကာမတို့ချစ်ရေးဆိုခဏ်း

၇။ သပြေပတ်ကုံး၊ သောင်းရပ်လုံးဝယ်၊ ရှေ့ဘုန်းသမ္ဘာရောင်။ ။
 ပညာလက်ရုံး၊ ဘက်မနှုန်းသည်၊ ကျွန်းလုံးရွှေတန်ဆောင်ဟု။ ။ကြံ
 တိုင်းအောင်သည်၊ ရှေ့ညောင်စိုးမည့်ဘုန်း။ ။တပီးကျွန်ရင်း၊ ရဲမာန်
 တင်းသည်၊ ကျေးမင်းဝါလက်ရုံးလျှင်။ ။တနန်းလုံးသည်၊ ဘုန်းဘုန်းချိမ့်
 လှိုညံ။ ။မင်းစုံမတ်ပေါင်း၊ ညီလာညောင်း၍၊ သောင်းသောင်းဝန်းပတ်
 ရံခဲ။ ။သီဟာပျံဝယ်၊ ရှေ့လျှံထိန်ထိန်ဝင်း။ ။ကိုးနဝရက်၊ ဘိုးအပြတ်
 သည်၊ ပြီးလျှပ်ရောင်စုံလင်းခဲ။ ။ဟိုဆောင်တွင်းက၊ ဒုံမင်းခရာသံ။ ။
 ရှေ့စောင်းငြိမ့်ငြိမ့်၊ နန်းလုံးဖိမ့်မျှ၊ သိမ့်သိမ့်သဘင်ဝံ၍။ ။ဟိုဆောင်ပျံမှာ၊

တဘန်ပျော်ပုံခင်း။ ။ဖေ၊မဟေသီ၊ ကြော့ဒေဝီတို့၊ ရွှေညီဗလာကျင်း
 ရှိ။ ။ပြာလဲ့ဝင်းသည်၊ ယဉ်မင်းရှုပ်ကဲ့နွယ်။ ။တဆောင်ကူးသန်း၊
 ပျော်ပုံဆန်းသည်၊ ရွှေဖြန်းဒေဝီမယ်တို့။ ။အသွယ်သွယ်သည်၊ ရှုဘွယ်
 ကုန်မဆုံး။ ။အခရေးတော်လှိုင်၊ အပြီးတိုင်အောင်၊ ပိုင်ပိုင်ကြံလေအုံးမှ။ ။
 သခင်ဘုန်းနှင့်၊ လက်ရုံးချိတွဲမောင်။ ။ပိယံသိဒ္ဓိ၊ ဥုတ္တုတ္တိ၊ ဧဟိမမဩြာင်
 ဟု။ ။သွေမရှောင်သည်၊ အောင်နေကျ၊ သူရဿတီ၊ နတ်ဒေဝီလျှင်၊
 ကူညီလာစေရ၏။ ။နှုတ်သံမြဲနှင့်၊ ရွှေရွှေဆိုပြီးခါ။ ။သာလိကာလှ၊ ဆရက်
 မသည်၊ ကြွကြွတုန်စေရာဟု။ ။စက်အာဏာသည်၊ ဂါထာသိဒ္ဓိပေါင်း။ ။
 ဘေးရန်ကာမှ၊ အောင်ခေတုဖြင့်၊ အောင်ဆုသူပန်တောင်းရွှေ။ ။ပီယ
 ကောင်းသည်၊ နွဲ့နောင်းရဲတမန်။ ။သာလိကာညိုစိမ်း၊ ကိုယ်လုံးဖိမ့်မျှ၊
 သိမ့်သိမ့်တုန်စေကြံရွှေ။ ။နန်းဝေယန်ဝယ်၊ တမန်ကျေးရွှေသွယ်။ ။
 သာလိကာနား၊ အမြန်ကြားအောင်၊ စိတ်ထားသူကြံရွယ်သည်။ ။
 ယူမယ်လွတ်ရဘူးပလေ။ ။ချီးသောယာ၊ နှုတ်သန္တာနှင့်၊ ခါခါသံစုံ
 ကျူး၏လေး။

* တွေ့မရှောင် - အောင်နေကျပ၊ သူဝတွဲတမန်တော်။ ။ဧဟိပိယံနှင့်၊
 သိဒ္ဓိခံ - နှုတ်သံကြွေ၊ ပွဲတွေ့အကျော်။ ။ကြံရင်ပြီးနေကျ၊ ဘုန်းကြီးတွဲ
 ကျွန်ပနော်၊ တိုင်းကျော်တွဲရွှေကျေး။ ။ပဉ္စာသူ၊ သာလိဖြူ - တုန်လို့
 ခိုက်ထဲ အောင်၊ မာယာသံမြူသွယ်ခိုက်လို့၊ ကျူးလိုက်မယ်လေး။

၈။ သီတာမြစ်ကြီး၊ ရစ်ကာစီးသည်၊ တိုင်းကြီးမြို့ပဉ္စာ။ ။စည်ပင်
 ရှင်လန်း၊ သာငြိမ်းချမ်းသည်၊ နတ်နန်းဝတီနိသာသို့။ ။ထီးတရာသည်၊
 ပဏ္ဏာခွန်ဆက်သွင်း။ ။တရားဆယ်ထွေ၊ ယွင်းမသွေသည်၊ လှဆွေ
 ပဉ္စာမင်း၏။ ။ထံတော်ရင်းဝယ်၊ ဝင်စင်းတူမကွ။ ။ရတနာစီတွဲ၊
 ရွှေချိုင့်ထဲဝယ်၊ ပျော်မြစ်ချမ်းသာနှင့်။ ။ရေးအရာဝယ်၊ လိမ္မာခြယ်လှယ်
 သိ။ ။စက်တော်စောင့်ထား၊ သူပျော်ပါးသည်၊ ပျိုထွားမယ်သာလိဟု။ ။
 ရိပ်ခြေသိသည်၊ သာလိဆရက်ညှိ။ ။တမန်ကျေးသား၊ သံကိုကြားလျှင်၊
 နွဲ့ပါးလှိုက်လို့ဖိုနဲ့။ ။နှုတ်သံချိုကို၊ မယ်ပျိုကြားခဲ့လျှင်။ ။ကိုယ်လုံး
 ဆွေဆွေ၊ တမေ့မေ့လျှင်၊ စေ့စေ့နားမှာဆင်ရွှေ။ ။ချိုသံလွင်ကို၊
 ဘယ်တွင်မကြံဘူး၊ သာလိပြာဖြူ၊ ကံဟောင်းကု၍၊ ကြင်သူဖူးစာဦးထင်။ ။
 လွတ်ရဘူးပ၊ ကြင်ဦးသည်သက်နှံ။ ။မုတ်ဆိတ်ပျားစွဲ၊ အသာခဲမည်ဟု၊
 ဝမ်းထဲချိုင့်အောင်ကြံရွှေ။ ။ကံဟောင်းဘန်သည်၊ သက်နှံဖူးစာရင်း။ ။

နတ်ဘန်လို့တွေ့၊ သည်ယနေ့မှာ၊ မွေ့မွေ့ပိုင်စေလျှင်းအံ့။ ။စိတ်မုန်သွင်း၍၊
ဝမ်းတွင်းအပြည့်ကြီ။ ။ကာမဂုဏ်မီး၊ လောင်ရှိန်ကြီး၍၊ ကြက်သီး
ကိုယ်လုံးထန်သည်။ ။နှုတ်သံချိုချိုဇေးနှင့်လေ။ ။ကြွခဲ့ပျိုထံ၊ ဆိုလေ
ဟန်နှင့်၊ ဘန်ဘန်သံတုံ့ ပေး၏လေး။

၉။ ကေသရာနှုန်း၊ တေဇာဘုန်းကြောင့်၊ ကျွန်းလုံးဖိန့်ဖိန့်တုန်။ ။
ပညာစက်ဝင်း၊ ဘဝဂ်လင်းသည်၊ လောင်းမင်းကျွန်တော်ယုံလျှင်။ ။
ပြာသာဒ်ဘုံဝယ်၊ သံစုံချိုဇေးဇေး။ ။သာလိပြာညက်၊ မယ်ဆရက်က
နှုတ်ဆက်သံတုံ့ ပေးသော်။ ။ရဲမာန်သွေး၍၊ ရွှေကျေးမြန်မကြာ။ ။
သာလိစံမြ၊ ရွှေချိုင့်ထဲသို့၊ ရဲရဲဝင်ပြီးခါမှ။ ။လဲပြာပြာသည်၊ ပျိုဝါ
မယ်သာလိ။ ။ပျော်စံရွှင်လန်း၊ မပင်ပန်းသည်။ မာကျန်းကိုယ်မှာရှိစ။ ။
ပြာပြာအိသည်၊ သာလိဖေ၊ ရုပ်လွှာ။ ။မာမာကျန်းကျန်း၊ မညှိုးမွမ်းသည်။ ။
ငြိမ်းချမ်းပျော်နိုင်ပါစ။ ။နရိန္ဒာသည်၊ ရာဇာမင်းကမူ။ ။ဩဇာချိုမြ၊
သစ်သီးစသည်၊ ဝဝကျေးတော်မူစ။ ။ရွှရွအူသည်၊ ပျိုဖြူလှရုပ်သွေး။ ။
အကြောင်းစေ့စုံ၊ ငွေဖေ၊ ရုံကို၊ အကုန်မောင်ကမေးဝဲ။ ။နှုတ်သံသေးနှင့်၊
မယ်ထွေးဆိုတော်မူ။ ။သိလိုချင်အား၊ ကျေးညိုထွားက၊ စကားရအောင်
မြှူသည်။ ။ချူမယ်ယူမယ်သားနှင့်လေ။ ။သူဝရဲခေါင်၊ မာယာဆောင်၍၊
ယုံအောင်သူ့ ကိုမျှား၏လေး။

* သတင်းတော်ပျံ့မွှေးလို့၊ ရပ်ဝေးတဲ့မြေတာ၊ ကိုယ်ရေးမို့မောင်လာ၊
နှုတ်သံသာချိုပြီး။ ။မယ်သာလိ ပဉ္စာသူငယ်၊ သင်းကြူကြူခွန်းဆက်
ပါအုံး။ ။နွဲ့မူရာကြော့ဆုံး၊ ဖေ၊ ဝမုန်းပန်းလွှာ၊ တော်သုံးတဲ့
နန်းညာငယ်၊ ကျန်းမာတော်မူစ။ ။မယ်သာလိပြာဖြူ၊ ပဉ္စာသူမင်း
မိန့်ပါမှ။

၁၀။ သပြေပင်ညို၊ ရေယဉ်ဆိုသည်၊ ရွှေမြို့တိုင်းပဉ္စာ။ ။ထီးဖြူ
ချုပ်မိုး၊ ဂိုင်အုပ်စိုးသည်၊ သတိုး နရိန္ဒာ၏။ ။ပလ္လင်သာသည်၊ သီဟာ
ဘွေကနက်။ ။သဉ္စာတော်ပါး၊ သူစံစားသည်၊ ပျိုထွားမယ်ဆရက်ကို။ ။
ကျေးရွှေခက်က၊ ခွန်းဆက်မေးသောခါ။ ။တောင်ပံမြဲသွေး၊ နှုတ်သံသေး
သည်၊ ရွှေကျေးမာတရာဝဲ။ ။ရပ်ဝေးကွာသည်၊ မေတ္တာမောင်ကနှင်း။ ။
ကိုးဆွဲခြောက်ဖြာ၊ ဝေဒနာလည်း၊ မယ့်မှာစင်လွတ်ကင်းဝဲ။ ။ရဲ့တမင်းကို၊
ပိုင်နင်းစိုးအုပ်ဖြာ။ ။သခင်မင်းဖျား၊ ပေးသနားသည်၊ ချိုပျားနတ်
ဩဇာသို့။ ။မာလကာသည်၊ ဩဇာချိုငှက်ပျော။ ။အမြတ်တနိုး၊ သစ်သီး

မျိုးလည်း၊ ပြီးပြီးမဲ့မှာပေါင်း။ ။မြရောင်နှောသည်၊ ရဲစောရွှေဇမ္ဗ။ ။
 သစ်သီးချိုမွှေး၊ ရေချိုဇေးကို၊ ရွှေကျေးသုံးတော်မူပ။ ။သဘောဖြူသည်၊
 ကိုင်ယူပေးပြီးခါ။ ။ဘယ်တိုင်းဌာန၊ ဘယ်ပြည်ကဟု၊ ဒေသမိန့်စမ်း
 ပါရှင်။ ။ဘယ်မြင်းရာသည်၊ ရေးရာဘယ်ကိစ္စ။ ။အဘယ်အကြောင်း၊
 ရှိတုံရှောင်း၍၊ နွဲ့နေ့င်းသည်ဌာနသို့။ ။ပျံလာကြသည်၊ ကိစ္စကုန်
 အစင်။ ။သာလိမယ်ထွေး၊ မောင့်အရေးကို၊ ဆွေးနွေးသိပါချင်သည်။ ။
 ရွှေစင်မြေရည်၊ ဆန်းစွဲလေ။ ။အရေးအရာ၊ ရှိသည်တကို၊ ကျေးဝါ
 မိန့်တဲစမ်းပါလေး။

* နှုတ်သန္တာချိုမြနွင့်၊ ကိုသူဝကျေးညို၊ ခွဲနှေးတဲ့သီးချိုကို၊ ယူစေလို
 ကုန်နှင်း။ ။မေးမြဲတဲ့ရေပြာကို၊ တပြေလာသုံးပကြော့ရှင်း။ ။ခွန်းသံတော်၊
 ချိုသင်းနှင့်၊ ဆိုခြင်းကသာယာ၊ ညိုလုံဝင်းရွှေလွှာငယ်၊ မောင်စံရာ
 ဒေသ။ ။တိုင်းဇာတိရန်မြေကို၊ ဘုန်းသက်ဝေ၊ ညွှန်းတဲ့ပါမှ။

၁၁။ သမ္ဘာရင့်ညောင်း၊ ပွင့်ဆုတောင်းသည်၊ အလောင်းဗုဒ္ဓကံ။ ။
 ပညာလက်ရိုး၊ ဘဝင်ချုန်းသည်၊ စက်ဘုန်းနေတယူလျှင်။ ။စေတော်
 မူသည်၊ လွယ်ကူသည်အရေး။ ။အပြီတိုင်လစ်၊ ကြံပုံသစ်သည်၊ မြနှစ်
 တမန်ကျေးလျှင်။ ။သာလိမေးသည်၊ ရပ်ဝေးတိုင်းဌာနေ။ ။မိမိ
 လာဟု၊ အောင်ချာဝေပိုင်း၊ နေရပ်ပိုင်းကို၊ ဟုတ်တိုင်းပြောပြန်ချေမူ။ ။
 မျက်မပြေသည်၊ ဝေရီရန်ဘက်ချင်း။ ။မိတ်ဘက်မဟန်၊ မဆက်ဆံ
 သည်၊ ရန်သူတပြေမင်းဟု။ ။ပြီးမာန်သွင်း၍၊ မနှင်းချေဘူးနော်။ ။
 အောင်ချာပုရ၊ အရိဋ္ဌက၊ သူဝတမန်တော်ဟု။ ။ပြောရသော်၊ တော်တန်
 သည်အမှု။ ။ကိစ္စပြီးကုန်၊ ကျေးဝတ်မုံမှာ၊ ကြံပုံတထွေပြု၍။ ။ပြာပြာ
 နုသည်၊ ငွေဥပုံအသွင်။ ။ရွှေမင်ပုံသား၊ ညွန့်ညွန့်ထွားသည်၊ မယ်ဘွား
 အိမ်ကြီးရှင်စွဲ။ ။လွန်စည်ပင်သည်၊ ရေယဉ်တွေတွေစီး။ ။ဝတိန်
 မှန်းလောက်၊ ရန်မျိုးပျောက်သည်၊ ပြီးမောက်စာရေမှီးရွှေ။ ။ပျော်မပြီး
 သည်၊ ခေါ်ပြီးလွန်သာယာ။ ။တိုင်းကြီးအရိဋ္ဌ၊ အမည်ရသည်၊ ဌာန၊
 မောင့်ပျော်ရာတဲ့။ ။ကြောင်းခြင်းရာမှာ၊ သက်လျာ တင်ရွှေနား။ ။
 ထိုပြည်ပုရ၊ အရိဋ္ဌဝယ်၊ ဓမ္မကျင့်ဆယ်ပါးနှင့်။ ။လူအများကို၊ လေးပါး
 သင်ဟာ။ ။ချီးမြှင့်မြှောက်စား၊ ထိုမင်းဖျား၏၊ ထံပါးစက်မ္မေရာဝယ်။ ။
 မြမကွာသည်၊ မေတ္တာအလွန်ပွား။ ။ရွှေချိုင့်ရတနာ၊ တင့်တယ်စွာဝယ်၊
 သြဇာကြံချီပျားနှင့်။ ။တူစံစား၍၊ နှစ်ပါးပျော်စဉ်ခါ။ ။ကံကြမ္မာယွင်း၊

မဟော်ကျေးစေခဏ်း ရတုကဗျာ

မောင့်သက်နှင်းကို၊ သေမင်းယုဆောင်ရှာခဲ့။ ။ ညှိုးဖျာပါသည်၊ မောင့်
 မှာဖြေမေး။ ။ ကြင်ဘော်ပြာအိ၊ မယ်သာလိကြောင့်၊ နွမ်းချိုမောင့်မှာ
 ဆွေးရွှေ။ ။ တရေးရေးနှင့်၊ ကြံတွေးငိုသော။ ။ သခင်မင်းဖျား၊
 လွန်သနား၍၊ အပါးခေါ်ပြီးခါလျှင်။ ။ ကျေးလိမ္မာငယ်၊ ဖျာပါစိုး
 နှင့်နော်။ ။ မိတ်ဆွေတော်ရင်း၊ ပဉ္စာမင်း၏၊ ထံရင်းရွှေချိုင့်ပျော်တဲ့။ ။
 သတင်းကျော်သည်၊ ကြင်ဘော်မောင့်ဘိုရာ။ ။ လိမ္မာရေးသိ။ ။ မယ်သာ
 လိကို၊ ကျွမ်းသိဘွဲ့ချေပါဟု။ ။ နှုတ်သံသာသည်၊ မင်းလျှာစေတော်ရေး။ ။
 သည်အကြောင်းသာ၊ မောင်ကြီးလာသည်၊ လဲပြာငွေဖေ၊ သွေးဝဲ။ ။
 မြင့်ကြာဝေးသည်၊ ဟိုရှေးကမ္ဘာဘာ။ ။ ချရေစက်လောင်း၊ ဖူးစာ
 ဟောင်းဖြင့်၊ နှံ့နောင်းမောင်နှင့်ပါသည်။ ။ သက်ရာကြင်မဆုံးဝဲလေ။ ။
 သည်တသက်ပန်၊ မေတ္တာဆံ့၍၊ မောင်နှံ့ပျော်ကြအုံးစို့ လေး။ ။

* လဲသုဇာပျော်မြန်း၊ ဘော်နန်းကြော့စက်ရာ၊ ဟော်သန်းဖေ၊ လက်
 ယာကို၊ ဆက်ပဏ္ဍာကုံင။ ။ စံရွှေချိုင့်ရံရဝေမှာ၊ တကိုယ်ရေထွန်းတဲ့ရွှေ
 သ။ ။ ဘိုးပြည်တန်စိန်မြနှင့်၊ ရွှေသိင်္ဂဝင်းဝေ။ ။ ဇမ္ဗုမ္ဘစံရွှေမှာ၊ ရံမဟေ
 ရွယ်ကိုး။ ။ နှစ်ကိုယ်ထွေညောင်ယံမှာ၊ တသက်ပန်နှင်းမယ်လို့ကြီး။ ။

၁၂။ တိုင်းပြည်ဌာန၊ ကြောင်းကိစ္စကို၊ သူဝပြောတုံပြန်။ ။ သာလိတင့်
 ရဲ၊ မာယာခဲလျှင်၊ ဝမ်းထဲပလီညက်နှင့်။ ။ ကိုတမန်သည်၊ မြီးတံသွယ်နှံ
 ပါး။ ။ အကြောင်းစေ့စုံ၊ မောင်လာပုံကို၊ အကုန်သည်မယ်ကြားပေ။ ။
 တပြည်သားကို၊ ပျိုအားနာဝဲနော်။ ။ မောင့်မှာ ကျေးသား၊ မယ်ဘွား
 ဆရက်၊ မျိုးမယှက်သည်၊ အဘက်မသင့်လျော်ဘူး။ ။ အကြောင်းမြှော်၍
 စေတော်မူသည့်ရေး။ ။ အမျိုးမတူ၊ ပေါင်းဘော်ဟူသည်၊ လှည့်မဘွယ်
 သေးခဲ့။ ။ သည်အရေးကို၊ ရွှေကျေးမြော်ပရှင်။ ။ သက်နှံ့တူမျှ၊ မတော်
 လှလို့၊ ပျိုကရွှေနားတင်သည်။ ။ ရွှေစင်ကြော့ကြော့ဆုံးဝဲလေ။ ။ ရွှေ
 ပြည်ဌာန၊ မောင့်ရပ်မြေသို့၊ သက်ဝေပြန်ရှာအုံးတော့လေး။ ။

* မြလက်တင်လျှပ်သွေး၊ နတ်ဆေးစုမိလ္လာ၊ ထပ်ရေးနု တိပ်လှာလို၊ ထိန်
 ရောင်ဝါမြူကင်း။ ။ မင်သ-တဲ့တောင်ပံမှာ၊ ခါနိယံ၊ မြရောင်ပလင်း။ ။
 ကိုတမန်လဲဝင်းနှင့်၊ နွယ်ကင်းလို့၊ မျိုးကွာ။ ။ သည်အဖြစ်တသန္တာန်မှာ၊
 ဖူးစာကံသွေလွဲ။ ။ ထိုဘဝသံသာ၊ တသက်လျာကြိုးစို့ ရွှေခဲ။ ။

၁၃။ ရှေ့ပလ္လင်တင့်၊ ဇေယျာမြင့်ဝယ်၊ အောင်ပွင့်ပန်မည့်သူ။ ။ တ
 ဘုန်းကျွန်ကောင်း၊ ကျေးနှံ့ နောင်းလျှင်၊ ထပ်လောင်းကြံပိုလှရွှေ။ ။ ပဉ္စာ

သူသည်ပြာဖြူမယ်ဆရက်။ ။ထုံးပုံသက်သေ၊မောင်ကြီးဖွေအံ့၊သက်ဝေ
 ရွှေနားရွက်ပ။ ။အောင်မြေချက်သည်၊ကနက်ထီးစိုက်ရာ။ ။ဒွါရဝတီ၊
 ပြည်ဌာနီဝယ်၊စုံစီဘုန်းပညာနှင့်။ ။မည်သညာသည်။သာယာကျော် သ
 တင်း။ ။ဝါသုဒေဝ၊အမည်ရသည်၊ နရထွတ်မှန်ကင်းလျှင်။ ။သရေ
 ကင်းသည်၊သတင်းလွန်ယုတ်မာ။ ။ဒွန်းစက္ကားမ၊ မျိုးဟီနကို၊ခဏယူ
 ဆောင်ကာလျှင်။ ။စံတောင်ညာသည်၊ မေတ္တာအလွန်ထူး။ ။အမျိုး
 ယုတ်ငြား၊ ဒွန်းစက္ကားနှင့်၊ ချစ် ဓားတူကြဘူး၏။ ။ပုံတထူးကို၊ ဆိုဦး
 မယ်ကွဲ နော်။ ။ရသေ့တပါး၊မြိုင်တောဖျားဝယ်၊တရားကျင့်သုံးပျော်ခဲ့။ ။
 တရံသော်လျှင်၊ယွင်းချော်အကျင့်မှား။ ။ရဌဝတီ၊ကိန္နရီနှင့်၊ စုံညီသူပျော်
 ပါး၏။ ။အမျိုးခြားသည်၊ ဇာတ်အားမတူရှာ။ ။လူမျိုး မြတ်မှန်၊
 တိရစ္ဆာန်နှင့်၊ သက်ပန်ကြင်ဘူးပါ၏။ ။ထုံးနည်းနာကို၊ ဖွေရှာမောင်
 ကပေး။ ။အမျိုးအနွယ်၊မတူတယ်လို့၊ သက်လှယ်စိတ်မလေးနှင့်။ ။
 လှရုပ်ဖွေခဲ့၊ မယ်ထွေးတို့လိုကြံ။ ။ငွေဇဝါရေး၊ သပြာသွေးခဲ့၊ နှောင့်
 နှေးမသွေလှန်နှင့်။ ။တသက်ပန်သည်၊ကြင်ရန်မယ်တပါး။ ။ပဉ္စာသူ
 ဘုန်း၊သဇင်ကုံးကို၊ လုံးလုံးမောင်ထင်စားရွှေ။ ။ပျော်စံစားသည်၊ ရပ်
 ခြားတပြေသာ။ ။မယ်သာလိအား၊မောင့်ကိုးစား၍၊မနားပျံ့ခဲ့လာသည်။ ။
 လဲ ပြာ-ပင်ဂမုန်းခဲ့လေ။ ။ရပ်ဝေးမြေတာ၊တပြေလာကို၊အားနာတော်
 မူကြအုံးကဲ့ လေး။

* ငွေဇဝါမင်သွဲ့၊ ပင်စပယ့်မွှေးထုံ၊ ယဉ်နွဲ့နွဲ့ကြေးမုံကို၊ အရေးကုန်ရွယ်
 တုန်း။ ။မယ်သာလိပဉ္စာပျော်ငယ်၊စုံနှစ်ဖေ၊နှင်းစို့၊သက်ဆုံး။ ။ပဉ္စာ
 နယ်ပေ၊လုံးမှာ၊ကျော်ချုံးတွဲမှန်းသူ။ တော်သုံးတွဲနန်းသူငယ်၊ ဆန်းမူ
 တော်ပိုနှင့်။ ။ချိုမယ်နှင့်ခါးမယ်ကို၊မထားကွယ်မင်းဆိုတန်သင့်။

၁၄။ ထုံးနည်းပုံပြ၊ ရှေးကြောင်းစကို၊ သူဝဆိုသောခါ။ ။မာယာ
 ဆန်းချည်၊ ကမ်းမရှိသည်၊ သာလိ ဆရက် ပြာလျှင်။ ။လွန်ကြင်နာ
 သည့်၊ မေတ္တာ အကုန်ပွား။ ။မြင်ကတဲက၊ ကျေးသူဝကို၊ လှလှ ကြင်
 မယ်သားနှင့်။ ။စိတ်မှာထားသည်၊ နှုတ်ဖျားသူတဘန်။ ။မာယာက
 ပေါ၊ ပြောင် ချောချော သည်၊ သဘော မမျှဟန်နှင့်။ ။ကိုတမန်
 သည်၊ သက်နှံတပြည်သား။ ။မောင် အာဂန္တု၊ စိမ်း နုနု ကို၊
 ရှော့မယ်သနားခဲ့။ ။သို့သော်ငြားမူ၊ နောင်အားမြှော်ရပြန်။ ။
 မဲ ပြင်တပါး၊ မောင်ကျေးသားမှာ၊ ရည်းစားရှိခဲ့ပြန်သော်။ ။မျိုးမမှန်

မဟော်ကျေးစေခမ်းရတုကဗျာ

သည်၊ ရုပ်ဟန်မတူဘဲ။ ။အသွင်ပြာညှိုး၊ အဆင်ဆိုးသည်၊ အမျိုးဆ
ရက်မဲ့ဟု။ ။သွေရှောင်လွှဲ၍၊ ရွှေခဲပစ်လိမ့်မယ်။ ။ဟိုနောင်ကို-ရား၊
မြှော်ကာတွေး၍၊ ပျိုလေးမောင့်ကိုဖယ်သည်။ ။မြီးသွယ်တောင်ပံကြော့
ဇဲလေ။ ။ရပ်ဝေးဌာနေ၊ မောင်တိုင်းပြေသို့၊ သက်ဝေပြန်ရှာ တော့ကဲ့
လေး။

* သူ့ဟန်ပန်ပျိုထွားနှင့်၊ ချိုစကားပျူငှါ၊ ကိုသူဝမာတရာဝယ်၊ ကြံရာ
လေခက်တောင်း။ ။ဟိုနောင်ဘို့ကျင်ရာမှာ၊ ပူဗျာပါဆွေးမဲ့အကြောင်း။ ။
မြဲတောင်ပံပြောပျောင်းနှင့်၊ ဖေ့ဖယောင်းရုပ်ဟန်၊ ရင်နွဲ့နောင်းမြ
သန္တာန်ဝယ်၊ ပြန်တော်လေမူအုန်း။ ။ထင်စားလို့မောင်လာ၊ မြှော်မြှော်
ကာအားနာဇဲဘုန်း။

၁၅။ မြေပထဗျာ၊ ဗွေအာကာနှင့်၊ အဏ္ဏဝါဆုံး၊ ဉာဏ်ဝါချုန်း
သည်၊ စက်ဘုန်းတောက်လို့လျှံ။ ။လောင်းမြတ်ကျွန်ရင်း၊ ရဲမာန်
တင်းသည်၊ ကျေးမင်းငါတမန်လျှင်။ ။လိမ္မာဉာဏ်သည်၊ ဂိုလျှံတူမ
မျှ။ ။မာယာသိန်းသန်း၊ ပွေလီဆန်းသည်၊ ပျိုဖျန်းဆရက်မလျှင်။ ။ငါသူ
ဝကိုလှလှကြင်ပေါ့နော်။ ။မကြင်လိုမှ၊ ဟန်သာပြုသည်၊ ယခုစမ်းလျှင်
တော်လိမ့်။ ။စိန်ချိုင့်ပျော်သည်၊ ရွှေလှော်မယ်ဆရက်။ ။ဝေးရပ်
မြေတာ၊ မောင့်ကိုသာမူ၊ မေတ္တာမယ်မသက်လျှင်။ ။ပြည်ကထွက်သည်၊
နေ့မုက်ကြာပေါ့ကွယ်။ ။ရွှေပြည်ပုရ၊ စံဌာနသို့၊ မောင်လှပြန်တော့
မယ်ဟု။ ။သတင်းကြွယ်သည်၊ ရွှေသွယ်ယဉ်စဆုံး။ ။စိန်ချိုင့်ပျော်ပါး၊
တကိုယ်အားလျှင်၊ မယ်ဘွားစံရစ်အုန်းတော့။ ။ဇမ္ဗူလုံးဝယ်၊ ပတ်ကုံးပြီ
တကား။ ။ရာထောင်သိန်းသောင်း၊ ရွှေချိုင့်အောင်းသည်၊ နွဲ့နောင်းဆ
ရက်ပြာတို့။ ။သည်မောင့်မှာလျှင်၊ ကြင်ရာဘယ်မရှား။ ။သာလိဖြူပြာ၊
မယ်လိုဟာကို၊ ဘွေရှာဆောင်ယူသွားအံ့။ ။ပြာပြာထွားဇဲ၊ ပျော်ပါး
ရစ်တော့နော်။ ။မိကိုထင်စား၊ လာမိမှားဟု၊ စကားရအောင်ခေါ်
သည်။ ။တိုက်ကျော်တဉာဏ်ဆန်းလို့လေ။ ။သာလိပ်ပြာဖြူ၊ ပဉ္စာသူ
ကို၊ အမူသိအောင်စမ်း၏လေး။

* မေတ္တာတော်မယ်မမျှ၊ အောင်ဌာနတိုင်းမြေ၊ စံဘုံကြော့ပုဇေကို၊
ပြန်မယ်လေခုဘဲ။ ။ထင်စားလို့မောင်လာ၊ သာလိပြာ-မင်းဂုဏ်က
ကဲ။ ။ပလီဉာဏ်မာယာခဲနှင့်၊ တင့်ရဲက-သူပို။ ။ဆရက်မဲ့မယ်လိုတို့၊
သည်ကိုယ်မှာမရှား။ ။သောင်းရပ်မြေ၊ ဇမ္ဗူနယ်မှာ၊ ရှာရင်ဘက်
သိန်းနန္ဒများ။

မဟော်ကျေးစေခဏ်း ရတုကဗျာ

မိမိလာ။ ။ထီးဖြူအုပ်စိုး၊ဘုန်းရောင်ဖြိုးသည်၊ သတိုးထွတ်ရာဇာလျှင်။ ။
 မိတ်ကလျာသည်၊မေတ္တာဆက်ဆံပေါင်း။ ။မယ်စန္ဒီ နတ်၊သမီးမြတ်နှင့်၊
 လက်ထပ်နှင်းလိုကြောင်းကို။ ။ပျော်စံ ညောင်းသည်၊ တိုင်းပေါင်း
 ပြည်တကာ။ ။ဇမ္ဗူသောင်းတွင်း၊ရပ်ခပင်းဝယ်၊ သတင်းလွန် ကြေညာ
 ၏။ ။မောင့်သက် လျာငယ်၊ ပျိုဝါမကျန်ကြွင်း။ ။မယ်သာလိကာ၊
 ဆရက်ပြာဇုံ၊ သေချာမောင့်ကိုလင်းဟု။ ။နှုတ်သံညှင်းနှင့်၊ လဲဝင်း
 ကျေးရွေလျော်။ ။ချောပေါ့ချိုဇေး၊ သိလိုရေးနှင့်၊ ဆွေးနွေးစကားခေါ်
 သည်။ ။ဘုန်းမော်တမန်ရဲမို့လေ။ ။ကြံပရိယာယ်၊ ပြိုင်မဆွယ်သည်၊
 ဉာဏ်ကြွယ်ကျေးရွေခဲတဲလေး။

၁၈။ မာယာတောင်ရှိ၊ လိမ္မာသိသည်၊ သာလိရွေချိုင့်ပျော်။ ။
 တမန်ကျေးသား၊ မေးစကားကို၊ တောင်နားထင်မိသော်လျှင်။ ။လှသော်
 မော်သည်၊ ရွေလျော်မယ့်ချစ်ကြွေး။ ။နိမိတ်ဆိုးဝါး၊ သည်စကားကို၊
 သက်ထားမောင်မမေးနှင့်။ ။မြရောင် ပြေးသည်၊ ရွေကျေးပျိုကြင်
 ဘော်။ ။မင်္ဂလာတွေ့၊ သည်ယနေ့မှာ၊ ပြောရွေမသင့်လျော်ဘူး။ ။
 စိန်ချိုင့်ပေါ်မှာ၊ ပျော်ပျော်မောင်စံစား။ ။ထွေထွေရာရာ၊ ခက်ခဲစွာကို၊
 ကျေးဝါမကြံအားနှင့်။ ။မယ့်စကားကို၊ရွှေနားတင်ပနော်။ ။အလွန်
 ခဲလှ၊ သည်ကိစ္စကို၊ မယ်လှပြောမတော်သည်။ ။ကြင်ဘော်ကြေးညို
 မြင့်လေ။ ။နိမိတ်နမာ၊ မကောင်းစွာကို၊သက်လျာသိလို့နှင့် ကွဲလေး။

၁၉။ အောင်မြေမဏ္ဍိုင်၊ ဗောဓိမြိုင်ဝယ်၊ လေးခိုင်ညွန့်လန်း၊ သစ္စာ
 ပန်းကို၊ ဆွတ်လှမ်းချွေမည့်သူ။ ။လက်ယာဘွေကုံး၊ သပြေလုံးဝယ်၊
 ရွှေဘုန်းတလူလူနှင့်။ ။ဗုဒ္ဓင်္ဂါသည်၊ နှစ်ဆူပြိုင်မနှုန်း၊ မဟော်လောင်း
 နတ်၊ အရေးတတ်သည်၊ ကျေးမြတ်ဒါလီကုံးလျှင်။ ။သံချို ပြီးသည်၊
 သက်ဆုံးကြင်မဲ့သူ။ ။လဲပြာညိုညက်၊ မယ်ဆရက်ကဲ့၊ဆက်ဆက်ပြော
 တော်မူမှ။ ။လဲပြာဖြူသည်၊ ကြင်သူလှရှင်သွေး။ ။နှစ်ကိုယ်ဘော်
 ကြား၊ သည်စကားကို၊ မယ်ဘွားဆိုသင့်သေးဇုံ။ ။သည်အရေးကို၊ ရွှေ
 သွေးမဆိုလျှင်။ ။မောင်နှင့်မယ်ထွေး၊ သည်တွင်ဝေးဘို့၊ အရေးကြံ
 သည်ထင်ခဲ။ ။ဖေ့ငွေပင်သည်၊ သဇင်ကြော့ကြော့ဆုံး။ ။အရေး
 မလို၊ မယ်မဆိုလျှင်၊ နှစ်ကိုယ်သည်တွင်မုန်းပေါ့။ ။လှချိုပြီးဇုံ၊ အဆုံး
 ဆိုစို့ကွယ်။ ။တကယ်ပင်ပ၊ မပြောကြလျှင်၊ မောင်လှ ပြန်တော့မယ်

ဟု။ ။မာယာကြွယ်သည်၊ ရွှေသွယ်တမန်မှူး။ ။စကားလိမ္မာ နှုတ်သံ
 သာနှင့်၊ ကျေးဝါရဲခေါင်ကြူးလျှင်။ ။ဉာဏ်စိတ်ကူးသည်၊ အထူးသူး
 ထက်ပို။ ။သာလိပြာမဲ့၊ မသွေလွဲအောင်၊ ရဲရဲအတင်းဆိုသည်။ ။
 ကျေးညိုတမန်မှူးတဲ့လေး။ ။အရေးအရာ၊ လွန်လိမ္မာသည်၊ ပညာသူ့ ထက်
 ထူး၏လေး။

၂၀။ ကျေးညိုမြသား၊ ထိုစကားကို၊ ကြားမိလေတဲ့လျှင်။ ။သာလိ
 ပြာရွာသူ့ ရင်ဝမှာ၊ မီးစတင်သည့်သွင်သို့။ ။လွန်ပူပင်သည်၊ မရှင်စိတ်
 မှာဆွေး။ ။သူဝလိမ္မာသူ့ သက်လျာနှင့်၊ ကင်းကွာလွတ်မဲ့ ရေးကြောင့်။ ။
 နှုတ်သံသေးနှင့်၊ ဧေးဆီပြန်ရှာ။ ။သည်မယ့်ဆင်ပန်း၊ ယဉ်မခန်းသည်၊
 ငယ်မှန်းဘုန်းသက်လျာတဲ့။ ။ကြောင်းအရာကို၊ ပျိုဝါပြောမယ်ရှင်။ ။
 သဇင်ဖေ၊ ရိုး၊ ဆင်မညှိုးကို၊ တိုးဘိုးရွှေနား ဆင်အံ့။ ။မယ့်သခင်ငယ်၊
 ရွှေစင် နားတော်သွင်း။ ။သခင်ဗြဟ္မဒတ်၊ ဆရာမှတ်သည်၊ ကေဝဋ်
 နှစ်ဘော်မင်းတို့။ ။ကြံပုံရင်းကို၊ သက်နှင်း ရွှေနားပန်။ ။ပဉ္စာစန္ဒီ၊ ဒေဝီ
 လှနတ်၊ သမီးမြတ်နှင့်၊ လက်ထပ်လိုသည့်ဟန်နှင့်။ ။မဆက်ဆံသည်၊
 ရန်သူတပြည်မင်း။ ။ဝိဒေဟရာဇာ၊ နရိန္ဒာကို၊ ဖြာဖြာအယုံသွင်းရွှေ။ ။
 ထိုသည့်မင်းကို၊ လက်တွင်း ရောက်အောင်မြေ။ ။မာယာလှည့်ပတ်၊
 ဦးခေါင်းမြတ်ကို၊ လတ်လတ်ချွေကာယူရွှေ။ ။ကျွန်းဇမ္ဗူတွင်၊ နှစ်ဆူပြိုင်
 မတူ။ ။သောင်းနယ်ပတ်ကုံး၊ သပြေလုံးကို၊ မင်းဆုံး မြောက်အောင်
 ပြုလိမ့်။ ။သည်အမှုကို၊ ရှေ့ဥမယ့်သက်ဝေ။ ။မောင်ပြင် တပါး၊
 သည်စကားကို၊ မကြားသိပါစေနှင့်။ ။ကြောင်းစေ့ရေသည်၊ ထွေထွေ
 မကျန်ကြွင်း။ ။သခင်နှစ်ပါး၊ ကြံပုံအားကို၊ ခြားနား သိအောင်
 လင်းရွှေ။ ။ရွှေချိုင့်တွင်းမှာ၊ လည်ချင်းယှဉ်မှီကာ။ ။မေတ္တာလွန်ကဲ၊
 ယုယနွဲ့၍၊ ယှဉ်တွဲပျော်ကြရွာသည်။ ။ကြင်နာစုံဖက်ဦးမို့လေ။ ။ပဟို
 ညဉ့်ယံ၊ သန်းခေါင်မှန်သည်၊ လေပြန်သုတ်ကာဖြူး၏လေး။

ပဉ္စာလံရုဇ်မင်း၏အကြံအစည်ကိုသိလျှင်
 ကျေးသားပြန်ရန် ခွင့်တောင်းခမ်း

၂၁။ ဉာဏ်ဝင်္ကန္တ၊ ကြံသမျှကို၊ တဝ ကုန်မကျန်။ ။သာလိ ပြာနု၊
 ကျေးရွှေဥကို၊ သိမှုအကုန် ပြန်သော်။ ။ကျွတ်ဆု ပန်သည်၊ ဘုန်းလှုံ
 ကျွန်တော်ကြီး။ ။တမန်ရဲဘော်၊ ငါကျေးကျော်မှာ၊ ရေးတော်အကုန်ပြီး

မဟော်ကျေးစေခမ်းရတုကံဗျာ

ပေါ့။ ။ပျော်မငြီးသည့်၊ တိုင်းကြီးမိမိလာ။ ။သခင်ဘုန်းမြင့်၊ မြော်ချိန်
သင့်သည်၊ ပြန်ခွင့်ယခုသာခဲ။ ။သာလိကာသည်၊ လဲပြာမယ်ဆရက်။ ။
မောင်ကြီးစကား၊ ကြံချိုပျားကို၊ ရွှေနားမယ်တင်ရွက်ပ။ ။ပြည်ကထွက်
သည်၊ နေ့ရက် ကြာပေါ့နော်။ ။သခင် ထိပ်ထား၊ မင်းမြတ်ဖျားတို့၊
မောင့်အားကြိမ်ကြိမ်မြော်လိမ့်။ ။လှသော်မော်သည်၊ ကြင်ဘော်ပြာနွဲ့
နောင်း။ ။မယ်သာလိကာ၊ ဆရက်ပြာနှင့်၊ မေတ္တာနှံ့မိကြောင်းကို။ ။
ရိညွတ်ပျောင်း၍၊ ထပ်လောင်းတင်ပြီးခါ။ ။လက်ဆောင်ထွေပြား၊ အပါး
ပါးကို၊ များများယူဆောင်ပါရွှေ။ ။ဘုန်းအာဏာသည်၊ တေဇာလွန်
ထန်ပြင်း။ ။သာလိကျေးမြင်၊ ငွေဖေ့ပင်၏၊ သခင်ပဉ္စာမင်းကို။ ။ဆက်သ
နှင်း၍၊ ဝပ်စင်းရိုသေစွာ။ ။သာလိမယ်ဘွား၊ လှပြာထွားကို၊ မောင့်အား
ယူဆောင်ပါအံ့။ ။ထိုအခါလျှင်၊ သက်လျှာတို့နှစ်ပါး။ ။နေနှင့်ငွေလ၊
ရွှေနှင့်မြသို့၊ သက်မျှပျော်စံစားစို့။ ။မောင့်စကားကို၊ ထောင်နားတင်ပ
ကွယ်။ ။အောင်မြေပုရ၊ မောင့်ဌာနသို့၊ ခဏပြန်အုံးမယ်ဟု။ ။ပရိ
ယာယ်သည်၊ ဥပါယ်ထွေထွေများ။ ။သာလိပြာဖြူ၊ ပဉ္စာသူကို၊ ချော့မြူ
ယုံအောင်များရွှေ။ ။ကျေးညိုထွားသည်၊ စကားနှုတ်သံနွယ်။ ။အရေး
ကုန်လှ၊ ပြန်ချိန်ကျလို့၊ သူဝစကားသွယ်သည်။ ။ဉာဏ်ကျယ် တမန်မှူးတဲ့
လေ။ ။အရေးခဲအင်၊ စေတိုင်းတွင်သည်၊ ရှေ့စင်ရဲခေါင် ကြူးမို့လေး။

၂၂။ တဘုန်းကျွန်ကောင်း၊ ကျေးနွဲ့နောင်းသည်၊ ချိုပျောင်း နှုတ်သံ
သာ။ ။ရွှေပြည်ရပ်ဟောင်း၊ ပြန်လိုကြောင်းကို၊ ခွင့်တောင်းပန်သောခါ
လျှင်။ ။နွဲ့မူရာသည်၊ သက်လျှာမြညိုသွေး။ ။နှစ်ကိုယ်၊ မောင်မယ်၊ ချစ်
ကြီးသွယ်သည်၊ ရက်လယ်မကြာသေးရှင့်။ ။ပြန်တော်ရေးကို၊ ရွှေကျေး
မဆိုတန်။ ။ချစ်စ၊ ကြင်စ၊ ခင်မင်စကို၊ ကွဲရမတော်တန်ခဲ။ ။မောင့်အကြံ
ကို၊ ပျိုပြန်မကြားချင်။ ။တလကောင်းတန်၊ နှစ်လတန်မှ၊ သက်နှံ့ကြွပါရှင်
ဟု။ ။ချိုသံလွင်သည်၊ မယ်ရှင်ခွင့်တောင်းရှာ။ ။ကျေးညိုရပ်ဝေး၊ ပြန်မဲ့
ရေးကြောင့်၊ ပူဆွေးသက်မသာသည်။ ။ရွှေကြာနေရှိန် ထိသို့လေ။ ။
သာလိမာယာ၊ ဆရက်ပြာမှာ၊ ခွေကာမိုင်လို့ ချည့်ပေါ့လေး။

၂၃။ မောင်ကြီးအသက်၊ စိန်ရွှေခက်သည်၊ ဆရက်မယ်လိမ္မာ။ ။
ရာသက်လုံးစွဲ၊ ကြင် မရဲသည်၊ မြဲခဲနု ပြာပြာဝဲ။ ။ပုလဲ ညွှာသည်၊
သိင်္ဂါ ဒါလီကုံး။ ။ခုနစ်ရက်တာ၊ များ မကြာသည်၊ သက်လျှာ

မြော်နှင့် အုံးတော့။ ။သဇင် ကုံးသည်။ သက်လုံးနံ့ မေတ္တာ။ ။
 သစ္စာချိန်းချက်၊ ဆိုသည့်ရက်ကို၊ ဆက်ဆက်ရောက်အောင်လာအံ့။ ။
 ရွှေချိုင့်သာမှာ၊ ပျိုဝါမယ်ယဉ်ဆုံး။ ။ခုနစ်ရက်သာ၊ များမကြာလျှင်၊
 ပျိုဝါမြော်ရစ်အုံးတော့။ ။ရက်မဆုံးခင်၊ မောင်ဘုန်းပြန်မယ်နော်။ ။
 ဝဠာဘွေနန်း၊ ပြန်မဲလမ်းကို၊ ရော်ရမ်းမယ်ကမြော်ရွှေ။ ။ရွှေချိုင့်ပေ
 ဝယ်၊ ပျော်ပျော်စံသင့်သေး။ ။သာလိရွှေလျော်၊ မောင့်ပြောဘော်တဲ့၊
 စိတ်တော်မယ်မဆွေးနှင့်။ ။သံချိုဇေးသည့်၊ ဖေ့သွေးရွှေသဇင်။ ။
 သာကြည်ရှင်လန်း၊ ဆင်မခန်းတဲ့၊ ခွင့်လမ်းသာခစချင်သည်။ ။ရွှေစင်
 မောင့်ချစ်ဦးတဲ့လေ။ ။စံမြန်းအောင်မြေ၊ မောင့်တိုင်းပြေမှာ၊ တခုရွှေ
 ကြာရဘူးကဲ့လေး။

၂၄။ သည်မဲ့ သက်လုံး၊ ကြင်မဆုံးသည်၊ ရွှေကုံးပုလဲမျှင်၊ ကြိမ်
 ကြိမ်ဘန်ဘန်၊ မယ်တောင်းပန်သည်၊ သက်နွဲ့နားမဝင်ခဲ့။ ။ပျိုသခင်
 သည်၊ ထိပ်တင်စံပယ်ကုံး။ ။မယ်တားမနိုင်၊ သက်လုံးပိုင်တဲ့၊ ဘုန်းခိုင်
 ကြွရှာအုံးတော့။ ။ချစ်မဆုံးသည့်၊ ဂမုန်းမယ့်သက်ဝေ။ ။ခုနစ်ရက်
 အား၊ သစ္စာထားသည်၊ စကားမှန်ပါစေရှင့်။ ။သဇင်ခွေသည်၊ ပင်ရွှေ
 ဒါလီကုံး။ ။ခုနစ်ရက်တာ၊ အခွင့်သာသည်၊ သက်လျှာ ကြွရှာအုံး
 တော့။ ။ရက်လည်ဆုံးရွှေ၊ မြဲကုံးမလာလျှင်။ ။လွမ်းအင်ဆွေးလျက်၊
 မယ်ဆရက်မှာ၊ ဆက်ဆက် သေလိမ့်ထင်ခဲ့။ ။ကြော့ကေရှင်သည်၊
 သခင်ပျိုချစ်ဆုံး။ ။စံတိုင်းဌာနေ၊ မောင့်ရပ်မြေသို့၊ သက်ဝေကြွရှာ
 အုံးတော့။ ။မျက်ခြေဆုံးအောင်၊ ရွှေကုံးမြော်လိုက်မယ်။ ။မျက်
 ရည်ယိုစီး၊ သေလုနီးအောင်၊ ပုမီးမယ့်မှာကြွယ်သည်။ ။ရွှေသွယ်တပြည်
 သားမို့လေ။ ။မယ်ကပိုင်ပိုင်၊ ဟားမနိုင်သည်၊ ပုလိုင်မယ် မှာပွါးတဲ့လေး။

ကျေးသားမိမိလာပြည်သို့ ပြန်ရောက်၍ မဟောသမာအား
 နားတော်သွင်းခဏ်း

၂၅။ သောင်းလောကဓာတ်၊ သပြေရပ်ဝယ်၊ နေနတ်ဥဏ္ဍဂူ။ ။
 သမ္ဘာရောင်ရင့်၊ ရန်မှောင်လွင့်သည်၊ နောင်ပွင့်ပေမဲ သူဟု၊ ကျော်လိုက်
 ဆူသည်၊ ဇမ္ဗူနယ်အတွင်း။ ။သိကြားဘန်တော့၊ ကြိမ်လျော့သည်၊
 မဟော့ကျွန်တော်ရင်းတဲ့။ ။ရဲမာန်တင်းသည်၊ ကျေးမင်းငါ့တမန်။ ။
 ပဉ္စာမင်းရဲ၊ ကေဝင်္ဂမဲ့ဟို၊ ခက်ခဲအကောက်ဉာဏ်ကို။ ။ကြွင်းမကျန်သည်၊

မဟော်ကျေးစေခင်းရတုကဗျာ

ကေနသိပေ့လေ။ ။သခင်သက်နှင်း၊ ထံတော်ရင်းသို့၊ ချက်ခြင်းပြန်
 တော့ပေအံ့။ ။ကြင်ဘော်ဆွေသည်၊ သက်ဝေမိသာလိ။ ။သေလို
 သေပင်၊ ရှင်လိုရှင်ဟု၊ စိတ်တွင်အကြံရှိရွှေ။ ။မှန်းမသိသည်၊ သာလိ
 ဆရက်ပြာ။ ။ငါတမန်ကျေး၊ လာသည်ရေးကို၊ ကြံတွေးမသိရှာခဲ့။ ။
 သည်တခါမှာ၊ လိုရာကိစ္စပြီး။ ။လေပြေလွှင့်တင်၊ မြူမင်းလွင်သည်။
 ကောင်းကင်ဘွေခရီးဖြင့်။ ။စံပျော်မှီးသည်၊ တိုင်းကြီးမိမိလာ။ ။
 ရှုကာမြော်မှန်း၊ ရော်ကာရမ်း၍၊ ရှစ်သန်းယုံလေရှာသော်။ ။ဘွေဝလာ
 သည်၊ စွေရှာကြီးလှအောင်။ ။တိမ်ပြဓာန်တွဲ၊ လေပြန်သွေသည်၊ နွဲ့နွဲ့
 ကြေမယောင်နှင့်။ ။မြူခိုးမှောင်သည်၊ လျှပ်ရောင်တပြိုင်ကြ။ ။
 တောင်ပံမြဲသွေး၊ ဖြန့်ကာမှေးသည်၊ ရှေ့ကျေးတိမ်ကိုခွဲရွေ။ ။
 ကောင်းကင်ထဲမှာ၊ ရှေ့ခဲကျေးလိမ္မာ။ ။အဘော်မနိုး၊ လေဟုန်စီး၍၊
 ကိုယ်ထီးပြန်ခဲ့လာသော်။ ။မိမိလာသည်၊ အောင်ချာသုပျော်မြ၊ သံသာ
 ကျူးကျော်၊ မြို့ကြီးပေတီမှာ၊ ကျော်ကာကျော်ကာဝဲရွေ။ ။စံအိမ်ထဲသို့၊
 ရှေ့ခဲဝင်ပြီးခါ။ ။သခင်ထိပ်မိုး၊ ဗောဓိမျိုးကို၊ တိုးတိုးတင်လေရှာ
 သည်။ ။ရေးရာမကျန်ကြွင်းပလေ။ ။ကြံပုံစည်ပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်
 နားတော်သွင်း၏လေး။

မဟော်ကျေးစေခင်းရတုကဗျာ
 ဤတွင်ပြီး၏။

